

Místní akční skupina Brdy-Vltava

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území místní akční skupiny Brdy-Vltava na období

2014 – 2020

Pracovní verze

„Pojďme spolu podpořit rozvoj našeho regionu“

Zpracovala MAS Brdy-Vltava o.p.s.: srpen 2014

Obsah

1	Úvod s popisem základních informací.....	4
1.1	Základní informace o MAS (identifikace právnické osoby a její orgány, popis místního partnerství a jeho orgány	4
1.2	Historie MAS, zkušenosti s rozvojem území	8
1.3	Definování odpovědnosti za realizaci	10
1.4	Popis zapojení veřejnosti a členů místního partnerství do přípravy SCLLD, doklady o průběhu budou součástí povinné přílohy.....	10
1.5	Přehled členů týmu pro přípravu a zpracování strategie	13
2	Analytická část.....	15
2.1	Obyvatelé regionu Brdy-Vltava	15
2.1.1	Věková struktura obyvatel regionu	18
2.1.2	Vzdělanostní struktura obyvatel regionu MAS Brdy-Vltava.....	20
2.1.3	Obyvatelstvo z pohledu potřeby sociálních služeb	21
2.2	Rozvoj vzdělávání	23
2.2.1	Přehled mateřských, základních a středních škol v regionu Brdy-Vltava...24	
2.2.2	Základní charakteristika škol v regionu Brdy-Vltava	25
2.2.3	Mateřské školy	26
2.2.4	Základní školy	29
2.2.5	Střední školy.....	32
2.3	Sociální služby a dostupné bydlení	47
2.3.1	Přehled a základní charakteristika poskytovatelů sociálních a návazných služeb v regionu Brdy-Vltava	48
2.3.2	Problémy a potřeby v oblasti sociálních a návazných služeb v regionu Brdy-Vltava	54
2.3.3	Bytový fond obcí	66
2.4	Podpora zaměstnanosti a rozvoj malého a středního podnikání	72
2.4.1	1. Podpora zaměstnanosti v regionu Brdy-Vltava.....	72
2.4.2	2. Podnikání v regionu Brdy-Vltava	79
2.5	Život komunity a volný čas.....	89
2.5.1	Nastínění současné situace v oblasti volnočasových aktivit	89
2.5.2	Investiční potřeby v oblasti volnočasových aktivit	107
2.5.3	Neinvestiční potřeby	110
2.5.4	Zhodnocení a závěr	111
2.6	Občanská vybavenost a infrastruktura	113
2.6.1	Doprava a komunikace	113
2.6.2	Krajina, životní prostředí a zeleň v obcích.....	120
2.6.3	Odpadové hospodářství	130
2.6.4	Ostatní infrastruktura a služby	133
2.7	Rozvoj cestovního ruchu	138
2.7.1	Základní charakteristika území z pohledu cestovního ruchu	138
2.7.2	Nabídka cestovního ruchu	138
2.7.3	4. Stravovací a ubytovací zařízení.....	155
2.7.4	Organizační a informační zajištění cestovního ruchu	160
2.7.5	Potřeby území.....	161
3	Strategické dokumenty	163

4	VIZE	165
5	Strategická část.....	166
5.1	Rozvoj vzdělávání	166
5.2	Sociální služby a dostupné bydlení	170
5.3	Podpora zaměstnanosti a rozvoj malého a středního podnikání	175
5.4	Život komunity a volný čas	178
5.5	Občanská vybavenost a infrastruktura	180
5.6	Rozvoj cestovního ruchu	183
6	Seznam zkratk, tabulek, grafů kartogramů a obrázků	186
6.1	Seznam zkratk	186
6.2	Seznam tabulek	187
6.3	Seznam grafů.....	188
6.4	Seznam kartogramů.....	189
6.5	Seznam obrázků	190

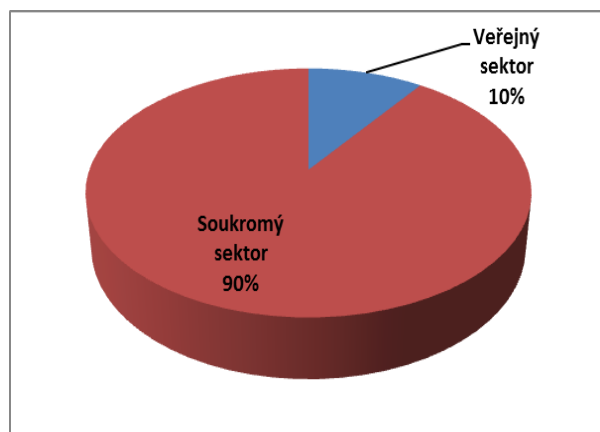
1 Úvod s popisem základních informací

1.1 Základní informace o MAS (identifikace právnické osoby a její orgány, popis místního partnerství a jeho orgány)

Název MAS:	Brdy - Vltava o.p.s.
Právní forma MAS:	obecně prospěšná společnost
Sídlo MAS:	Mírové náměstí 119, 263 01 Dobříš
Kancelář MAS:	Komenského náměstí 417, 263 01 Dobříš
IČO:	275 86 481
Ředitelka:	Markéta Dvořáková, DiS.
Kraj:	Středočeský
NUTS II:	Střední Čechy
Správní rada:	Bc. Stanislava Krejčíková (za neziskový sektor) Miloslav Haniš (za veřejný sektor) Martin Kobík (za podnikatelský sektor)
Dozorčí rada:	Ing. Irena Táborová (za veřejný sektor) Ing. Jarmila Řehořková (za neziskový sektor – občan) Vladimír Havel (za podnikatelský sektor)
Zakladatelé společnosti:	Svazek obcí Dobříšska a Novoknínska (Dobříšsko a Novoknínsko) JS Centrum s.r.o. (Chotilsko) Zemědělské družstvo se sídlem v Rosovicích (Rosovice)
Plénium regionu:	

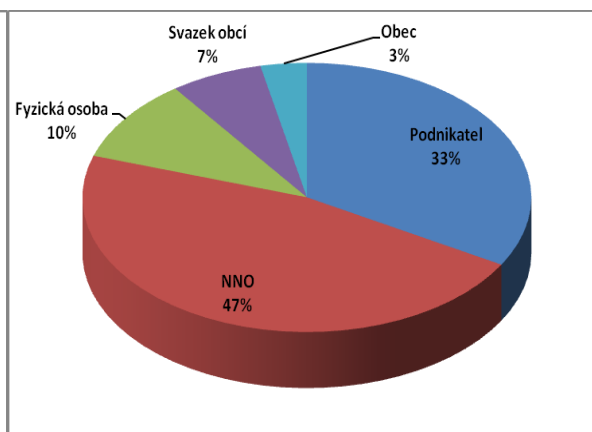
	Název subjektu	Právní forma	Sektor
1	Svazek obcí Dobříšska a Novoknínska	Svazek obcí	Veřejný
2	JS Centrum s.r.o.	Podnikatel	Soukromý
3	Zemědělské družstvo se sídlem v Rosovicích	Podnikatel	Soukromý
4	Green advertising s.r.o.	Podnikatel	Soukromý
5	Centrum sociálních služeb Hvozdy, o.p.s.	NNO	Soukromý
6	Svazek obcí Střední Povltaví	Svazek obcí	Veřejný
7	STAS Dobříš, spol. s r.o.	Podnikatel	Soukromý
8	Občanské sdružení Společná pohoda	NNO	Soukromý
9	Souhra o.s.	NNO	Soukromý
10	Štěchovice občanům, o.s.	NNO	Soukromý
11	Jarmila Řehořková	Fyzická osoba	Soukromý
12	Jiří Krása	Fyzická osoba	Soukromý
13	OS Místo pro život HON	NNO	Soukromý
14	o.s. KUS žen Dobříše	NNO	Soukromý
15	Havel film	Podnikatel	Soukromý
16	Farní charita Starý Knín	NNO	Soukromý
17	Vltavan Štěchovice	NNO	Soukromý
18	Ing. Václav Duchaj - Lanový park Slapy	Podnikatel	Soukromý
19	RC Dobříšek	NNO	Soukromý
20	Tenisový oddíl TK Třebenice	NNO	Soukromý
21	I. SčV, a.s.	Podnikatel	Soukromý
22	Pavel Zitta	Fyzická osoba	Soukromý
23	Petr Potměšil	Podnikatel	Soukromý
24	Institut celostní péče o koně, o.s.	NNO	Soukromý
25	Jiří Spurný	Podnikatel	Soukromý
26	Modrá Loděnice Jacht klub s.r.o.	Podnikatel	Soukromý
27	Obecně prospěšná společnost ČAP	NNO	Soukromý
28	občanské sdružení Veselý Vrch	NNO	Soukromý
29	Stéblo občanské sdružení	NNO	Soukromý
30	Obec Chotilsko	Obec	Veřejný

Graf 1: Zastoupení sektorů

Zdroj: vlastní šetření

Graf 2: Seznam subjektů

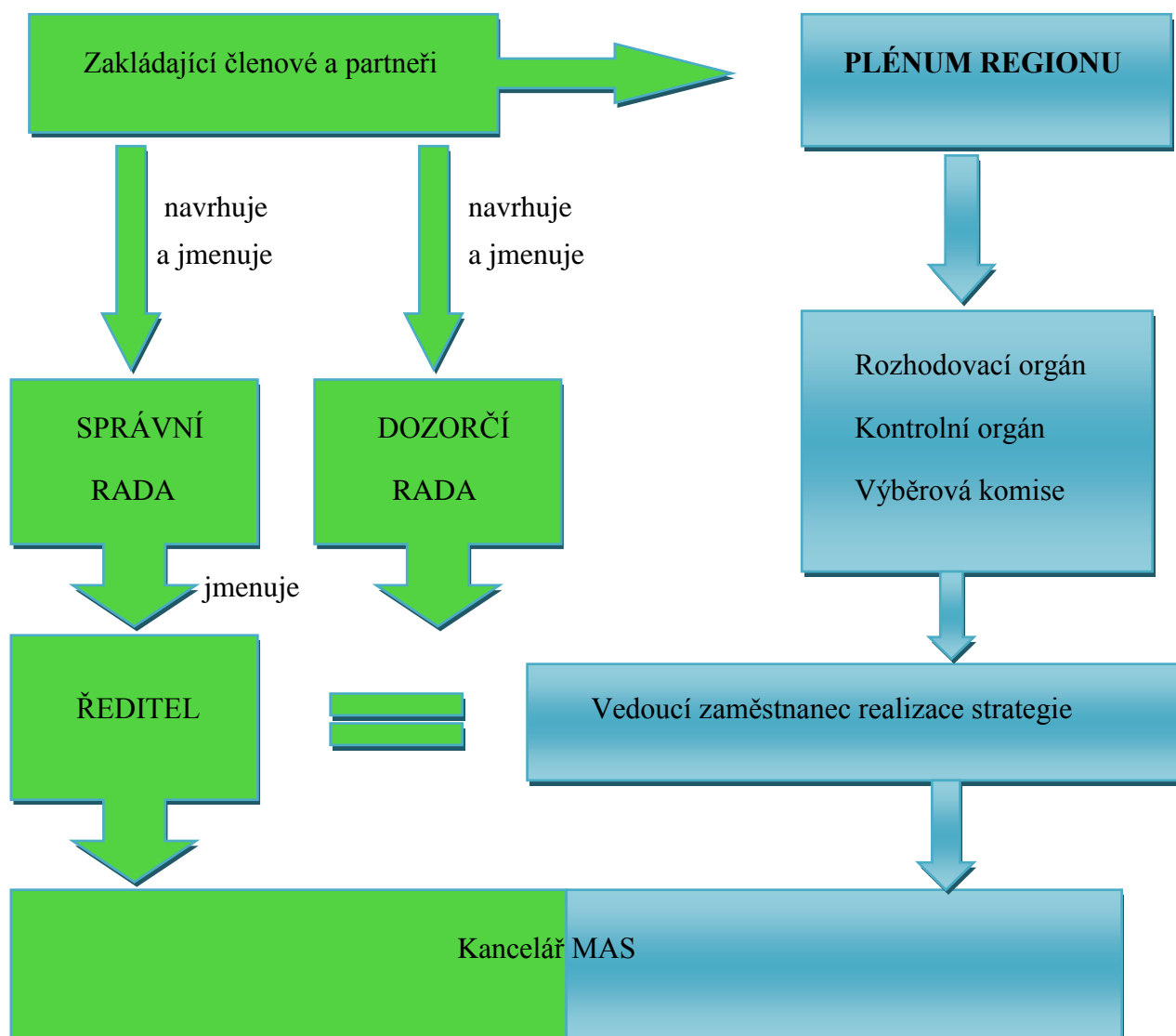
Zdroj: vlastní šetření

Tabulka 1: Zájmové skupiny zastoupené v MAS Brdy-Vltava o.p.s.

Pořadí	Název zájmové skupiny	Počet partnerů	Procentní zastoupení
1.	Obce regionu	3	10%
2.	Kulturní a společenská činnost	6	20%
3.	Cestovní ruch	2	6,67%
4.	Sociální oblast	3	10%
5.	Občané	2	6,67%
6.	Děti, mládež, vzdělávání	3	10%
7.	Sportovní činnost	3	10%
8.	Podnikatelé zemědělci	2	6,67%
9.	Podnikatelé ostatní	6	20%
Celkem		30	100%

Zdroj: vlastní šetření

Organizační struktura MAS Brdy-Vltava, o.p.s

Tabulka 2: Přehled obcí a počtu obyvatel k 31. 12. 2013

	Název obce	Počet obyvatel (k 31.12.2013)	Celková výměra v ha (k 31.12.2013)	Počet obyvatel na km ²
Svazek obcí Dobříšska a Novoknínska	Borotice	363	1 902	19,09
	Čím	354	618	57,27
	Daleké Dušníky	405	682	59,42
	Dobříš	8 808	5 342	164,89
	Drevníky	321	705	45,53
	Drhovy	255	636	40,09
	Hřiměždice	407	851	47,84
	Chotilsko	473	2 724	17,36
	Korkyně	139	598	23,25
	Malá Hraštice	942	928	101,50
	Mokrovraty	705	1 379	51,13
	Nečín	788	2 623	30,05
	Nová Ves pod Pleší	1 029	1 096	93,88
	Nové Dvory	238	839	28,35
	Nový Knín	1 944	2 962	65,63
	Obořiště	632	761	83,02
	Ouběnice	214	446	47,95
	Pičín	610	1 426	42,79
	Rosovice	801	2 530	31,65
	Rybníky	391	565	69,21
	Stará Huť	1 319	826	159,71
Svaté Pole	393	395	99,45	
Velká Lečice	180	520	34,63	
Voznice	580	1 432	40,50	
Županovice	76	487	15,62	
Svazek obcí Střední Povltaví	Buš	324	685	47,33
	Davle	1 504	749	200,92
	Měchenice	754	133	565,22
	Slapy	806	2 024	39,82
	Štěchovice	1 876	1 430	131,15
Partner	Buková u Příbramě	339	782	43,36
Celkem	MAS Brdy - Vltava	27 970	39 076	80,57

Zdroj: vlastní šetření

Region MAS zaujímá 31 katastrálních území obcí, které jsou dále sdruženy ve 2 dobrovolných svazcích. Jedním z nich je Svazek obcí Dobříšska a Novoknínska, druhým je Svazek obcí Střední Povltaví. Celkově se region rozkládá na 39 076 ha, svojí rozlohou tak zabírá 3,55 % rozlohy Středočeského kraje. V regionu žilo 27 970 obyvatel (k 31. 12. 2013). Průměrná hustota obyvatel na území je 80,57 obyvatele na km². Tato hodnota je ovlivněna zejména vysokou

hustotou obyvatelstva v obci Měchenice, bez této obce činí hustota zalidnění 63 obyvatel na km². Do správního obvodu ORP Dobříš spadá 24 obcí, 2 obce spadají pod ORP Příbram a 5 obcí leží v ORP Černošice. Na území se nachází 2 sídla se statutem města (Dobříš a Nový Knín) a další dvě municipality mají status městyse (Davle a Štěchovice).

Tabulka 3: Rozložení obcí dle počtu obyvatel k 31. 12. 2013

	do 199 obyvatel	200 až 499 obyvatel	500 až 999 obyvatel	1000 až 1999 obyvatel	2000 až 4999 obyvatel	5000 až 9999 obyvatel
Počet obcí	3	13	9	5	0	1
Počet obyvatel v obcích	395	4477	6618	7672	0	8808

Zdroj: ČSÚ

1.2 Historie MAS, zkušenosti s rozvojem území

Místní akční skupina Brdy-Vltava byla založena 4. srpna 2006 z iniciativy starostů místních obcí s cílem zapojit subjekty neziskového, soukromého i veřejného sektoru do dění v regionu. Pro rozvoj území byl zpracován Strategický plán LEADER na období 2007–2013, který však nebyl finančně podpořen z Programu rozvoje venkova 2007–2013, pravděpodobně z důvodu nedostatečného zapojení široké veřejnosti do jeho tvorby. Subjekty v území tak hledaly cestu, jak region nadále rozvíjet a zajistit související finanční prostředky. Aktéři v území se dohodli na společné koordinované podpoře cestovního ruchu v regionu a na tvorbě strategického plánu pro tuto oblast. Tato snaha vyústila v získání finanční podpory na projekt spolupráce s názvem „Památky kolem středního toku Vltavy aneb vraťme život našim památkám“, financovaný z PRV. Na tomto projektu jsme spolupracovali s MAS Sedlčansko. V regionu byl dále realizován projekt „Společná propagace regionu Brdy-Vltava“, financovaný z ROP Střední Čechy, zaměřený na vytvoření turistické destinace „Od Brd k Vltavě“ a její propagaci. V území jsou dlouhodobě podporována partnerství se zahraničními městy. V roce 2013 byl realizován projekt „Evropa pro občany – od minulosti k současnosti“, došlo k návštěvě regionu občany z partnerských měst Tonnerre (Francie) a Ledro (Itálie), v jehož rámci bylo zmapováno fungování místních samospráv v ČR, Francii a Itálii.

Další oblastí spolupráce v rámci území se stala problematika rozvoje sociálních služeb. Spolupráce byla iniciována neziskovými organizacemi a městem Dobříš. Další aktivity již převzala MAS Brdy-Vltava a společně s poskytovateli sociálních služeb vytvořila Komunitní plán sociálních služeb pro celý region včetně socio-demografické analýzy (financováno z OPLZZ). Tímto způsobem byla nastavena spolupráce MAS se zástupci neziskového sektoru, která je nadále rozvíjena. Hlavním problémem identifikovaným v rámci KPSS byla vysoká

nezaměstnanost osob ohrožených na trhu práce v regionu. MAS Brdy-Vltava proto zrealizovala projekt „Podpora osob ohrožených sociálním vyloučením v regionu Brdy-Vltava“ (financovaný z OPLZZ), který napomáhá těmto lidem v osvojení pracovních návyků a návratu do běžného života. V rámci projektu vznikla tzv. sdílená pracovní četa, složená z lidí ohrožených sociálním vyloučením, která pomáhá zvelebovat veřejné prostory členských obcí MAS.

Další aktivitou regionu byl projekt Cesty venkova, financovaný z OPVK a zaměřený na rozvoj celoživotního vzdělávání místních obyvatel, se snahou zapojit je do rozvoje regionu. Projekt cílil na širokou veřejnost, byly organizovány semináře k trvale udržitelnému rozvoji, docházelo ke zvelebování vybraných lokalit v obcích, to vše při participaci místních obyvatel. V rámci přípravy na nové programové období EU 2014–2020 realizovala MAS projekt „Osvojování dovedností v regionu Brdy-Vltava“. Tento projekt nám umožnil aktualizovat již zmapované oblasti našeho regionu (sociální oblast, oblast cestovního ruchu) a dále zjišťovat potřeby v oblastech, které dosud nebyly v území zmapované (rozvojové plány členských obcí a potřeby podnikatelského sektoru). V projektu byl ověřen proces rozdělování finančních prostředků MAS subjektům v území v rámci tzv. Tréninkové výzvy. Obdobně by rozdělování prostředků prostřednictvím MAS mělo fungovat v období 2014–2020.

Od svého založení MAS Brdy-Vltava prohlubuje spolupráci s členskými obcemi na formální i neformální úrovni.

Předkládaná strategie byla vytvořena při zapojení všech relevantních aktérů území v rámci projektu „Podpora vzniku strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Brdy-Vltava o.p.s.“, financovaného z Operačního programu Technická pomoc.

1.3 Definování odpovědnosti za realizaci

Pozice v MAS	Jméno	Zodpovědnost
Ředitelka	Markéta Dvořáková, DiS.	<ul style="list-style-type: none"> • svolává a koordinuje jednání realizačního týmu • rozhoduje o zpracování dílčích a zásadních připomínek z oponentur a jednání • předává získané informace dle potřeby konkrétním členům týmů • zajišťuje výběr vhodných subjektů – expertů pro přípravu • deleguje dílčí kompetence na vybrané partnery
Koordinátoři realizace strategie	Ing. Petra Svojtková	<ul style="list-style-type: none"> • tvorba dokumentu SCLLD • komunikace s aktéry v území
	Hana Sedláčková	<ul style="list-style-type: none"> • zjišťování dat na základě pokynů od analytiků • příprava a organizace komunitních projednání jednotlivých oblastí rozvoje
Analytici	Ing. Kateřina Boukalová	<ul style="list-style-type: none"> • zpracování dílčích kvalitativních i kvantitativních podkladů vedoucích k vytvoření analytických materiálů
	Markéta Dvořáková, DiS.	<ul style="list-style-type: none"> • na základě syntézy výstupů z analytické části strategie a výstupů z komunitních projednávání, zpracování návrhové části strategie

1.4 Popis zapojení veřejnosti a členů místního partnerství do přípravy SCLLD, doklady o průběhu budou součástí povinné přílohy

Participativní část

V průběhu přípravy SCLLD probíhala komunitní projednávání se všemi relevantními subjekty v regionu s cílem zjistit jejich názory na další rozvoj území. Důraz byl kladen na zastoupení všech sektorů i dalších zainteresovaných aktérů z řad odborné i laické veřejnosti.

Tabulka 4: Komunitní projednání

Datum	Místo	Název	Oblast	Popis akce
12.11.2011	Davle	Setkání se seniory	Sociální	Distribuce dotazníku mezi seniory - zjišťování potřeb
26.11.2011	Štěchovice	Setkání se zástupci poskytovatelů sociálních služeb v CSS Hvozdy	Sociální	Mapování potřeb osob s mentálním postižením
24.1.2012	Chotilsko	Informovanost o systému poskytování soc. služeb	Sociální	Návrhy v oblasti zajištění informovanosti občanů
7.2.2012	Dobříš	Setkání s aktéry v cestovním ruchu	Cestovní ruch	Zjišťování potřeb aktérů v CR
1.3.2012	Dobříš	Nástroje pro kvalitní informovanost o systému poskytování soc. služeb	Sociální	Návrhy v oblasti zajištění informovanosti občanů
10.3.2012	Čím	Setkání s občany	Rozvoj obcí	Zjišťování potřeb občanů
21.3.2012	Nový Knín	Setkání s občany a zástupci NNO	Rozvoj obcí	Zjišťování potřeb občanů
27.3.2012	Dobříš	Setkání s aktéry v CR, polečná propagace regionu	Cestovní ruch	Návrhy a potřeby aktérů v CR
19.4.2012	Dobříš	Co si přejete, aby se zlepšilo?	Sociální	Návrhy a potřeby uživatelů a poskytovatelů soc. služeb
26.4.2012	Štěchovice	Setkání s veřejností	Rozvoj obcí	Řešení bezpečnosti a prevence kriminality - potřeby
20.5.2012	Davle	Setkání s veřejností	Rozvoj obcí	Zjišťování potřeb občanů
31.5.2012	Dobříš	Setkání se zástupci škol	Vzdělávání	Zjišťování potřeb v oblasti primární prevence
7.6.2012	Stará Hut'	Setkání se seniory	Rozvoj obcí	Zjišťování potřeb občanů
19.6.2012	Malá Hraštice	Setkání s veřejností	Rozvoj obcí	Zjišťování potřeb občanů
21.6.2012	Nový Knín	Setkání se zástupci škol	Vzdělávání	Zjišťování potřeb škol
27.6.2012	Dobříš	Setkání pečujících osob	Sociální	Zjišťování potřeb občanů
23.7.2012	Malá Hraštice	Setkání s veřejností	Rozvoj obcí	Zjišťování potřeb občanů
29.8.2012	Dobříš	Setkání pečujících osob	Sociální	Zjišťování potřeb občanů
27.9.2012	Dobříš	Setkání se zástupci obcí	Rozvoj obcí	Šetření zájmu obcí o vzdělávací aktivity a zapojování veřejnosti do dění v obci
3.10.2012	Dobříš	Pojďme tvořit na hřiště	Sociální	Připomínkování návrhové části Komunitního plánu sociálních služeb regionu Brdy - Vltava
23.10.2012	Malá Hraštice	Setkání s veřejností	Rozvoj obcí	Zjišťování zájmu občanů o celoživotní vzdělávání
31.10.2012	Štěchovice	Setkání s aktéry v soc. oblasti	Sociální	Připomínkování návrhové části Komunitního plánu sociálních služeb regionu Brdy - Vltava
22.11.2012	Dobříš	Vyhodnocení realizovaných aktivit v oblasti propagace s aktéry v CR, návrh dalšího postupu	Cestovní ruch	Návrhy a potřeby aktérů v CR
23.11.2012	Velká Hraštice	Setkání s veřejností - Pojďme tvořit společně	Rozvoj obcí	Návrhy občanů k řešení problematických oblastí v obci
24.11.2012	Daleké Dušníky	Setkání s veřejností - Pojďme tvořit společně	Rozvoj obcí	Zjišťování potřeb občanů
30.11.2012	Malá Hraštice	Setkání s veřejností - Pojďme tvořit společně	Rozvoj obcí	Návrhy občanů k řešení problematických oblastí v obci
17.1.2013	Stará Hut'	Setkání s veřejností - Pojďme tvořit společně	Rozvoj obcí	Zjišťování potřeb občanů
19.1.2013	Čím	Setkání s veřejností - Pojďme tvořit společně	Rozvoj obcí	Zjišťování potřeb občanů
28.1.2013	Daleké Dušníky	Setkání s veřejností - Pojďme tvořit společně	Rozvoj obcí	Zjišťování potřeb občanů
14.3.2013	Rosovice	Setkání s veřejností - Pojďme tvořit společně	Rozvoj obcí	Zjišťování potřeb občanů
19.3.2013	Malá Hraštice	Setkání s veřejností - Pojďme tvořit společně	Rozvoj obcí	Návrhy občanů k řešení problematických oblastí v obci
22.3.2013	Chotilsko	Setkání s veřejností - Pojďme tvořit společně	Rozvoj obcí	Zjišťování potřeb občanů
26.3.2013	Nečín	Setkání s veřejností - Pojďme tvořit společně	Rozvoj obcí	Zjišťování potřeb občanů
11.4.2013	Stará Hut'	Setkání s veřejností - Pojďme tvořit společně	Rozvoj obcí	Návrhy občanů k řešení problematických oblastí v obci
19.4.2013	Velká Hraštice	Setkání s veřejností - Pojďme tvořit společně	Rozvoj obcí	Návrhy občanů k řešení problematických oblastí v obci
21.5.2013	Nečín	Setkání s veřejností - Pojďme tvořit společně	Rozvoj obcí	Návrhy občanů k řešení problematických oblastí v obci
18.6.2013	Hříměždice	Setkání s veřejností - Pojďme tvořit společně	Rozvoj obcí	Zjišťování potřeb občanů
21.8.2013	Chotilsko	Setkání s veřejností - Pojďme tvořit společně	Rozvoj obcí	Zjišťování potřeb občanů

11.12.2013	Voznice	Tvorba vize komunity	Rozvoj obcí	Společná formulace vize rozvoje regionu Brdy-Vltava se zástupci obcí
22.1.2014	Chotilsko	Komunitní projednání oblasti cestovního ruchu	Cestovní ruch	Vyhodnocení a aktualizace stávající Strategie rozvoje CR regionu Brdy - Vltava
27.2.2014	Obořiště	Komunitní projednání rozvoje v oblasti podnikání	Rozvoj podnikání	Zjišťování potřeb podnikatelského sektoru
3.3.2014	Nový Knín	Komunitně vedený místní rozvoj	Rozvoj obcí	Projednání implementační struktury se zástupci obcí
17.3.2014	Chotilsko	Komunitní projednání sociální oblasti	Sociální	Vyhodnocení a aktualizace stávajícího Komunitního plánu sociálních služeb regionu Brdy-Vltava
10.4.2014	Nový Knín	Tvorba implementační struktury	Partneři MAS	Projednání implementační struktury s partnery MAS
28.4.2014	Borotice	Zapojování veřejnosti do rozhodovacích procesů	Cestovní ruch	Šetření zájmu návštěvníků regionu společně s aktéry v CR
6.5.2014	Drevníky	Strategická a implementační fáze	Rozvoj obcí	Představení návrhové části SCLLD
17.6.2014	Nový Knín	Setkání se zástupci spolků a NNO věnujících se volnočasovým aktivitám obyvatel regionu	Život komunity	Zjišťování potřeb spolků a NNO
18.6.2014	Dobříš	Inovativní příležitosti pro rozvoj venkovského území	Rozvoj podnikání	Zjišťování potřeb podnikatelského sektoru

Zdroj: vlastní zpracování

V návaznosti na komunitní projednání probíhala v regionu dotazníková šetření a řízené rozhovory. V rámci projektu Cesty venkova na jaře 2013 proběhlo dotazníkové šetření zaměřené na vztah obyvatel regionu k místní krajině a návrhy na její další možné využití. Druhá část dotazníku pak byla zaměřena na rozvoj veřejných prostranství v obcích. Do šetření bylo zapojeno celkem 150 obyvatel z obcí Čím, Malá Hraštice, Rosovice a Stará Huť.

Na jaře 2014 proběhla formou dotazníkového šetření mezi zástupci obcí aktualizace rozvojových plánů obcí uvedených ve Strategii regionálního a místního rozvoje Svazku obcí Dobříšska a Novoknínska (2006) a v Konceptci rozvoje venkovského mikroregionu Střední Povltaví (2001). Za každou obec byl rovněž vyplněn formulář mapující stávající občanskou vybavenost, poskytované služby a nabídku volnočasových aktivit v obci.

Ve stejném období probíhaly rovněž řízené rozhovory se zástupci podnikatelského sektoru, kde byly mapovány jimi poskytované služby a produkty, jejich očekávání a potřeby při rozvoji podnikatelských aktivit. Dne 31. 7. 2014 proběhlo setkání s ředitelkou Okresní hospodářské komory v Příbrami, v rámci něhož byly ověřovány a doplňovány informace získané z řízených rozhovorů s podnikateli. Do šetření bylo zapojeno celkem 27 podnikatelských subjektů.

Řízené rozhovory byly realizovány i se zástupci mateřských a základních škol (celkem 23). Zde byly zjišťovány kapacity jednotlivých typů škol, jejich investiční a neinvestiční potřeby a proběhlo také ověřovací šetření zaměřené na vývoj počtu žáků se specifickými vzdělávacími potřebami na školách (primární šetření bylo realizováno v roce 2011).

Nejširší veřejnost byla do tvorby SCLLD zapojena prostřednictvím ankety zaměřené na silné a slabé stránky území. Respondenti odpovídali na otázku, co se jim v území nejvíce líbí a co jim zde chybí. Ankety se zúčastnilo celkem 282 osob.

Zároveň probíhala průběžná komunikace se zástupci obcí, kteří připomínkovali podklady pro tvorbu strategie, a uskutečnilo se několik dalších neformálních setkání se starosty regionu.

Všechny materiály byly průběžně zveřejňovány na webových stránkách MAS Brdy-Vltava a sociálních sítích.

Expertní část

Zpracování strategie probíhá dle harmonogramu, který byl plénu regionu představen na zasedání dne 10. 4. 2014. V rámci expertní spolupráce místní akční skupina oslovila také Nadaci Partnerství, která kompletně vyhodnotila podklady pro oblast rozvoje malého a středního podnikání. V rámci oblasti strategie cestovního ruchu pak také společnost spolupracuje s externím odborníkem, který se podílel již na zpracovávání první verze strategického plánu pro oblast cestovního ruchu. Pro tvorbu analytické části byla využita data poskytnutá Českým statistickým úřadem a Agenturou ochrany přírody a krajiny. Mapové podklady byly získány od společnosti Ekotoxa s.r.o.

1.5 Přehled členů týmu pro přípravu a zpracování strategie

Realizační tým pro zpracování strategie:

Pozice v MAS	Jméno	Pracovní náplň
Ředitelka	Markéta Dvořáková, DiS.	• svolává a koordinuje jednání realizačního týmu
		• rozhoduje o zapracování dílčích a zásadních připomínek z oponentur a jednání
		• předává získané informace dle potřeby konkrétním členům týmů
		• zajišťuje výběr vhodných subjektů – expertů pro přípravu
		• deleguje dílčí kompetence na vybrané partnery
Koordinační realizace strategie	Ing. Petra Svojtková	• tvorba dokumentu SCLLD
	Hana Sedláčková	• komunikace s aktéry v území
		• zjišťování dat na základě pokynů od analytiků
Analytici	Ing. Kateřina Boukalová	• zpracování dílčích kvalitativních i kvantitativních podkladů vedoucích k vytvoření analytických materiálů
	Markéta Dvořáková, DiS.	• na základě syntézy výstupů z analytické části strategie a výstupů z komunitních projednávání, zpracování návrhové části strategie
Tvorba analytických podkladů	Bc. Ivo Čermák	• tvorba analytických podkladů památky v regionu, vyhodnocení stávajícího stavu, tvorba analytických podkladů pro rozvoj cestovního ruchu v regionu, zdůvodnění potřebnosti a využitelnosti vybraných památek v území

Tvorba analytických podkladů	Mgr. Lucie Bradáčová	<ul style="list-style-type: none"> • tvorba analytických podkladů dopravní obslužnost v obcích, kvalita místních komunikací a další formy veřejné dopravy
Tvorba analytických podkladů	Zbyněk Křivonoska	<ul style="list-style-type: none"> • tvorba analytických podkladů mapování subjektů zajišťující volnočasové aktivity v regionu Brdy-Vltava, mapování infrastruktury pro volnočasové aktivity
Administrativní zajištění projektu	Petra Plotová	<ul style="list-style-type: none"> • finanční řízení projektu
		<ul style="list-style-type: none"> • vedení mzdové agendy k projektu, kompletace a kontrola výkazů práce členů realizačního týmu.
		<ul style="list-style-type: none"> • příprava poptávek, objednávek, dohod a smluv, komunikace s dodavateli.
		<ul style="list-style-type: none"> • vedení finančního výkaznictví dle podkladů poskytovatele.
		<ul style="list-style-type: none"> • archivace dokumentace k projektu.
		<ul style="list-style-type: none"> • příprava a kontrola podkladů pro oddělené účetnictví projektu. • tvorba výkazů práce

2 Analytická část

Shrnutí podkladů pro strategickou a implementační část

Toto shrnutí vychází ze syntézy dat poskytnutých Českým statistickým úřadem a názorů zástupců jednotlivých sektorů i široké veřejnosti v území MAS. Díky tomu, že MAS Brdy-Vltava nebyla podpořenou místní akční skupinou v programovém období 2007 – 2013, musel se region stmelit a vlastními silami a vzájemnou spoluprací usilovat o rozvoj území. Z tohoto důvodu lze tak mluvit o rozvoji „zdola nahoru“ tak, jak o tom mluví přístup LEADER, dnes Komunitně vedený místní rozvoj (dále KVMR). Území regionu je viditelně ohraničeno dvěma přírodními prvky. Jedním z nich je vrchovina Brdy, druhým pak řeka Vltava. Proto se přímo nabízelo pojmenovat místní akční skupinu – BRDY-VLTAVA jako přirozený důsledek geografické rozmanitosti regionu.

2.1 Obyvatelé regionu Brdy-Vltava

První kapitola analytické části je zaměřena na obyvatelstvo regionu. Analytická část je uvedena touto kapitolou, protože obyvatelé (jako lidský faktor) regionu neodmyslitelně prostupují všemi ostatními oblastmi a utvářejí je. Kapitola sleduje především charakteristiky, které jsou klíčové pro definování potřeb a možností rozvoje regionu MAS Brdy-Vltava.

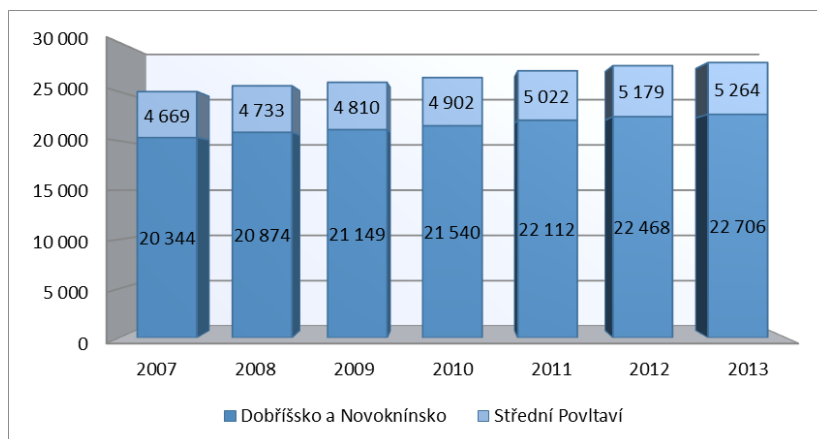
Vývoj počtu obyvatel regionu

K 31. 12. 2013 byl celkový počet obyvatel regionu 27 970. Ve sledovaných letech 1991–2013 kontinuálně narůstá. Neplatí zde tedy obecný trend vylidňování venkova, ale naopak především díky blízkosti hl. města a trendu suburbanizace tu obyvatelé přibývají. Oblast tak zaznamenala ve sledovaném období přírůstek téměř 21 % obyvatel. 18 % obyvatel regionu žije v obcích do 500 obyvatel. Více než 68 % obyvatel pak žije v obcích do 2000 obyvatel. Při sledování vývoje počtu obyvatel v posledních šesti letech bylo zjištěno, že nejvyšší nárůst zaznamenaly malé obce nacházející se v kategorii do 500 obyvatel (Buková u Příbramě, Rybníky, Čím, Chotilsko a Korkyně). Zde lze usuzovat na celorepublikový trend v podobě stěhování se za lepším životním prostředím či kvalitnějším bydlením se zachováním dobré dopravní dostupnosti do hl. města Prahy. Zmíněné obce obě podmínky splňují. I v regionu MAS Brdy-Vltava (především v jeho SZ částech) se začal projevovat suburbanizační trend, vyznačující se vznikem satelitních městeček (Malá Hraštice, Nová Ves pod Pleší, Stará Huť, Masečín, Sloup). Jedná se často o pouhý fyzický přesun, který ale není spojen s tzv. úředním přesunem. Obce tak často trápí, že tito obyvatelé nejsou přihlášení k trvalému pobytu. Tento jev je pozorovatelný především

v severní části regionu (Dobříš, Davle, Štěchovice, Slapy, Malá Hraštice a další). Problém tak může nastat při soužití nových obyvatel se starousedlíky.

Více než 35 % ekonomicky aktivních obyvatel vyjíždí za zaměstnáním mimo území obce, kde žijí. To je způsobeno především dobrou dojezdovou vzdáleností Prahy, kam většina z nich směřuje. Region je dojížděním obyvatel do zaměstnání výrazně negativně ovlivněn. Pracovní migrace znamená pro obyvatele regionu významnou časovou ztrátu, která se pak projeví zejména omezeným časem na rodinu a také na participaci v různých aktivitách komunity. Průměrná doba dojížděky z regionu Brdy-Vltava do hlavního města je přibližně 2,5 hodiny (v úvahu je brán čas od vyjití z domu až po příjezd do práce). Tento fakt je následně třeba zohlednit i v plánování všech aktivit pro veřejnost v regionu.

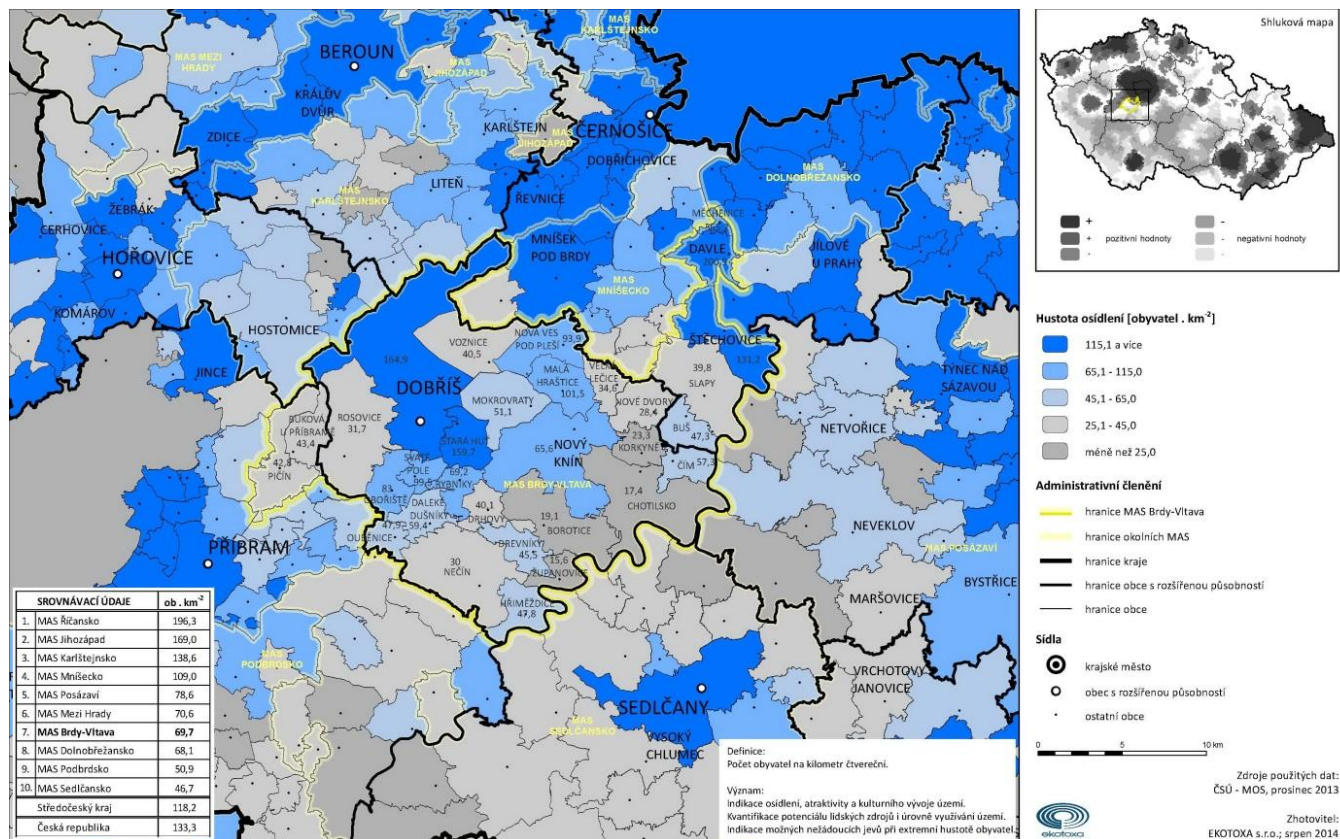
Graf 3: Vývoj počtu obyvatel v regionu Brdy-Vltava

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Graf č. 3 zobrazuje vývoj počtu obyvatel rozdělených podle území MAS na oblast Dobříšska a Novoknínska a obcí Středního Povltaví. Z grafu je patrný stále se zvyšující počet obyvatel regionu. Nejedná se však o výrazný nárůst, který by region nebyl schopen pojmout. Spíše lze mluvit o kontinuálním navyšování počtu obyvatel, který je zapříčiněn především migrací (stěhováním) lidí do regionu. Často se pak jedná o mladé rodiny s malými dětmi. Tabulka č. 5 níže ukazuje, v jakém poměru se jednalo o přírůstek přirozený a v jaké míře o přírůstek migrační. Od předchozího grafu se data liší hlavně jiným vymezením sledovaného období (2009–2013).

Kartogram 1: Hustota zalidnění v regionu Brdy-Vltava

Hustota osídlení (69,7 obyvatel/km²) odpovídá charakteru venkovského území (hustota zalidnění nižší než 150 obyvatel/ km²). Tuto hodnotu překračují pouze čtyři obce regionu. Jedná se o Měchenice, Davli, Dobříš a Starou Huť.

V celkem čtrnácti obcích regionu je přirozený přírůstek nulový nebo záporný. Znamená to, že v těchto obcích se obyvatelstvo přirozeně nereprodukuje dětmi nově narozenými jejich trvalým obyvatelům. Celková hodnota přirozeného přírůstku obyvatel je v rámci regionu přesto kladná (189). Markantní vliv na výslednou kladnou hodnotu přirozeného přírůstku má největší město regionu Dobříš. Přirozený přírůstek obyvatel regionu je přibližně desetkrát nižší než přírůstek tvořený migrací. Nevýhodou migračního přírůstku je to, že kladná hodnota v jedné obci znamená zápornou hodnotu v obci jiné, kde pak klesá počet obyvatel. Nejedná se tedy de facto o reprodukci obyvatelstva, ale pouze o jeho přesun z jednoho místa na druhé. Migrační přírůstek měl ve všech obcích regionu kladnou hodnotu. Zde lze usuzovat, že se nepřesouvají obyvatelé v rámci regionu, ale naopak noví do regionu přicházejí. Velká část přistěhovalých tak pochází z jiných částí ČR. V případě regionu Brdy-Vltava se jedná zejména o hl. město Prahu.

Tabulka 5: Přírůstek obyvatelstva regionu Brdy-Vltava

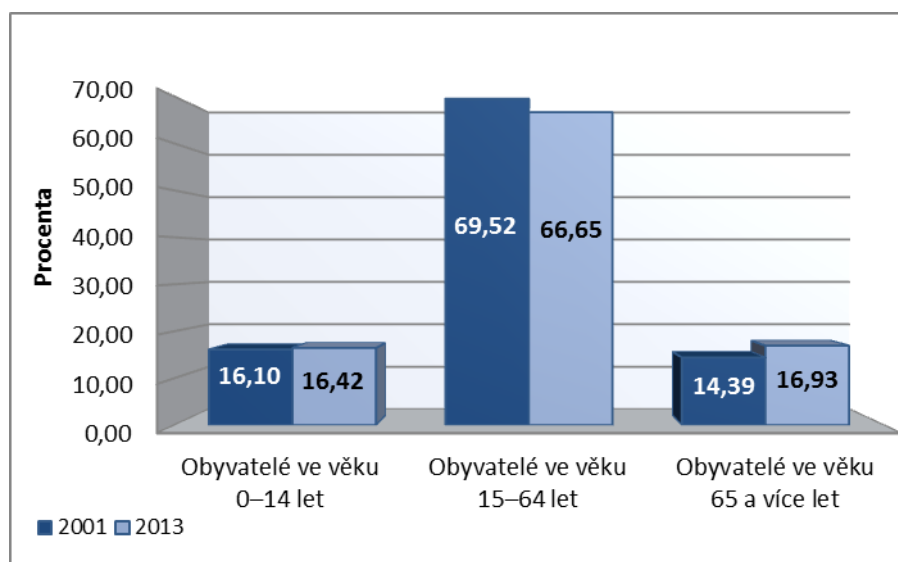
MAS Brdy - Vltava	2009-2013						
	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový
	1 526	1 337	5 196	3 204	189	1 992	2 181

Zdroj: ČSÚ, Socio-demografická analýza regionu Brdy-Vltava, vlastní zpracování

2.1.1 Věková struktura obyvatel regionu

Dalším sledovaným ukazatelem byla věková struktura obyvatel regionu, která úzce souvisí s vývojem počtu obyvatel.

Graf 4: Porovnání podílu věkových skupin obyvatel regionu Brdy-Vltava na celkovém počtu obyvatel regionu (porovnání let 2001 a 2013)

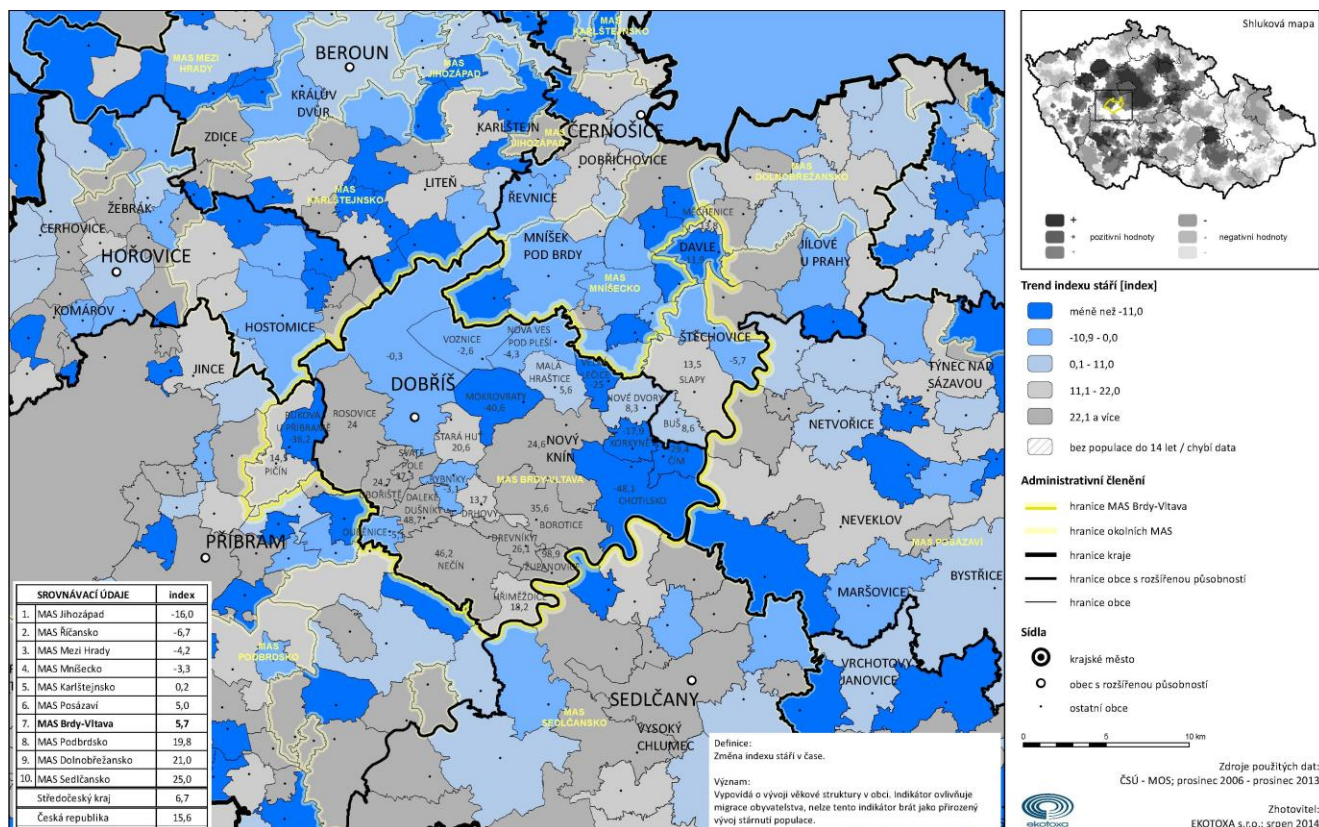
Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Z grafu č. 4 lze pozorovat mírný nárůst podílu dětí na celkové populaci regionu, což koresponduje s přílivem mladých rodin, které se do regionu stěhují především za lepším životním prostředím. Z grafu je také patrné, že se snižuje podíl ekonomicky aktivních lidí, kteří postupně odcházejí do důchodu a nejsou dostatečně nahrazováni mladší generací.

Počet dětí a mladistvých se ve sledovaných letech zvýšil o 20 % (z hodnoty 3 773 z roku 2001 na 4 538 v roce 2013). Počet seniorů se ve stejném období navýšil o 39 % (z hodnoty 3 372 v roce 2001 na hodnotu 4 677 v roce 2013). Počet seniorů se zvyšuje dvojnásobným tempem oproti počtu dětí a mladistvých. V regionu tak od roku 2001 přibylo dvakrát více seniorů oproti nárůstu počtu dětí a mladistvých do 14 let věku. Změna věkové struktury směrem k převaze počtu seniorů nad dětmi byla nejvíce patrná v obcích Županovice, Velká Lečice, Slapy, Drevníky, Hřiměždice a Měchenice. Celkově se v regionu jedná o 1% nárůst podílu seniorů ročně na celkové populaci regionu. Z tohoto důvodu je nutné při plánování rozvoje území MAS

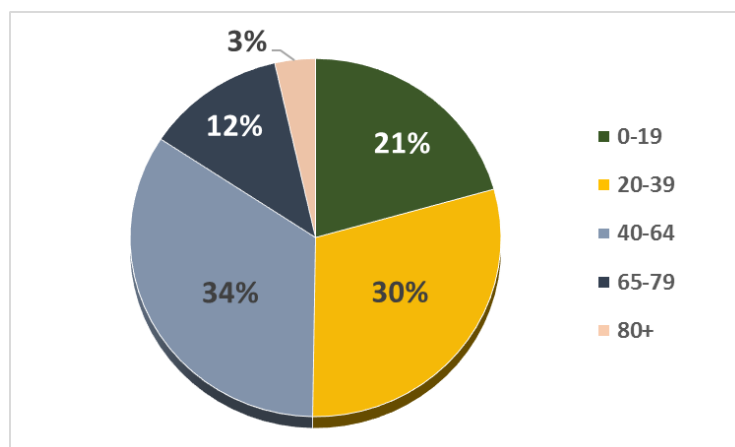
Brdy-Vltava neopomenout tuto věkovou skupinu, především pak při plánování sociálních služeb a dostupného bydlení.

Kartogram 2: Index stáří v regionu Brdy-Vltava

V regionu Brdy-Vltava žilo dle údajů z roku 2012 34 % obyvatel ve věkové kategorii 40–64 let a 30 % ve věku 20–39 let. Právě uvedené věkové kategorie jsou ze sociologického hlediska významné, protože tvoří převážnou část obyvatel v produktivním věku. Pro obyvatele spadající do těchto věkových kategorií je stěžejní obstat na stále se proměňujícím trhu práce. Z tohoto důvodu je nutné klást důraz na rozvoj tzv. lidského kapitálu spojeného s kvalifikací a znalostmi jako soukromými statky patřícími jednotlivci. Těchto statků lze dosáhnout v procesu celoživotního učení. Tato oblast je zpracována v kapitole Vzdělávání.

Graf 5: Poměr zastoupení jednotlivých věkových skupin v celkové populaci regionu Brdy-Vltava (k roku 2011)

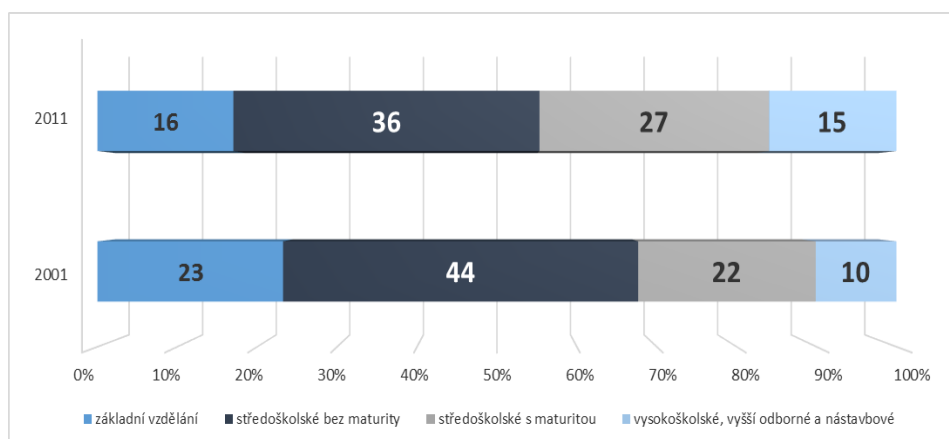
Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Věková struktura obyvatelstva regionu se vyznačuje nejen silným zastoupením středních „pater“ stromu, tedy obyvatel v produktivním věku, ale také relativní převahou obyvatel mladšího věku, tedy skupiny 0 až 19 let, kterou můžeme nazvat děti a mládež (21 %), nad skupinami naopak staršími (65 až 79 let a 85 let a starší), které nazýváme senioři a dlouhověcí. Ta tvoří 15 % obyvatel. Celkově však lze konstatovat, že věková struktura regionu Brdy-Vltava vykazuje rysy přechodového stavu, který je charakteristický pro všechny stárnoucí populace západní Evropy včetně České republiky jako celku. To, že populace regionu stárne, je patrné i na srovnání průměrného věku před deseti lety (2001) a v roce 2010. Průměrný věk byl v této době 38,8 roku, v roce 2010 již dosahoval 40,4 roku. Za 10 let se tedy tyto hodnoty zvýšily v průměru o více než 1 rok.

2.1.2 Vzdělanostní struktura obyvatel regionu MAS Brdy-Vltava

Vzdělanost venkovského obyvatelstva částečně souvisí s věkovou strukturou (mladší obyvatelé dosahují zpravidla vyššího vzdělání, ale často z venkova odchází a zůstávají ve městě). Tento jev lze pozorovat i v regionu Brdy-Vltava, kdy mladí lidé, kteří studují ve městě, už se do regionu nevrací a často zůstávají v místě svého studia. To vyplynulo z rozhovorů se starosty jednotlivých obcí území MAS Brdy-Vltava.

Graf 6: Vzdělanostní struktura obyvatel regionu Brdy-Vltava (porovnání let 2001 a 2011)

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Vzdělanostní struktura se ve sledovaných letech posouvá ke vzdělanějšímu obyvatelstvu. Zvyšuje se počet vysokoškolsky vzdělaných a obyvatel se středoškolským vzděláním s maturitou. Naopak klesá podíl vyučených bez maturity. Snižují se tedy počty studentů, kteří ukončili odborné školy, učiliště. Na druhou stranu je v regionu patrný nedostatek kvalitních řemeslníků. Jedná se o celorepublikový trend, který je charakteristický i pro region Brdy-Vltava. Věková struktura regionu pak odpovídá vzdělanostnímu rozložení obyvatel celé ČR.

2.1.3 Obyvatelstvo z pohledu potřebnosti sociálních služeb

Za poslední tři roky se snižuje počet dětí a mladistvých, kteří jsou v péči sociálního kurátora (2009 = 97, 2011 = 62). Hlavní část klientů tvoří mladiství chlapci, největší část klientů pocházela z úplných rodin (v roce 2011 jich bylo 29, tj. 45 %). Počet držitelů průkazů TP (tělesně postižený), ZTP (zdravotně tělesně postižený) a ZTP/P (zdravotně tělesně postižený/průvodce) v obcích regionu v letech 2009–2011 výrazně narůstal (o 93 %). Odhad počtu osob bez přístřeší v regionu vychází z informací od zástupců obecních úřadů jednotlivých obcí. Z nich vyplynulo, že osoby bez přístřeší se jako reálný či potenciální problém vyskytují v 10 obcích. Problém výskytu uživatelů návykových látek je registrován v 16 obcích regionu. Většinou jsou jako problém vnímání uživatelé, kteří se sdružují ve větších skupinách nebo se podílejí na výrobě a distribuci drog, případně situace, kdy uživatelé drog ohrožují své okolí a svoje blízké.

Výstupy z anketního šetření mezi obyvateli regionu Brdy-Vltava

Názory obyvatel byly získány anketním šetřením, které probíhalo v průběhu května a července roku 2014. Do šetření se zapojilo celkem 282 obyvatel regionu. Jedná se o 1 % populace území

MAS Brdy-Vltava. Zastoupeny byly odpovědi ze všech obcí regionu. Cílem ankety bylo zjistit, co se lidem v obcích líbí a naopak, co jim zde chybí. Níže jsou rozepsány nejčastější odpovědi.

Co je v regionu krásné

Téměř polovina obyvatel zmínila krásnou krajinu, přírodu a klidné prostředí. V regionu se nachází Brdská vrchovina i řeka Vltava. Každý si tak může vybrat, zda se vydá do „kopců“ Brd, nebo naopak sejde do údolí k řece. Využití přitom může jak kolo, tak pěší turistiku (oblast je řešena v kapitole Občanská vybavenost a infrastruktura). Čtvrtina obyvatel je spokojena s kulturním a společenským životem. Pořádané akce jsou velmi rozmanité, a téměř každý si dokáže vybrat. Obyvatelé si váží přátelské atmosféry i občanské pospolitosti. Zde lze odkázat na dobře fungující občanskou společnost. Problém však může nastat v obcích, které zaznamenaly výraznější příliv nových obyvatel (jako např. Čím, Malá Hraštice, Nová Ves pod Pleší či Stará Huť). Otázkou je totiž začlenění těchto nově příchozích do stávajícího života komunity. Je zde nebezpečí vytváření komunity v komunitě v případě, že lidé nejsou starousedlíky přijati. Lidé oceňovali v regionu především fungující muzeum, spolek Vltavan, divadlo, knihovnu, farmářské trhy a akce pro děti (podrobné informace k této oblasti lze nalézt v kapitole Život komunity a volný čas). 20 % obyvatel uvedlo, že jsou spokojeni s občanskou vybaveností. Zde je ale možné předpokládat, že se jedná o obyvatele větších obcí, kde funguje obchod, hospoda či škola. 18 % obyvatel se líbí sportovní zařízení, které se v obci nachází, ať už se jedná o dětské či fotbalové hřiště.

Co v regionu chybí

Nejvíce respondentů (30 %) uvedlo, že nejsou spokojeni s občanskou vybaveností ve své obci (např. absence obchodu, lékaře, hospody či restaurace). Zde lze předpokládat, že se jedná naopak o obyvatele malých obcí, kde není ani základní občanská vybavenost. 20 % lidí vnímá kvalitu komunikací za nedostatečnou a přálo by si opravy a lepší údržbu těchto komunikací. Bohužel nebylo zmíněno, zda lidé mluvili o místních komunikacích, nebo silnicích vyšší třídy, které pak už spravuje Středočeský kraj (problematika je rozepsána v kapitole Občanská vybavenost a infrastruktura). Dlouhodobě diskutovanou otázkou je absence veřejného koupaliště. Často jediným řešením koupání v regionu je řeka Vltava, případně zatopené lomy nedaleko obce Nečín a Hřiměždice. Lidem často chybí také (v 17 % odpovědí) možnost sportovního vyžití (v kontrastu s předchozí otázkou). V případě sportovišť však lidé nejčastěji uváděli spíše specifická zařízení ve smyslu minigolfu, dráhy pro in-line brusle, bowlingovou dráhu a fungující zimní stadion (více viz kapitola Život komunity a volný čas).

2.2 Rozvoj vzdělávání

Tato kapitola se věnuje rozvoji vzdělávání v regionu Brdy-Vltava a mapuje všechny mateřské, základní a střední školy, rozvoj celoživotního vzdělávání a prolínání vzdělávání s ostatními oblastmi rozvoje regionu. Kapitola sleduje a definuje charakteristiky potřebné pro další rozvoj v této oblasti.

Místní akční skupina Brdy-Vltava navázala spolupráci s místními školami v rámci projektu „Já to přece zvládnou“, jehož nositelem byla Základní škola Dobříš. MAS v rámci tohoto projektu mapovala přístup jednotlivých škol z regionu k žákům se specifickými vzdělávacími potřebami. Šetření probíhalo formou strukturovaných rozhovorů s řediteli a výchovnými poradci škol. Dílčím výstupem projektu byla Analýza problematiky žáků se specifickými vzdělávacími potřebami v regionu Brdy-Vltava (květen 2011). Vzhledem k tomu, že tato oblast dosud není v území koncepčně řešena a je zde poptávka ze strany rodičů pečujících o dítě s hendikepem po integraci dětí se specifickými vzdělávacími potřebami do běžných kolektivů mateřských a základních škol, bude jí v následujícím textu věnována samostatná kapitola.

Dále spolupráce MAS se základními školami probíhala v rámci komunitního plánování sociálních služeb, které v regionu probíhá již od roku 2006. Do plánování byli zapojeni zejména metodici prevence a ředitelé škol z území. Řešenou problematikou byly v tomto případě sociálněpatologické jevy ohrožující děti a mládež z regionu a návrhy možných preventivních opatření. V rámci této spolupráce vznikly analýzy Děti a mládež v ohrožení v regionu Brdy-Vltava – analýza zkušeností odborníků (duben-červenec 2012) a Děti a mládež v ohrožení v regionu Brdy-Vltava – analýza zkušeností zástupců škol (duben-červenec 2012).

Dalším z projektů, na kterých se MAS Brdy-Vltava podílela, byl projekt Cesty venkova. Projekt byl zaměřený na podporu celoživotního vzdělávání k trvale udržitelnému rozvoji. Problematiku celoživotního vzdělávání vnímáme jako významnou pro zvýšení konkurenceschopnosti obyvatel regionu na trhu práce. Projekt měl také iniciovat větší zapojení obyvatel do rozvoje obcí a hlubší poznání historie místa, kde obyvatelé žijí. Posílení vazby místních obyvatel k regionu může v budoucnu přinést jeho celkovou větší stabilitu a soběstačnost. Dílčím výstupem tohoto projektu byla Strategie rozvoje celoživotního vzdělávání k trvale udržitelnému rozvoji v regionu Brdy-Vltava na období 2014–2020 (říjen 2013).

Prostřednictvím Svazku obcí Dobříšska a Novoknínska (zakládající člen MAS) byla větší část území zapojena do projektu Meziobecní spolupráce, jehož nositelem je Svaz měst a obcí ČR. V rámci tohoto projektu byly zmapovány zejména dostupné kapacity jednotlivých typů škol v regionu. Dílčím výstupem projektu je Strategie území správního obvodu ORP Dobříš v oblasti předškolní výchovy a základního školství na období 2014–2023 (jaro 2014).

V průběhu května 2014 proběhlo šetření v mateřských, základních a středních školách v rámci projektu „Podpora vzniku strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území Brdy-Vltava o.p.s.“, jehož prostřednictvím byly zjišťovány investiční a další potřeby škol. Zároveň bylo mapováno, zda a jakým způsobem se jednotlivé školy zapojily do čerpání finančních prostředků určených pro školství v rámci programového období EU 2007–2013 a co jim případně bránilo se do čerpání více zapojit.

Všechny výše uvedené analýzy a podklady byly využity pro sestavení následujícího textu.

2.2.1 Přehled mateřských, základních a středních škol v regionu Brdy-Vltava

V regionu Brdy-Vltava se nachází celkem 36 mateřských, základních a středních škol. Sledovaným obdobím pro vývoj počtu jednotlivých typů škol v území byly v tomto případě roky 2005–2013. Počet všech výše uvedených typů škol se za sledované období v regionu Brdy-Vltava nezměnil. V území se dále nachází 1 speciální škola (nyní součást ZŠ Dobříš, Lidická), 2 základní umělecké školy (dále ZUŠ) v největší obci regionu Dobříš a při základní škole v Davli. V malé obci Korkyně (139 obyvatel) pak působí od roku 1992 soukromý dětský domov SOS 92 pro 20 dětí ve věku 7 až 23 let. Jedná se také o školské zařízení.

Region disponuje relativně vysokým počtem mateřských škol, na 31 obcí připadá 18 MŠ zřizovaných obcemi a dalších 8 soukromých předškolních zařízení. Přesto je kapacita těchto útvarů v současné době nedostatečná a jsou připravovány projekty na její rozšíření.

Tabulka 6: Přehled všech typů státních škol v regionu Brdy-Vltava

Obec	MŠ	ZŠ	SŠ	Typ školy	Speciální školy/Poznámky
Borotice	1	0	0		
Buková u Příbramě	0	0	0		
Buš	0	0	0		
Čím	0	0	0		
Daleké Dušníky	0	0	0		
Davle	1	1	0	ZŠ 1. – 9. ročník	V obci působí také ZUŠ
Dobříš	3	3	2	ZŠ 1. – 9. ročník	V obci působí také ZUŠ
Drevníky	0	0	0		
Drhovy	0	0	0		
Hřiměždice	0	0	0		
Chotilsko	0	0	0		
Korkyně	1	0	0		
Malá Hraštice	1	1	0	Málotřídní ZŠ 1. – 5. ročník	
Měchenice	0	0	0		
Mokrovraty	1	1	0	Málotřídní ZŠ 1. – 5. r.	
Nečín	1	1	0	ZŠ 1. – 9. ročník	

Nová Ves pod Pleší	1	1	0	ZŠ 1. – 5. ročník	
Nové Dvory	0	0	0		
Nový Knín	1	1	0	ZŠ 1. – 9. ročník	
Obořiště	1	1	1	Málotřídní ZŠ 1. – 5. r.	
Ouběnice	0	0	0		
Pičín	1	1	0	Málotřídní ZŠ 1. – 5. r.	
Rosovice	1	1	0	Málotřídní ZŠ 1. – 5. r.	
Rybníky	0	0	0		
Slapy	1	1	0	Málotřídní ZŠ 1. – 5. r.	
Stará Huť	1	1	0	Málotřídní ZŠ 1. – 5. r.	
Svaté Pole	1	0	0		otevření MŠ v září 2014
Štěchovice	1	1	0	ZŠ 1. – 9. ročník	
Velká Lečice	0	0	0		
Voznice	0	0	0		
Županovice	0	0	0		

Zdroj: vlastní šetření, data poskytnutá z ORP Dobříš

2.2.2 Základní charakteristika škol v regionu Brdy-Vltava

V regionu fungují jak školy městské, tak i venkovské málotřídní školy, 1 základní škola speciální, 2 střední školy a 2 ZUŠ. V roce 2011 probíhalo dotazníkové šetření v 9 ZŠ v regionu a na Gymnáziu Karla Čapka zjišťující potřeby škol, rodičů i dětí, které mají speciální vzdělávací potřeby. Aktualizované výstupy z tohoto šetření jsou níže popsány. Největší školou v regionu je 2. ZŠ v Dobříši, jejíž kapacita činí 900 žáků. Následuje 1. ZŠ Dobříš s kapacitou 610 žáků, ZŠ Davle (380), ZŠ Nový Knín (350), ZŠ Nečín (270), ZŠ Štěchovice (245). Ostatní školy mají kolem 120 žáků. Kapacita základních škol mimo větší obce regionu je vyčerpána přibližně z poloviny (např. Malá Hraštice, Mokrovraty, Nečín), naopak ve větších městech jsou školy zaplněny více nebo je jejich kapacita již téměř naplněna (např. Dobříš, Nový Knín, Nová Ves pod Pleší). V průměru se obsazenost škol v regionu Brdy-Vltava pohybuje (od školního roku 2009/2010 do současnosti) kolem 70 %. U předškolních zařízení je situace závažnější. Kapacita mateřských škol je v tuto chvíli plně vyčerpána a MŠ musí dokonce nové zájemce odmítat. V současné době město Dobříš jakožto zřizovatel jedné z MŠ podalo žádost o projekt z Regionálního operačního programu Střední Čechy. Jedná se o rozšíření kapacity 5. MŠ Dobříš o 54 míst postavením dřevostavby. Také obec Svaté Pole připravuje v září 2014 otevření další školky pro 12 dětí z nejbližšího okolí. Volnými místy disponují v současné době soukromé mateřské školy a hlídací centra. Zde je však výrazný rozdíl v ceně poskytované služby ve srovnání se státním zařízením, především z tohoto důvodu bývá soukromé zařízení pro rodiče většinou až krajním řešením.

2.2.3 Mateřské školy

V regionu funguje 9 samostatných mateřských škol a 9 mateřských škol je zřízeno společně se školou základní. Samostatné školy se nacházejí především ve městě Dobříš (3 MŠ), městysích Davle a Štěchovice a v obcích Borotice, Korkyně, Nová Ves pod Pleší a Svaté Pole. Společně v jedné budově se základní školou jsou mateřské školy zřizované v obcích Mokrovraty, Obořiště, Pičín, Rosovice a Slapy. Mateřské školy, které jsou spojené se základní školou, ale mají svoji samostatnou budovu, jsou v obcích Malá Hraštice, Nový Knín a Stará Huť.

Tabulka 7: Přehled kapacit mateřských škol v regionu Brdy-Vltava

Obec	Název MŠ	Celková max. kapacita	Počet žáků k 30. 6. 2014
Borotice	MŠ Borotice	20	20
Davle	MŠ Davle	108	108
Dobříš	2. MŠ Dobříš	120	120
Dobříš	4. MŠ Dobříš	136	136
Dobříš	5. MŠ Dobříš	110	110
Korkyně	MŠ Korkyně	24	24
Malá Hraštice	ZŠ a MŠ Malá Hraštice	35	35
Mokrovraty	ZŠ a MŠ Mokrovraty	30 ^[1]	25
Nečín	ZŠ a MŠ Nečín	47	47
Nová Ves pod Pleší	MŠ Nová Ves pod Pleší	70	70
Nový Knín	ZŠ a MŠ Nový Knín	40	40
Obořiště	ZŠ s MŠ Obořiště	26	26
Pičín	ZŠ a MŠ Pičín	20	20
Rosovice	ZŠ a MŠ Rosovice	25	25
Slapy	ZŠ a MŠ Slapy	43	43
Stará Huť	ZŠ a MŠ Stará Huť	45	45
Svaté Pole	MŠ Svaté Pole	12 ^[2]	nerelevantní
Štěchovice	MŠ Štěchovice	76	76

Zdroj: vlastní šetření, data poskytnutá z ORP Dobříš

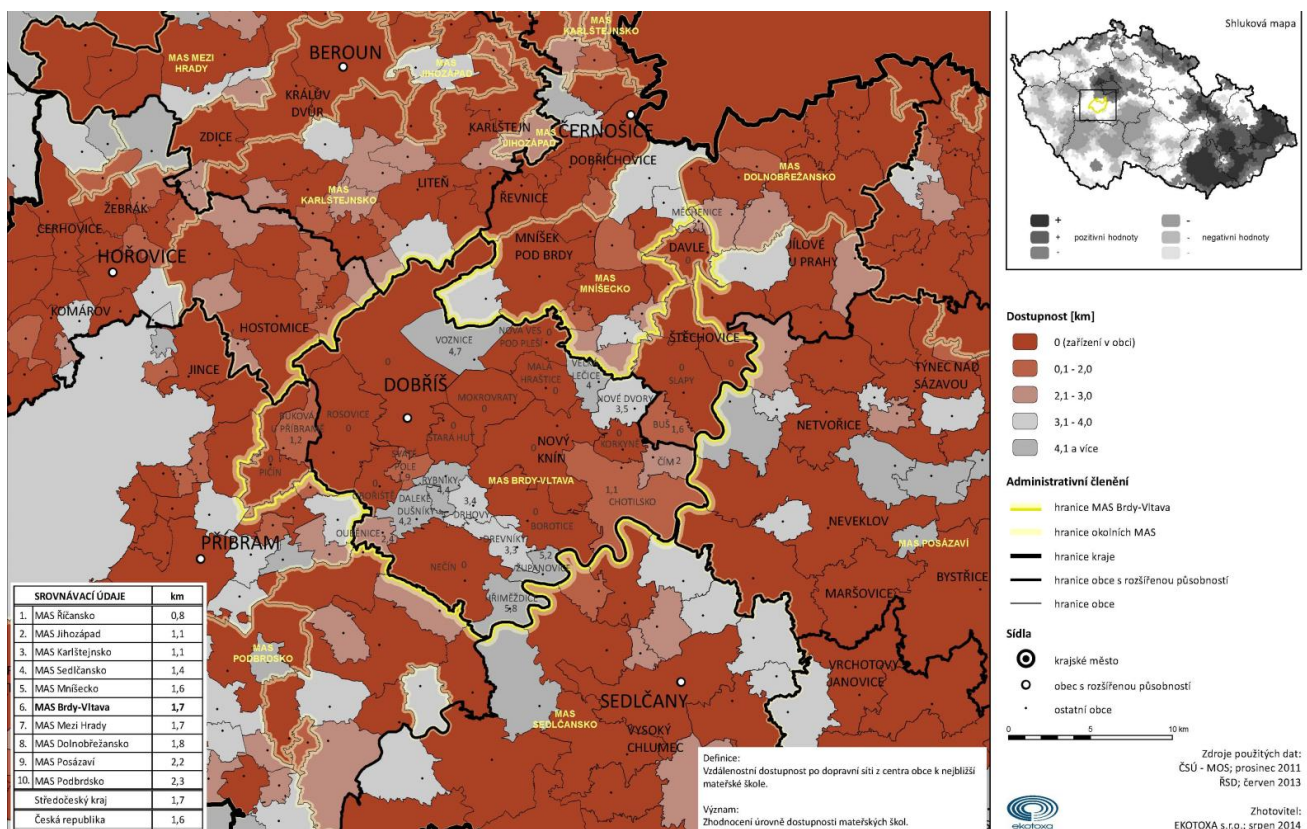
[1] navýšení kapacity od 1. 9. 2014

[2] otevření MŠ od 1. 9. 2014, plánuje se navýšení současně schválené kapacity na 24 dětí

Vzhledem ke stále se zvyšujícímu počtu dětí v kategorii 0–14 let zde není předpoklad, že by do roku 2020 výrazně poklesl počet dětí v mateřských školách. Celková kapacita mateřských škol k 30. 6. 2014 je 987 míst. Potřebná kapacita do roku 2020 je dle kvalifikovaného odhadu (na základě populačního vývoje v území) 1 115 míst. Největší problém je v tuto chvíli v obcích Chotilsko a Čím, které nedisponují mateřskou školou. Nejbližší MŠ v obci Korkyně není dlouhodobě schopna děti z okolních obcí pojmout. MŠ Korkyně sídlí v historické budově,

jejíž rozšíření by si vyžádalo přerušení stávajícího provozu, což by celou situaci ještě více zkomplikovalo. V zastupitelstvu obce Chotilsko je projednáváno zřízení dětské skupiny při obci.

Kartogram 3: Dostupnost mateřských škol v regionu Brdy-Vltava

Dostupnost mateřských škol v regionu Brdy-Vltava dosahuje průměrné hodnoty Sředočeského kraje - 1,7 km.

Tabulka 8: Soukromé mateřské školy a hřídací centra v regionu Brdy-Vltava

Obec	Název zařízení	Celková max. kapacita	Počer žáků k 30. 6. 2014
Dobříš	Anglická školka Dobříš	15	12
Dobříš	Centrum ČAP - Doosan	12 ^[1]	12
Dobříš	Dětský koutek Chobotnička	10	5
Dobříš	Soukromá školka a jesličky MIMI Dobříš	15	9
Chotilsko	Pod Trolím vrchem	11	11
Mokrovraty	Klub Lesní školky Mokrovraty	15	8
Nový Knín	Dětské centrum ČAP	12	10
Slapy	Sovička Evička	nezjišřeno	nezjišřeno
Stará Huť	Miniškolička Montessori pedagogiky Stará Huť	10	8
Štěchovice	Klubičko Štěchovice	15	nezjišřeno

Zdroj: vlastní šetření, data poskytnutá z ORP Dobříš

[1] soukromá školka pro zaměstnance firmy Doosan Bobcat Manufacturing s.r.o., od 1. dubna 2015 bude otevřena veřejnosti a navýší se celková kapacita na 15 dětí

Jak už bylo uvedeno výše, soukromé mateřské školy a hlídací centra dosud disponují volnou kapacitou. Požadují však vyšší cenu za služby. Možným řešením je finanční příspěvek obcí, které nejsou schopny MŠ zajistit, rodičům na zajištění alternativní péče o dítě.

Analýza výchozího stavu a definice problémových míst mateřských škol vzešlé z realizovaného šetření v květnu 2014

Ve většině budov MŠ byla vyměněna okna a u části budov bylo provedeno zateplení fasády. Sedm škol uvedlo, že rozšiřovaly kapacitu formou rekonstrukce a přístavby budov. Na pěti MŠ proběhly úpravy podlah ve třídách a dalších prostorách (výměna lina, nové dlaždice atd.). Dále školy zmiňovaly realizované úpravy a dovybavení školních kuchyní a jídelen a úpravy sociálního zařízení (proběhlo na čtyřech školách). Čtyři MŠ také zmiňují investice spojené s výstavbou hřišť a úpravou školních zahrad. Do budov a vybavení MŠ v regionu je dle možností kontinuálně investováno. Nejnákladnější úpravy již byly většinou realizovány (rozšíření kapacit, rekonstrukce a zateplení budov včetně výměny oken). Níže zmíněné přetrvávající potřeby jsou pak zaměřeny zejména na zkvalitnění vnějších a vnitřních prostor mateřských škol, vybavení učeben a rozšíření nabídky aktivit pro děti například vybudováním tělocvičny.

Investiční prostředky získávají MŠ v regionu většinou prostřednictvím zřizujících obcí. Jedná se buď o prostředky přímo z rozpočtu obce, nebo o prostředky získané z dotací (nejčastěji byl zmiňován Regionální operační program Střední Čechy a Operační program životní prostředí).

Při jednotlivých MŠ probíhají zejména umělecké, jazykové a sportovní kroužky. Dále zde probíhá příprava na školu a logopedické kurzy. Některé MŠ zmiňují, že by byl zájem i o další aktivity. V tuto chvíli však chybí finanční prostředky na jejich zajištění (keramický ateliér při MŠ Štěchovice, jazykový kroužek při MŠ Borotice atd.).

2.2.3.1 Potřeby mateřských škol vzešlé z realizovaného šetření v květnu 2014

Investiční potřeby škol

Nejčastější potřebou MŠ je úprava a vybavení zahrad přiléhajících k mateřským školám. Jedná se jak o zahradnické úpravy, tak o instalaci herních prvků a tvorbu hřišť a altánů pro venkovní výuku. Dále se jedná o vybudování tělocvičny. Zde je potřeba identifikována zejména tam, kde je MŠ zřizována současně se ZŠ. Je zde tedy předpoklad, že tělocvična bude využívána žáky obou zařízení. Další zmiňovanou potřebou je rekonstrukce a vybavení školních kuchyní a jídelen. Co se týče snížení energetické náročnosti budov, jsou plánovány výměny kotlů a dokončení zateplení budov MŠ (potřeba zmíněna pěti školami). Dvě MŠ plánují rekonstrukci sociálního zařízení. Ve většině případů je zmíněna plánovaná investice do vybavení učeben

v MŠ včetně ICT techniky. Okrajově je uváděna rekonstrukce částí budov (např. fasáda, terasa). Ve dvou MŠ (5. MŠ Dobříš a MŠ Nový Knín) je plánováno rozšíření kapacity formou modulové stavby.

Neinvestiční záměry

Nejčastěji zmiňovaným záměrem je navázání a rozvoj spolupráce mezi MŠ (zejména s těmi v blízkém okolí). Dalším zmiňovaným záměrem je pořádání akcí (výlety, akce pro veřejnost). Zde však školy uvádějí, že na ně nemají dostatek prostředků a uvítaly by zejména finanční pomoc. Z odborných témat byl zmiňován rozvoj logopedie a zapojení asistentů pedagoga.

Další potřeby škol

Záměry v oblasti vzdělávání pedagogů: téměř na všech MŠ je nějakým způsobem zajištěno, v nabídce se jednotlivé MŠ orientují, problém se suplováním pedagogů v průběhu vzdělávacího kurzu, také zmiňován nedostatek financí.

Mateřské školy v regionu celkem intenzivně spolupracují s místními spolky a dalšími subjekty. Všechny oslovené MŠ vyjádřily zájem o prohloubení tohoto typu spolupráce prostřednictvím síťových projektů.

Mateřské školy by, dle výstupů z šetření, potřebovaly pomoci především se zajištěním finančních prostředků a administrací projektů.

2.2.4 Základní školy

V regionu je 15 základních škol, z toho 7 úplných škol (1. a 2. stupeň), 7 málotřídních škol (pouze 1. stupeň) a 1 škola neúplná (pouze 1. stupeň). Největší z nich jsou 1. a 2. ZŠ Dobříš, dále jsou větší základní školy v městysech Davle a Štěchovice. Menší obce mají většinou základní školy spojené s mateřskou školou a školní jídelnou. Průměrná obsazenost základních škol v území v roce 2014 činí 73 %. Rozdíl v obsazenosti jednotlivých škol již byl popsán výše. Největší zájem je o ty školy, které jsou dobře dopravně dostupné a rodiči vnímány jako kvalitní 1. ZŠ Dobříš, ZŠ Nová Ves pod Pleší). Tyto budou (nebo již jsou) zaplněny. Je pravděpodobné, že s postupně se zaplňující kapacitou všech základních škol budou muset rodiče děti dovážet i do vzdálenějších škol, kde budou aktuálně volná místa. Dříve řediteli venkovských škol často zmiňovaný problém s nedostatkem žáků a s ním související nedostatek finančních prostředků již přestává být v území aktuální díky přesunu populačně silných ročníků z MŠ na 1. stupeň ZŠ. Do budoucna bude naopak třeba kapacitu vybraných základních škol navýšit.

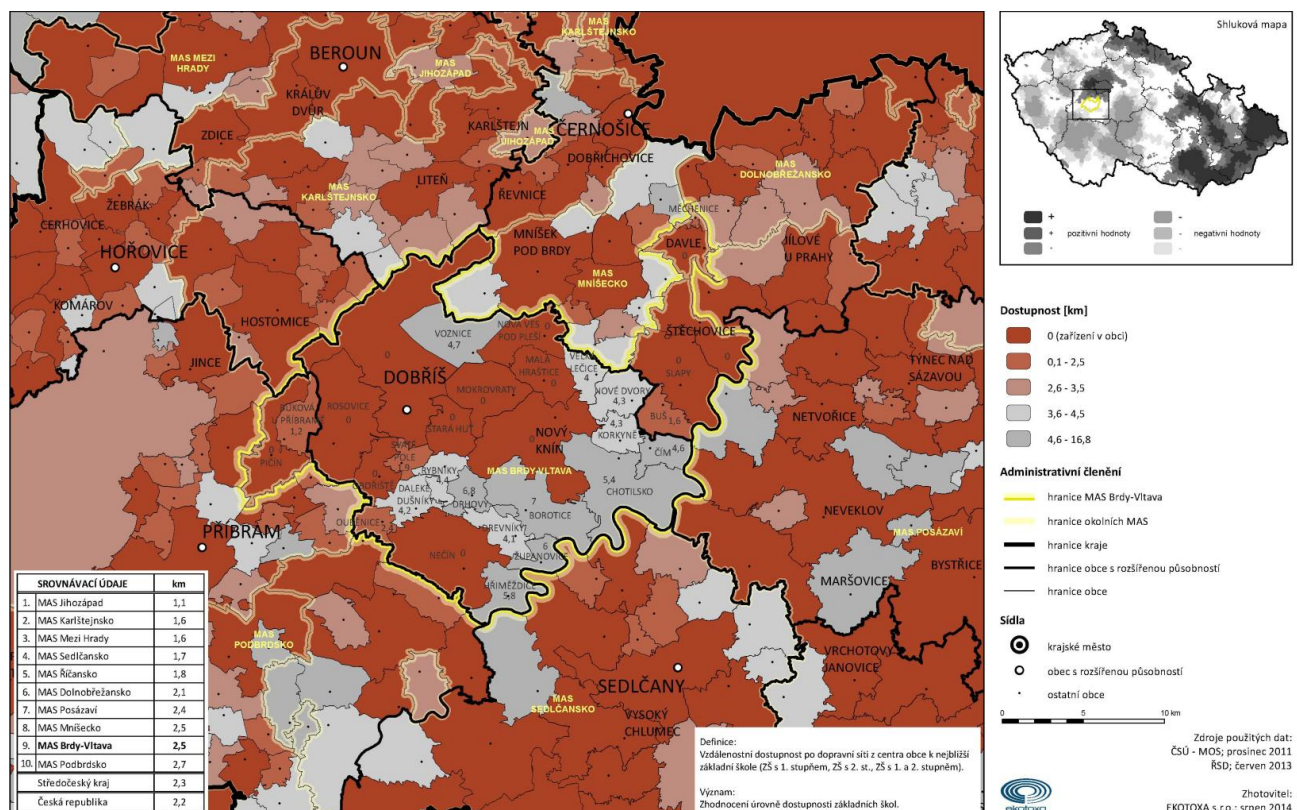
Tabulka 9: Přehled kapacit základních škol v regionu Brdy-Vltava

Obec	Název školy	Celková max. kapacita	Počet žáků k 30. 6. 2014
Davle	ZŠ Davle	380	272
Dobříš	1. ZŠ Dobříš	610	610
Dobříš	2. ZŠ Dobříš	900	600
Dobříš	ZŠ Dobříš, Lidická	100	37
Nečín	ZŠ a MŠ Nečín	270	140
Nový Knín	ZŠ a MŠ Nový Knín	350	255
Malá Hraštice	ZŠ a MŠ Malá Hraštice	60	45
Mokrovraty	ZŠ a MŠ Mokrovraty	50	19
Nová Ves pod Pleší	ZŠ Nová Ves pod Pleší	80	77
Obořiště	ZŠ a MŠ Obořiště	50	29
Pičín	ZŠ a MŠ Pičín	70	49
Rosovice	ZŠ a MŠ Rosovice	45	22
Slapy	ZŠ a MŠ Slapy	120	80
Stará Huť	ZŠ a MŠ Stará Huť	100	50
Štěchovice	ZŠ Štěchovice	245	229

Zdroj: vlastní šetření, data poskytnutá z ORP Dobříš

Celková kapacita základních škol v regionu byla 3 430 míst k 30. 6. 2014. Tato kapacita bude pravděpodobně dostatečná až do roku 2018. Problém nastane v letech 2019 a výše, kdy budou přecházet žáci z populačně silných ročníků z málotřídních škol na 2. stupeň. Problémem je tedy nedostatečná kapacita 2. stupně základního vzdělání, kde lze předpokládat chybějící počet volných míst. V tuto chvíli činí odborný odhad budoucí chybějící kapacity na 2. stupni základních škol 150 míst.

Kartogram 4: Dostupnost základních škol v regionu Brdy-Vltava

Analýza výchozího stavu a definice problémových míst základních škol vzešlé z realizovaného šetření v květnu 2014

Na základních školách proběhlo ve většině případů zateplení budov a výměna oken (1. a 2. ZŠ Dobříš, Nová Ves pod Pleší atd.). Tam, kde je budova ZŠ společná i pro MŠ, již tyto úpravy nebudou znovu zmiňovány. Nejčastěji je v souvislosti s financováním úprav uváděn opět Regionální operační program SČ, projekty většinou předkládají obce.

V souvislosti s plošnou realizací projektu EU peníze školám v rámci celé ČR školy nejčastěji uvádějí vybavení tříd ICT technikou a novými pomůckami. Do projektu se zapojily všechny základní školy z regionu. Obecně školy negativně hodnotí administrativu s projekty spojenou a problematiku výběrových řízení. Obojí je odrazuje od většího zapojení do čerpání finančních prostředků z EU. Do více projektů financovaných prostřednictvím operačních programů z EU se zapojily ZŠ Nový Knín, ZŠ Nečín (formou partnerství) a ZŠ Štěchovice a 1. ZŠ Dobříš jako příjemci dotace.

Základní školy regionu organizují pestrou nabídku volnočasových aktivit pro žáky – jedná se o sportovní, umělecké, jazykové a další kroužky. Svoji nabídku se snaží uzpůsobit aktuálním potřebám a požadavkům žáků. Omezením, které v této oblasti zmiňují, je zejména nedostatek personálních kapacit pro zajištění dalších aktivit.

Na většině škol probíhá kontinuální vzdělávání pedagogických pracovníků. Limitem je většinou nedostatek finančních prostředků a nedostatek pedagogů pro zajištění suplování ve výuce. Řešením by byly vzdělávací aktivity probíhající v co nejbližším okolí školy, které by bylo možné realizovat po ukončení výuky nebo přímo na jednotlivých školách.

Na základních školách je organizováno výchovné poradenství a jsou zde realizovány preventivní aktivity na eliminaci sociálněpatologických jevů. V tuto chvíli školy nemají dostatek finančních prostředků na zajištění psychologického poradenství v potřebném rozsahu.

2.2.4.1 Potřeby základních škol vzešlé ze šetření v květnu 2014

Investiční potřeby

Samostatně zřizované základní školy zmiňují jako svou hlavní potřebu rozšíření stávajících prostor školy (celkem 6 škol). Jedná se o rozšíření jak kmenových, tak specializovaných učeben. U společně zřizovaných ZŠ a MŠ (málotřídní školy) je to výstavba tělocvičny nebo sálu pro cvičení. U tří málotřídních škol stále chybí zateplení budovy. Dále je uváděna potřeba nového vybavení zejména odborných učeben, pořízení ICT techniky pro učitele a v případě některých škol dovybavení a modernizace stávající ICT techniky pro žáky. Ve dvou případech

je zmíněna potřeba investic do školní družiny. Školy by dále uvítaly vybudování dětského hřiště, sportoviště a úpravy školních zahrad.

Neinvestiční záměry

Školy mají zájem o spolupráci při organizaci například sportovních akcí. Tato spolupráce má být nejen mezi školami, ale je zde zájem i o hlubší spolupráci v rámci celé komunity. Dvě ZŠ zmiňují zájem o celodenní využití budovy školy (princip komunitních škol). Dále je uváděna potřeba zajištění prostředků na asistenty pedagoga, jazykové lektory a psychologické poradenství. Dále školy potřebují finanční prostředky na zajištění školních výjezdů, adaptačních kurzů, návštěvu kulturních zařízení apod.

Další potřeby škol

Záměry v oblasti vzdělávání pedagogů: školy většinou vnímají potřebu kontinuálně vzdělávat pedagogický sbor. Zájem je zejména o témata, jako jsou ICT technologie, cizí jazyky, týmová spolupráce, nové trendy ve výuce a metody práce s dětmi se specifickými poruchami učení a chování.

Sedm ŽS má zkušenost se spoluprací se školami v zahraničí a rády by dále tyto aktivity rozvíjely. Zájem je především o výměnné pobyty žáků a učitelů a možnost dopisování se žáky zahraničních škol.

Základní školy v regionu celkem intenzivně spolupracují s místními spolky a dalšími subjekty. Většina oslovených ZŠ projevila zájem o prohloubení tohoto typu spolupráce prostřednictvím síťových projektů.

Základní školy by potřebovaly pomoci hlavně se zajištěním administrativy projektů a sháněním finančních prostředků pro školu.

2.2.5 Střední školy

V regionu Brdy-Vltava se nachází 3 střední školy. Gymnázium Karla Čapka v Dobříši, které mohou navštěvovat žáci již od šesté třídy (víceleté gymnázium) nebo od 1. ročníku střední školy. Dále v městě Dobříš působí pobočka Středního odborného učiliště Hluboš, které navštěvuje cca 200 žáků a poskytuje vzdělání v oblasti nábytkářské a dřevařské výroby, stavebnictví, strojírenství, opravárenství a služeb ve tříletých učebních oborech zakončených závěrečnou zkouškou a získáním výučního listu a ve čtyřletém studijním oboru zakončeném maturitní zkouškou. Nově bude v Dobříši otevřen také kadeřnický obor určený zejména pro dívky. V obci Obořiště působí „Výchovný ústav, střední škola a školní jídelna, Obořiště 1“. Zde je nabízeno vzdělání ve tříletých oborech zedník, truhlář a dvouletý obor kuchař. Jedná se o zařízení zabezpečující ústavní a ochrannou výchovu a vzdělávání není určeno pro zájemce mimo ústav.

Tabulka 10: Přehled kapacit středních škol v regionu Brdy-Vltava

Obec	Název školy	Celková max. kapacita	Počet žáků k 30. 6. 2014
Dobříš	Gymnázium Karla Čapka	360	332
Dobříš	SOU Hluboš – pobočka Dobříš	618 (celkem)	200
Obořiště	Výchovný ústav, střední škola a školní jídelna, Obořiště 1	48	48

Zdroj: vlastní šetření, data poskytnutá z ORP Dobříš

Analýza výchozího stavu a definice problémových míst středních škol vzešlé z šetření realizovaného v květnu 2014

Všechny výše uvedené školy se intenzivně zapojily do čerpání prostředků z EU v programovém období 2007–2013. V případě Gymnázia Karla Čapka a SOU Hluboš se jednalo jak o investiční, tak neinvestiční projekty, včetně mezinárodních projektů (Erasmus +). Gymnázium má v současné době schválený projekt na rekonstrukci a zateplení budovy včetně výměny otopné soustavy. Na SOU Hluboš již úpravy spojené se zateplením a výměnou oken proběhly.

Na školách jsou organizovány volnočasové aktivity sportovní, umělecké, odborné (truhlářský kroužek), vaření atd.

Školy se dle svých možností zapojují do vzdělávání pedagogických pracovníků. Zde však naráží na nedostatek finančních prostředků a komplikace s organizováním výuky při uvolňování pedagogů.

Na školách je organizováno výchovné poradenství, v případě SOU Hluboš i psychologické poradenství. Výchovný ústav Obořiště nabízí svým žákům komplexní poradenství a podpůrné aktivity dle jejich aktuálních potřeb.

Školy spolupracují s obcemi, ve kterých sídlí. Dále se zapojují rodiče. SOU Hluboš je také v kontaktu s podnikatelským sektorem (zajištění praxe pro žáky) a s agrární a hospodářskou komorou. Žáci gymnázia se zapojují do aktivit místních neziskových organizací – nízkoprahový klub pro děti a mládež atd.

2.2.5.1 Potřeby středních škol vzešlé z šetření realizovaného květnu 2014

Jako hlavní potřebu zmiňují školy rekonstrukci a vybavení učeben, včetně modernizace PC techniky. Gymnázium Karla Čapka plánuje úpravy bezprostředního okolí školy, včetně jeho zabezpečení proti vandalům. Záměr závisí na získání pozemků, které jsou v současné době ve vlastnictví rodiny Colloredo-Mansfeld.

Z neinvestičních aktivit je uváděna propagace školy, organizace akcí pro veřejnost a udržení stávající spolupráce s obcí a dalšími subjekty. V SOU Hluboš je nutná především důsledná

spolupráce mezi rodiči a žáky a v případech (častá absence žáků ve výuce), kde toto nefunguje, je nezbytná větší součinnost sociálního odboru. Podrobněji je problém popsán v kapitole Sociální služby, dostupné bydlení a zaměstnanost.

Obdobně jako v případě základních škol negativně hodnotí rozsah administrace spojené s EU projekty.

Problémy a potřeby v oblasti preventivních aktivit na školách v regionu Brdy-Vltava

Jak již bylo zmíněno v úvodu, byly v území v rámci komunitního plánování sociálních služeb vytvořeny analýzy mapující rizikové jevy ve vztahu k dětem a mládeži z regionu. Zjištění týkající se školské problematiky jsou uvedena níže v textu. Další zjištění směřující spíše do oblasti sociálních služeb pak v rámci kapitoly Sociální služby, dostupné bydlení a zaměstnanost. Obě oblasti jsou vnímány jako silně provázané a v případě dětí a mládeže je třeba zajistit koordinovaný postup škol, poskytovatelů sociálních služeb, sociálního odboru a samotných rodin.

Zjištění vyplývající z analýzy „Děti a mládež v ohrožení – analýza zkušeností odborníků“

- Každá škola musí mít zpracován vlastní preventivní program a zaměstnávat metodika prevence. Často zmiňovaným problémem bylo to, že preventivní programy jsou zacíleny na starší děti, u nichž může být na prevenci už pozdě, a také to, že jsou příliš úzce zaměřeny na problematiku drog.
- Školám chybí finanční prostředky na preventivní práci. Konkrétně na další vzdělávání školních metodiků prevence i ostatních učitelů, aby byli schopni dobře pracovat s rizikovou mládeží a odhalovat včas možné problémy. Školní metodici prevence nemají snížené pedagogické úvazky, takže preventivní práci dělají nad rámec svého úvazku, prakticky ve svém volném čase.
- Pomoci školám by mohlo zřízení poradenských zařízení tak, aby interním zaměstnancem školy byl vždy alespoň jeden kvalifikovaný poradce, např. psycholog. Na to ale nejsou finanční prostředky.
- Dále byla diskutována otázka pravidel a jejich důsledného dodržování. Podle účastníků diskuze je nedůsledné vyžadování pravidel rodiči a dalšími dospělými (učiteli atd.) velkým problémem výchovy dětí a mládeže v současné době. Projevuje se to v rodinách, ve školách i na veřejnosti. Souvisejícím problémem je malá ochota občanů aktivně zasáhnout v případě, že děti nebo mládež porušují na veřejnosti obecně platná pravidla (např. při vandalismu, kouření a podobně).

- Nyní dochází k opětovné aktivizaci komise prevence kriminality. Je zde snaha navázat hlubší vazby mezi sociálním odborem, školami a poskytovateli sociálních a návazných služeb pro děti a mládež.

Zjištění vyplývající z analýzy „Děti a mládež v ohrožení – analýza zkušeností zástupců škol“

- Ve výpovědích učitelů se významně projevily rozdíly mezi většími městskými a menšími venkovskými školami v tom, jaké praktické problémy řeší. Venkovské školy se cítí být více existenčně ohrožené, zejména kvůli malému počtu žáků (stav v roce 2012).
- Jako důležitý moment se ukázal zájem učitelů o aktivní spolupráci mezi školami a vzájemné sdílení zkušeností.
- Problémy s nedostatkem žáků na venkovských školách již postupně odeznívají, nicméně se stále nedaří navázat aktivní spolupráci mezi školami a vzájemně sdílet zkušenosti. Je to dáno také tím, že dnes již nefunguje školský odbor v rámci okresu a metodické vedení. Obec s rozšířenou působností Dobříš, která měla tuto úlohu částečně převzít, má pro oblast školství vyčleněnou 1 pracovníci, která však zastává další úkoly v rámci úřadu a v podstatě pouze shromažďuje statistické údaje za jednotlivé školy. Krajský úřad Středočeského kraje a jeho příslušný odbor jsou již pro školy příliš vzdálené. Z rozhovorů s řediteli škol vzešel podnět k obnovení společného setkávání, otázka je, na jaké platformě by se tato spolupráce odehrávala. Vnímáme zde prostor pro určitou koordinační roli MAS, která by tato setkání mohla ve spolupráci se školami organizovat a facilitovat.

Problematika žáků se specifickými vzdělávacími potřebami v regionu Brdy-Vltava

Tato problematika je v území dlouhodobě sledována, což souvisí mimo jiné s přítomností Dětského domova Korkyně a Azylového domu sv. Ludmily v Mokrovratech, jejichž dětské klienti mají specifické potřeby v oblasti vzdělávání. Dále jsou zde základní školy, které se této problematice věnovaly prostřednictvím samostatných projektů. Jedná se o 1. ZŠ Dobříš, která realizovala v letech 2010–2011 projekt „Já to přece zvládnu“, zaměřený na zvyšování kompetencí pedagogických pracovníků pro odstraňování bariér rovného přístupu všech jedinců ke vzdělávání, včetně tvorby výukového portálu a metodických průvodců orientovaných na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP). Obdobné projekty na podporu žáků se SVP realizovaly ZŠ Nový Knín a ZŠ Štěchovice. Potřeba koncepčního řešení této problematiky také souvisí s aktivitami svépomocné skupiny pečujících o dítě nebo dospělého s hendikepou,

kteřá byla ustanovena v rámci komunitního plánování sociálních služeb a následně byla transformována ve Sdružení Dej mi šanci. V rámci aktivit spolku vznikla analýza potřeb pečujících rodičů a jejich dětí se zdravotním postižením.

Hlavní zjištění vyplývající z „Analýzy problematiky žáků se specifickými vzdělávacími potřebami v regionu Brdy-Vltava“ (květen 2011)

Do dotazníkového šetření bylo zapojeno 10 základních škol regionu. Z toho 4 městské základní školy, 4 venkovské málotřídní školy, 1 základní škola praktická a základní škola speciální a 1 gymnázium. Dotazník mapoval komplexní údaje o problematice žáků se SVP, do níž byli zahrnuti také žáci ze sociálně znevýhodněného prostředí a děti cizinců. Zjišťovány byly typy poruch učení a chování, které se na školách nejčastěji vyskytují, odborné instituce, se kterými školy v dané problematice spolupracují, jakou zkušenost mají školy se zřízením pozice asistenta pedagoga atd. Šetřeny byly konkrétní metody práce se žáky se SVP a také spolupráce škol s rodiči těchto žáků, zda a jak se daří školám rodiče do vzdělávání zapojit. Zjišťováno také bylo, co konkrétně školám chybí, aby mohly kvalitně integrovat žáky se SVP a jak na dané problematice školy spolupracují v rámci regionu.

Obecně lze konstatovat, že na všech šetřených školách převažovaly ve sledovaném období diagnostikované specifické poruchy učení dyslexie, dysortografie, dysgrafie a dyskalkulie a specifické poruchy chování, zde zejména ADHD (porucha pozornosti spojená s hyperaktivitou). Následují sluchové vady, zrakové vady, autismus, Aspergerův syndrom a postižení více vadami. V případě praktické a speciální základní školy (nyní součást ZŠ Dobříš, Lidická) to bylo mentální postižení od lehkého po těžké, včetně kombinovaného postižení (mentální + např. sluchové atd.). Vzhledem k přítomnosti dětského domova a azylového domu v mikroregionu se školy setkávají i s žáky sociálně znevýhodněnými, kteří pocházejí z tohoto prostředí. Zejména městské školy pak mají zkušenosti s výukou cizinců.

Při ověřovacím šetření (květen 2014) byly opět nejčastěji uváděny dyslexie, dysgrafie, dyskalkulie a dysortografie. Stejně často byly školami uváděny poruchy chování včetně ADHD. Další často zmiňovanou diagnózou byl autismus (výskyt na 2 mateřských školách, 3 základních školách a 1 střední škole) a jeho lehčí varianta Aspergerův syndrom (výskyt na 2 školách). Dále byly uváděny vady řeči (zejména na MŠ) a ojediněle další problémy jako sociální nezralost, úzkostné poruchy, zrakové a sluchové oslabení.

Vývoj počtu diagnostikovaných žáků

Městské školy (1. ZŠ Dobříš, 2. ZŠ Dobříš, ZŠ Nový Knín a ZŠ Štěchovice) zapojené do šetření v roce 2011 uváděly různý podíl žáků diagnostikovaných příslušným poradenským zařízením

na celkovém počtu žáků ve třídách. Poměr se pohyboval od 2,7 % na 1. ZŠ Dobříš po 25 % diagnostikovaných žáků na ZŠ Štěchovice. Další skupinu pak tvoří žáci s pozorovatelnými problémy, kteří však z různých důvodů poradenské zařízení dosud nenavštívili. Sečteme-li počet těchto žáků s diagnostikovanými žáky, vyjde nám u 3 městských škol ze 4 poměrný podíl na celkovém počtu dětí okolo 11 %. Vyšší poměr žáků se SVP, v případě ZŠ Štěchovice, pravděpodobně souvisí s přípravou specializovaného projektu, v rámci kterého byla snaha školy zajistit diagnostiku u většiny dětí s problémy. V letech 2009 a 2010 byl poměr pod 10 %. V případě městských škol lze konstatovat, že počet dětí se specifickými vzdělávacími potřebami, které ve výuce vyžadují zvláštní péči, se na městských školách v území pohybuje okolo 11 %. Na městských školách se také nejčastěji setkávají s žáky, kteří mají cizí národnost.

Ověřovací šetření realizované v květnu 2014 zjišťovalo vývoj počtu diagnostikovaných a nedиагностиovaných žáků s problémy. 3 ze 4 městských škol zapojených do předchozích šetření konstatovaly nárůst počtu žáků v jedné skupině či v obou sledovaných skupinách. 1 škola uvedla stabilní počet žáků s problémy. Základní škola Dobříš, Lidická (dříve praktická) v původním i ověřovacím šetření uvedla, že 100 % žáků školy je diagnostikováno poradenským zařízením. Škola je plně přizpůsobena potřebám žáků se specifickými vzdělávacími potřebami včetně zdravotního postižení a její součástí je i speciální ZŠ určená pro děti se závažným zdravotním a mentálním hendikepem.

V případě venkovských málotřídních škol (pouze 1. stupeň) byl počet diagnostikovaných žáků v roce 2011 okolo 1,5 %. Jedná se o školy s výrazně nižším počtem žáků než v případě městských škol. V ověřovacím šetření 1 škola uvedla nárůst počtu diagnostikovaných žáků, 1 škola stabilní stav a 1 škola pokles.

Metody práce se žáky se SVP na školách

Obecně lze konstatovat, že nejintenzivnější péče je žákům se SVP věnována na městských školách. Zde jsou pro ně připraveny reedukační aktivity, školy vytvářejí specializované projekty pro snazší integraci žáků se SVP. Na školách je nabízena skupinová péče pro první stupeň, v rámci které probíhají reedukační aktivity dle typu SVP. Následuje individuální přístup v rámci kmenové třídy na druhém stupni. V rámci specializovaných projektů byl realizován např. týdenní pobyt za pololetí s intenzivními nápravnými a pohybovými aktivitami, jsou využívány speciální učebnice, PC programy, vlastní ověřené pomůcky a materiály, speciální pracovní listy apod. Probíhá také vzdělávání pedagogů v této oblasti.

Nespornou výhodou venkovských málotřídek je přehledné školní prostředí s menším počtem žáků. Školy se snaží dle svých možností integrovat žáky zejména individuálním přístupem ke konkrétní diagnóze žáka. Na školách převažuje především individuální přístup v rámci

kmenové třídy, kdy jsou žákům např. zkrácena nebo upravena zadání. Nápravná opatření většinou probíhají v rámci možností školy v odpoledních hodinách při doučování. Školy také využívají speciální učebnice, případně PC programy a vytvářejí si vlastní pomůcky. Z vývoje počtu žáků se SVP na jednotlivých typech škol lze usuzovat, že jsou pro umístění žáka se SVP rodiči preferovány městské školy, které nabízejí komplexnější péči a specializované projekty. Zejména v případě ZŠ Stará Huť byl pokles žáků se SVP konstatovaný v květnu 2014 způsoben jejich přechodem na základní školy v Dobříši.

ZŠ v regionu spolupracují při řešení problematiky žáků se SVP s pedagogicko-psychologickou poradnou, středisky výchovné péče a specializovanými centry dle typu SVP žáků. Většina škol má pozitivní zkušenost se zřízením pozice asistenta pedagoga, případně asistenta žáka. Zde však školy zmiňují náročnost procesu získávání prostředků na mzdu asistentů a nutnost jejího kofinancování. Jejich potřeba je v této oblasti vyšší, než na kolik se jim dostává finančních prostředků.

Spolupráce škol v regionu v oblasti vzdělávání žáků se SVP

Spolupráce škol v regionu probíhá dosud omezeně. Ve většině případů se jedná o občasná neformální setkání, v rámci kterých se řeší různé problémy. Koordinovaná spolupráce škol v oblasti vzdělávání žáků se SVP probíhala na území Středního Povltaví v rámci specializovaného projektu KOKOS – kooperace a konkurenceschopnost (2011). ZŠ Nový Knín realizovala partnerský projekt věnovaný problematice žáků se SVP – Rozvoj programů pro žáky se vzdělávacími potřebami. Partneři však byly školy mimo mikroregion (Sedlčany, Příbram, Dymokury, Kutná Hora, Rožďalovice). V ověřovacím šetření byla potvrzena přetrvávající nedostatečná spolupráce škol v oblasti vzdělávání žáků se SVP.

2.2.5.2 Potřeby škol v oblasti vzdělávání žáků se SVP

Školy by uvítaly užší tematickou spolupráci, zejména v případě málotřídek by se koordinovanou spoluprací daly zajistit aktivity, které jsou pro školy individuálně nedostupné, převážně z finančních a kapacitních důvodů. Školy mají konkrétně zájem o sdílení dobré praxe v problematice vzdělávání žáků se SVP (osvědčené metodiky, pomůcky, přístupy atd.), dále o webové portály a veřejně přístupné metodiky, které mají některé školy v mikroregionu již vytvořeny. Potřeba je především ve vzdělávání pedagogických pracovníků v problematice žáků se SVP. Školy v tomto případě uváděly témata jako zapojení rodičů dětí se SVP do vzdělávacího procesu, osvědčené přístupy k žákům s různými typy SVP, výchovná opatření zejména v případě žáků se specifickými poruchami chování. Realizací případného partnerského

projektu by se také mohl vyřešit nedostatek specializovaných pomůcek na školách. Již byla zmíněna potřeba navýšení kapacity asistentů pedagoga a zjednodušení systému financování jejich mezd.

Zjištění vyplývající z analýzy „Zkušenosti pečujících osob s nabídkou služeb pro hendikepované v regionu Dobříšska a Novoknínska“ (podzim 2013, vybrané kapitoly týkající se vzdělávání)

Analýza probíhala formou dotazníkového šetření, do kterého bylo zapojeno celkem 28 respondentů z řad osob pečujících o dítě nebo dospělého se zdravotním postižením (šetření je detailně popsáno v kapitole Sociální služby a dostupné bydlení). Co se týče vzdělání hendikepovaných, téměř všichni mají nějakou zkušenost se vzdělávacím zařízením. Aktuálně se nejčastěji jedná o žáky speciální a praktické ZŠ Dobříš nebo speciální ZŠ v Mníšku pod Brdy. V případě dětí navštěvujících předškolní zařízení byla nejčastěji zmiňována speciální mateřská škola v Příbrami. U dětí, které již absolvovaly základní docházku, byla nejčastější navazující institucí dvouletá praktická škola v Příbrami. Celkem 11 respondentů uvedlo, že je ve třídě jejich dítěte přítomen asistent pedagoga. Úvazek pedagogického asistenta je však dle výstupů z šetření nízký a potřebám žáků nedostačující.

Zkušenosti a problémy pečujících osob

Nejvíce problémových situací a zkušeností respondenti popisovali právě v souvislosti se školní docházkou dětí. To souvisí s tím, že se jedná o oblast, která je pro největší část z nich v současné době aktuální. Jde o jedno z prvních výrazných setkání rodiny pečující o hendikepované dítě se světem institucí, který mnohdy toto dítě odmítá přijmout nebo klade jeho přijetí větší či menší překážky. Právě této konfrontace se týkala většina explicitně zmiňovaných problémů.

Také se zde však projevilo výše zmíněné věkové rozpětí osob, o něž respondenti pečují. Některé ze zmiňovaných problémů se vzdělávacími institucemi tak již patří do doby minulé. Přesto však lze vysledovat jisté společné rysy a opakující se situace. Respondenti uváděli jako problém odmítavé stanovisko ředitelů běžných MŠ či ZŠ k možnému přijetí hendikepovaného dítěte, případně špatnou komunikaci vedení školy s rodiči v případě, že dítě do školy přijato bylo. U speciálních ZŠ si někteří rodiče komunikaci se školou pochvalovali, zatímco jiní ji naopak kritizovali. Výrazným činitelem je zde zřejmě to, o jaké konkrétní školní zařízení se jedná, čili to, jací konkrétní lidé s jakým přístupem k hendikepovaným tvoří jejich vedení. Obecně panovala větší spokojenost s vedením speciálních ZŠ v Dobříši a ve Vysokém Chlumci než např. v Kamýku nad Vltavou.

Další problémy vzešlé z výzkumu se nevztahovaly přímo ke školskému zařízení, ale se vzděláním úzce souvisely. Jeden z problémů vyplývá z konkrétní diagnózy dítěte – nesoustředěnost, strach, agresivita a podobně. Druhým je velká vzdálenost a obtížná dopravní dostupnost speciálních vzdělávacích zařízení pro hendikepované a s nimi související finanční náročnost a další specifické problémy. Z nich stojí za zmínku např. absence zázemí pro rodiče hendikepovaného dítěte při několikahodinovém čekání na dítě, jež je v péči zařízení, a to v případě, kdy rodič dojíždí z větší dálky (speciální MŠ v Příbrami).

Potřeby pečujících osob v oblasti vzdělávání dětí se ZP

I v rámci setkání pracovní skupiny věnované potřebám osob se ZP byla zmiňována jako hlavní potřeba integrace zdravotně postižených (zejména dětí) do běžných kolektivů. Zejména v případě lehčí formy postižení přetrvává zájem rodičů o vzdělání dítěte v běžných MŠ a ZŠ. Je zde třeba určité osvěty jak mezi pedagogy, tak mezi žáky, aby byli schopni dítě se zdravotním hendikepem do běžného kolektivu přijmout. Dále jsou nutné prostorové úpravy v samotných školách a jejich bezbariérovost.

Obdobně jako v případě samotných škol je zde zájem ze strany rodičů o posílení kapacit asistentů pedagoga, jejichž přítomnost ve třídách, kde je žák se ZP, vnímají jako žádoucí a přínosnou. Nejen v souvislosti s dostupností sociálních služeb pro osoby se ZP, ale také s jejich vzděláváním vyvstala potřeba svozu, a to zejména do speciálních MŠ, které se v regionu nenachází (nejbližší je v Příbrami). Užitečné je také zázemí pro rodiče, pokud do školy dojíždí s dítětem z větší dálky a musí zde přečkat dobu, než skončí výuka (v regionu relevantní pouze pro speciální ZŠ Dobříš, Lidická).

Celoživotní vzdělávání k trvale udržitelnému rozvoji v regionu Brdy-Vltava

Aktivity zaměřené na celoživotní vzdělávání k trvale udržitelnému rozvoji v regionu Brdy-Vltava byly realizovány v rámci projektu Cesty venkova. Cílem projektu bylo zvýšit kvalitu obecných a odborných kompetencí obyvatel regionu vedoucích k odpovědnému přístupu k životnímu prostředí a udržitelnému rozvoji. Snahou projektu bylo také posílit zájem o další vzdělávání ve venkovském prostředí s přímou vazbou na lokální společenství a podpořit participaci obyvatel na veřejném dění. Dílčím cílem bylo vytvoření souboru vzdělávacích nástrojů pro místní samosprávy a obyvatele pro stimulaci dalšího vzdělávání. Dále vznikl vzdělávací dokument Krajině naproti. Projekt také sestával z vytvoření a praktického ověření vybraných nástrojů vzdělávání k udržitelnému rozvoji (dále UR) pro venkovské prostředí regionu Brdy-Vltava. V rámci projektu vznikla Strategie rozvoje celoživotního vzdělávání k trvale udržitelnému rozvoji v regionu Brdy-Vltava na období 2014–2020. Dílčí šetření

proběhlo také v oblasti vzdělávání k finanční gramotnosti obyvatel. V kontextu udržitelného rozvoje je tato oblast vnímána jako součást ekonomického pilíře principu UR. Problematika celoživotního vzdělávání je úzce provázána s kapitolou Život komunity a volný čas. Včleněním tématu celoživotního vzdělávání do kapitoly Rozvoj vzdělávání je zdůrazněn jeho význam pro udržení a rozvoj lidských zdrojů v regionu. Problematika rekvalifikací a párování lidských zdrojů s aktuálními potřebami místního trhu práce je pak popsána v kapitole Rozvoj malého a středního podnikání a podpora zaměstnanosti.

Hlavní zjištění k problematice celoživotního vzdělávání k udržitelnému rozvoji

Identifikace problémů a zjištění jejich závažnosti je prvním a nezbytným krokem ke zvýšení zájmu místních lidí o rozvoj obce či otázky trvale udržitelného rozvoje. Za jeden ze zdrojů informací, na nižší než státní úrovni, o problémech venkovských obcí a jejich udržitelného rozvoje lze považovat dotazníkové šetření v obcích Jihomoravského kraje z roku 2012, které zdůrazňuje následující oblasti. Obce se dle této studie potýkají s nedostatkem pracovních příležitostí. Z toho vyplývá, že vzdělaní lidé z území odejdou a uplatní svůj lidský kapitál jinde. V případě regionu Brdy-Vltava je tento problém částečně kompenzován dojížděnkou do zaměstnání do hlavního města, kdy lidé za prací sice dojíždějí, ale bydlet zůstávají v regionu. Přesto dojíždění znamená významnou časovou ztrátu, která se pak projeví zejména omezeným časem na rodinu a také na participaci v dalších aktivitách komunity včetně dalšího vzdělávání. Průměrná doba dojížděky z regionu Brdy-Vltava do hlavního města je cca 2,5 hodiny (tam i zpět). Tento fakt je následně třeba zohlednit i v nabídce dalšího vzdělávání, protože vzdělávací aktivity musí probíhat v době, kdy jsou obyvatelé regionu doma, tzn. buď v brzkých ranních, nebo pozdějších večerních hodinách, které jsou obecně pro kvalitní vzdělávání méně vhodné.

V regionu Brdy-Vltava je možné za nejvýznamnější problém považovat nedostatečný zájem obyvatel o oblast získávání nových znalostí ohledně trvale udržitelného rozvoje a přístupu k životnímu prostředí. Do projektu Cesty venkova se zapojila 3 % obyvatel ve věku 15 let a výše, původní předpoklad byl alespoň 5 %. Toto je částečně zapříčiněno právě omezenými časovými možnostmi obyvatel v produktivním věku z důvodu dojížděky do zaměstnání. Řešením by bylo stimulovat tvorbu pracovních míst přímo v regionu. Z tohoto důvodu byly v rámci projektu ověřeny vzdělávací nástroje, které by měly v občanech podnítit zájem o místo, ve kterém žijí, a zároveň jim nabídnout možnost získat nové znalosti a dovednosti využitelné pro trh práce a rozvoj aktivit na lokální úrovni.

Vzdělanost venkovského obyvatelstva částečně souvisí s jeho věkovou strukturou (mladší obyvatelé dosahují zpravidla vyššího vzdělání, ale často z venkova odchází a zůstávají ve městě).

V regionu Brdy-Vltava žilo dle údajů z roku 2012 34 % obyvatel ve věkové kategorii 40–64 let a 30 % ve věku 20–34 let. Právě uvedené věkové kategorie jsou ze sociologického hlediska významné, protože tvoří převážnou část obyvatel v produktivním věku. Pro obyvatele spadající do těchto věkových kategorií je stěžejní obstat na stále se proměňujícím trhu práce. Zástupci těchto věkových kategorií také tvořili většinu účastníků vzdělávacího projektu.

Ohledně dosaženého vzdělání tvořily nepočetnější skupinu účastníků projektu osoby se středoškolským vzděláním. Podle mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání se jednalo o skupinu s dosaženým vzděláním ISCED 3. Z této skupiny bylo do projektu zapojeno 474 osob. Zastoupeni byli také vysokoškoláci s ISCED 5 a 6, celkem 191 osob. Osob se základním vzděláním ISCED 1 a 2 bylo 101 a nejmenší skupinu tvořily osoby s nástavbovým studiem ISCED 4, kterých bylo celkem 15. Z výše uvedeného je patrné, že největší zájem o aktivity dalšího vzdělávání v regionu mají osoby v produktivním věku s vyšším dosaženým vzděláním. Ty také nejvíce participují na rozvoji obce. Právě v jejich případě je pro organizaci vzdělávacích aktivit nutné vzít v potaz celkový čas strávený v zaměstnání včetně dojížděky a realizovat vzdělávací aktivity až v podvečerních a večerních hodinách.

Vybavenost regionu pro potřeby celoživotního vzdělávání

V území se nachází celkem 15 základních škol, 1 základní škola speciální, 1 gymnázium a 2 střední odborná učiliště. Budovy škol jsou však primárně využívány pro základní vzdělávání. Školami nejsou dosud realizované žádné kurzy pro dospělé. Některé školy po vzájemné dohodě a finanční kompenzaci poskytují prostory externím subjektům pro zajištění vzdělávacích aktivit pro dospělé (např. ZŠ Nový Knín, ZŠ Rosovice, ZŠ Nečín). Budovy škol tak při dodržení určitých podmínek mohou být a příležitostně jsou ke vzdělávacím aktivitám v regionu využívány.

V území se nachází celkem 26 obecních knihoven. V některých případech se jedná pouze o část místnosti s knihami při obecním úřadu. V dalších obcích fungují knihovny jako samostatné budovy (Dobříš, Mokrovraty, Nový Knín a další). V obci Stará Huť je knihovna sice součástí obecního úřadu, má ale k dispozici vlastní prostory a je vybavena počítači s přístupem k internetu. Samostatné vzdělávací programy pro dospělé organizuje Městská knihovna Dobříš v rámci „Malé Dobříšské univerzity“. Tato aktivita je však v území ojedinělá a provoz knihoven velmi závisí na celkovém personálním zajištění, jež zejména v menších obcích tvoří občané v důchodovém věku. Přesto se jedná o využitelné prostory v rámci dalšího vzdělávání a stávající programy dobře fungujících větších knihoven lze ke vzdělávání k udržitelnému rozvoji také využít.

Pro potřeby celoživotního učení jsou využitelné i prostory místních spolků a neziskových organizací. Zejména místní farnosti disponují většími prostory, kde lze vzdělávací aktivity organizovat (Pastorační centrum sv. Tomáše, evangelická fara Dobříš, štěchovická farnost apod.). Pro někoho však jasná příslušnost objektu k církvi může znamenat určitou bariéru a také ze strany církvi může být program výuky někdy omezován, zejména pokud se jedná o různé alternativní přístupy (například jóga, bylinkářství apod.). Samotné farnosti organizují vzdělávací aktivity zaměřené hlavně na duchovní témata (duchovní obnovy, doprovázená manželská setkání, studium Bible, přednášky apod.). Trvale udržitelný rozvoj předpokládá i dobrou duševní kondici obyvatel území, proto tyto aktivity mohou být při vzdělávání k UR také zohledněny a mohou sem být včleněna témata jako například šetrný přístup k místním zdrojům, poznávání historie a vývoje komunity, který byl v minulosti vždy s církví spjat. Významným tématem je také obnovení historických církevních tradic a jejich přidaná hodnota pro dnešní dobu (například obnovení procesí, která procházela krajinou s dodnes dochovanými kapličkami a křížky).

V území MAS Brdy-Vltava se nachází také síť muzeí. Jedná se o Památník Karla Čapka ve Staré Huti, Muzeum zlata v Novém Kníně, Muzeum Střední Vltavy a balonového létání v Chotilsku, historický špýchar v Prostřední Lhotě, Muzeum města Dobříš apod. Všechny tyto instituce nabízejí jak stálou expozici, tak příležitostné výstavy, které lze realizovat také na lokální témata a problematiku UR. Muzea organizují též přednášky s odborníky, vytváří filmové dokumenty, budují naučné stezky (Naučná stezka Karla Čapka) a celkově se významně zapojují do celoživotního vzdělávání obyvatel i návštěvníků území. O hodnotě a historii okolní krajiny přináší informaci zejména Muzeum zlata a Muzeum Střední Vltavy, což je zejména v současné době pro území velmi významné, neboť se zde uvažuje o velice nešetrném obnovení těžby zlata. Pomáhají tak aktivizovat obyvatele území pro zachování stávajících hodnot.

Dále je zde řada aktivních spolků – sbory dobrovolných hasičů fungují téměř v každé obci regionu. Dalším aktivním spolkem je Sokol (Nový Knín, Dobříš, Malá Hraštica), který se v současnosti intenzivně zabývá rekonstrukcí tzv. sokoloven. Ty však bývají využívány spíše pro společenské a sportovní akce. Aktivity a potřeby spolků jsou podrobněji rozepsány v kapitole Život komunity a volný čas.

V území fungují také rodinná centra (Dobříš, Nový Knín, Štěchovice), jež nabízejí programy pro celou rodinu, zaměřené zejména na kvalitní péči o děti, a významně se podílejí na posílení mezigeneračního soužití (akce pro rodiny včetně prarodičů). Aktivity těchto organizací mohou být opět využity k šíření osvěty v oblasti UR, kdy je kladen důraz zejména na stabilizaci rodiny jako základního prvku společnosti.

Mezi organizace zaměřené na problematiku vzdělávání k udržitelnému rozvoji patří MAS Brdy-Vltava o.p.s. Na části území vzdělává k UR O.S. Místo pro život HON (obce

Hřiměždice, přilehlé Obory a Nečín). Tato organizace je také aktivní v rámci sousedního regionu Sedlčansko. Dále je to Souhra o.s., jejímž posláním je kvalitní soužití v obci Malá Hraštice. Na území příležitostně formou jednorázových akcí působí také Ochrana fauny ČR. Tato organizace realizovala v roce 2013 například vzdělávací program na Naučné stezce Karla Čapka, dále pořádala večer s netopýry v anglickém parku Zámku Dobříš. V území pracuje také příbramská pobočka Českého svazu ochránců přírody, která organizuje výjezdy do chráněných krajinných oblastí a národních parků ČR, členové Českého svazu ochránců přírody žijící v regionu tak mohou v území fungovat jako lektoři přednášek týkajících se problematiky ochrany přírody a krajiny.

Samotné obce regionu pak organizují řadu akcí pro veřejnost, obnovují původní tradice (masopust, slavení svátků spjatých s výročími světců – poutě atd.) a vnímají význam kulturního dědictví pro celkovou soudržnost obce. Někteří ze starostů již vnímají problematiku UR jako důležitou pro rozvoj obce.

V průběhu projektu Cesty venkova, v rámci něhož došlo i k obnovení poutního místa v obci Čím, byly využity vzpomínky pamětníků na to, jak místo kdysi vypadalo. Obdobné aktivity proběhly také v obci Stará Huť. Zde pamětníci vzpomínali, jak kdysi vypadala vstupní část obce, přinášeli historické snímky a společně diskutovali nad možnými aktuálními úpravami. V území tak existuje skupina lidí, kteří pamatují původní zvyky a tradice, jež v průběhu let sice zanikly, ale díky aktivitám občanů mohou být obnoveny.

Z výše uvedeného je patrné, že území disponuje lidskými, prostorovými a dalšími zdroji, které jsou významné pro organizaci aktivit zaměřených na další vzdělávání. Je třeba tyto aktivity nadále podporovat zejména prostřednictvím obcí, na jejichž území se aktivity odehrávají. Částečná koordinace již probíhá formou tištěného a do všech obcí distribuovaného Kalendáře akcí regionu, který je vydáván každý rok formou sešitku a velkého plakátu. Roční náklad se pohybuje okolo 5000 ks, tzn. každá rodina (včetně prarodičů) v území by měla obdržet 1 výtisk. Z tištěných materiálů jsou dále v území distribuovány obecní zpravodaje a časopisy – celkem 14 pravidelně vydávaných.

2.2.5.3 Potřeby v oblasti celoživotního vzdělávání

Co se stále v území nedaří, je aktivizace obyvatel a jejich aktivní podíl na rozvoji a řízení obce. Problém nastává již při obsazování tzv. kandidátních listin, kdy je pro některé obce obtížné sestavit jednu kandidátní listinu. O nějaké konkurenci programů v obcích nelze vůbec hovořit. V obcích, kde došlo ke generační výměně na postu starosty (starostky), je situace o něco lepší (Rosovice, Malá Hraštice, Stará Huť, Čím) a tyto obce jsou v zapojování obyvatel úspěšnější.

Vzdělávání a osvětu je tak třeba nadále cílit na zástupce místních samospráv a zároveň je třeba posilovat povědomí obyvatel regionu o možnostech jejich participace na veřejném dění. Vzdělávací aktivity pro posílení účasti obyvatel na rozvoji obcí by měly být koncipovány tak, aby byly využitelné i pro vlastní osobní rozvoj obyvatel. Důležité je, aby obyvatelé začali vnímat život obce jako součást svého vlastního života, své schopnosti a zkušenosti využívali pro veřejné blaho a zároveň aby obce vytvářely podmínky pro rozvoj lidského kapitálu svých obyvatel. Vhodným tématem pro celkovou osvětu a zapojení širší veřejnosti je například problematika územních plánů, které mají dlouhodobý výrazný dopad na podobu života obce. Dalším tématem je ochrana přírody a krajiny včetně zachování krajinného rázu. Jak vyplynulo z ankety realizované mezi obyvateli území, jsou právě krajinný ráz a příroda regionu tím, čeho si místní obyvatelé nejvíce cení a co chtějí ve stávající podobě udržet.

Důležité je také, aby obce podporovaly občanskou společnost. Zde by měly vzdělávací aktivity zaměřené na podporu participace mířit na volené zástupce obcí, aby vnímali význam širšího konsenzu v rámci obce a dokázali pro něj vytvářet podmínky.

Jedním ze záměrů regionu je celkové zmapování tradic a nehmotného kulturního dědictví a jeho možné využití pro současnost, zejména pak pro posílení vazby obyvatel k místu, kde žijí.

Další z plánovaných aktivit je zavedení venkovské komunitní školy jako nástroje dalšího vzdělávání a posílení stability venkovského prostředí. Škola ve venkovském prostředí představuje významnou kulturně-společenskou instituci, jejíž udržení je prioritou obcí regionu Brdy-Vltava. Odehrávají se zde dramatické kroužky, děti ze ZŠ se podílí na vítání občánků, navštěvování seniorů při výročích apod. Bohužel v tuto chvíli není budova školy vnímána jako prostor pro vzdělávání více generací. Budovy škol nejsou využívány v odpoledních a večerních hodinách, takto fungují pouze přidružené tělocvičny, kde již probíhají pohybové aktivity pro všechny generace. V této oblasti plánuje MAS Brdy-Vltava spolupracovat s organizacemi, které se této problematice dlouhodobě věnují, a přenést dobrou praxi fungujících komunitních škol do regionu.

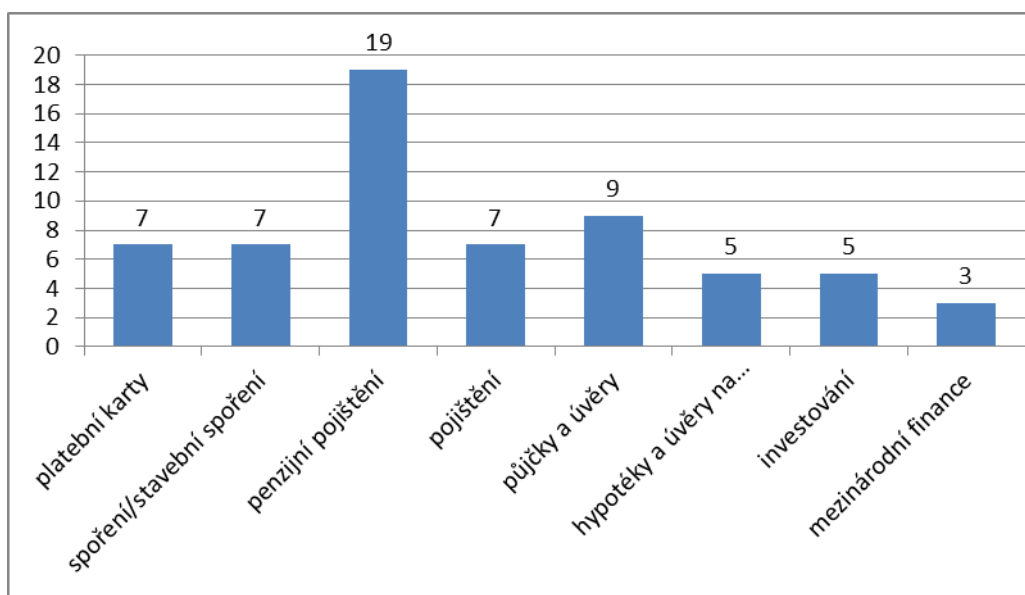
Obrázek 1: Seminář Venkovská komunitní škola v ZŠ Rosovice (září 2013)

Zdroj: MAS Brdy-Vltava o.p.s.

Důležitým tématem v oblasti celoživotního vzdělávání, které výrazně souvisí s ekonomickou a sociální stabilitou regionu je finanční gramotnost. V rámci projektu zaměřeného na podporu osob ohrožených sociálním vyloučením MAS Brdy-Vltava realizovala průzkum zaměřený na potřeby území v této oblasti. V rámci šetření v oblasti finanční gramotnosti byl zmapován zájem o jednotlivá témata a také způsob, jakým by se obyvatelé regionu ve finanční gramotnosti nejraději vzdělávali. Z třiceti vyplněných dotazníků má o vzdělávání v oblasti financí zájem 25 osob, 3 lidé odpověděli, že ne, a 2 nevědí. Z toho vyplývá, že 83 % respondentů má aktivní zájem o vzdělávání v oblasti financí a pociťují v tomto směru velké mezery. Jak ukazuje následující graf, nejvíce se zajímají o penzijní pojištění, což také může souviset s probíhajícími penzijními reformami. Každý respondent mohl vybrat libovolné množství témat, která by ho zajímala.

Graf 7: Přehled zájmu o témata v oblasti finančního vzdělávání

Zdroj: vlastní šetření

Jako zdroj informací, který by respondentům nejvíce vyhovoval, byly nejčastěji uvedeny přednášky (v 15 případech), následované televizními pořady a nezávislými finančními poradci (oboje po 10 hlasech). Tištěné materiály a novinové články by respondenti uvítali v 7 případech.

2.3 Sociální služby a dostupné bydlení

Region Brdy-Vltava se vyznačuje aktivní komunitou v oblasti poskytování sociálních služeb i města a obce regionu jsou nakloněny ke spolupráci v této oblasti. V regionu byly zpracovány již dva komunitní plány sociálních služeb. Prvním z nich je KPSS Dobříšska (působnost pro Dobříš a nejbližší okolí) z roku 2008 a druhým, navazujícím je KPSS regionu MAS Brdy-Vltava z roku 2012, který již zahrnuje všechny obce území MAS. Na jaře 2014 došlo k aktualizaci plánu a k vyhodnocení toho, co se za uplynulou dobu podařilo a jaké potřeby nadále přetrvávají.

V rámci tvorby Komunitního plánu sociálních služeb regionu (dále KPSS) Brdy-Vltava v roce 2011–2012 proběhlo šetření mezi poskytovateli sociálních služeb na tomto území. V první fázi byly prostřednictvím dotazníkového šetření mapovány jednotlivé nabízené služby, jejich kapacity a další základní údaje k poskytovatelům. Následně byli vytipováni poskytovatelé pro účast ve fokusní skupině, která podrobněji mapovala jejich potřeby. Poznatky byly shrnuty do Analýzy poskytovatelů sociálních služeb v regionu Brdy-Vltava. Dalšími z analýz, které vznikly v rámci komunitního plánování v květnu 2012, jsou analýzy potřeb cílových skupin, které byly identifikovány jako potenciálně problémové. Jedná se o děti a mládež ohrožené sociálněpatologickými jevy a osaměle žijící seniory. Na podzim roku 2013 proběhlo šetření potřeb osob se zdravotním postižením. Zde byly opět využity fokusní skupiny se zainteresovanými aktéry v oblasti prevence sociálněpatologických jevů u mládeže, u vytipovaných seniorů proběhly polostrukturované rozhovory v jejich domácím prostředí a v případě osob se zdravotním postižením bylo uskutečněno dotazníkové šetření mezi osobami pečujícími o dítě nebo dospělého se zdravotním postižením.

Ve stejném období v rámci tematické pracovní skupiny vznikla Analýza problematiky dostupného bydlení v regionu Brdy-Vltava, dále proběhlo mapování výskytu osob bez přístřeší a osob závislých na návykových látkách v jednotlivých obcích MAS. Analýzy a podklady vzniklé v rámci procesu komunitního plánování sociálních služeb a jeho monitoringu tvoří hlavní kostru následujícího textu.

Místní akční skupina Brdy-Vltava v současné době působí na spádovém území jako koordinátor v oblasti sociálních a návazných služeb včetně podpory lokální zaměstnanosti a podílí se také na tvorbě střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Středočeského kraje.

2.3.1 Přehled a základní charakteristika poskytovatelů sociálních a návazných služeb v regionu Brdy-Vltava

Údaje o poskytovatelích sociálních služeb působících v regionu Brdy-Vltava byly získány v rámci tvorby a následné aktualizace Komunitního plánu sociálních služeb regionu Brdy-Vltava. Aktualizace dat proběhla na jaře 2014. Jedná se o celkový přehled sociálních služeb s dopadem na území regionu Brdy-Vltava, který je zároveň aktérem z území vnímán jako základní síť sociálních a návazných služeb, jejíž případná redukce by měla na kvalitu života v regionu negativní dopad.

Tabulka 11: Přehled zařízení sociálních služeb v regionu Brdy-Vltava

	Poskytovatel	Druh služby	Místo výkonu služby
1	ALKA, o.p.s.	sociálně aktivizační služby pro osoby se zdravotním postižením	Příbram
2	ALKA, o.p.s.	sociální rehabilitace	Příbram a okolí
3	ALKA, o.p.s.	odlehčovací služby	Příbram a okolí
4	ALKA, o.p.s.	denní stacionář	Příbram
5	ALKA, o.p.s.	odborné sociální poradenství	Příbram a okolí
6	Centrum sociálních služeb Hvozdy, o.p.s.	týdenní stacionář, odlehčovací služby	Štěchovice-Masečín
7	Centrum sociálních služeb Hvozdy, o.p.s.	sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Štěchovice, Davle, Slapy, Nový Knín
8	Centrum sociálních služeb Hvozdy, o.p.s.	sociálně terapeutické dílny	Štěchovice
9	Centrum sociálních služeb Hvozdy, o.p.s.	odborné sociální poradenství	Štěchovice, Davle, Nový Knín
10	Centrum sociálních služeb Hvozdy, o.p.s.	nízkoprahové zařízení pro děti a mládež ve Štěchovicích	Štěchovice
11	Domov seniorů Dobříš	domov pro seniory	Dobříš
12	Farní charita Starý Knín	pečovatelská služba	Nový Knín, Svaté Pole, Štěchovice, Davle (střediska), výkon po celém území
13	Farní charita Starý Knín	osobní asistence – Novoknínsko, Svaté Pole, Štěchovicko	Nový Knín, Svaté Pole, Štěchovice, Davle (střediska), výkon po celém území
14	Farní charita Starý Knín	sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Nový Knín, Dobříš
15	Farní charita Starý Knín	sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	Nový Knín, Svaté Pole, Štěchovice, Davle
16	Farní charita Starý Knín	Azylový dům sv. Ludmily v Mokrovratech, včetně sociální rehabilitace	Mokrovraty

17	Farní charita Starý Knín	domácí ošetrovatelská péče	Nový Knín, Svaté Pole, Štěchovice, Davle
18	Farní charita Starý Knín	půjčovna kompenzačních pomůcek	celý region Brdy-Vltava
19	Farní charita Příbram	odlehčovací služba	Příbram a okolí
20	Farní charita Příbram	pečovatelská služba	Příbram a okolí
21	Magdaléna, o.p.s.	kontaktní centra	Příbram
22	Magdaléna, o.p.s.	terénní programy	Dobříš, Nový Knín, Příbram a okolí
23	Pečovatelská služba města Dobříše	pečovatelská služba – dům s pečovatelskou službou a chráněné bydlení	Dobříš
24	Poradenské centrum SNN Příbram – Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR	odborné sociální poradenství	Příbram a okolí
25	Portus Praha, občanské sdružení	chráněné bydlení Slapy nad Vltavou	Slapy nad Vltavou
26	Portus Praha, občanské sdružení	sociálně terapeutické dílny	Slapy nad Vltavou
27	Portus Praha, občanské sdružení	sociální podnik – potravinářská dílna v Davli	Davle
27	Proxima Sociale, o. s.	odborné sociální poradenství	Dobříš
28	Proxima Sociale, o. s.	nízkoprahové zařízení pro děti a mládež v Dobříši	Dobříš
29	Stéblo	denní stacionář v Boroticích	Borotice
30	Stéblo	sociálně terapeutické dílny	Borotice
31	Stéblo	chráněné bydlení, odlehčovací služba v Boroticích	Borotice
32	TyfloCentrum Praha o.p.s.	sociálně aktivizační služby	Příbram a okolí
33	TyfloCentrum Praha o.p.s.	průvodcovské a předčitatelské služby	Příbram a okolí
32	TyfloCentrum Praha o.p.s.	odborné sociální poradenství	Příbram a okolí
33	TyfloCentrum Praha o.p.s.	sociální rehabilitace	Příbram a okolí
34	Městys Štěchovice	Dům s pečovatelskou službou	Štěchovice

Zdroj: vlastní šetření

ALKA, o.p.s. – společnost založili v roce 2005 rodiče hendikepovaných dětí a speciální pedagogové jako reakci na nedostatek některých služeb pro osoby s kombinovaným postižením a jejich rodiny. Sídlo společnosti se nachází v bývalém okresním městě Příbram, ale rozsah poskytovaných služeb přesahuje i do regionu Brdy-Vltava. Jedná se o sociálně aktivizační služby s cílem vyplnit volný čas klienta, sociální rehabilitace, sociální rehabilitace pracovní a Therasuit, odlehčovací služby, denní stacionář pro osoby starší 15 let a odborné sociální poradenství.

Centrum sociálních služeb Hvozdy, o.p.s. – zakladatelem je Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením o. s. Jsou zde poskytovány služby pro osoby s lehkým a středním mentálním postižením. Týdenní stacionář poskytuje služby od pondělí do pátku, sídlem týdenního stacionáře je místní část obce Štěchovice-Masečín. Prostory sociálně terapeutických dílen se nacházejí v Multifunkčním centru ve Štěchovicích. Odborné sociální poradenství a sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi probíhají ambulantní i terénní formou v oblasti Středního Povltaví a Novoknínska. Centrum provozuje také nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, jehož cílem je poskytovat pomoc a podporu cílové skupině, doprovázet ji v obtížných životních situacích, přispívat ke zlepšení kvality jejich života a usnadnit jim vstup na trh práce. Nízkoprahové zařízení se nachází v obci Štěchovice.

Domov seniorů Dobříš se nachází v bezprostřední blízkosti Střediska zdraví a je příspěvkovou organizací Středočeského kraje. Jedná se o pobytové zařízení, které poskytuje celoroční ubytování, stravování, zdravotní, ošetrovatelskou a sociální péči. Cílovou skupinou jsou senioři od 65 let věku. Domov seniorů poskytuje tyto pobytové sociální služby: ubytování v jednolůžkových a dvoulůžkových pokojích, poskytování stravy, pomoc při zvládání úkonů péče o vlastní osobu a při osobní hygieně, sociálně terapeutické a aktivizační činnosti. Žádost si mohou do domova podávat zájemci z celé ČR, ale upřednostňováni jsou zájemci ze Středočeského kraje. Průměrná čekací doba je 3,5 roku. Kapacita je v současné době zcela naplněna a k 31. 12. 2012 muselo být odmítnuto 436 žadatelů (za sledované roky 2001–2012). Domov zajišťuje také aktivizační služby, které jsou přizpůsobeny jednotlivým diagnózám, zdravotnímu stavu a potřebám klienta.

Farní charita Starý Knín je církevní právnická osoba. V obci Mokrovraty provozuje centrum na podporu sociálně slabých či sociálně vyloučených rodin – azylový dům. Azylový dům sv. Ludmily (AD) poskytuje individuální pomoc lidem v těžké životní situaci. Cílovou skupinou jsou především celé rodiny či matky s dětmi, které nemají vlastní bydlení. Hlavní činností AD je komplexní řešení sociální situace rodiny tak, aby byli její členové znovu schopni uplatnit se na trhu práce a trhu s bydlením. Dům poskytuje klientům ubytování i sociálně aktivizační a sociálně rehabilitační služby. V případě aktivizačních služeb se jedná především o výchovné, vzdělávací, sociálně terapeutické a poradenské činnosti a zprostředkovávání kontaktu se společenským prostředím. AD nabízí také poradenství v oblasti dluhové problematiky, finanční gramotnosti a zaměstnanosti. Farní charita Starý Knín v této problematice spolupracuje také s MAS Brdy-Vltava, o.p.s., v jejíž kanceláři probíhalo poradenství pro klienty z Dobříše a okolí. AD dále spolupracuje s dalšími neziskovými organizacemi (Magdaléna o.p.s., Sananim, RC Dobříšek, Městská knihovna Dobříš), městskými obecními úřady a jejich sociálními odbory, Policií ČR i základními školami (např. Slapy, Davle, Hradištko) či dětským domovem v obci

Korkyně. Délka pobytu klientů Azylového domu nepřesahuje dobu 3 měsíců. Lidé pak musejí azylový dům opustit a hledat si bydlení jinde, což je v regionu Brdy-Vltava problém, protože je zde bydlení velmi drahé, především kvůli blízkosti hl. m. Prahy.

Farní charita Starý Knín poskytuje ve svých střediscích Nový Knín, Svaté Pole a Štěchovice terénní pečovatelské služby. Terénní pečovatelská služba poskytuje pomoc seniorům i ostatním občanům se zdravotním postižením, kteří se o sebe nedokážou postarat sami. Cílem služby je dosažení takového stavu, aby si klient pečovatelské služby závislý v individuální míře na pomoci cizí osoby z důvodu svého věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení zachoval nebo obnovil takovou míru soběstačnosti, aby mohl důstojně a bezpečně žít běžný život ve svém přirozeném sociálním prostředí a nebyl okolnostmi přinucen toto prostředí opustit. Terénní pečovatelská služba je poskytována na většině území MAS Brdy-Vltava.

Farní charita Příbram (církevní právnická osoba) – poskytuje od roku 2009 pečovatelské, zdravotnické a odlehčovací služby osobám se zdravotním postižením a seniorům, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné osoby. Služba působí v těch obcích regionu Brdy-Vltava, které leží blíže k Příbrami (Hřiměždice, Nečín, Pičín a Buková u Příbramě).

Magdaléna, o.p.s. – působí od roku 1997 v Praze a Středočeském kraji. Poskytuje ucelený systém služeb v oblasti prevence a léčby různých typů závislostí. Centrum primární prevence včetně terapeutické komunity se nachází v sousedním Mníšku pod Brdy. Dobříš patří mezi lokality s terénním programem, který Magdaléna uskutečňuje jako nízkoprahovou sociální službu pro uživatele návykových látek přímo na ulici. Spádové pro obyvatele regionu je také kontaktní centrum v Příbrami (K-centrum).

Pečovatelská služba města Dobříše je příspěvkovou organizací města Dobříše. Provozuje domov s pečovatelskou službou s celkovou kapacitou 28 bytových jednotek (byty jsou ve vlastnictví města Dobříš, uživatelé jsou v nájemním vztahu k městu). Pečovatelská služba města Dobříše zajišťuje následující služby – pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu a pomoc při osobní hygieně, zajišťuje stravu a pomoc při chodu domácnosti, poskytuje základní sociální poradenství. Služba je poskytována jako ambulantní (přímo v domově) nebo terénní. Terénní služba je poskytována v domácnosti klienta. Služba je určena především občanům se sníženou soběstačností, ať už z důvodu pokročilého věku, postižení, nebo nepříznivého zdravotního stavu. Dále je služba poskytována rodinám s dětmi, kde se současně narodilo 3 a více dětí, a to do 4 let jejich věku. Pod Pečovatelskou službu města Dobříše spadá také provoz domu s chráněným bydlením. Jedná se o dlouhodobou pobytovou službu. Dům disponuje 24 bytovými jednotkami a je ve vlastnictví města Dobříš. Ubytování je určeno především pro občany města Dobříše, případně občany ORP Dobříš. Charakteristika žadatelů: osoby se sníženou soběstačností v důsledku zdravotního postižení či pokročilého věku.

Poradenské centrum SNN Příbram (Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR) – poskytuje odborné sociální poradenství, poradenství při nákupu a opravách kompenzačních pomůcek, možnost zapůjčení kompenzačních pomůcek, pomoc při vyřizování žádostí o příspěvek na pomůcky, zprostředkování tlumočnicka pro neslyšící, kurzy znakového jazyka a týdenní rekondiční pobyty s kurzem odezírání.

Portus Praha, občanské sdružení – poskytuje chráněné bydlení v obci Slapy nad Vltavou a sociálně terapeutické dílny potravinářského zaměření na výrobu nakládaných plísňových sýrů a utopenců pod značkou „Dobroty s příběhem“. Cílem sdružení je začlenit dospělé s mentálním postižením do běžné společnosti tak, aby mohli žít plnohodnotný život. V současné době již funguje dílna v podobě sociálního podniku (v obci Davle), který poskytuje 8 pracovních míst pro lidi se zdravotním hendikepem a bude postupně vytvářet další pracovní místa. Občanské sdružení pořádá také benefiční sbírkovou a osvětovou kampaň na podporu moderních sociálních služeb pro lidi s mentálním postižením s názvem AKCE CIHLA.

Proxima Sociale, o.p.s. – provozuje v Dobříši nízkoprahový klub Terén. Jedná se o sociální zařízení pro děti a dospívající (věková kategorie 12–18 let) mající bydliště ve Středočeském kraji, především pak v Dobříši a okolí. Nízkoprahový klub v Dobříši vznikl díky aktivitám občanského sdružení Nezdi, které bylo také od roku 2008 zapojeno do tvorby Komunitního plánu sociálních služeb na Dobříšsku. Klub funguje od října roku 2008 a jedná se o místo, které nabízí mladým lidem možnost setkávání s vrstevníky. Pracovníci klubu poskytují pomoc v obtížné životní situaci pro děti z regionu Dobříšska. Nízkoprahovost v tomto případě znamená, že klub je dostupný všem členům cílové skupiny. Otevírací doba je přizpůsobena mladým lidem, jedná se především o odpolední a večerní hodiny. V poslední době však došlo k výraznému omezení otevírací doby pouze na 2 dny v týdnu (pondělí a úterý). Z důvodu nárůstu počtu mladších dětí, které tráví svůj volný čas na ulici, došlo ke snížení věkové hranice pro vstup do klubu na 11 let. V prostorách nízkoprahového klubu probíhá každou lichou středu občanská poradna řešící zejména dluhové problémy. Proxima Sociale iniciovala obnovení setkávání komise prevence kriminality na Dobříši, do kterého se zapojila i MAS Brdy-Vltava. Z posledních výstupů ze setkání komise vyplynula potřeba zřízení nízkoprahového zařízení pro první stupeň ZŠ (bude podrobněji rozepsáno v dalších kapitolách).

Stéblo (občanské sdružení) – nestátní nezisková organizace poskytující své služby v obci Borotice (350 obyvatel). Provozuje denní stacionář pro děti i dospělé z regionu. Služba je určena pro osoby se speciálními potřebami (mentálním, tělesným či kombinovaným postižením) bez omezení věku. Další z poskytovaných služeb jsou sociálně terapeutické dílny určené pro osoby ve věku 16–64 let s cílem vypěstovat u lidí s postižením základní pracovní návyky. Chráněné bydlení je poskytováno osobám s mentálním, tělesným a kombinovaným postižením

ve věku od 18 do 64 let. K dispozici je zde asistent, který pomáhá klientovi dle jeho potřeb. Odlehčovací služba je určena pro osoby s mentálním a kombinovaným postižením ve věku od 18 do 64 let. V rámci pobytové odlehčovací služby je klientům poskytováno ubytování v jednolůžkovém bytě. Terénní odlehčovací služba je poskytována v místě bydliště osoby po určitou část týdne od pondělí do pátku (od 8–16 hodin) v okruhu do 30 km od provozovny organizace.

Tyflocentrum Praha o.p.s. – odborné sociální poradenství, průvodcovské a předčitatelské služby, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zrakovým a kombinovaným zdravotním postižením, sociální rehabilitace a osvětová činnost. Služba odborného poradenství je poskytována ambulantně formou osobních, telefonických či e-mailových konzultací.

Dům s pečovatelskou službou Štěchovice – jedná se o nájemní byty ve vlastnictví obce určené pro seniory od 65 let, kteří potřebují pomoc s některými úkony. Prostřednictvím Farní charity Starý Knín středisko Štěchovice jsou zde nabízeny pečovatelské služby.

Přehled a základní charakteristika poskytovatelů zdravotnických služeb:

Zdravotnické služby nebyly předmětem komunitního plánování, přesto však dotváří nabídku služeb, kde může docházet k určitému provázání právě se sociálními službami.

Institut onkologie a rehabilitace Na Pleši s.r.o. – historie institutu sahá až do počátku 20. století, kdy zde bylo vybudováno první sanatorium pro pacienty s plicními nemocemi. Institut je akreditován Evropskou společností pro klinickou onkologii (ESMO) jako Centrum integrované onkologické a paliativní péče. Touto akreditací disponuje jako jediné pracoviště v České republice. Institut zajišťuje jak lůžkovou, tak ambulantní péči. V ambulantní péči jsou služby poskytovány v oborech interna, onkologie, rehabilitace, plicní, chirurgie, diabetologie, rentgen, sonografie, laboratoř klinické biochemie a zdravotní doprava. V současné době institut neposkytuje žádné sociální služby, registrovaná jsou pouze dvě sociální lůžka, která zatím nejsou využívána. V budoucnu je počítáno, že využita budou. Institut onkologie a rehabilitace Na Pleši s.r.o. dále poskytuje: chemoterapii, hormonoterapii, imunoterapii, radioterapii, kombinovanou léčbu, podpůrnou a paliativní léčbu.

MEDI HELP spol. s r.o. (Masarykovo sanatorium Dobříš) – budova sanatoria byla stavěna v letech 1936–1938. V současné době se jedná o nestátní zdravotnické zařízení pro léčbu dlouhodobě nemocných pacientů. Jde o zařízení následné ošetrovatelské péče typu LDN. Jsou zde poskytovány doléčovací služby a rehabilitace po úrazech, operacích a při akutních chorobách.

Středisko zdraví spol. s r.o. (Poliklinika Dobříš) – sdružuje poskytovatele zdravotní péče ve formě nestátních zdravotnických zařízení. V budově polikliniky kromě vlastních oddělení

a ambulancí společnosti Středisko zdraví spol. s r.o. působí zároveň další soukromá zdravotnická zařízení poskytující široké spektrum zdravotní péče – oční, gynekologická, urologická, ORL, ortopedická, chirurgická, plicní a kožní ambulance, ordinace praktických lékařů pro děti, dorost a dospělé a klinická logopedie.

Zdravotní středisko Štěchovice (v rámci domu s pečovatelskou službou) – ve středisku se nachází ordinace praktického lékaře pro dospělé, děti a dorost a zubní ordinace.

Soukromé ordinace praktických lékařů pro dospělé, děti a dorost působí ještě v těchto obcích – Davle, Nečín, Nový Knín a Slapy.

Zubní ordinace působí dále v Davli, Dobříši a Slapech.

Jako klíčová potřeba v oblasti poskytování sociálních služeb v území byla identifikována **kvalitní informovanost o nabídce jednotlivých služeb dostupná všem věkovým kategoriím**. Město Dobříš vydalo v roce 2011 brožuru „Prevence kriminality aneb Kde hledat pomoc“ určenou pro Dobříš a okolí, ve stejném období se scházela také Komise prevence kriminality, která po delší odmlce znovu aktivizuje svoji činnost na pravidelných setkáních. MAS Brdy-Vltava následně vydala tištěný katalog sociálních a návazných služeb a spustila webový portál s kontakty na všechny poskytovatele z regionu (<http://pomoc.brdy-vltava.cz/>), který bude aktualizován na jaře 2015.

2.3.2 Problémy a potřeby v oblasti sociálních a návazných služeb v regionu Brdy-Vltava

Tabulka 12: Celkové kapacity sociálních služeb v regionu Brdy-Vltava

	Typ služby	Stávající kapacita	Výhled / investiční potřeba do roku 2020
1	Azylový dům	27 lůžek (6 bytových jednotek)	Stávající kapacita není dostatečná, měsíčně desítky odmítnutých klientů, možnost nákupu sousední nemovitosti, navýšení kapacity 8 lůžek + zázemí.
2	Denní stacionář	20 osob v Boroticích (bez omezení věku), 15 osob Příbram s dopadem do území	Potřeba navýšení o 10 míst v Boroticích, potřeba vyplývá z analýzy problematiky osob pečujících o dítě nebo dospělého se ZP, navýšení o 7 míst Příbram – oddělení pro osoby s těžkým ZP.
3	Týdenní stacionář	22 lůžek (Štěchovice)	Plánují udržet službu ve stávajícím rozsahu.
4	Domov seniorů	91 lůžek	Potřeba navýšení kapacity pro celé spádové území, k 31. 12. 2012 muselo být odmítnuto 436 žadatelů (za sledované roky 2001–2012), potřebu je možné částečně kompenzovat terénními pečovatelskými službami, kde to celkový zdrav. stav seniora dovolí, nebo nabídkou dostupného bydlení se službami.

5	Domácí ošetrovatelská péče	Dle aktuálních potřeb klientů.	Kapacitu jsou schopni operativně navýšit dle potřeby.
6	Dům s pečovatelskou službou	28 bytových jednotek	Počet žadatelů násobně přesahuje počet dostupných bytových jednotek.
7	Chráněné bydlení	4 bytové jednotky obsazeny 4 klienty (Borotice), 24 bytových jednotek Dobříš, 19 osob s mentálním postižením Slapy nad Vltavou – 12 samostatných pokojů s příslušenstvím, 7 bytových jednotek (garsoniér).	Do budoucna potřeba navýšení o cca 15 klientů v Boroticích (odhadovaná budoucí potřeba pro stávající klienty v denním stacionáři a poptávka zvenčí), v obci Štěchovice plánuje Centrum služeb Hvozdy vybudovat chráněné bydlení pro 5 osob s lehkým a středně těžkým mentálním postižením.
8	Kontaktní centra (drogová problematika)	Služby kontaktního centra jsou	Kapacity jsou v tuto chvíli dostatečné.
9	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	Denní kapacita ve Štěchovicích je 10 osob. Denní kapacita v Dobříši	Navýšení kapacity a provozní doby NZDM ve Štěchovicích (celotýdenní provoz) – potřeba větších vhodných prostor a personálního posílení.
10	Odborné sociální poradenství	Je v tuto chvíli v území dostatečné	Bude udrženo ve stávajícím rozsahu.
11	Odlehčovací služby	Denní kapacita v Boroticích 2 místa (může se vystřídat více klientů), Příbram a okolí celková kapacita pro území max. 20 osob	Zatím malé povědomí o službě, předpoklad je mírný nárůst zájmu zejména terénní odlehčovací služby v Boroticích, v Příbrami kapacita dostačuje.
12	Osobní asistence	Dle aktuálních potřeb klientů.	Kapacitu jsou schopni operativně navýšit dle potřeby.
13	Pečovatelská služba – terénní	Dle aktuálních potřeb klientů.	Kapacitu jsou schopni operativně navýšit dle potřeby.
14	Průvodcovské a předčitatelské služby	Dle aktuálních potřeb klientů.	
15	Půjčovna kompenzačních pomůcek	Dle aktuálních potřeb klientů.	Nákup dalšího vybavení k zapůjčení je možné zahrnout do projektů zaměřených na péči o seniory.
16	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	30 osob (Dobříšsko a Novoknínsko), 60 osob (Štěchovice a okolí)	20 osob (potřeba navýšení na území Dobříšska a Novoknínska) – souvisí s bývalými klienty z azylového domu, kteří zůstávají na zkoumaném území.
17	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	Dobříšsko-Novoknínsko (Farní charita Starý Knín) dle aktuálních potřeb klientů, Příbram 35 osob, limit daný prostory.	Dobříšsko-Novoknínsko – kapacitu jsou schopni operativně navýšit dle potřeby, v Příbrami rozšíření není plánováno.

18	Sociální rehabilitace	Pro region Dobříšsko a Novoknínsko není v tuto chvíli poskytována, pro Příbram a okolí pro osoby se ZP kapacita 40 osob.	Bude třeba zajistit tuto službu v území, Farní charita Starý Knín ji přestala poskytovat, v případě kapacity služby pro Příbram a okolí neplánují službu navyšovat.
19	Sociálně terapeutické dílny	17 osob (Borotice), 35 osob (Štěchovice).	10 osob – potřeba navýšení v Boroticích, odhad dle počtu odmítnutých klientů, ve Štěchovicích plánují udržet službu ve stávajícím rozsahu.
20	Terénní programy (drogová problematika)	Terénní programy probíhají v současné době pouze na Dobříšsku 1krát týdně.	Není pokryta velká část území, zejména oblast Středního Povltaví a Novoknínska. Bude třeba tuto službu v souvislosti s výskytem injekčního materiálu na území zajistit.

Zdroj: vlastní šetření

Tabulka 13: Celkové kapacity zdravotnických služeb v regionu Brdy-Vltava

	Typ služby	Stávající kapacita	Výhled / investiční potřeba do roku 2020
1	Institut onkologie a rehabilitace Na Pleši s.r.o.	Akutní péče – počet lůžek: 65, následná péče: 100, ošetrovatelská péče: 18	Dostatečnost kapacit v tuto chvíli nejsme schopni posoudit.
2	MEDI HELP s.r.o.		Kapacity MEDI HELP s.r.o. jsou průběžně plně obsazeny.
3	Ordinace praktických lékařů pro děti a dorost	Ordinace fungují ve větších obcích regionu.	V souvislosti s nárůstem populace stoupá také potřeba této péče. Je zde ještě prostor pro posílení stávajících kapacit.
4	Ordinace zubních lékařů	Ordinace fungují ve 4 obcích regionu.	Je zde velký prostor pro posílení kapacit.

Zdroj: vlastní šetření

Vyhodnocení dílčích analýz potřeb vzniklých v rámci komunitního plánování sociálních služeb v regionu Brdy-Vltava:

Souhrn zjištění vyplývající z analýzy poskytovatelů sociálních služeb:

- Hlavní problém shledávají poskytovatelé sociálních služeb v nejistém financování, kromě nedostatku financí pak v nekonceptním, netransparentním a nespravedlivém způsobu rozdělování financí, za který zodpovídá Středočeský kraj.
- Komunikace mezi krajem a poskytovateli je pocíťována jako nefunkční a formální (kraj nebere při rozhodování v potaz názory poskytovatelů).
- V případě otevřené kritiky kraje se obávají opatření ve formě omezeného financování.
- Pravidla pro vykazování služeb jsou často nepřesně stanovena.

- Aktéři sociálních služeb – poskytovatelé i klienti – jsou v současném systému stavění do závislého postavení, protože na rozhodování o přidělení příspěvku na danou službu mají obě dvě skupiny jen minimální vliv.
- Vztah mezi poskytovateli služeb a obcemi je zástupci poskytovatelů prezentován jako rovnocenný.
- Poskytovatelé sociálních služeb si projevují vzájemnou solidaritu, což platí jak v péči o klienty, tak při hledání finančních zdrojů.
- Za hlavní problémové oblasti jsou považovány oblasti bydlení a zaměstnání, tyto dvě sféry podle nich tvoří základ pro uspokojování všech ostatních životních potřeb obyvatel, řešení této problematiky považují ve vytvoření zachytivé sítě pro lidi, kteří by se dostali do obtíží z hlediska bydlení či zaměstnání. Preferovaným způsobem řešení jsou různé formy chráněného bydlení a chráněného zaměstnání.
- Zdůraznění významu terénní péče pro zjištění problémů konkrétních klientů, odvolání se na přetíženost sociálních odborů obecních úřadů, které nemají na klienty dostatek času, vyzdvižení potenciálu neziskového sektoru zaplnit tuto mezeru vlastními aktivitami.

V současné době (jaro 2014) lze konstatovat určité dílčí zlepšení v komunikaci ze strany Středočeského kraje, a to zejména v souvislosti s tvorbou nového střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v SK. S tím souvisí také plánovaná změna systému financování sociálních služeb, který již pro rok 2015 počítá s převedením financování služeb z Ministerstva práce a sociálních věcí na jednotlivé kraje. Ze strany Středočeského kraje je v tuto chvíli kladen velký důraz na racionalizaci celého systému. Bude zde výrazná snaha redukovat počet služeb na území SK. Společnou snahou MAS Brdy-Vltava a jednotlivých aktérů z řad poskytovatelů je v tuto chvíli předat informace ověřené v rámci komunitního plánování zástupcům kraje. Stávající síť poskytovatelů na území regionu Brdy-Vltava je dle výstupů KPSS v tuto chvíli optimální a její případná redukce by významně snížila dostupnost služeb pro obyvatele území. Některé kapacity (zejména denní stacionář) bude naopak třeba navýšit. Bude také nutné výrazněji spolupracovat s obcemi regionu, které se do systému financování služeb budou muset více zapojit. MAS Brdy-Vltava vytvořila koncept regionálního sociálního fondu, jehož ověření by ráda realizovala v rámci předloženého projektu do OPLZZ na sociální inovace. Nadále probíhá intenzivní spolupráce mezi jednotlivými vzájemně solidárními poskytovateli. Problém s nedostupným bydlením a nedostatkem zaměstnání pro osoby znevýhodněné na trhu práce rovněž přetrvává.

Obrázek 2: Setkání poskytovatelů sociálních služeb v rámci komunitního plánování v Novém Kníně dne 21. 3. 2012.

Zdroj: MAS Brdy-Vltava, o.p.s

Souhrn zjištění vyplývajících z analýzy Děti a mládež v ohrožení – analýza zkušeností odborníků:

- Problém, který se stále nedaří vyřešit, je snadný přístup dětí a mládeže k cigaretám a alkoholu. Pro některé skupiny dětí a mládeže mohou být rizikovým faktorem také nelegální drogy a hrací automaty.
- Zatímco v Dobříši je díky terénní práci problém nelegálních drog považován za dobře zmapovaný a podchycený, jinak je tomu v některých malých obcích. Tam mají terénní pracovníci ztížený přístup, zejména proto, že v malých lokálních komunitách je obtížné zachovat anonymitu klientů. Cílem je začít ve spolupráci s místními samosprávami tento problém systematicky řešit.
- Velkým problémem jsou sociálně slabé či jinak rizikové rodiny. Z hlediska sociální práce s dětmi a mládeží z těchto rodin je hlavní překážkou jejich špatná ekonomická situace. Ta dětem mimo jiné brání účastnit se více volnočasových aktivit a akcí pořádaných školami. Řešením by mohla být větší nabídka mimoškolních aktivit (např. kroužků) pro tyto děti zdarma.
- Sociálně slabé rodiny představují problém i na půdě škol. Rodiče nespolupracují se školou, škola nemá žádný nástroj, jak je ke spolupráci přimět. Někteří účastníci rovněž upozorňovali na možné ekonomické důvody tohoto problému.
- Rizikové rodiny by zasluhovaly soustavnější péči. V současnosti se jim systematicky věnuje pouze Odbor sociální péče MÚ Dobříš, vzhledem k rozsahu problému by však bylo užitečné jej personálně posílit. Dalším řešením by bylo působení nových subjektů z řad neziskových organizací, které by poskytovaly rodinám sociální služby.

Souhrn zjištění vyplývajících z analýzy Děti a mládež v ohrožení – analýza zkušeností zástupců škol:

- Rozhovory s učiteli potvrzují většinu zjištění získaných v rámci výše uvedené analýzy zkušeností odborníků.
- Za hlavní problémy práce s dětmi a mládeží z hlediska výchovy a prevence rizikového chování považují učitelé:
 - snadnou dostupnost cigaret a alkoholu dětem a mladistvým,
 - problémy s vymezením pravidel v rodině a ve škole a s jejich dodržováním,
 - problémy v komunikaci mezi školou a rodiči,
 - fungování preventivních programů ve školách,
 - nedostatek finančních prostředků ve školství, především na školení učitelů, preventistů a výchovných poradců,
 - dopad sociálních rozdílů mezi dětmi na vztahy v třídních kolektivech.

Po určitém útlumu v oblasti spolupráce na prevenci sociálněpatologických jevů v území došlo na základě iniciativy z řad poskytovatelů sociálních služeb k jejímu obnovení. Jedním z důvodů je opětovný nárůst problémů spojených s drogami zejména na Dobříši. S obdobným problémem se potýkají také v obcích Středního Povltaví (Davle, Štěchovice), kde v tuto chvíli nefungují žádné terénní protidrogové služby a je zde četný výskyt nálezů injekčního materiálu na veřejných prostranstvích. Vyřešen není ani problém trávení volného času dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí. Jak už bylo uvedeno výše, roste počet dětí mladšího věku. Na tuto situaci zareagovala Farní charita Starý Knín a těmto dětem nabízí v rámci sociálně aktivizačních služeb doučování a kroužky, je zde snaha pracovat s celou rodinou. Často se totiž jedná o bývalé klienty Azylového domu sv. Ludmily, kteří se rozhodli v území zůstat. Aktivita je nabízena pro oblast Dobříše a Nového Knína. Do budoucna bude nutné tento problém řešit komplexněji pravděpodobně zřízením nízkoprahového zařízení pro děti na 1. stupni ZŠ v Dobříši nebo Novém Kníně a posílením kapacity terénní formy sociálně aktivizačních služeb. Nízkoprahový klub pro děti a mládež byl rovněž zřízen v obci Štěchovice, kde je s cílovou skupinou komplexně pracováno i v rámci poradenství na školách. Všechny aktivity zde zajišťuje Centrum sociálních služeb Hvozdy a je o ně rostoucí zájem, z tohoto důvodu je bude třeba personálně posílit. V rámci preventivních aktivit by se školy v tuto chvíli chtěly soustředit i na problematiku kyberšikany a využít projekt na podporu mentorů z řad žáků a studentů. Dle rozhovorů realizovaných s řediteli základních a mateřských škol, které probíhaly v průběhu května a června 2014, došlo za poslední 3 roky k nárůstu počtu žáků s poruchami chování, což má souvislost s nárůstem problémů vyskytujících se v rodinách žáků (rozvody, zhoršení ekonomické situace

apod.). V území stále nefungují služby sanace rodiny a celková preventivní práce s ohroženými rodinami, bude třeba se na tuto problematiku rovněž soustředit.

Souhrn zjištění vyplývajících z analýzy potřeb osamělých seniorů:

- Naprostá většina respondentů dala najevo, že pokud by si mohli v budoucnu vybrat, kde stráví zbytek svého života, zda v ústavní péči (v domově seniorů), nebo doma, rozhodli by se pro druhou variantu, podle možností doplněnou terénní pečovatelskou službou nebo péčí ze strany příbuzných.
- Většina respondentů označuje svou současnou situaci za stabilizovanou a zvládnutelnou, pouze tři z 29 respondentů uvedli, že svůj život nezvládají nebo příliš nezvládají.
- S definicí současné situace jako zvládnutelné výrazně souvisí skutečnost, že většina zkoumaných seniorů má někoho, kdo jim s každodenními činnostmi pomáhá. Nejčastěji jsou to jejich nejbližší příbuzní (děti a jejich partneři, vnoučata). Důležitou roli mají také sousedé v místě bydliště.
- Podle očekávání jsou nejčastějšími činnostmi, s nimiž senioři potřebují pomáhat, těžší domácí práce (např. velký úklid) a péče o dům a zahradu. U těžkých fyzických prací mají nezastupitelnou roli mužští příbuzní.
- Terénní pečovatelské služby v současnosti pravidelně využívá méně než jedna třetina z celého vzorku (tj. 8 z 29 respondentů). Nejvíce se jedná o dovoz hotového jídla do domácnosti, ale také o pomoc s nákupy, úklidem a vyřizováním různých věcí (doprovod k lékaři, vyzvednutí léků a podobně).
- Oslovení senioři jsou dobře obeznámeni s nabídkou terénních služeb v jejich okolí, věděli by zpravidla, na koho se v případě potřeby obrátit. Většinou také vědí, jak fungují různé formy profesionální ústavní i terénní péče, nejlépe jsou obeznámeni s domovy seniorů a pečovatelskou službou.
- V případě terénních služeb je jako největší bariéra jejich většího využívání vnímána celková změna, kterou s sebou nese vpuštění „někoho cizího“ do domácnosti, a dále finanční náročnost a nesouhlas rodinných příslušníků s využíváním těchto služeb.
- Hodnocení vlastní situace a očekávání do budoucna nejsou primárně odvislá od věku respondentů, ale od jejich konkrétní situace, kterou spoluutváří jejich zdravotní stav, rodinná situace a další okolnosti.
- Velká část respondentů si nepřipouští možnost, že by se jejich zdravotní či fyzický stav mohl zhoršit natolik, že budou nuceni vyhledat pomoc zvenku.

- Z výpovědí respondentů vyplynulo, že konkrétní úvahy o budoucnosti se svými příbuznými zpravidla nekonzultují, nemluví spolu o nich.

Problematika seniorů zůstává z pohledu území nezměněna. Stále přetrvávají bariéry týkající se vpuštění cizí osoby do domácnosti jak ze strany seniorů, tak ze strany jejich rodinných příslušníků. Problematický je zejména způsob vyplácení příspěvku na péči, který již není výhradně určen na nákup služeb. V některých případech dochází ke zneužití příspěvků členy rodiny, kdy za tento příspěvek není seniorovi poskytnuta adekvátní péče. Dlouhodobě také nedostačuje kapacita Domova seniorů a Domu s pečovatelskou službou v Dobříši. Počet odmítnutých žádostí překračuje násobně v tuto chvíli plně naplněnou kapacitu obou zařízení. S celkovým nárůstem počtu osob nad 65 let věku v území se tento problém bude v budoucnu bez řešení prohlubovat. V souvislosti s restitucemi a plánovaným vrácením areálu Křižovnického dvora v Novém Kníně zpět řádu Křižovníků s červenou hvězdou proběhlo setkání k budoucímu možnému využití tohoto areálu pro sociální účely. Řešením by mohlo být vytvoření jednoduchých ubytovacích kapacit se zajištěnou nabídkou služeb pro seniory, kteří již nevládají údržbu rodinného domu nebo z ekonomických důvodů nemohou setrvat ve stávajícím bydlení (jedná se zejména o ovdovělé seniory), záměr bude blíže rozepsán v kapitole věnované dostupnému bydlení. Částečně se dá nedostatek pobytových služeb pro seniory kompenzovat intenzivnější terénní pečovatelskou službou a obecně finančně dostupným bydlením. Ve Štěchovicích vyvstala z důvodu konfliktních vztahů potřeba zavedení sociálně aktivizačních služeb pro seniory v místním domě s pečovatelskou službou, včetně zajištění psychologického poradenství zde ubytovaným.

Souhrn zjištění vyplývajících z analýzy Zkušenosti pečujících osob s nabídkou služeb pro hendikepované v regionu Dobříšska a Novoknínska:

Tato analýza vznikla na základě aktivit svépomocné skupiny rodičů pečujících o dítě nebo dospělého se zdravotním postižením na podzim 2013 formou dotazníkového šetření, jehož cílem bylo zjistit, jaké zkušenosti mají ti, kdo pečují o hendikepované osoby, s nabídkou služeb zaměřených na tuto cílovou skupinu. Dále bylo smyslem průzkumu získat základní přehled o tom, jak velká tato cílová skupina v regionu Dobříšska a Novoknínska je a jaké jsou hlavní charakteristiky jejích členů.

V analýze jsou identifikovány také problémy související se vzděláváním dětí se ZP a jejich následné uplatnění po ukončení školní docházky. Tato oblast a stávající možnosti území jsou blíže popsány v kapitole věnované vzdělávání. Podobné je to v případě potřeb této cílové

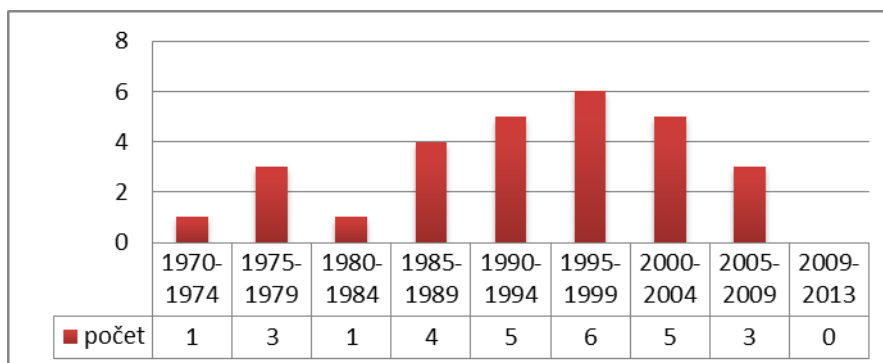
skupiny v oblasti volnočasových aktivit. Tyto jsou podrobněji popsány v kapitole Život komunity a volný čas.

Celkem se podařilo získat zpět 28 vyplněných dotazníků, což představuje 28 rodin z regionu, které pečují o dítě nebo dospělého se ZP. Dle kvalifikovaného odhadu se podařilo šetřením oslovit 70 % příslušníků této cílové skupiny. Přesně polovina respondentů (14) uvedla jako místo svého bydliště město Dobříš. Dva respondenti žijí ve Staré Huti a mezi zbývajících respondentů byly další obce zastoupeny vždy pouze jednou, a to včetně obyvatel dvou nejbližších měst – Mníšku pod Brdy a Nového Knína. S výjimkou jednoho respondenta z Mníšku pod Brdy (ORP Černošice, okres Praha-Západ) byli všichni respondenti obyvateli spádového území ORP Dobříš (okres Příbram). Zkušenosti popisované převážnou většinou respondentů se tudíž týkají nabídky služeb, školní docházky a mimoškolních volnočasových aktivit právě na tomto území.

Ve většině případů je pečující osobou a zároveň tím, kdo vyplňoval dotazník, matka hendikepované osoby – „dítěte“, i když většinou již dospělého nebo dospívajícího. Jen jeden dotazník uváděl jako respondenty oba rodiče a další dva opatrovníka, respektive pěstouna. Z toho lze soudit, že ve většině případů jsou hlavními pečovatelnými o hendikepované osoby jejich matky.

Věkové rozpětí osob se ZP, které se v dotaznících objevilo, je značné. Nejmladším hendikepovaným je dívka narozená v roce 2009, která zatím nenavštěvuje vzhledem k nízkému věku žádné předškolní zařízení. Naopak nejstarší osoba, o níž respondenti pečují, je narozena v roce 1974. Celkové rozložení respondentů na časové ose podle intervalu roku narození vidíme v následujícím grafu:

Graf 8: Rozdělení hendikepovaných osob v péči (respondenti rozdělení do kategorií podle roku narození)

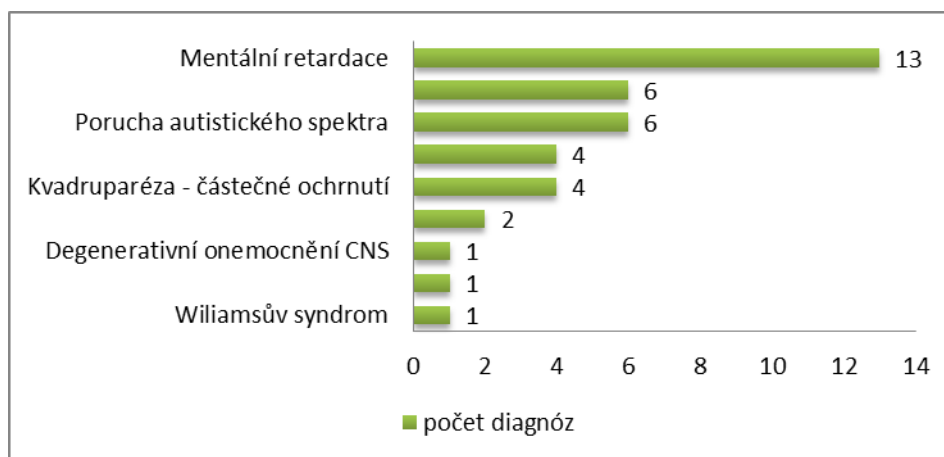

Zdroj: Petra Klvačová PhD., Ivan Vodochoďský PhD., Zkušenosti pečujících osob s nabídkou služeb pro hendikepované v regionu Dobříšska a Novoknínska, 2013.

Věk je velmi důležitou proměnnou z hlediska vnímání potřeb hendikepovaných i nabídky služeb pro jejich uspokojování. Problémy a potřeby osob, o které respondenti pečují, se s každou fází jejich životní dráhy poměrně výrazně proměňují. Zcela odlišná zkušenost je patrná v závislosti na tom, zda hendikepovaná osoba ještě navštěvuje nějaký druh předškolního nebo školního zařízení, nebo zda již má školní docházku ukončenou.

Dalším klíčovým faktorem byla konkrétní diagnóza, s níž se hendikepovaní potýkají. Většinou se jednalo o nějaký druh kombinovaného postižení, tzn. kombinaci více diagnóz současně. V popisu toho, s jakými konkrétními hendikepy se osoby v péči respondentů potýkají, byly nejčastějšími diagnózami mentální retardace (v 13 případech), dětská mozková obrna (6) a některá z poruch autistického spektra (rovněž 6).

Graf 9: Pořadí nejčastějších diagnóz (hendikepů), s nimiž se potýkají osoby, o něž pečují respondenti průzkumu

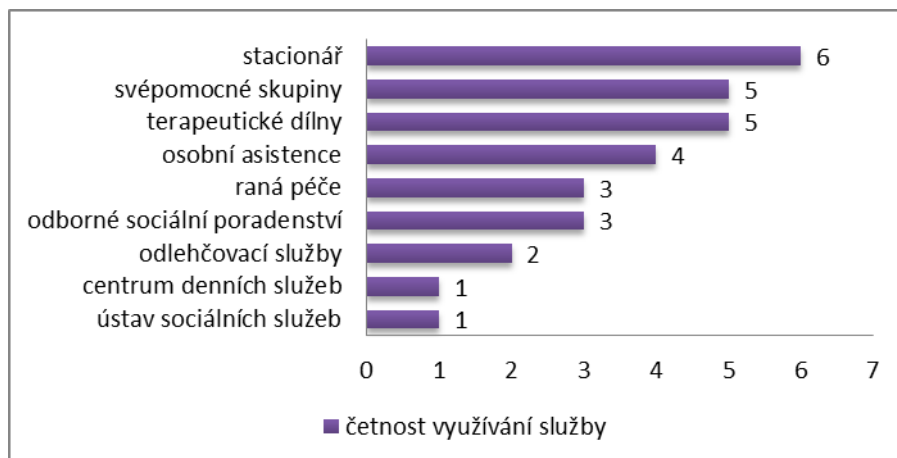

Pozn.: Zpravidla se jedná o hlavní nebo nejvážnější diagnózu, avšak mentální retardace byla v mnoha případech uváděna jako hendikep provázející další diagnózu (např. DMO nebo PAS).

Zdroj: Petra Klvačová PhD., Ivan Vodochodský PhD., Zkušenosti pečujících osob s nabídkou služeb pro hendikepované v regionu Dobříšska a Novoknínska, 2013.

Co se týče zaměstnání, žádný z hendikepovaných v našem průzkumu nevykonává v současné době regulérní placenou práci. Je to dáno celkovým složením výzkumného vzorku, a to jak s ohledem na věk respondentů (velká část z nich teprve navštěvuje školní, nebo dokonce předškolní zařízení), tak i na povahu jejich hendikepu, která je většinou z hlediska pracovního uplatnění značně nebo zcela omezující. Ačkoli tedy pečující osoby dávají najevo, že by rády, pokud je to ze zdravotních důvodů možné, pro své děti našly nějakou smysluplnou náplň, pouze jedna respondentka explicitně uvedla, že by se mohlo jednat o nějaké chráněné pracoviště.

Graf 10: Přehled sociálních služeb, které respondenti výzkumu uvedli mezi těmi, jež využívají

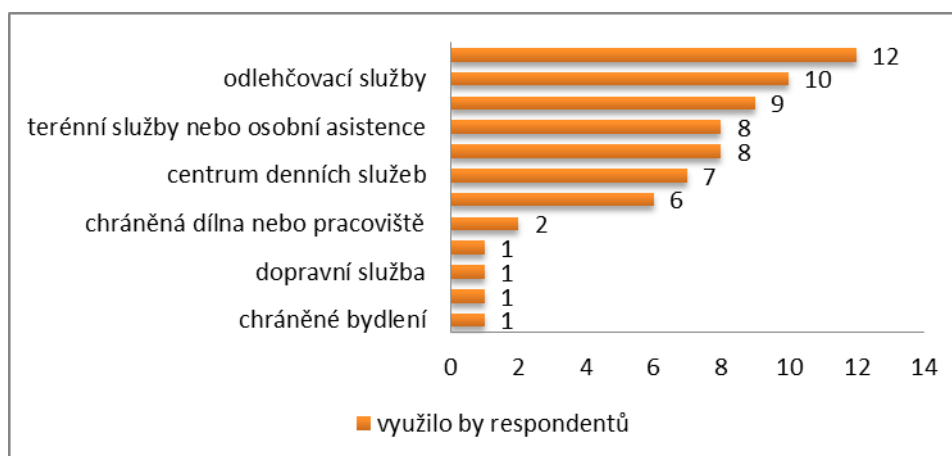
Pozn.: Někteří respondenti uvedli, že využívají více služeb, jiní naopak odpověděli, že žádnou.

Zdroj: Petra Klvačová PhD., Ivan Vodochoďský PhD., Zkušenosti pečujících osob s nabídkou služeb pro hendikepované v regionu Dobříšska a Novoknínska, 2013.

Celkem 11 respondentů v dotazníku uvedlo, že využívají jednu sociální službu, zatímco 9 respondentů využívá dvě a více těchto služeb a 8 respondentů nevyužívá žádnou službu. Nejčastějšími důvody nevyužívání sociálních služeb nebo jejich využívání pouze v omezené míře jsou finanční náročnost (11 respondentů), obtížná dopravní dostupnost (8 respondentů) a velká vzdálenost od místa bydliště (5 respondentů).

Další potřeby a očekávání respondentů: Co se týče dalších sociálních služeb, které by jim usnadnily péči o hendikepovaného blízkého, tou nejčastěji uváděnou byl stacionář (12), dále následovaly odlehčovací služby (10) a terapeutické dílny (9). Úplný přehled služeb, které by si respondenti přáli využívat, je patrný z následujícího grafu.

Graf 11: Které služby by respondenti rádi využívali, pokud by měli takovou možnost

Pozn.: Většina respondentů uvedla více služeb, které by rádi využívali, někteří naopak žádnou.

Zdroj: Petra Klvačová PhD., Ivan Vodochoďský PhD., Zkušenosti pečujících osob s nabídkou služeb pro hendikepované v regionu Dobříšska a Novoknínska, 2013.

Na prvních příčkách pořadí dominují dva typy služeb. Jednak služby umožňující podělit se o péči o hendikepovaného s nějakou institucí nebo osobou mimo okruh vlastní rodiny (stacionář, odlehčovací služby, osobní asistence apod.). Z toho je zřejmé, že respondenti by rádi získali více času, kdy se nemusejí věnovat péči, ale mohou dělat jiné věci (zaměstnání, odpočinek atd.). Druhým typem jsou služby umožňující získávání informací a sdílení zkušeností (odborné sociální poradenství, svépomocné skupiny). Výše uvedené důvody, proč respondenti nevyužívají sociálních služeb více, platí i zde. Na prvním místě je finanční náročnost a dále vzdálenost služeb od místa bydliště a s tím související obtížná dopravní dostupnost. Ta je v některých případech ještě zkomplikována špatnou pohyblivostí hendikepovaného. Proto by někteří respondenti explicitně uvítali existenci nějaké finančně dostupné dopravní služby pro hendikepované v rámci regionu.

Další okruh problémů se týkal toho, co (jaké služby) respondentům při péči o hendikepované obecně chybí. Přestože nemalá část respondentů již nepovažovala za nutné dodávat k výčtu chybějících nebo finančně či prostorově nedostupných sociálních služeb něco dalšího, objevilo se i zde několik důležitých postřehů. Lze je shrnout do následujících bodů, které doplňují to, co již bylo řečeno v předchozích kapitolách:

- Některým respondentům chybí větší informovanost o nabídce služeb a větší možnost využít odborné poradenství při řešení problémů, s nimiž se při péči o hendikepované potýkají.
- Opakovaně zmiňovaným problémem jsou také chybějící nebo finančně nedostupné asistenční služby pro doprovod či dopravu hendikepovaných – do škol, na kroužky do zařízení sociálních služeb a podobně. Veškerá asistence tak leží na bedrech rodinných příslušníků.
- Jedna z respondentek poukázala na chybějící perspektivu dětí po ukončení školní docházky. I když tento problém ostatní respondenti zmiňují pouze nepřímo, je zřejmé, že se týká téměř všech. Hendikepovaní, kteří již školní docházku ukončili, zůstávají nadále, jak vyplynulo z dotazníků, v péči matky nebo jiného člena rodiny, bez zaměstnání, bez vlastního bydlení, často i bez možnosti trávit volný čas mimo domov.
- Problém s ranou péčí. Někteří respondenti, zpravidla z řad rodičů nejmladších dětí, se zmínili o tom, že měli problémy právě s ranou péčí. Buď trvala příliš krátce, nebo byla finančně náročná, nebo byla limitována velkým počtem těch, kteří tuto péči potřebují.

Rodiče hendikepovaných dětí jsou celkově ve velmi obtížné situaci. Musejí se smířovat s realitou celoživotní nemoci (hendikepu) dítěte a zároveň řešit celou řadu praktických obtíží, které jsou z velké části finančního charakteru. Péče o hendikepované dítě jim zcela, nebo přinejmenším zčásti znemožňuje vlastní ekonomickou aktivitu. V této situaci by jim přišla vhod jakákoli pomoc – včetně psychologické, té se jim ale často nedostává.

2.3.3 Bytový fond obcí

Obce území MAS Brdy-Vltava zaznamenaly v posledních letech pozvolný rozvoj v oblasti bydlení, což se projevilo především nárůstem počtu domů o 13,5 % v letech 2001 a 2011. Tato hodnota je téměř srovnatelná s hodnotami Středočeského kraje, který zaznamenal také 15 % růst. Dynamický vývoj zaznamenaly především obce s dobrou dopravní dostupností do Prahy (Buš, Nová Ves pod Pleší, Malá Hraštice a Rybníky). I v regionu MAS Brdy-Vltava (především v jeho severozápadní části) se začala projevovat suburbanizace spojená se vznikem satelitních městeček (Malá Hraštice, Nová Ves pod Pleší, Stará Huť, Masečín, Sloup). Bohužel je tento jev často spojen s pouhým fyzickým přesunem obyvatel, který ale nedoprovází tzv. úřední přesun. Obce tak často trápí problematika „nehlášení“ se k trvalému pobytu. Tento jev je pozorovatelný především v severní části regionu – ovlivněno opět blízkostí Prahy a příjemnou krajinou v okolí (Dobříš, Davle, Štěchovice, Slapy, Malá Hraštice). V období 2001 až 2013 bylo v území dokončeno 1586 bytů a 1172 bytů v rodinných domech. V roce 2011 tak bylo 1,15 % území MAS Brdy-Vltava zastavěno. V letech 2006 až 2013 se pak podíl zastavěného území v regionu zvýšil v průměru o 3,8 %. To lze dát do souvislosti s pozorovatelným kontinuálním přírůstkem obyvatel regionu, kteří si zde často staví vlastní domy.

Nejvýrazněji pak rostl počet dokončených bytů v menších obcích, z nichž je zároveň dobře dostupné hlavní město (Buš, Nová Ves pod Pleší, Buková u Příbramě, Malá Hraštice, Mokrovraty, Čím, Štěchovice).

Dále je nutné zdůraznit, že specifikem regionu je vysoký počet objektů druhého bydlení. Tedy objektů rekreačního bydlení, které převažují na jihozápadě regionu v okolí řeky Vltavy a na severozápadě v blízkosti Brdské vrchoviny.

V roce 2012 bylo zjišťováno, v jakém počtu disponují obce byty v obecním vlastnictví a které z těchto bytů mohou případně sloužit pro sociální účely. Obce v regionu vlastní celkem 236 obecních bytů, přibližně polovina z nich (127) je využívána k sociálním účelům. Nejvíce obecních bytů má město Dobříš (celkový počet 97), Štěchovice (41) a Nový Knín (40). Byty, které by mohly být využity k sociálním účelům, vlastní pouze 9 obcí (z celkového počtu 28 zkoumaných municipalit). Většinou se jedná o větší obce. Menší obce disponují zpravidla

jednotkami bytů, které navíc nejsou často vedeny v nějakém zvláštním režimu, jenž by je např. učinil dostupnějšími pro sociálně slabší nebo jinak hendikepované občany. Na Dobříši a ve Štěchovicích je velká část z obecních bytů vyhrazena pro sociální užívání (v Dobříši 66, tj. 68 %; ve Štěchovicích 29, tj. 71 % z celkového počtu bytů). Tyto byty fungují jako domy s pečovatelskou službou, v režimu chráněného bydlení nebo mají snížené nájemy. Ve druhém největším městě regionu Nový Knín je dle dostupných informací k dispozici pouze jeden „startovací byt“ a 8 holobytů (z celkového počtu 40 bytů), kterými město řeší situaci neplatičů nájemného. V Novém Kníně funguje velký neziskový subjekt (Farní charita Starý Knín), který zčásti pravděpodobně nahrazuje služby, jež by mělo poskytovat město. Nový Knín však na tyto služby finančně přispívá. V regionu dlouhodobě převažuje poptávka po všech typech podporovaného (čili sociálního) bydlení nad nabídkou. Vedle nedostatečného počtu sociálních bytů je pro obce velkým problémem také jejich dlouhodobá obsazenost (více kapitola Sociální služby a dostupné bydlení).

Tabulka 14: Byty v obecním vlastnictví v regionu Brdy-Vltava

Název	počet bytů ve vlastnictví obcí	z toho pro sociální účely	kategorie pro sociální účely	soukromé subjekty
Borotice	6	6 bytů - snížený nájem, v tuto chvíli však nejsou obydleny pouze potřebnými.	6 obecních bytů se sníženým nájemným	o.s.Stěblo - dům s byty v režimu chráněného bydlení, 4 byty v režimu chráněného bydlení a 1 byt pro odlehčovací službu. dále prostory býv. Fary ve vlastnictví Řádu Křižovníků - uvažovaná rekonstrukce.
Čim	0	0	0	soukromá ubytovna v areálu firmy Boca, ubytováno cca 100 osob mongolské národnosti
Davle	8	4 byty v rámci DPS, 2 byty pro učitele, 2 byty pro seniory	4 byty zvláštního určení DPS, 4 byty v režimu sníženého nájmu.	v obci byla soukromá ubytovna, loni zrušena
Dobříš	97	66	66 bytů (některé byty v režimu chráněného bydlení spádové pro celé ORP, zkusím zjistit kolik), městská ubytovna s kapacitou 30 osob, dům s pečovatelskou službou s kapacitou 25 bytů (18 pro 1 osobu, 7 pro manželský pár)- nejsou započteny do obecních bytů.	Dokas - ubytovna pro bezdomovce a osoby úplně na okraji, není vhodná pro rodiny s dětmi, kapacita-cca 30 Soukromá ubytovna Havelka - i pro rodiny s dětmi kapacita-35 osob. Léčebna dlouhodobě nemocných - provizorní ubytování např. seniorů přes zimu, omezeno kapacitou.
Dřhovy	1	0	0	0
Hříměždice	8	0	0	0
Chotilsko	9	0	0	0
Korkyně	0	0	0	V obci umístěn dětský domov s kapacitou 20 osob.
Malá hraštica	2	2	2 byty vyčleněné pro např. učitele nebo potřebné, v tuto chvíli ve standardním nájmu, nebyla dosud potřeba byt přidělit v sociálním režimu.	0
Mokrovraty	0	0	0	Azylový dům Mokrovraty, ve vlastnictví farní Charity Starý Knín, kapacita 27 lůžek, spádové území býv. Okres Příbram, tzn. větší než spádové území MAS Brdy-Vltava.
Nečín	10	10 u všech bytů je velmi nízký nájem do 2000 Kč	10 bytů se sníženým nájmem	v areálu přilehlých lomů je ubytovna pro dělníky, jedná se zejména o cizince, nejsou zatím problémy
Nová Ves pod Pleší	1	0	0	v lokalitě včelník plán na výstavbu seniorského bydlení - soukr. Investor, zatím z toho sešlo, Sanatorium na Pleši - ubytování v rámci dolečování.
Nový Knín	40	1 garsoniéra vyčleněná jako startovací byt pro klienty dětského domova Korkyně. (24 1. kategorie, 16 2. kategorie)	1 startovací byt, dále v obci ještě 8 holobytů, aktuálně s nevyřešenými restitučními vztahy.	

Obořiště	1	0	0	Byt je určen pro max.2 chlapce s nařízenou ústavní výchovou, kteří se připravují v jednotlivých učebních oborech v našem učilišti a jsou ochotni na sobě pracovat v rámci nastaveného kariérního systému. Dále ho mohou využívat chlapci, kteří u nás již učiliště ukončili, ale pokračují dále v přípravě na povolání v jiném školském zařízení. Byt není určen pro děti, které nastupují do pracovního procesu.
Stará Huť	8	8	8 bytů s nízkým nájmem, dále je pro tyto účely využíván 1 rodinný dům č.p. 178, kde je umístěně sociálně slabá rodina	0
Svaté Pole	3	0	0	0
Štěchovice	41	29	12 bytů v režimu "sociálním", snížený nájem (z toho 4 startovací byty), přidělení dle potřeby, Dům s pečovatelskou službou 2 služební byty a 15 bytů se sníženým nájmem.	0
Voznice	1	1	1 byt pro sociální účely	hotel - ubytovává dělníky a narkomany, kteří se např. vrátili s léčby.

Zdroj: vlastní šetření

Od roku 2012 došlo k dalšímu nárůstu potřeby dostupného bydlení v regionu. Jedním z důvodů je kromě již zmíněných faktorů stále doznívající ekonomický útlum a relativně vyšší nezaměstnanost v některých částech území (viz kapitola týkající Rozvoj podnikání a podpora zaměstnanosti). S trvale se zvyšujícím počtem osob starších 65 let věku bude nadále narůstat také potřeba této skupiny v oblasti dostupného bydlení a navazujících služeb. Obce v tuto chvíli nevyvíjejí aktivity směřující ke zvýšení kapacity dostupných bytů. To souvisí také s tím, že dosud nebylo sociální bydlení konkrétně definováno a právně ukotveno. Je zde předpoklad realizace dílčích projektů ze strany obcí v programovém období 2014–2020, kdy bude možné získat na ně finanční podporu. V území se vyskytují projektové záměry soukromých osob například na vybudování bydlení pro seniory (Dobříš). Zde je však předpoklad ekonomické návratnosti, a tudíž budou byty určeny spíše lépe ekonomicky situovaným osobám. Již zmíněný záměr vybudovat dostupné bydlení s nabídkou dalších služeb v areálu Křižovnického dvora v Novém Kníně byl v červenci 2013 komunitně projednán a představuje pro území velký přínos. Počítá se zde s vybudováním 40 bytových jednotek. Celý projekt je v tuto chvíli vázán na restituční řízení. Dalším z velmi vhodných a vítaných projektů je plánovaná rekonstrukce dvou bytových domů v Dobříši ve vlastnictví knížecího rodu Colloredo-Mansfeld. Zde by mělo vzniknout několik bytových jednotek, které by byly po určitý čas k dispozici osobám opouštějícím azylový dům, dětský domov a dlouhodobě také potřebným seniorům. Důležitý prvek pro úspěšné začlenění a zvládání povinností a nákladů spojených s bydlením je kontinuální podpora těchto osob formou poradenství a aktivizačních služeb. Bude třeba vytvořit celkovou koncepci dostupného a prostupného bydlení s ohledem na různé potřeby jednotlivých skupin, což předpokládá kontinuální činnost pracovní skupiny pro oblast bydlení i v následujícím programovém období.

Problematika dostupného bydlení v regionu Brdy-Vltava

Dalším problémem, k jehož řešení byla ustavena samostatná pracovní skupina v rámci komunitního plánování sociálních služeb, bylo finančně dostupné bydlení pro různé věkové kategorie ohrožené sociálním vyloučením. V území působí soukromý Dětský domov Korkyně, jehož bývalí klienti, kteří ho opouštějí z důvodu věku, potřebují vlastní startovací bydlení. Komerční nájemné je pro ně v naprosté většině finančně nedostupné. V území také zůstává velký počet bývalých klientů Azylového domu sv. Ludmily v Mokrovratech. Ti většinou končí v soukromé ubytovně New Home v Dobříši, která není vyhovující pro dlouhodobé bydlení a pro pobyt rodin s dětmi. Obce v území mají vytipovány objekty pro případnou adaptaci na jednoduché byty určené pro osoby v obtížné životní situaci (například budovy bývalých školek a škol). Čekají však na možnost získat na adaptaci budov prostředky formou dotací. Nejsou zde záměry na budování nových objektů (informace o záměrech jednotlivých obcí byly získávány formou rozhovorů se starosty v roce 2012). Nedostatečná kapacita pobytových služeb a dostupného ubytování pro seniory již byla zmíněna výše. Problematikou dostupného bydlení se zabývá samostatná analýza vytvořená v rámci komunitního plánování sociálních služeb v regionu Brdy-Vltava.

Souhrn zjištění vyplývajících z analýzy problematiky bydlení v regionu Brdy-Vltava:

Tento text shrnuje zjištění získaná na základě pracovního setkání s představiteli obcí, poskytovateli sociálních služeb a pracovníky MAS Brdy-Vltava, které se týkalo problematiky bydlení v regionu Brdy-Vltava. Setkání se uskutečnilo dne 6. června 2012. Smyslem textu je ukázat, jaké problémy v oblasti bydlení, konkrétně v souvislosti s bydlením sociálně potřebných občanů, v regionu zainteresovaní aktéři identifikují, jaké způsoby jejich zvládnutí popisují a jaké plány do budoucna v této souvislosti deklarují.¹ Diskuze se zúčastnili volení zástupci nebo úředníci několika obcí v regionu (Dobříše, Nového Knína, Štěchovic, Mokrovrat, Čimi), zástupci velkých poskytovatelů sociálních služeb (Pečovatelské služby města Dobříše, Farní charity Starý Knín, Azylového domu v Mokrovratech, Dětského domova v Korkyni, Centra služeb Hvozdy), zástupkyně MAS Brdy-Vltava, o.p.s.

- Z diskuze vyplynulo, že poptávka po všech typech podporovaného bydlení v regionu Brdy-Vltava je vyšší než jejich nabídka.
- Vedle nedostatečného počtu sociálních bytů je pro obce velkým problémem také jejich dlouhodobá obsazenost. Důvodem je podle zástupců obcí nejen špatná ekonomická

¹ Jelikož se jednalo o pracovní setkání, pokusili se zúčastnění formulovat možná řešení konkrétních problémů, a to společnými silami všech. Na rozdíl od typického výzkumného interview zde tedy nebyly tak striktně ohraničené role těch, kdo se ptají, a těch, kdo odpovídají, ale tyto role se mohly podle potřeby proměňovat tak, aby mohl být každý diskutovaný problém rozebrán z co nejvíce perspektiv.

situace nájemníků a nefungující trh s byty, ale také slabá motivace stávajících nájemníků tyto byty uvolnit a posunout se do kvalitnějšího, ale finančně náročnějšího typu bydlení.

- Proto se, navzdory nedostatečné kapacitě podporovaného bydlení v regionu, představitelé obcí ani poskytovatelé sociálních služeb většinou nedomnívají, že by k vyřešení situace přispěla výstavba nových obecních bytů. Důvodem je právě obava, že by navýšení jejich kapacity pouze zvedlo zájem o tento výhodný způsob řešení vlastní bytové situace.
- Za jeden z nejdůležitějších nástrojů zlepšení situace v oblasti bydlení je považováno posílení terénní sociální práce v rodinách. Ta by měla naučit klienty větší samostatnosti při řešení problémů týkajících se bydlení a při zlepšování vlastní bytové situace.
- Je zde předpoklad, že i přes veškerou snahu všech zainteresovaných bude vždy existovat určitá skupina obyvatel, pro které bude samostatné řešení problémů s bydlením nezládnutelným problémem, a tudíž budou potřebovat podporu a pomoc ze strany institucí. Pokud se jim pomoci nedostane, hrozí jim i jejich rodinám získání nálepky „problémových“ a „sociálně nepřizpůsobivých“ obyvatel a reálný propad na společenské dno.
- Za nejohroženější skupiny z hlediska bydlení považují zástupci obcí a poskytovatelů sociálních služeb především seniory, rodiny v nouzi a matky samoživitelky. Dále sem patří také různě sociálně či zdravotně hendikepovaní občané, kteří jsou bývalými či současnými klienty sociálních služeb.
- Pro klienty azylových domů, dětských domovů a pro osoby s hendikepem je největší problém obstat na volném trhu s byty. Přitom získat obecní bydlení je pro ně rovněž obtížné, protože obce dávají přednost občanům s trvalým bydlištěm.
- Ve všech obcích, které disponují vlastním bytovým fondem (15 z 29 obcí regionu), je minimálně polovina těchto bytů vyčleněna pro potřeby podporovaného bydlení. Představitelé velkých obcí, které mají vlastní bytový fond, deklarovali, že o jeho přidělování uchazečům je rozhodováno zodpovědně, tzn. na základě individuálního posuzování skutečné potřeby žadatelů.
- Za nejproblematičtější skupinu obyvatel podporovaného bydlení jsou považováni neplatiči nájemného. Obce se snaží tento problém řešit především dohodou, stále více se však odhodlávají také k výpovědím nájemních smluv. V častější aplikaci tohoto přísnějšího postupu jim však vedle ohledů vůči rodinám neplatičů brání také nejasné vymezení práv a povinností plynoucích z výpovědi nájemní smlouvy, hlavně co se týče poskytování odpovídajícího náhradního bydlení.

- Projednávana byla také otázka využitelnosti modelu „prostupného bydlení“, který je uplatňován v některých regionech, např. v severních Čechách. Podle diskutujících však brání jeho praktickému využití jak nedostatek bytů, které by se daly pro tento účel využít, tak i pravděpodobný nezájem obyvatel ubytoven a sociálních bytů zlepšovat svoji bytovou situaci.
- Velkým přínosem byla samotná možnost setkání různých zainteresovaných aktérů a vzájemné sdílení zkušeností na téma bydlení.
- Polovina obcí regionu disponuje obecními byty, přibližně polovina z nich je využívána pro sociální účely. Obce plánují rozšiřovat svůj bytový fond, ale především formou rekonstrukcí stávajícího fondu a výstavby nových bytů zaměřených na sociálně znevýhodněné obyvatele.

V polovině března 2014 proběhlo v regionu komunitní projednávání týkající se aktualizace zmíněného KPSS. Cílem setkání bylo vyhodnocení stávající situace v oblasti sociálních služeb v regionu a následné celkové zhodnocení naplňování Komunitního plánu sociálních a návazných služeb v regionu Brdy-Vltava 2013-2017. Zúčastnění poskytovatelé měli možnost vyjádřit se ke stávajícím opatřením strategie a vyhodnotit jejich naplňování a navrhnout další opatření, která ve stávající strategii zahrnuta nebyla, ale jejich potřeba v regionu následně vyvstala. KPSS regionu Brdy-Vltava je pravidelně monitorován a aktualizován.

2.4 Podpora zaměstnanosti a rozvoj malého a středního podnikání

Následující kapitola vykresluje celkovou situaci v oblasti zaměstnanosti obyvatel regionu a obsahuje také analýzu místního podnikatelského prostředí. Problematika zaměstnanosti úzce souvisí s kapitolami Sociální služby a dostupné bydlení a Rozvoj vzdělávání. Východiska z uvedených-dvou kapitol tedy tvoří i základ této kapitoly. Dílčí data byla získávána kombinací několika metod a následně komparována mezi sebou. Nejprve bylo přikročeno k analýze veřejně dostupných statistik z ČSÚ a dalších institucí a jejich zasazení do kontextu regionu Brdy-Vltava. Tato data byla následně porovnávána s výstupy z dotazníkového šetření mezi podnikateli regionu a komunitním projednáváním se zástupci soukromého sektoru. V případě problematiky zaměstnanosti byly využity také zkušenosti s realizací projektu Podpora zaměstnanosti osob ohrožených sociálním vyloučením v regionu Brdy-Vltava, jehož je MAS Brdy-Vltava nositelem.

2.4.1 1. Podpora zaměstnanosti v regionu Brdy-Vltava

Zaměstnanost v regionu Brdy-Vltava

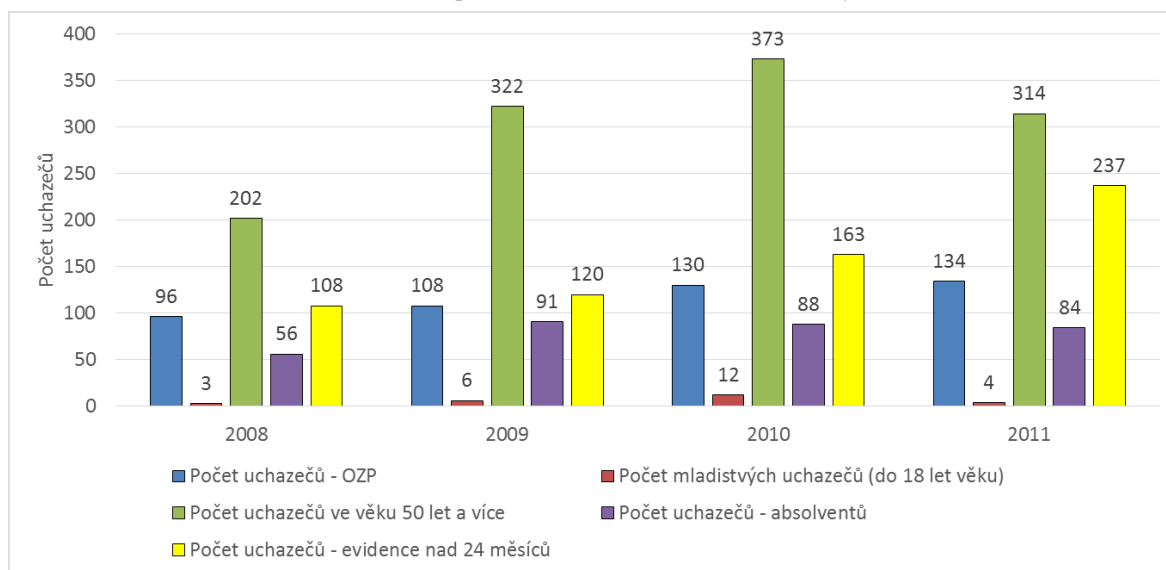
Zaměstnanost obyvatel regionu je klíčovým faktorem pro udržení jeho ekonomické a sociální stability. Obecně lze konstatovat, že zaměstnanost v regionu je podprůměrná ve srovnání s hodnotami Středočeského kraje. Z komunitního plánování sociálních služeb, které v území kontinuálně probíhá, vzešel jako hlavní problém nedostatek pracovních míst zejména pro osoby ohrožené na trhu práce ať už z důvodu věku, zdravotního a rodinného stavu, nebo sociálního znevýhodnění. Jedná se tedy o problematiku, na jejíž řešení bude kladen v následujícím období velký důraz.

Region je typický tím, že z něho velké množství místních lidí dojíždí do Prahy za zaměstnáním (35 % ekonomicky aktivních vyjíždí). To je spojené s nedostatkem pracovních příležitostí v regionu, což způsobuje zvyšování migrace za prací z venkovského regionu do měst (zejména Praha a Příbram, v menší míře pak Dobříš), kde existuje pestřejší pracovní nabídka především pro kvalifikovanou pracovní sílu. Z pohledu celkového rozvoje území je tedy významná zejména podpora vytváření pracovních míst přímo v regionu, což zkrátí celkovou dobu vyjížděky obyvatel za prací. Uspořený čas mohou obyvatelé využít pro svou rodinu, volnočasové aktivity, zapojení do života komunity, další vzdělávání atd. Podrobný popis dopadu zmíněného problému na další aktivity obyvatel regionu Brdy-Vltava naleznete v kapitole věnované rozvoji vzdělávání i v kapitole Obyvatelstvo.

Nejproblematictější, jak již bylo zmíněno, je zaměstnávání osob ohrožených na trhu práce z důvodu například zdravotního stavu, věku, sociálního znevýhodnění, nízké kvalifikace apod. Tyto osoby jen velice těžce nacházejí v regionu zaměstnání. MAS Brdy-Vltava ve spolupráci

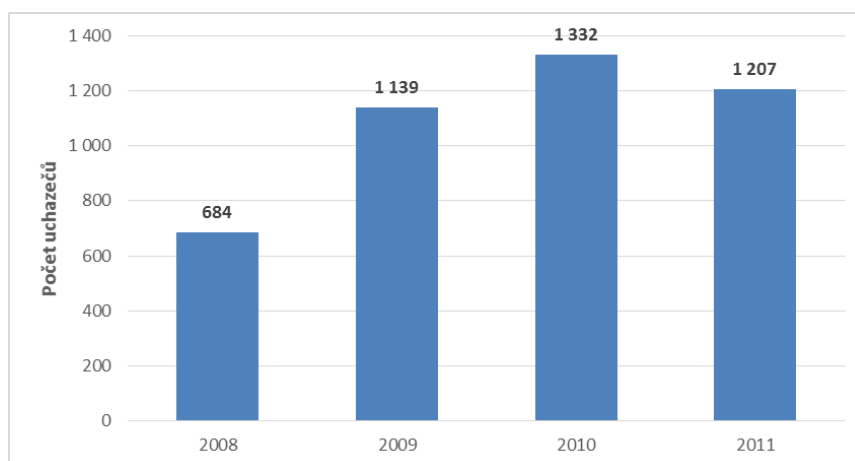
s Farní charitou Starý Knín vytvořila pilotní projekt s názvem „Podpora zaměstnanosti osob ohrožených sociálním vyloučením v regionu Brdy-Vltava“, který je financován prostřednictvím OPLZZ. Projekt vytváří sedm celých pracovních úvazků pro osoby znevýhodněné na trhu práce. Pracovníci upravují veřejná prostranství členských obcí MAS. Po pilotním ověření je plánováno založení sociálního družstva, které by dlouhodobě zajišťovalo údržbu členských obcí a zaměstnávalo osoby znevýhodněné na trhu práce. I další subjekty a jednotlivci plánují zaměřit své aktivity na rozvoj sociálního podnikání v regionu. Jedná se například o Portus Praha, občanské sdružení, které v obci Davle již provozuje sociální podnik na výrobu a prodej lahůdek. Zde je podporováno zaměstnávání osob s mentálním postižením. Farní charita Starý Knín provozuje v rámci Azylového domu sv. Ludmily šicí dílnu, ve které zaměstnává osoby ohrožené sociálním vyloučením (stávající i bývalé klienty azylového domu). Dílna je v současné době v testovacím provozu a je plánováno její postupné rozšíření. Právě v rozvoji sociálního podnikání vidíme velkou příležitost pro uplatnění osob znevýhodněných na trhu práce. Další možnosti, jak zvýšit zaměstnanost těchto osob, je využívání nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti, a to především veřejně prospěšných prací a společensky účelných pracovních míst. Obce regionu dosud tyto možnosti příliš nevyužívají. Odrazuje je zejména administrativa s tím spojená. Výrazně by zde pomohla koordinace a administrativní podpora ať už ze strany MAS Brdy-Vltava, nebo ze strany plánovaného sociálního družstva, které by administrativu mohlo zajišťovat. Ani podnikatelé se do čerpání těchto nástrojů příliš nezapojují, bude třeba zajistit informovanost o jednotlivých nástrojích a zajistit konzultační a administrativní podporu. Další nedostatečně řešenou problematikou v regionu je sladování profesního a osobního života, zejména v případě rodičů malých dětí. V regionu chybí nabídka flexibilních pracovních úvazků jak pro rodiče, tak pro osoby pečující o člena rodiny se zdravotním postižením. Společně s přeplněnou kapacitou mateřských škol v území je návrat do zaměstnání po rodičovské dovolené značně ztížený.

Graf 12: Porovnání počtu uchazečů o zaměstnání dle znevýhodnění

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Graf 13: Počet uchazečů celkem

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

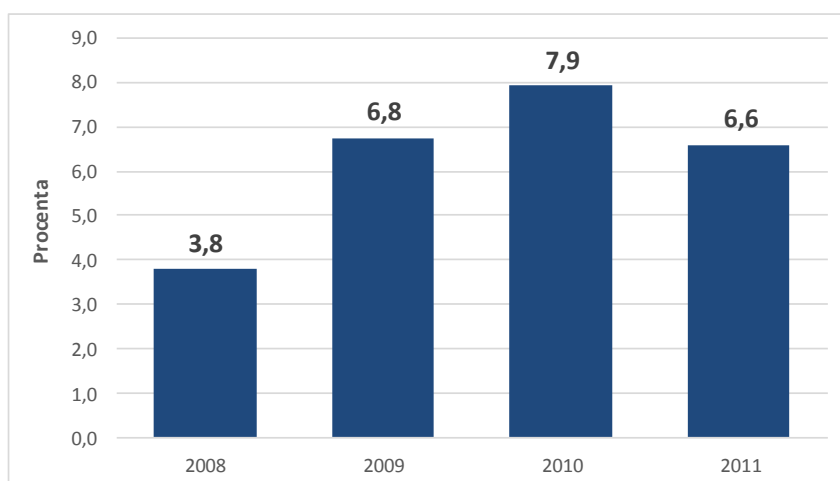
Z výše uvedených grafů vyplývá, že podíl znevýhodněných uchazečů na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání činil v roce 2011 64 % (773 uchazečů z celkových 1207). To potvrzuje zjištění získané v rámci komunitního plánování – největší problém se sháněním zaměstnání mají právě osoby znevýhodněné na trhu práce. Statistická data uvedená v grafu č. 12 obsahují navíc pouze některé typy znevýhodnění (není zde zahrnuto například sociální vyloučení, nízká kvalifikace, pečující osoby apod.). Je tedy možné, že celkový počet znevýhodněných uchazečů může být ještě o něco vyšší. Na druhou stranu je třeba brát v potaz, že osoby znevýhodněné z důvodu dlouhodobé evidence (delší než 24 měsíců) mohou být zároveň i jinak znevýhodněné, tzn. v grafu č. 13 mohou být započítány vícekrát. Přes možné zkreslení celkového počtu

znevýhodněných z grafu č. 13 byl problém zaměstnanosti znevýhodněných osob identifikován jako klíčový v rámci komunitního plánování, do nějž byli zapojeni všichni relevantní aktéři v této oblasti: poskytovatelé sociálních služeb, zástupci obcí, zástupci sociálního odboru a Úřadu práce ČR.

Vývoj míry nezaměstnanosti v regionu Brdy-Vltava

Míra nezaměstnanosti se v území liší dle jednotlivých obcí. V roce 2011 byla míra nezaměstnanosti vyšší než 8 % u 9 obcí z celkových 31. Problémová je zejména oblast Novoknínska a Nečín a okolí.

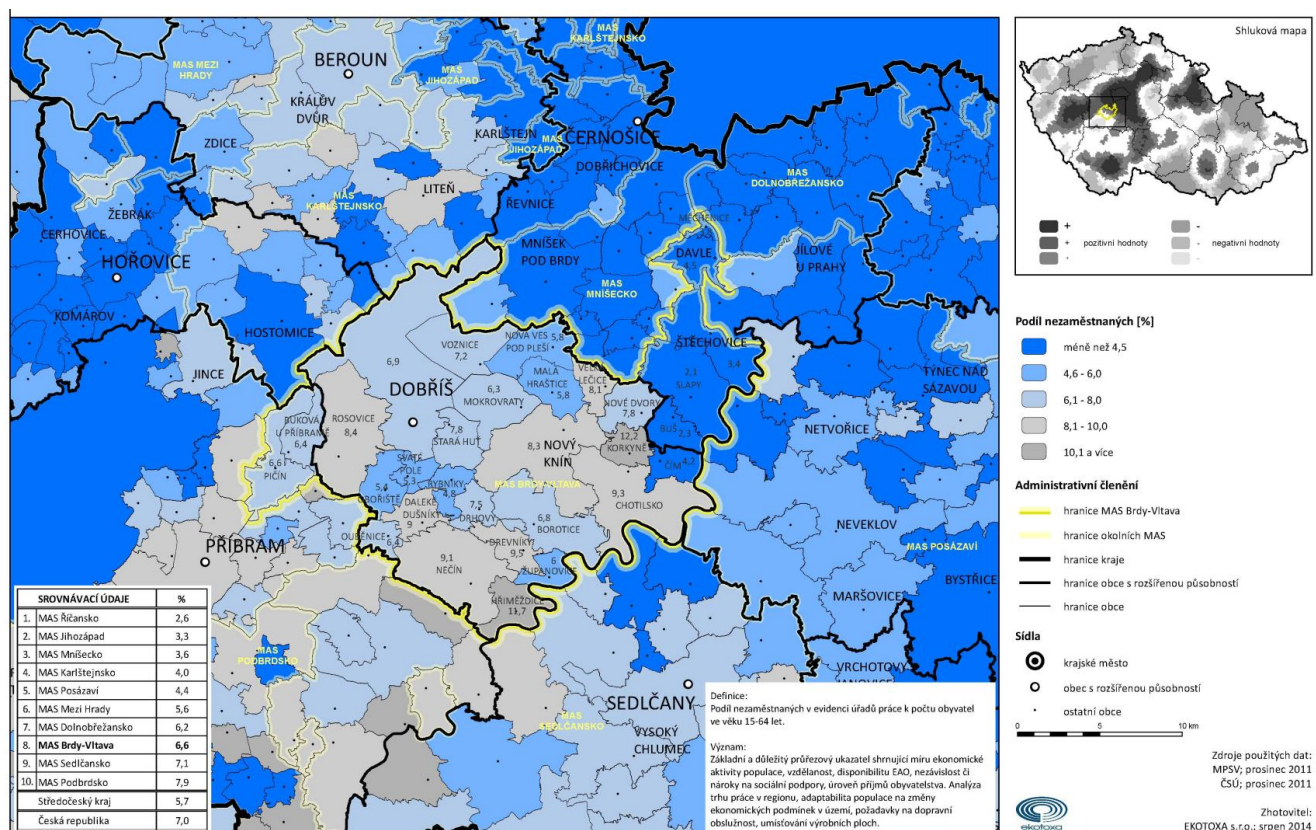
Graf 14: Podíl nezaměstnaných osob na obyvatele ve věku 15-64 let

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

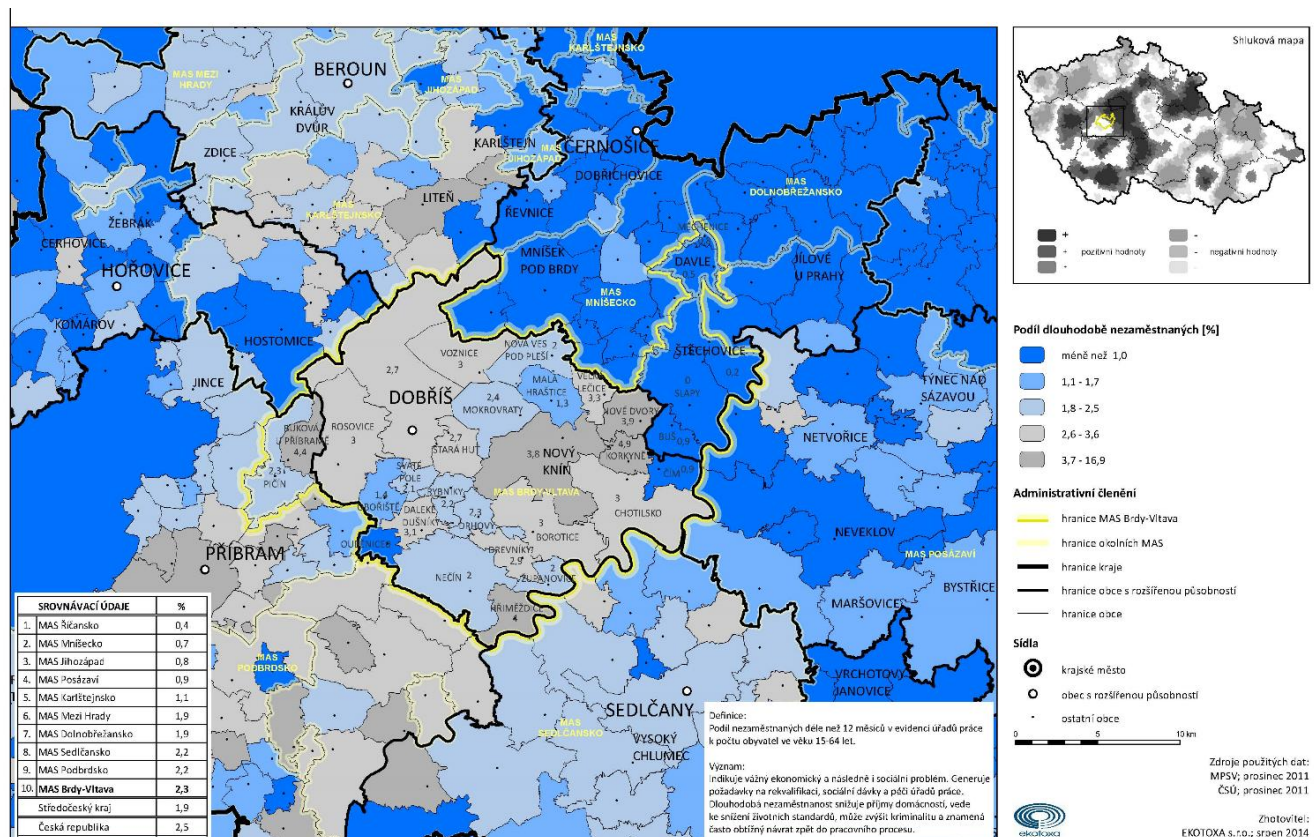
Výše uvedený graf č. 14 potvrzuje celorepublikový trend ve vývoji zaměstnanosti. Od roku 2009 začaly na území dopadat důsledky celorepublikového ekonomického útlumu. Aktuálnější data v oblasti zaměstnanosti dosud nejsou do úrovně obcí zveřejněny, což znemožňuje hodnotit aktuální vývoj v této oblasti v regionu.

Kartogram 5: Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvo ve věku 15-64 let

Z kartogramu 5 je patrná rozdílná situace v jednotlivých obcích regionu. Obce Středního Povltaví jednoznačně těží z blízkosti a dobré dostupnosti (včetně veřejné dopravy) hlavního města Prahy. Nezaměstnanost v těchto obcích je poloviční, někde i třetinová v porovnání s obcemi regionu Dobříšska a Novoknínska. Obce Středního Povltaví se nacházejí ve vnitřní metropolitní oblasti hlavního města Prahy, je zde kvalitní síť spojů MHD. Dobříšsko a Novoknínsko leží ve vnější metropolitní oblasti a doprava do Prahy je odtud komplikovanější. Nezaměstnanost v regionu Dobříšska a Novoknínska bez zahrnutí obcí Středního Povltaví pak v roce 2011 činila 7,5 %, přičemž průměrná hodnota za Středočeský kraj byla 5,7 % a za celou ČR to bylo 7,0 %. Jedná se tak o oblast s výrazně podprůměrnou zaměstnaností.

Kartogram 6: Míra dlouhodobé nezaměstnanosti

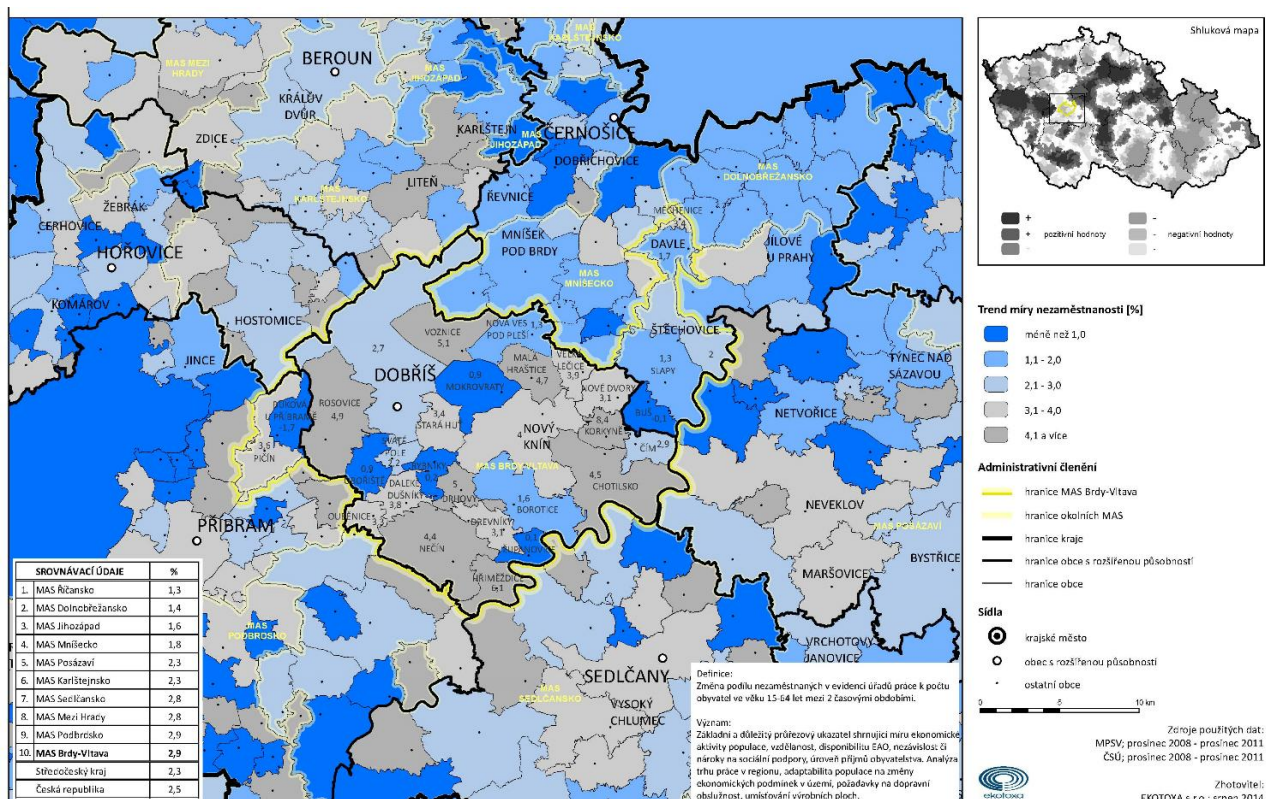

Také v oblasti dlouhodobé nezaměstnanosti dosahuje region podprůměrných hodnot. Nejhuře je na tom opět oblast Novoknínska. Čím déle zůstává uchazeč v registru nezaměstnaných, tím více se snižuje jeho šance na získání zaměstnání. Významná je také souvislost dlouhodobé nezaměstnanosti a dostupného bydlení. Osoby dlouhodobě nezaměstnané bez širšího rodinného zázemí často končí na ubytovnách nebo přímo v azylovém domě, výrazně se tak snižuje kvalita jejich života a jsou přímo ohroženy sociálním vyloučením. Dlouhodobá nezaměstnanost může také zvýšit výskyt sociálněpatologických jevů, včetně kriminality. Eliminace těchto jevů je tak v zájmu celého regionu.

Ze zkušeností z realizace projektu Podpora zaměstnanosti osob ohrožených sociálním vyloučením můžeme vysledovat určitou společnou charakteristiku osob dlouhodobě nezaměstnaných, které byly do projektu zapojeny. Většinou mají nízkou nebo žádnou kvalifikaci, v případě žen se jedná o samoživitelky, v případě mužů je častý výskyt záznamu v rejstříku trestů. Časté jsou také problémy s alkoholem, drogami nebo hracími automaty a velké zadlužení dlouhodobě nezaměstnaných. Všechny uvedené faktory společně s omezenou nabídkou pracovních míst vytváří začarovaný kruh, ze kterého je velmi obtížné vystoupit. Bude třeba se intenzivně zaměřit na celkovou podporu těchto osob, včetně zajištění dluhového

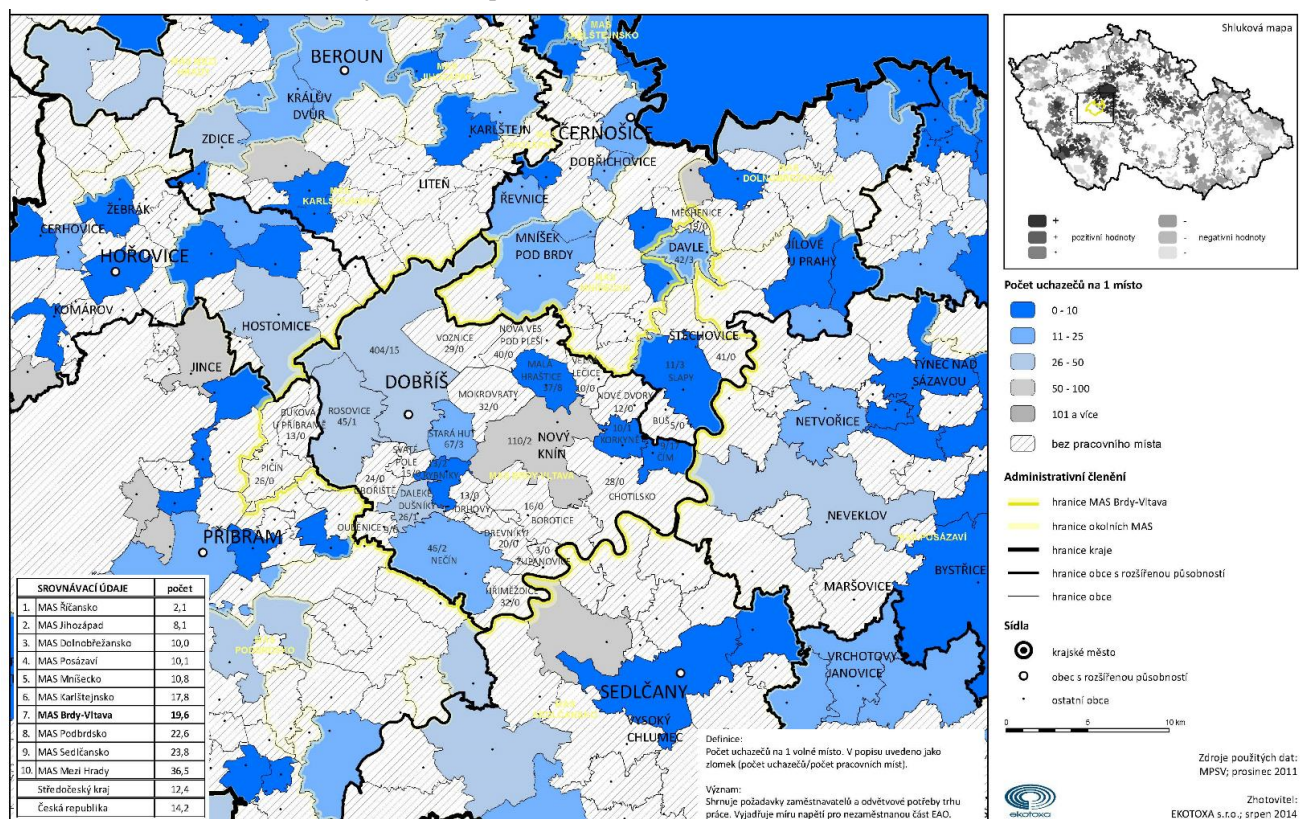
poradenství a terapeutických služeb (léčba závislosti) a zároveň pro ně vytvářet pracovní místa spojená s méně technicky náročnou manuální činností. Využitelný je model tzv. dostupného zaměstnávání, kdy pracovník postupně přechází z chráněného režimu (například v rámci sociálního podniku) do standardního pracovního procesu.

Kartogram 7: Trend míry nezaměstnanosti v porovnání let 2008-2011

V tomto případě se jedná se o změnu podílu nezaměstnaných osob na obyvatelstvu ve věku 15-64 let mezi roky 2008 a 2011. Ani tato charakteristika nevyznívá pro region příznivě, na většině území došlo ke zvýšení podílu nezaměstnaných osob, u 9 obcí byl tento nárůst vyšší než 4 %. Opět se zde dostáváme jak pod úroveň Středočeského kraje, tak pod úroveň ČR. Bude třeba udělat další srovnání mezi rokem 2011 a 2014, abychom zjistili, zda se situace již zlepšuje nebo nikoliv.

Kartogram 8: Počet uchazečů na jedno volné pracovní místo

Kartogram 8 potvrzuje velmi omezenou nabídku pracovních míst přímo v regionu. 19 obcí z celkových 31 nedisponovalo v roce 2011 ani jedním volným pracovním místem. Je tak pochopitelné, že velká část obyvatel volí raději i delší dojížděku do zaměstnání mimo region. Stimulace tvorby pracovních míst přímo v regionu tak bude další prioritou rozvoje území v oblasti zaměstnanosti. V tomto je významná zejména podpora malého a středního podnikání, jemuž je věnována následující část textu.

2.4.2 2. Podnikání v regionu Brdy-Vltava

Vývoj počtu ekonomických subjektů

Dominujícím odvětvím regionu Dobříšska a Novoknínska bývalo rukavičkářství. I přestože jsou zdejší Rukavičkářské závody již mnoho let zavřené a výrobní haly opuštěné, město Dobříš je stále považováno za Mekku rukavičkářského průmyslu. Podnik byl svého času spolu s pobočnými závody jednou z největších firem tohoto druhu na světě. V současné době je areál podniku vlastněn zahraniční společností, která ho dále pronajímá. Z dřívější slavné historie tak zůstalo v regionu asi 15 malých firem, jež se zabývají ruční výrobou rukavic a bohužel postupně pomalu ukončují svou činnost.

V regionu pak působí několik významných firem, které zaměstnávají řadu místních lidí (např. Doosan Bobcat Manufacturing s.r.o., vyrábějící stavební a manipulační techniku, firma YORK, spol. s r.o. vyrábějící svěráky, NOHEL GARDEN a.s. zabývající se zahrádkářskými potřebami, firma Benteler Distribution Czech Republic, spol. s r.o. a ANBREMETALL a.s., které vykonávají zpracovatelskou činnost v oblasti nakládání s kovovými odpady atd.). Ve stavebnictví pak působí firma ENERGON Dobříš, s.r.o.

Území MAS Brdy-Vltava je převážně venkovského charakteru. Drobní, malí a střední podnikatelé mají obecně na venkově složitější podmínky než jejich konkurence ve městech. Přesto významně přispívají k zajištění zaměstnanosti obyvatel a k diverzifikaci činností nezemědělské povahy na venkově. Z tohoto důvodu je nutné podporovat rozvoj malého a středního podnikání v regionu.

Tabulka 15: Největší zaměstnavatelé v regionu Brdy-Vltava

Název firmy	Adresa	Oblast působení	Počet zaměstnanců
Doosan Bobcat Manufacturing s. r. o.	Dobříš	Výroba stavební stroje	250 - 499
Institut onkologie a rehabilitace Na Pleši	Nová Ves pod Pleši	Ústavní zdravotní péče	250 - 499
Doosan Bobcat Engineering s.r.o.	Dobříš	Architektonické a inženýrské činnosti (včetně projektování)	100 - 199
Boca, spol. s r. o.	Čím	Řeznictví, uzenářství	100 - 199
ENERGON Dobříš, s. r. o.	Dobříš	Stavebnictví	100 - 199
Medi Help, s. r. o.	Dobříš	Zdravotnické zařízení pro léčbu dlouhodobě nemocných	100 - 199
NOHEL GARDEN, a.s.	Svaté Pole	Zahrádkářské potřeby	100 - 199
Elko Nový Knín, výrobní družstvo	Nový Knín	Výrobou tradičních produktů z oblasti hobby/zahrada, jako jsou skládací schůdky, stolní brusky či ventilátory.	100 - 199
Řeznictví a uzenářství U Dolejších, s. r. o.	Davle	Výroba a prodej masných výrobků	50 - 99
Bosák bus, s. r. o.	Dobříš	Autobusová doprava	50 - 99
Benteler Distribution Czech Republic, spol. s r.o.	Dobříš	Hutní produkty	50 - 99
YORK, spol. s r.o.	Dobříš	Obrábění	50 - 99
C.I.C. Jan Hřebec s.r.o.	Dobříš	Výroba průmyslových chladicích a klimatizačních zařízení	50 - 99
Zemědělská společnost Dobříš, spol. s r.o.	Dobříš, Mokrovraty	Zemědělství	50 - 99
Zemědělské družstvo Nečín	Nečín	Zemědělství	50 - 99
Zemědělské družstvo se sídlem v Rosovicích	Rosovice	Zemědělství	50 - 99
Anbremetall a.s.	Rybníky	Nákup, sběr, kovové odpady	50 - 99

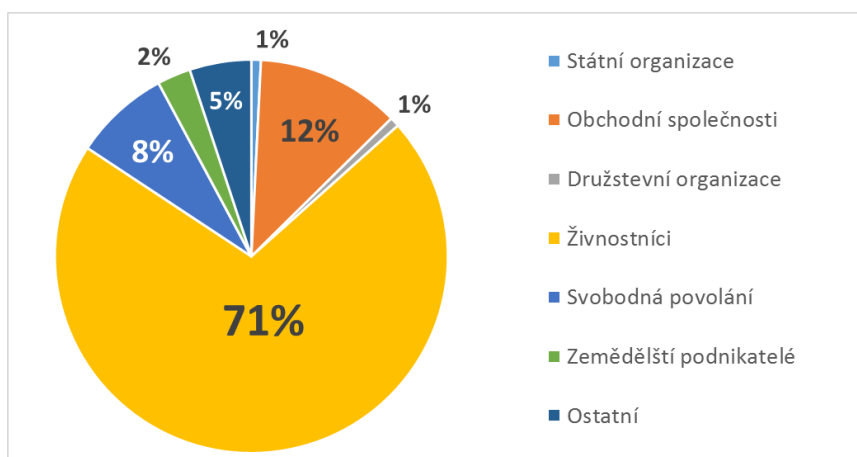
Zdroj: RES, <http://registry.czso.cz/irsw/>, vlastní zpracování, červenec 2014

Téměř všechny podnikatelské subjekty, které zde působí, můžeme zařadit do kategorie malých a středních podniků (do 50 zaměstnanců v případě malých, do 250 zaměstnanců v případě

středních). Naopak mezi velké podniky (nad 250 zaměstnanců) v regionu patří pouze 2 ekonomické subjekty. Jedná se o Doosan Bobcat Manufacturing s.r.o. a Institut onkologie a rehabilitace Na Pleši s.r.o. Nejvíce firem má v regionu 1-5 zaměstnanců (72 %).

V regionu Brdy-Vltava působí 17 firem, které zaměstnávají 50 a více zaměstnanců. Kromě Doosan Bobcat Manufacturing s.r.o. a Institutu onkologie a rehabilitace Na Pleši s.r.o. lze všechny podniky, které mají sídlo v regionu, zařadit dle počtu zaměstnanců do kategorie malých a středních podniků. Tato kapitola je zaměřena především na ně, protože právě rozvoj malého a středního podnikání zvyšuje diverzifikaci ekonomických činností a tím přispívá ke snižování míry nezaměstnanosti v regionu. Nejvíce firem má své sídlo na Dobříši, která je spádovou oblastí regionu i z hlediska lokální zaměstnanosti. Z tabulky č. 15 vyplývá, že největší zaměstnavatelé v regionu se zabývají širokým spektrem činností od architektonické činnosti přes řeznictví a uzenářství po stavebnictví.

Graf 15: Rozdělení podniků v regionu dle právní formy

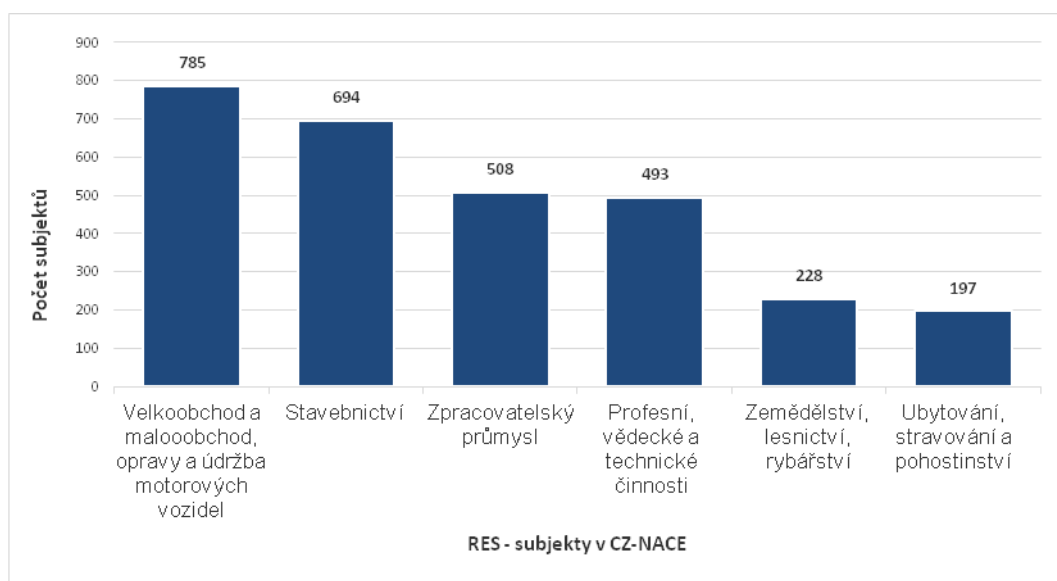

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Graf 15 ukazuje, že v regionu výrazně převažují živnostníci, tedy malí podnikatelé, kteří často nemají vlastní zaměstnance, ale jedná se o podnikající fyzické osoby. Stejně tak jako osoby podnikající v kategorii Svobodná povolání a Zemědělství podnikatelé. Při porovnání podílu osob samostatně výdělečně činných v regionu a Středočeském kraji bylo zjištěno, že na území MAS Brdy-Vltava podniká 71 % živnostníků. Ve Středočeském kraji se tato hodnota pohybuje kolem 66 %. V dalších právních formách nebyly nalezeny rozdíly, struktura firem v regionu je stejná jako ve středních Čechách. V roce 2013 působilo na území Brdy-Vltava celkem 4 213 ekonomických subjektů (ty, u kterých byla zjištěna ekonomická aktivita), a to především osob samostatně výdělečně činných a malých podniků. Nejvíce firem je zaregistrováno na Dobříši (1290 subjektů), ve Štěchovicích (348) a Novém Kníně (302). Jedná se o největší

města regionu, proto není překvapivé, že zde působí také nejvíce firem. Nejvíce podnikatelských subjektů bylo registrováno v odvětví (graf 16) „Velkoobchod a maloobchod“ (18,6 %). Mezi další významně zastoupená odvětví patří „stavebnictví“ (16,5 % subjektů v regionu). Následovaly podniky se zaměřením na „zpracovatelský průmysl“ a „profesní, vědecké a technické činnosti“ (oboje 12 %). Naopak mezi okrajové podnikatelské aktivity v regionu patří „těžba a dobývání“, „výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu“ a „zásobování vodou a činnosti související s odpadními vodami“. Meziročně (roky 2012/2013) však ve všech šesti nejvíce zastoupených oblastech (graf 16) podnikání dle CZ-NACE došlo k úbytku ekonomických subjektů. Největší pokles zaznamenala kategorie „Velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel“, kde ubylo 11 % podniků, a oblast „Ubytování, pohostinství a stravování“. Zde byl zaznamenán pokles o 10 %.

Graf 16: Nejčastěji zastoupené podnikatelské subjekty (dle CZ-NACE)

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Zemědělství je pátým nejpočetněji zastoupeným ekonomickým odvětvím v převážně venkovském regionu Brdy-Vltava. Zemědělská půda se nachází na 40 % území MAS. Z hlediska toho, že je v regionu obhospodařován podprůměrný podíl půdy v ekologickém režimu (porovnání hodnot regionu /3,5 %/ s celorepublikovými hodnotami /11,6 %/), je do budoucna potřebné zvýšit podíl takto využívaného zemědělského půdního fondu (např. formou pastvin určených k chovu hospodářských zvířat). Z pohledu na krajinnotvornou funkci spojenou s obnovou zeleně a vodním režimem je zemědělství řešeno v kapitole Občanská infrastruktura a vybavenost.

Tabulka 16: Vývoj podnikatelského prostředí v regionu

MAS Brdy-Vltava	Subjekty se zjištěnou aktivitou			
	2010	2011	2012	2013
Ekonomické subjekty celkem	4 011	4 185	4 372	4 213
Neuvedeno	721	782	978	848
Bez zaměstnanců	2 678	2 791	2 793	2 790
1-5 zaměstnanců	439	438	432	416
6-9 zaměstnanců	56	54	57	54
10-19 zaměstnanců	46	55	49	47
20-24 zaměstnanců	14	13	11	12
25-49 zaměstnanců	32	26	28	23
50-99 zaměstnanců	17	17	15	15
100-199 zaměstnanců	5	7	7	6
200-249 zaměstnanců	1	0	0	0
250-499 zaměstnanců	2	2	2	2
více než 500 zaměstnanců	0	0	0	0

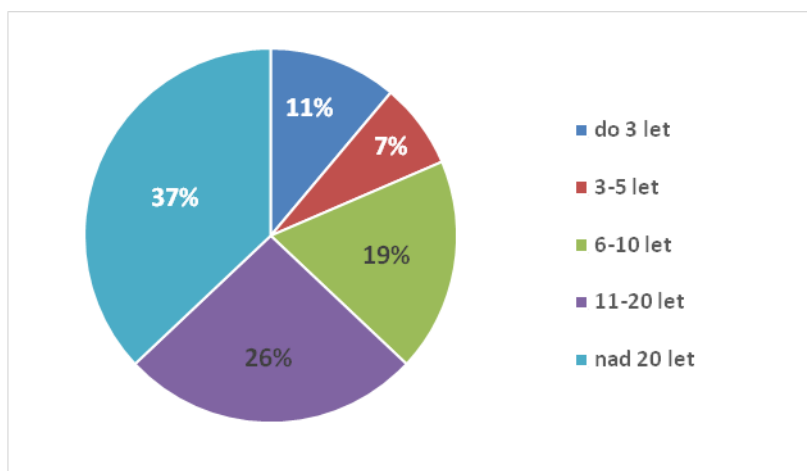
Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Z tabulky č. 16 je patrné, že během let 2010 až 2013 ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou v regionu nejprve přibývalo, ale v posledním sledovaném roce došlo k jejich poklesu. Z tohoto důvodu je nutné sledovat vývoj podnikatelského prostředí na území MAS i v následujících letech, protože pokles podnikatelských subjektů je úzce spojen s nárůstem nezaměstnanosti. V regionu Brdy-Vltava je nejvíce firem, které nemají žádného zaměstnance (k roku 2013 to bylo celkem 2 790 subjektů). V mnoha případech se jedná o živnostníky v různých oborech podnikání.

Dotazníkové šetření stavu malého a středního podnikání v regionu Brdy-Vltava

Šetření se uskutečnilo v květnu 2014 a probíhalo formou strukturovaného rozhovoru, který byl veden dle připraveného dotazníku (dotazník připravila pro MAS Brdy-Vltava Nadace Partnerství). Respondenti byli vybíráni tzv. metodou sněhové koule. Na začátku byly vytipovány firmy, které dále nominovaly další podnikatele. Ti byli následně zahrnuti do vzorku respondentů. Dotazník vyplnilo celkem 27 firem, které v regionu působí. Ze zkoumaného vzorku vyplývá, že není možné výstupy generalizovat na celý podnikatelský sektor v území, ale zároveň šetření poskytuje pomocný podklad pro další úvahy o rozvoji malého a středního podnikání v území MAS Brdy-Vltava. Následující odstavce zahrnují nejdůležitější výsledky z tohoto šetření.

Graf 17: Firmy dle délky svého působení

Zdroj: Nadace Partnerství, vlastní zpracování

V dotazníkovém šetření převažovaly firmy, které v regionu dlouhodobě působí – nad 20 let (37 %) firem a mezi 11-20 lety (26 %). Zde lze ale usuzovat, že v rámci dotazníkového šetření byly zahrnuty (ne záměrně) především firmy, které mají v regionu již určitou historii, a tyto dále doporučovaly další úspěšné firmy, které už jsou v regionu také „zakořeněné“. Z provedeného dotazníkového šetření vyplynulo, že pouhá třetina z oslovených firem se však setkává s podporou svého podnikání ze strany obcí, na jejichž území působí. Pokud podnikatelé s obcí spolupracují, je to pak především v oblasti společné propagace prostřednictvím informačních středisek provozovaných obcí, dále k propagaci firmy na webových stránkách obce nebo pronájmu pozemků či prostor pro podnikání. Pro rozvoj podnikání je významným faktorem také stav občanské a technické infrastruktury. Na území se nachází řada brownfieldů ve vlastnictví obcí, které představují rozvojový potenciál území. Obce by mohly zabránit chátrání těchto nevyužívaných budov např. formou jejich zvýhodněného pronájmu pro účely podnikání a tím podpořit tvorbu pracovních příležitostí v místě. Zde lze spatřovat propojení s kapitolou Občanská vybavenost a infrastruktura, která se zabývá podporou využívání starých objektů, jež jsou ve vlastnictví veřejných subjektů.

Kromě kooperace s obcemi firmy spolupracují také s dalšími institucemi. Ve většině případů se jednalo o formu přímé finanční podpory nebo např. poskytnutí konzultace, zprostředkování kontaktů a podobně. Nejčastěji pak byla v této souvislosti zmiňována Okresní hospodářská komora v Příbrami a MAS Brdy-Vltava. Zde je vhodné zvažovat nastavení spolupráce mezi těmito dvěma subjekty například formou síťových projektů tak, aby docházelo v regionu k propojení škol (především odborných) a potřeb praxe nebo zaměření se na zkracování produkčních řetězců tak, aby byly ověřené služby a produkty poskytovány přímo v regionu / přímo spotřebitelům. V současné době již pomalu dochází k navázání spolupráce

MAS a Okresní hospodářské komory. V regionu bylo v minulosti jeden den v týdnu otevřeno informační místo pro podnikatele, a to na radnici obce s rozšířenou působností Dobříš. V současné době již toto místo nefunguje.

Velmi důležitá je pak také spolupráce s pobočkami Úřadu práce, aby dovednosti a vzdělávání uchazečů o zaměstnání korespondovaly s potřebami zaměstnavatelů v území. To dosud dle výstupů z dotazníkového šetření nefunguje. Primárně bude nutné zjistit potřeby zaměstnavatelů v této oblasti a následně je provázat s nástroji aktivní politiky zaměstnanosti a zajistit informovanost o těchto nástrojích mezi podnikateli. V tom opět může výrazně napomoci spolupráce MAS Brdy-Vltava s Okresní hospodářskou komorou a Úřadem práce v Příbrami.

Za inovaci v regionu směrem k sociální oblasti je možné považovat snahu vytvořit sociální fond v území MAS Brdy-Vltava, který by shromažďoval prostředky od místního podnikatelského sektoru, místních obyvatel i členských obcí. Cílem této aktivity je posilovat společenskou odpovědnost firem se zapojením ekonomických subjektů. Nejtěžší je však najít nástroj, jak tuto aktivitu ze strany podnikatelů dostatečně ocenit, aby se jimi deklarovaná společenská odpovědnost pozitivně odrazila na jejich činnosti. Mohlo by se jednat o veřejné ocenění společensky odpovědné firmy, které by zajistilo její pozitivní vnímání mezi obyvateli regionu. Důležité bude vytvořit pocit spoluodpovědnosti za rozvoj regionu jak u obcí a podnikatelů, tak i u samotných obyvatel, jejichž aktivizace v tomto směru si vyžádá ještě nemalé úsilí.

Dosavadní vývoj zaměstnanosti ve sledovaných firmách

Většina (74 %) ze sledovaných firem v rozhovorech označila vývoj počtu zaměstnanců v uplynulých 2–5 letech jako stabilní. V 15 % podniků se počet zaměstnanců v uvedeném období zvýšil, k poklesu naopak došlo u 11 % sledovaných firem. Problémům s udržení počtu zaměstnanců nejvíce čelily firmy podnikající v oboru pohostinství a ubytování (pokles počtu zaměstnanců hlásilo 40 % sledovaných firem), dále zpracovatelský průmysl (pokles u 1/3 firem), zemědělství, myslivost a lesní hospodářství (pokles u 20 % firem). Ke zvýšení počtu zaměstnanců došlo u firem podnikajících v oboru zpracovatelský průmysl (33 %), ve stavebnictví, peněžnictví a prodeji nemovitostí (25 %).

Očekávání budoucího vývoje zaměstnanosti je poměrně optimistické. Pouze jedna firma (podnikající v oboru dřevovýroba) předpokládá pokles počtu zaměstnanců. Nejoptimističtější očekávání panují u firem podnikajících ve stavebnictví a v peněžnictví, pojišťovnictví a prodeji nemovitostí. I v dalších odvětvích je předpoklad zvyšujícího se počtu zaměstnanců (např. v oblasti informačních technologií a komunikací, pohostinství a ubytování, zpracovatelský průmysl atd.). Pozitivní trend v nárůstu počtu zaměstnanosti předpokládá celá polovina firem o velikosti 11–50 zaměstnanců a cca 40 % z malých firem do 5 zaměstnanců. Podniky nad

50 zaměstnanců předpokládají v tomto ohledu spíše stabilní trend (zvýšení počtu svých zaměstnanců očekává necelých 20 % z nich).

Potřeby podnikatelů

V rámci komunitních setkání s podnikateli v regionu Brdy-Vltava a dotazníkového šetření byly formulovány následující potřeby firem. V regionu je nutné klást větší důraz na propagaci podnikatelů s cílem upozornit na jejich činnost jak místní obyvatele, tak přijíždějící turisty. Jedině tak je možné zvýšit informovanost o aktivitách podnikatelských subjektů v regionu, protože právě dostatečná informovanost, podle podnikatelů v regionu chybí. Dále si podnikatelé uvědomují synergické efekty plynoucí ze vzájemné spolupráce a z tohoto důvodu se snaží tuto kooperaci navázat jak mezi sebou, tak především s veřejnou sférou.

Očekávání podnikatelů ze strany obcí

Příležitostí do budoucna je tuto spolupráci ještě více posílit např. směrem ke vzájemnému sdílení odkazů firem na webových stránkách obcí (v regionu funguje pouze částečně, v několika obcích, např. Čím, Nový Knín), a tím zajistit propojování jednotlivých subjektů a jejich aktivit. Do budoucna bude také nutné posílit informační toky ve smyslu informování podnikatelů o tom, co jim může nabídnout místní akční skupina. MAS by mohla podpořit vznik regionální informační sítě (např. v podobě vyčlenění sekce „Podnikatelé“ na svých webových stránkách).

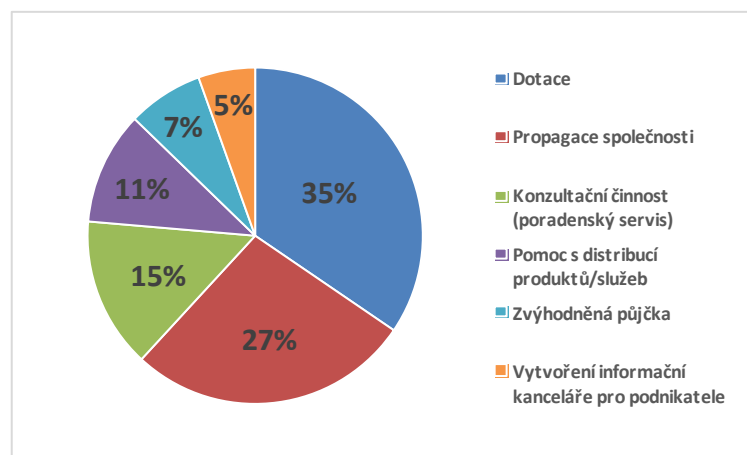
Dále je potřeba podpořit udržitelný rozvoj podnikatelské aktivity i v rámci územního plánování obcí, protože územní plán výrazně ovlivňuje podmínky pro podnikání v obci. Zde je nutné navázat komunikaci mezi podnikatelským a veřejným sektorem, např. formou pořádání seminářů se zástupci obou sektorů. Nezbytnou podmínkou udržení podnikání ve venkovských obcích regionu Brdy-Vltava je také zajištění kvalitní infrastruktury (kanalizace, vodovod a silnice). Tato podmínka je provázána s kapitolou Občanská vybavenost a infrastruktura, která se podrobně věnuje kvalitě dopravní i technické infrastruktury obcí. Významnou příležitostí pro podporu podnikání je transparentní zadávání veřejných zakázek a zejména společensky odpovědné zadávání využívající zákonné výjimky na podporu lokální zaměstnanosti. Jedná se o inovativní přístup k zadávání veřejných zakázek pro obce, jak mohou legitimně podpořit zaměstnanost i sociální začleňování, malé a střední podniky včetně sociálních podniků. Obce tak mohou ve veřejných zakázkách požadovat zaměstnání občanů, kteří jsou dlouhodobě nezaměstnaní, nebo zadat jako podmínku veřejné zakázky zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Je zde předpoklad, že se bude jednat o nezaměstnané osoby z regionu.

Další potřeby podnikatelského sektoru

Firmy v regionu také volají po vzdělávání a přípravě pracovníků (i z řad uchazečů o zaměstnání) tak, aby byly jejich znalosti a dovednosti orientovány na konkrétní praxi daného podniku, a to především v oblasti technických oborů, jazykových dovedností a schopnosti práce s počítačem. Právě nesoulad znalostí a dovedností potenciálních i stávajících zaměstnanců vidí zaměstnavatelé jako velký problém pro udržení a rozvoj svých provozů. S tím jsou také spojené zvýšené náklady na zapracování zaměstnanců, které jdou na vrub zaměstnavatelům, přestože v rámci aktivní politiky zaměstnanosti jsou vynakládány nemalé částky na zajištění rekvalifikací a dalšího vzdělávání uchazečů o zaměstnání. V rámci podpory malého a středního podnikání vnímáme jako klíčové propojit nástroje aktivní politiky zaměstnanosti s potřebami místních zaměstnavatelů.

Dle dotazníkového průzkumu by pak firmám nejčastěji v podnikání pomohla nějaká forma dotace, dále konzultační činnost nebo oborové a podnikatelské poradenství či pomoc s distribucí produktů a služeb. 67 % firem také plánuje v programovém období 2014–2020 dotační prostředky čerpat. Zde je patrná poptávka po informacích o finančních zdrojích, které je možné využít pro rozvoj podnikání.

Graf 18: Co firmám nejvíce usnadní podnikání (uvedly firmy v dotazníkovém šetření)

Zdroj: Nadace Partnerství, vlastní zpracování

Firmy zapojené do průzkumu chtějí v blízké budoucnosti investovat především do modernizace technologického vybavení a rozšiřování a modernizace provozoven, a to zejména s ohledem na energetické úspory provozu. Více než třetina podniků plánuje vytvořit novou nebo rozšířit stávající nabídku svých produktů. Zde se může jednat například o podporu prodeje místních produktů ve smyslu katalogu regionálních producentů nebo označení produktů a služeb tak,

aby bylo patrné, že pocházejí z regionu Brdy-Vltava, nebo propagaci firem v rámci regionálních akcí doplněných o diskusně vzdělávací komponenty).

2.5 Život komunity a volný čas

Tato kapitola je zaměřená na aktivity odehrávající se v obcích regionu a podporující společenský život komunity, především s důrazem na otázku kvalitního trávení volného času. Z tohoto důvodu je zmapována především spolková činnost a další (navazující) volnočasové aktivity, které přispívají k rozvoji a posilování regionální identity a občanské společnosti v regionu Brdy-Vltava. Data byla získávána na základě průzkumu spokojenosti obyvatel regionu s nabídkou sportovních možností na Dobříši a v jejím okolí (listopad 2013). Dále bylo provedeno komunitního projednávání se zástupci místních spolků a neziskových organizací (červen 2014). Informace vycházejí také z anketního šetření (květen – červenec 2014) mezi obyvateli regionu Brdy-Vltava, které zjišťovalo, s čím jsou obyvatelé spokojeni a co jim v jejich obci chybí. V neposlední řadě bylo provedeno dotazníkové šetření ve školách, kde byly zjišťovány (mimo dalších potřeb škol) i nabídka a potřeby v oblasti volnočasových aktivit. Na závěr byly využity podklady vzešlé z analýzy „Zkušenosti pečujících osob s nabídkou služeb pro hendikepované v regionu Dobříšska a Novoknínska“ (2013). Jednalo se zejména o informace týkající se organizovaných volnočasových aktivit pro hendikepované. Na základě všech získaných dat bylo provedeno zhodnocení činnosti a potřeb spolků a dalších neziskových organizací, které tvoří základ aktivní komunity v regionu Brdy-Vltava.

2.5.1 Nastínění současné situace v oblasti volnočasových aktivit

Kulturní a sportovní vyžití je ovlivněno zejména velikostí obce a v poslední době i příchodem především mladých obyvatel do regionu, ti mají často zásluhu na obnově komunitního života v malých venkovských obcích. Vzhledem k tomu, že v území se nacházejí především menší municipality (s omezenější nabídkou), jezdí občané za kulturou a sportovním vyžitím do větších obcí, jako je například Dobříš, Nový Knín, Davle nebo Štěchovice. Účast obyvatel na volnočasových aktivitách přímo v regionu ovlivňuje také malá vzdálenost Prahy, kde je obecně větší možnost kulturního a sportovního vyžití a nabídka zde konkuruje nabídce regionu.

Nejvíce akcí se v regionu odehrává od května do září a poté v prosinci. V tomto období je možné si vybrat z více než 20 událostí za měsíc v různých obcích regionu. Nejčastějším pořadatelem kulturních, sportovních a společenských akcí jsou obce a spolky (zejména dobrovolní hasiči) nebo tyto subjekty akce organizují společně. Zde je možné poukázat na propojování rolí na venkově, kdy starosta je často dobrovolným hasičem, fotbalistou či myslivcem (či má vícero aktivit) a díky tomu dochází k úzké spolupráci mezi neziskovým sektorem a veřejnou správou.

Vybavenost jednotlivých obcí volnočasovou a sportovní infrastrukturou (například kvalita hřišť, sportovišť, kulturních zařízení atd.) je velice rozdílná, jak co se týče technického stavu,

tak celkového sportovního a herního vybavení. V některých případech je tato infrastruktura již zastaralá a neodpovídá dnešním požadavkům a technickým parametrům. Jde především o povrch sportovních hřišť, nevhodně zpevněné plochy, zanedbané a poničené herní prvky, špatný stav pískovišť, mobiliáře a další. V území se nachází i velké množství zchátralých budov (myšleno brownfieldy) a nevyužitých sportovišť. Problematika brownfieldů je popsána v kapitole Občanská vybavenost a infrastruktura. Zde se nachází prostor ke spolupráci obcí při jejich rekonstrukci, obnově a využití, ať už pro kulturní aktivity obyvatel, nebo podnikatelskou činnost.

Obce se snaží postupně rekonstruovat sportoviště, dětská hřiště, inovovat požární techniku a infrastrukturu pro volný čas. Vzhledem k omezeným finančním prostředkům však opravy probíhají velmi pomalu. V minulých letech byla v některých obcích nově vybudována nebo opravena víceúčelová hřiště, dětská hřiště, sportovní areály a knihovny. Nové dětské hřiště vzniklo ve městě Nový Knín (Oplocenka), v Dobříši, Chotilsku, Davli a v dalších obcích. V Nové Vsi pod Pleší zrekonstruovali fotbalové kabiny. Fotbalové kabiny plánují opravit také v obci Chotilsko a měly by být financovány z dotace od ČEZ. Víceúčelové hřiště s umělým povrchem vybudovali např. v Chotilsku (Prostřední Lhota), Dobříši, Korkyni. Obce investují také do oprav či rozšiřování obecních knihoven (např. Stará Huť, Ouběnice). V současné době probíhají stavební úpravy v Městské knihovně Dobříš, jedná se o zajištění bezbariérovosti objektu včetně přístupových komunikací pro pěší. Také hasičské zbrojnice jsou opravovány a postupně vybavovány požární technikou, například v Buši proběhla rekonstrukce zbrojnice a byla vybudována garáž pro hasičskou cisternu, v Davli a Malé Hraštici byla pořízena nová požární technika. V Záborné Lhotě (Chotilsko) plánují opravu hasičské zbrojnice.

Ve většině obcí regionu je bohatý spolkový život, právě spolky organizují řadu akcí. Začaly se obnovovat tradice, jako je například posvícení, poutě, masopust, pálení čarodějnic, stavění májky, dětské dny, plesy, karnevaly, mikulášské besídky a další. Zajímavé jsou také sportovní akce, například triatlony (županovický, novoknínský, Buš-Muž, Dobříšský tvrďák) nebo závody na dračích lodích ve Štěchovicích a na Nové Živohošti. Jedny z nejvýznamnějších akcí jsou Highjump – mistrovství ČR v akrobatických skocích do vody v lomu v Hřiměždicích, Balonová fiesta v Chotilsku, mezinárodní mistrovství ČR a SR v rýžování zlata v Novém Kníně. Zmíněné aktivity mají nadregionální význam a jsou jedinečnými akcemi i v rámci ČR. Více akcí se nachází v tabulce č. 17.

Nevýhodou spolků je jejich většinou lokální působnost. Spolky totiž zaměřují svou činnost často pouze na určitou obec a za její hranice se již nevydávají. Stává se také, že o svých aktivitách neinformují zbytek regionu. Některé obce (např. Nový Knín, Mokrovraty, Chotilsko, Dobříš a další) vydávají svůj zpravodaj zaměřený na dění v obci a pořádání kulturních a společenských

akcí nebo zasílají své akce na turistický webový portál www.odbrdkvltave.cz, který spravuje MAS. Místní akční skupina Brdy-Vltava totiž v regionu působí jako subjekt zprostředkující informace o dění v území prostřednictvím zmiňovaného webového portálu, na sociální síti a také tištěného kalendáře akcí (brožura), který je distribuován do všech členských obcí a informačních center v regionu. K dispozici je také plakátová verze kalendáře, která je umístována i do stravovacích a ubytovacích zařízení.

Tabulka 17: Kulturní a společenské akce pořádané v regionu

OBECE	TYP	ORGANIZÁTOR
Buš	Posvícení	Obec + SDH Buš
	Dětský den	SDH Buš
	Pálení čarodějnic	Obec
	Hasičský ples	SDH Buš
	velikonoční dílna, jarní brigáda a pálení čarodějnic	obec a SDH
Borotice	Memoriál Pavla Mesteka kopaná	TJ Vltavan Borotice
	Ples ČHJ Borotice	ČHJ Borotice
	Pouť taneční zábava	ČHJ Borotice
	Stavění máje	ČHJ, TJ a obec
	Ples TJ	TJ
	Dětský den – mikuláš nadílka	TJ, ČHJ a obec
	Mikulášská nadílka	TJ, ČHJ a obec
	ČHJ Hubenov letní slavnosti	ČHJ a obec
	Dětský den a mikuláš	ČHJ Hubenov
	Pouť Dražetice tan. zábava	ČHJ Dražetice
	Čelina dětský den mikuláš	Občan. sdružení a ČHJ
Výlov rybníka Statek Adámek	Statek Adámek	
Buková u Příbramě	Dětský den	Bukováček
	Vánoční rozsvícení stromu a zpívání koled	Bukováček
	Lampionový průvod	Bukováček
	Pálení Čarodějnic	Bukováček
	Živý Betlém a zpívání koled	Bukováček
Čím	Pouťová zábava	SDH
	Posvícenská zábava	SDH
	Hasičská soutěž o pohár starosty	SDH+OÚ Čím
	Turnaj v nohejbale	Spontánní akce
	Pálení čarodějnic	SDH
Daleké Dušníky	Turnaj obcí a turnaj u chaty	TJ Sokol Daleké Dušníky
Dobříš	Brdman Cross - orientační závod	SK Vlaška
	Summer fest Dobříš	KD Dobříš
	Vánoční inspirace Martiny Krátké	Letizia a zámek Dobříš
	Benefiční večer Zdeňky Žádníkové	Zámek Dobříš
	Svatováclavské slavnosti	Zámek Dobříš
	Lampionový průvod pohádkovým lesem	RC Dobříšek, Anglický park
	Drakiáda	TJ Sokol Dobříš
	Cesta za pohádkovým dědečkem	TJ Sokol Dobříš
	Květinový den	zámek Dobříš + Letizia
	Noc kostelů	PC sv. Tomáše
	Vánoční cinkání a vánoční zastavení	ZŠ
Drevníky	Pouť Sv. Václava	SDH
	Posvícení	SDH
	Mikulášská nadílka	Obec
Drhovy	Myslivecký ples	MS Varta Drhovy
	Svatohubertský myslivecký ples	MS Varta Drhovy
	Výlov rybníka na Drhovech	MS Varta Drhovy
Davle	plesy	Vltavan, SDH, Slavoj
	Sportovní turnaje	Hala Davle, Slavoj
	Ekofest den, vítání občánků, Kafičko pro seniory, koncerty vážné a rockové muziky, Rozsvícení vánočního stromku, dětský den, průvod masek, masopust, drakyáda, maskární ples pro děti	ZŠ, MŠ, městys Davle, Slavoj, Povltavská akademie, SDH Sloup, SDH Davle, občané Davle, Daveláček o.s.

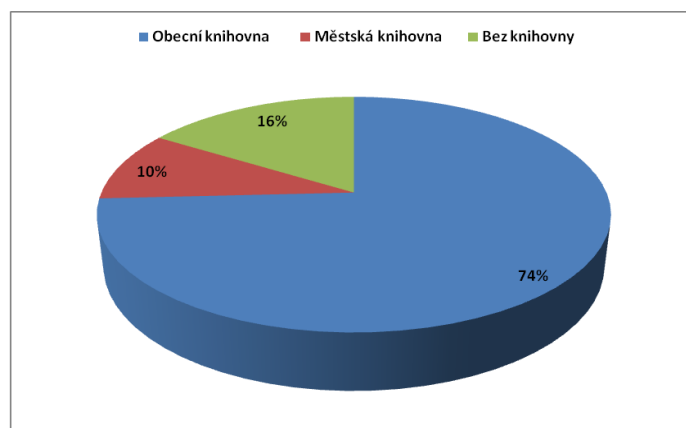
Hřímčždice	Hasičské soutěže	SDH
	Turnaj v malé kopané	TJ Vltavan
	Highjump- Mistrovství ČR v akrobatických skocích do vody	obč. Sdružení
Chotilsko	Josefská zábava v Prostřední Lhotě	SDH
	Antonínská pouť v Záborné Lhotě	Obec, SDH
	Dětská olympiáda v Živohošti	OS Stará Živohošť
	Martinská husa	Hotel Atlantida
Korkyně	Hubertova jízda (dříve Parkur)	Stáj Rybana
Malá Hraštica	Hasičský ples	SDH Malá Hraštica
	Hasičský ples	SDH Velká Hraštica
	Myslivecký ples 2x	MS Hubert
	Dětský karneval	ČSŽ
	Paleni čarodějnic	SDH
	Mikulášská pro děti	SDH Malá Hraštica
	Oslava dětského dne	Obec+SDH 2x, TJSOKOL, ČSŽ, MS Hubert
Divadélka pro děti	ČSŽ	
Měchenice	Plesy	TJ Sokol
	Rozsvícení vánočního stromu	TJ Sokol + obec
Mokrovaty	Masopustní průvod a posezení s důchodci	Obec
	turnaj fotbalových přípravek	Fotbalový klub
	fotbalový turnaj o pohár starostky obce	Fotbalový klub
Nečín	Pouť + fotbalový turnaj	obec + Fotbalový klub
	ples SDH	SDH
	Čarodějnice	SDH
	Setkání s důchodci	SPOZ Nečín
Nové Dvory	Čarodějnice	obec a SDH
	Hasičské soutěže Krámy	SDH
Nový Knín	Masopust	obec + TJ Sokol
	Novoknínský triatlon	Oplocenka + Vlaška Sk
	Čarodějnice	SDH
Nová Ves pod Pleší	Hasičská zábava	SDH
	Novoveské oslavy a dětský den	SDH, TJ Sokol a obec
	Noveveská olympiáda	SDH, TJ Sokol a obec
	Mikulášská pro děti a Vánoční zábava	Obec, SDH, TJ Sokol
Obořiště	Soutěže hasičů	SDH
	pálení čarodějnic	SDH, obec
	Výroční hasičského sboru	SDH
	Obořištský lachtan	TJ Sokol
Ouběnice	poutě	SDH Ouběnice
	trial	Automotoklub Ouběnice
	motoorání	Automotoklub Ouběnice
	Nohejbalový turnaj	SDH Ouběnice
	Den matek	Červený kříž Ouběnice
	Den dětí	SDH Ouběnice, Český rybářský svaz
	Mikulášská	Červený kříž Ouběnice
Pičín	Svatomartinský průvod	Obec + SDH
Rosovice	Pouť	obec+spolky
	Hasičská zábava	SDH
	Stavba májky a slet čarodějnic	SDH
	Dětský den	OSSP
	Hasičská soutěž a zábava	SDH
	Posvícení a zábava	SDH
	Rozsvícení vánočního stromu	SDH
	Vánoční koncert v kostele a živé koledy	OSSP
	Drakiáda	ZŠ a MŠ
	Halloween	ZŠ a MŠ
Lucerníková slavnost	ZŠ a MŠ	
Rybníky	Akce pořádané SDH	SDH
	Turnaj v minikopané	1 SDH
	Taneční zábavy, plesy,	20Ú,SDH
Stará Hut'	Ochotnické představení	Památník
	Jarní vernisáž	Památník
	Den pejsků - programové odpoledne pro celou rodinu; recitační soutěž pro školy regionu	Památník
	Svátek barevného listí - pravidelné	Památník
	Stavění máje a pálení čarodějnic	Obec + SDH
	Rozsvícení vánočního stromu	Obec + SDH
Den Středočeského kraje	Památník	

Svaté Pole	plesy	SDH
Velká Lečice	fotbalový turnaj	Sokol Velká Lečice
Voznice	Vánoční cinkání	obec
Slapy	Slapská pouť	Obec Slapy, SDH Slapy
Štěchovice	Drakiáda v Masečíně	Vltavan, + obec
	Pálení čarodějnic	SDH + obec
	Vltavanský ples	Vltavan
	Dračí lodě	Vltavan
Županovice	Županovický triatlon	obec + Kokoteam

Knihovny v regionu

V regionu Brdy-Vltava se nachází celkem 26 knihoven (ve 31 obcích), ve kterých je často také veřejné internetové místo (např. Městská knihovna Dobříš, Knihovna Nečín, knihovna v rámci Multifunkčního domu v Boroticích a další). V území se nacházejí 3 velké městské knihovny v obcích Dobříš, Nový Knín a Davle. Tyto knihovny pořádají akce nad rámec běžné agendy například při výročí autorů (Noc s H. CH. Andersenem, vzpomínkové akce na J. Šlitra, B. Hrabala atd.) nebo spolupracují s obcemi při různých soutěžích a akcích. Dále organizují pravidelné veřejné předčítání zejména pro děti (Pohádková babička), soutěže, výstavy, akce pro mateřské i základní školy, které se snaží přiblížit knihy dětem. Městská knihovna Dobříš provozuje také Malou univerzitu třetího věku. Zbýlých 23 knihoven (74 %) je obecního charakteru. Jedná se o malé knihovny při obecních úřadech (např. v Korkyni, Obořišti, Staré Hutí a další). Pouze v 5 obcích, tj. v 16 % obcí regionu, nefunguje knihovna. Zde knihovna třeba v minulosti byla, ale z důvodu nedostatečného zájmu místních obyvatel ji nakonec zrušili (například obec Slapy). Ostatní obce, kde knihovna chybí, se nacházejí v blízkosti města Dobříše a Nového Knína. Lze tak předpokládat, že obyvatelé navštěvují větší knihovny ve městech a nepocítují potřebu mít knihovnu přímo v obci. Hlavní problém malých knihoven je, že pravidelně neaktualizují a neobměňují knižní fond, a proto občané postupně ztrácí o tuto službu zájem. Některé obce (např. Mokrovraty, Stará Huť, Ouběnice, Borotice, Štěchovice) rekonstruovaly stávající nebo vystavěly nové prostory pro obecní knihovny. V dalších obcích přetrvává potřeba do těchto prostor dále investovat.

Graf 19: Knihovny v regionu Brdy-Vltava

Zdroj: vlastní šetření

Zázemí pro kulturní a společenské akce

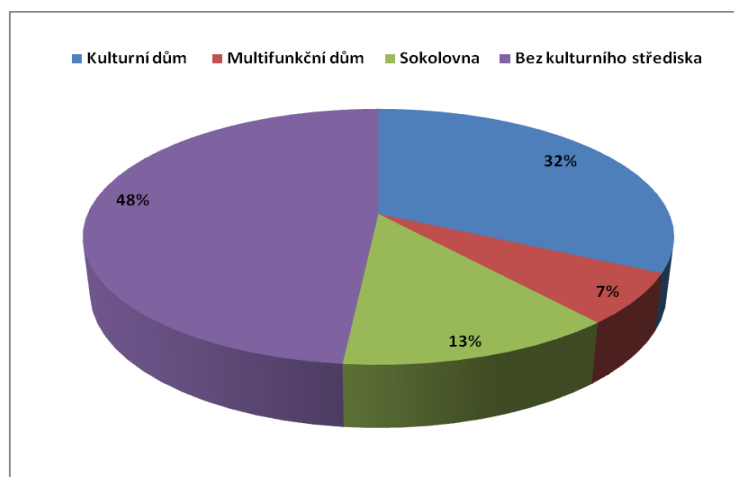
Kulturní i sportovní akce jsou pořádány především v kulturních a multifunkčních domech a v sokolovnách. Koná se v nich pravidelný program (divadla, koncerty, besídky, cvičení, taneční zábavy, diskotéky, semináře). Celkem se v regionu nachází 10 kulturních domů (ve 32 % obcí), 4 sokolovny (tj. 13 % obcí) a 2 multifunkční domy (tj. 7 % obcí). Bez kulturního střediska, klubovny či společenské místnosti, která by fungovala jako zázemí pro mladé i starší generace, je 15 obcí (tj. 48 %). To může do budoucna představovat závažný problém, protože obyvatelé nemají místo, kde by se mohli scházet a rozvíjet aktivní spolkový život v obci. V tomto případě by mohlo dojít k narušení soudržnosti místních obyvatel a k ohrožení občanské společnosti jako takové. Jedná se především o ty obce, které v posledních letech zaznamenaly nárůst obyvatel (Chotilsko, Buková u Příbramě, Rybníky, Čím, Korkyně a další). Více je daná problematika popsána v kapitole Obyvatelé regionu. V některých výše zmíněných obcích se nachází sál, který patří soukromníkovi, například vlastníkovi hospody nebo restaurace.

V regionu se nachází pouze jedno kino v Novém Kníně. Jedná se o letní kino s částečným zastřešením, a projekce je tak vázána na počasí. V roce 2013 bylo digitalizováno, ovšem nemá dostatek finančních prostředků, aby se mohly nakoupit novější filmy. Také počty diváků značně poklesly, což je pravděpodobně zapříčiněno dostupností řady filmů na internetu. V letním kině se v poslední době také pořádají koncerty a představení pro děti. Vystoupila zde například skupina Tři sestry, No Name nebo zpěvačka Lucie Bílá, Jaroslav Uhlíř. Pro děti byl připraven program s Michalem Nesvadbou.

Profesionální divadlo se v regionu nenachází, ale fungují zde ochotnické divadelní spolky, které pravidelně vystupují: Merenda v Novém Kníně, Klub Biják Dobříš, Dobříšský divadelní spolek KRUH, Disk Dobříš, Dehhet z MKS Stará Huť a Divocí andělé Davle. Divadelní představení se konají v Památníku Karla Čapka, Kulturním domě Dobříš, Kulturním sále

v Davli, v sokolovně v Novém Kníně. Pravidelně je pořádán divadelní festival ochotnických souborů, který připravuje divadelní spolek KRUH a KS Dobříš. Ochotníci bohužel nemají vhodný prostor pro nacvičování. Obce se jim však snaží vyjít vstříc a poskytují jim vlastní prostory, které jsou právě volné.

Graf 20: Kulturní domy na území MAS Brdy-Vltava

Zdroj: vlastní šetření

Spolky zaměřené na kulturní a volnočasové aktivity

O.s. Dotkni se bylo založeno v roce 2007 a jeho cílem je zvýšit a rozvíjet úroveň kulturního a společenského života ve městě Dobříš a okolí. Převážná většina členů jsou mladí lidé, kteří se snaží přispět k vytvoření bohatšího kulturního programu. Organizace pořádá filmové večery s promítáním filmů světové a české kinematografie.

SOUHRA o. s. – Sdružení pro Obnovu a Údržbu Hraštic je dobrovolným sdružením občanů. Hlavními cíli jsou podpora kultury a trávení volného času, spolupráce s MŠ a ZŠ Malá Hraštica, spolupráce s obcí a ostatními spolky. Mezi další aktivity této organizace patří ochrana krajiny a přírody, péče o přírodně-kulturní bohatství a o veřejná prostranství obce Malá a Velká Hraštica.

Okrašlovací spolek města Dobříše byl založen v roce 1904. Hlavní činností spolku je zvelebování města Dobříše a jeho okolí. Spolek pořádá v kulturním domě semináře: s ekologickou, památkářskou, protidrogovou, náboženskou a další tematikou. Pravidelnými akcemi jsou oslava Dne matek, mikulášská besídka, posezení v klubovně (četba poezie, videoprojekce, setkání důchodců), tance pro seniory a mnoho dalších.

Občanské sdružení **Společná pohoda Rosovice** se zaměřuje na obyvatele Rosovic. Pořádá dětské karnevaly, dětský den a čarodějnický slet. Pro starší obyvatele zařizuje výlety, divadelní představení atd.

KUS žen Dobříš je spolek, který spolupracuje s francouzským městem Tonnerre (partnerské město Dobříše). Dále pořádá taneční vystoupení a plesy v Dobříši.

Muzejní spolek Dobříšska vznikl v roce 2013 a jeho hlavní činností je obnova rukavičkářské tradice ve městě Dobříš. Tato tradice je s městem spjatá 150 let a rukavičkářská výroba přispěla k celkovému rozvoji města. V současné době muzejní spolek připravuje expozice v historicky významném Kopáčkově domě (historie rukavičkářské výroby, historie židovství v Dobříši, historie města Dobříš, expozice Ludvíka Kopáčka a historie vodohospodářství). Další aktivity budou zaměřeny na děti a mládež – jsou připravovány školní programy a pravidelná maňásková divadla.

Spolek Vltavan pro Štěchovice a okolí je jedním ze čtyř stejnojmenných spolků spolu s Vltavanelem Praha, Vltavanelem Davle a Vltavanelem Purkarec. Vltavan Štěchovice byl založen v roce 1898 jako vzájemně se podporující spolek plavců, rybářů a lodníků. Hlavním účelem spolku bylo z vytěžených peněz (z akcí a příspěvků členů) podporovat nemocné, poskytovat příspěvek na pohřeb zesnulého člena, přispívat vdovám a sirotkům pozůstalým po členech spolku. V současné době Vltavan organizuje pro své členy kulturní a společenské akce: návštěvy výstav Zahrada Čech a Země živitelka, exkurze do vinných sklípků na jižní Moravě a účast při výloveh jihočeských rybníků. Každoročně je u příležitosti Svátku zesnulých pořádána, spolu s bratrským spolkem Vltavan Davle, vzpomínka na zemřelé členy a utonulé spojená s kladením věnců na hřbitově. Nejznámější akcí, kterou spolek organizuje, jsou závody na dračích lodích. V klubovně se konají mikulášské nadílky, silvestrovská posezení, tradiční plesy, besedy ve školách (v uniformách spolku) a jiné. K památným společným akcím všech čtyř bratrských spolků patří zájezd k prameni Vltavy do šumavské Kvildy, kde byla odhalena pamětní deska „Vltavě živitelce“.

Vltavan Davle, má obdobnou náplň jako Vltavan Štěchovice. V současné době je součástí Sdružení vltavských spolků pod názvem Vltavan Čech. Od svého založení je spolek významnou součástí společenského života obce. Vltavanské slavnosti jsou významnou kulturní akcí pro obyvatele Davle i okolních obcí. Vltavan se dále podílí i na přípravě vzdělávacích akcí, např. davelského Ekofestu (hlavní pořadatel ZŠ Davle).

Zázemí pro sportovní aktivity

V nadpoloviční většině obcí se nachází fotbalové hřiště a aktivní fotbalový klub. Celkem je v regionu 19 fotbalových hřišť. Nacházejí se tak v 58 % obcí. Fotbalových klubů je 17, jsou to: TJ Vltavan Borotice, Okresní přebor Daleké Dušníky, Slavoj Davle, MF klub Dobříš, TJ Vltavan Hřiměždice, TJ Prostřední Lhota, TJ Sokol Malá Hraštice, TJ Mokrovraty, TJ Sokol Nečín, TJ Sokol Nová Ves pod Pleší, TJ Sokol Nový Knín, TJ Obořiště, TJ Sokol Pičín,

TJ Sokol Rosovice, TJ Sokol Slapy, TJ Stará Huť, TJ Štěchovice. Tyto kluby hrají převážně okresní přebor. Pouze dva kluby hrají krajský přebor. Jedná se o MF klub Dobříš a TJ Sokol Nová Ves pod Pleší. TJ Štěchovice hraje v České fotbalové lize.

Žákům a dorostu se věnuje 9 klubů: Okresní přebor Daleké Dušníky, MF klub Dobříš, TJ Štěchovice, TJ Sokol Nová Ves pod Pleší, TJ Sokol Nový Knín, TJ Sokol Nečín, TJ Sokol Malá Hraštice, TJ Obořiště a TJ Sokol Pičín. Výše zmíněné kluby si „vychovají“ hráče a nechtějí poskytovat své odchovance ostatním klubům. V malých obcích je tento jev výrazně ovlivněn tím, že zde není dostatečný počet dětí se zájmem o sport, což může vést až k tomu, že kluby nenaplní minimální počet hráčů a může dojít k jejich úplnému zániku. Je uvažováno o navázání větší spolupráce mezi jednotlivými kluby, aby byla zajištěna dostatečná komunikace a kluby se z dlouhodobého hlediska udržely.

V území se nachází celkem 27 tenisových, volejbalových a nohejbalových hřišť, a to v celkem 13 obcích. Z toho vyplývá, že více než 50 % obcí regionu nedisponuje tímto typem sportovišť. Nejvyšší počet hřišť je v Dobříši, Chotilsku, Štěchovicích a v Novém Kníně. Pravidelně se na kurtech pořádají tenisové, volejbalové a nohejbalové turnaje. Seznam tenisových klubů: Tenisový klub Třebenice, Tenis centrum Dobříš, Sportovní klub Vlaška, SK Oplocenka, Tenisový klub Slavoj Davle a Tenisový klub Slapy. Většinou se jedná o dobrovolné skupiny hráčů. Nohejbalové kluby jsou SK Oplocenka Nový Knín, Dobříš, Štěchovice, Davle, Mokrovraty. Klub volejbalu najdeme v Dobříši a Davli. V obci Stará Huť dlouhodobě působí tělovýchovná jednota věnující se národní házené, zejména tým mužů zde dlouhodobě dosahuje významných úspěchů.

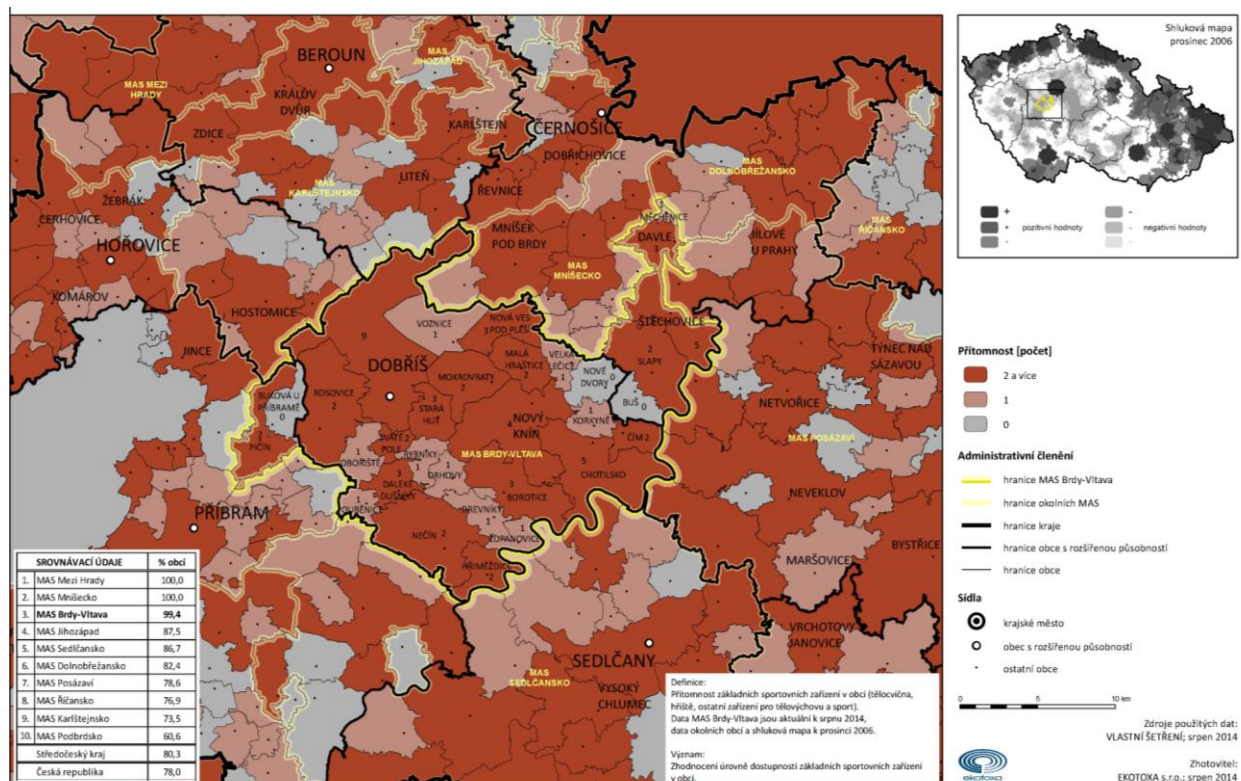
Ve většině obcí se nachází tzv. víceúčelové hřiště – zpevněná plocha pro různé typy neprofesionálních sportovních aktivit, technický stav těchto sportovišť je různý, nedostatky spočívají zejména v nekvalitním povrchu a chybějících ochranných prvcích (sítě atd.).

Kryté sportovní haly a tělocvičny se nacházejí pouze v 6 obcích regionu a celkem jich je zde 14. Nejvíce jich je opět ve městě Dobříš, v Novém Kníně a ve Štěchovicích. Tělocvičny jsou vybudovány převážně u základních škol a v některých obcích jsou otevřeny i pro veřejnost (např. zde probíhá cvičení senierek, aerobní cvičení, basketbal, malá kopaná nebo národní házená).

V regionu nalezneme pouze jedno přírodní koupaliště, a to lom v katastru obce Hřiměždice (Kukalův lom). Zde se koná každoročně mistrovství České republiky ve skocích do vody, tzv. Highjump. Z akce lokálního charakteru se stala jedna z nejvýznamnějších akcí v regionu, na kterou se v současné době sjíždí tisíce diváků. Další možnost koupání je v řece Vltavě, ovšem v druhé polovině léta se zde vyskytují sinice a řasy a také kvůli častým povodním není vždy možné řeku jako koupaliště využívat. Nedostupnost veřejného koupaliště zejména v Dobříši

a okolí byla účastníky veřejné ankety mezi obyvateli regionu vyhodnocena jako jeden z největších nedostatků.

Kartogram 9: Vybavenost základními sportovními zařízeními

Spolky a kluby zaměřené na sportovní činnost

Ve městě Dobříš funguje spolek **Aerobik studio Orel Dobříš**, který je orientován na všechny věkové kategorie. Jejich cvičební program zahrnuje aerobik, zdravé posilování a udržování v kondici, jógu, pilates, spinning, tai-či, kickbox a mnoho dalších. Dále pořádají různé kulturní a sportovní akce (např. Zámek dětem, Sport Camp, Zumba night, sportovní plesy, turistické pochody a jiné). Aerobik studio Orel se pravidelně účastní celostátních soutěží v aerobiku s družstvy dětí i dospělých.

Gymnastika Dobříš je spolek zaměřený na gymnastiku pro děti a mládež. Hlavní náplní je příprava dětí a mládeže k závodní činnosti. Tento spolek je ryze ženský. Každoročně organizace pořádá závody ve sportovní gymnastice, veřejnou akademii, vystoupení na různých akcích a letní soustředění.

Studio Orel Dobříš je křesťanská sportovní organizace, která podporuje nejen sport pro všechny generace, ale také kulturu. Cílem spolku je výchova všech generací prostřednictvím sportovních a ostatních aktivit. Orel pořádá každoročně sportovní a kulturní akce, například gymnastické hry,

turnaje v sálovém fotbalu, badmintonu, tenisu a ve volejbalu, závody v plavání, divadelní dílnu, cyklistické a turistické výpravy a mnoho dalších.

TJ Sokol Nový Knín byla založena v roce 1898 a je zaměřena na sportovní aktivity pro všechny generace. Mezi nejvýznamnější akce patří vodácké zájezdy, míčové sedmiboje, vánoční turnaje v míčových sportech, plesy a jiné.

TJ Sokol Dobříš má v současné době 389 členů, z toho 180 dětí a žáků v několika cvičebních skupinách. Organizace pravidelně pořádá kulturní a sportovní akce, jako je například drakiáda, mikulášská besídka, masopustní průvody, plesy, cesta za pohádkovým dědečkem, zájezdy na hory, do divadla, poznávací zájezdy, sportovní turnaje a tělocvičné akademie a jiné.

TJ Štěchovice sdružila existující oddíly věnující se fotbalu, turistice, stolnímu tenisu, šachu, lyžování, jachtingu a cvičení pro seniory. Nově buduje areál v Novém Kníně pro oddíl jachtingu a turistickou základnu v Čímské zátoce. Organizace má celkem 330 členů a aktivně se stará o areál sportovního hřiště ve Štěchovicích. Mezi jejich hlavní akce patří turistické pochody, běh údolím Kocáby a plesy.

TJ Sokol Voznice vznikl v roce 1972. Spolek je zaměřený především na míčové disciplíny, jako je volejbal, nohejbal, tenis, stolní tenis, a závodně se ve Voznici hraje malá kopaná. Kromě klasických sportů spadá pod činnost organizace i cvičení pro ženy. Pravidelně se pořádají akce jako mikulášská besídka, dětský den, lampionový průvod, voznické cinkání a občasná divadelní představení.

TJ Stará Hut' se zaměřuje především na národní házenou a fotbal. Organizace pravidelně pořádá sportovní plesy a turnaje. Týmy házenkářů žen i mužů hrají v současné době Středočeský oblastní přebor.

OK Dobříš (oddíl sportu v přírodě) se nejvíce věnuje orientačnímu běhu, ten v sobě spojuje fyzický výkon se schopností orientace v neznámém terénu. Doplňkově se oddíl věnuje atletice (vytrvalostní běh), cyklistice a v zimě běžkám a sportovním hrám v tělocvičně. Cílem spolku je rozvíjet u dětí a mladých vytrvalost, cílevědomost, inteligenci a schopnost orientovat se.

SK Vlaška je organizace, která se zaměřuje na sportovní aktivity – běh, cyklistika, tenis, volejbal, orientační závody, duatlon a triatlon. Pořádá Brdman Adventure, což je otevřený seriál amatérských závodů, sdružující několik disciplín. Seriál se skládá z 9 závodů (např. Humi Outdoor Dobříšský tvrd'ák). SK Vlaška pořádá také posezení s kapelou, akce pro děti, kulinařské soutěže a jiné.

D Fight – tato nezisková organizace vznikla jako reakce na úspěch závodů Bike Fight (závody BMX kol). Její činnost je zaměřená na freestylové BMX závody.

Spolek **Turisté severních svahů Brd** je orientován na rozvoj turistiky pro všechny věkové kategorie.

V regionu působí i tři amatérské hokejové kluby – **AHC Nový Knín, Ševci Nový Knín a DSK Daleké Dušníky**. V území žádný hokejový stadion nefunguje, a tak musí hokejisti dojíždět do sousedního regionu, konkrétně do města Sedlčany, které je vzdáleno necelých 20 kilometrů od jižní hranice regionu Brdy-Vltava. Sedlčanský zimní stadion je však časově velmi vytížený.

Automotoklub Ouběnice pořádá řadu celostátních, ale i mezinárodních závodů. V současné době je nejznámější akcí setkání motorkářů (tzv. Motoorání) a závody v trialu.

Sbory dobrovolných hasičů a Česká hasičská jednota

V téměř každé obci regionu působí sdružení dobrovolných hasičů. Vždy se jedná o členy České hasičské jednoty (dále ČHJ) nebo Sboru dobrovolných hasičů (dále SDH), které mají na úseku požárních ochrany celorepublikovou působnost. Hlavní činností ČHJ i SDH je pomáhat spoluobčanům při požárech, povodních a v dalších krizových situacích. Vedle toho se obě zastřešující organizace zaměřují na pořádání hasičských soutěží, práci s dětmi a mládeží a v neposlední řadě na organizování či pomoc při konání různých společenských akcí. Místní sdružení v rámci SDH a ČHJ tak zajišťují kulturní, společenský i sportovní program v obci. Mezi nejčastější akce patří: pořádání hasičských soutěží, stavění májek, pálení čarodějnic, rozsvěcování vánočního stromu, hasičské plesy, akce pro děti (pohádkový les, tábor pro děti, výroba dárkových předmětů), brigády (úklid obce) a jiné. Hasiči ve většině obcí pravidelně organizují svoz elektroodpadu a kovošrotu a sběr papíru. Díky této aktivitě si vydělávají na provozní náklady a drobné opravy hasičské techniky. Zde je možné nalézt propojení s kapitolou Občanská vybavenost a infrastruktura, která řeší problematiku nakládání s odpadem. Sbor dobrovolných hasičů nepůsobí pouze ve 3 obcích regionu (Měchenice, Ouběnice a Voznice). Tyto obce mají smlouvu se sousedními obcemi, což znamená, že v případě krizové situace vypomohou v dané obci hasičské jednotky ze smluvní obce. Vzhledem k tomu, že je území poměrně malé, hasičská družstva se navzájem znají a panují mezi nimi velmi dobré vztahy, které si hasiči mezi sebou budují především pravidelným setkáváním na soutěžích. Některé obce mají i více jednotek dobrovolných hasičů. Jedná se především o obce, jež mají více místních částí. Celkem je v regionu 35 jednotek SDH a ČHJ reprezentuje 8 jednotek. Některé hasičské sbory provozují přípravná družstva pro děti, družstva žáků a v poslední době se často zakládají také ženská družstva.

Myslivci, rybáři, včelaři, kynologové a zahrádkáři

Myslivci

Českomoravská myslivecká jednota (ČMJ) je nejvýznamnější myslivecká organizace České republiky. Hlavními úkoly, které řeší, jsou rozvoj myslivosti a ochrana přírody. Dále

spolupracuje s orgány územní samosprávy a s mysliveckými sdruženími. Myslivecká sdružení se starají o chov, ochranu zvěře, nákup, odchyt, zpracování a prodej zvěřiny. Myslivost patří v regionu k tradici již od 14. století, lesy v okolí Dobříše už v této době sloužily pro honitbu. V území působí pod ČMJ 12 mysliveckých sdružení: Myslivecké sdružení Čelina, MS Čím-Chotilsko, MS Prostřední Lhota – Veselý Vrch, MS Slapy nad Vltavou, MS Rohatec Dražetice, MS Hvozdy, MS Libčice, MS Hubert (Malá Hraštice) a MS Varta Drhovy, MS Háj Buš, MS Šesterák Drevníky, MS Tetřevík Nový Knín. Tato sdružení pravidelně pořádají hony a myslivecké plesy. V regionu Brdy-Vltava se v souvislosti s myslivostí dlouhodobě řeší problém, kdy proti sobě stojí zájmy majitelů zemědělských a lesních pozemků a myslivců pečujících o zvěř. Zvěř páchá významné škody na těchto pozemcích a jejich majitelé chtějí od mysliveckých sdružení zvěři způsobenou škodu zaplatit nebo odpracovat. Tento problém je ovšem celorepublikový. Myslivecká sdružení ze svých zdrojů financují ochranná opatření pro zvěř, zejména pak zabezpečení hlavních komunikací zvěř odpuzujícími pěnami.

Rybáři

Český rybářský svaz je zastřešující občanské sdružení, jehož posláním je chov a lov ryb, ochrana životního prostředí a kontrola čistoty vod. V regionu se rybářský svaz také aktivně zapojuje do řešení problematiky zprůchodňování a úpravy koryt vodních toků. Zde je spojitost s kapitolou Občanská vybavenost a infrastruktura, která popisuje vodní režim z pohledu problematiky povodní. Sdružení se kromě výše uvedeného dále zabývá udržováním přirozené biodiverzity, aktivitami pro mládež a v neposlední řadě také organizuje závodní rybolov (plavanou, muškaření, rybolovnou techniku). V regionu se nachází pět rybářských svazů: Český rybářský svaz Dobříš, ČRS Nový Knín, ČRS Masečín, ČRS Štěchovice, ČRS Ouběnice a Nezávislý rybářský spolek Voznice. V současnosti patří Český rybářský svaz mezi největší zájmová sdružení v České republice.

Včelařství

V regionu se nachází Český svaz včelařů Dobříš a Český svaz včelařů Davle. Hlavním úkolem svazu je ochrana a hlídání dobrého zdravotního stavu včelstev. Na území působí také mnoho jednotlivých soukromých včelařů, kteří nejsou ve spolku. V posledních letech došlo ke zvýšení zájmu o včelaření z řad veřejnosti. Do budoucna bude vhodné se této problematice věnovat v rámci celoživotního vzdělávání. Množství včel souvisí také s ovocnářskou a další zemědělskou produkcí a jejich dostatek je celkově významný pro udržení přírodní stability území. Zajímavý je též fakt, že v Novém Kníně byla první včelařská škola v Čechách, která vznikla v roce 1776.

Budova v dnešní době chátrá, ale mohla by být využita pro muzeum nebo obchod se včelařskými potřebami nebo výrobky nebo jako místo pro workshopy navázané na včelařství.

Kynologie

V území působí sdružení Pesoklub Dobříš. Sdružení organizuje pro širokou veřejnost různé sportovní aktivity se psy: společné vycházky vhodné k socializaci psů, sportovně-zábavné akce pro děti se psy, dále canicross a jiné druhy psích sportů. Sdružení se aktivně zapojuje do pomoci při hledání nového domova pro opuštěné psy a osvětovou činností se snaží předcházet neuváženému pořízení psa. V Dobříši se nachází odchytová stanice (jediná v území). Každoročně se v Dobříši koná mezinárodní šampionát ve sportovní kynologii – CACIT Dobříš.

Zahrádkáři

Český zahrádkářský svaz je zastřešující občanské sdružení majitelů a nájemců zahrádek. V území působí Český zahrádkářský svaz Nový Knín (Otevřená zahrada), Dobříš a Slapy.

Skauting a další organizace pro děti a mládež

1. dívčí skautský oddíl Kořata vznikl v roce 1990 v Novém Kníně a má celkem 20 členek. Pravidelně pořádají dětské dny, soutěže, výlety, letní táboření, bojovky a roznáší Betlémské světlo.

Další skautský oddíl je **1. dívčí oddíl Minnehaha Dobříš**, také vznikl v roce 1990 a má celkem 28 členek. Každý měsíc pořádají víkendové akce, soutěže, letní tábory, roznáší Betlémské světlo a podílejí se na veřejných akcích pořádaných městem Dobříš (např. májové slavnosti a jiné). V roce 2014 došlo k oddělení oddílu světlušek a ke vzniku 2. roje Lampyris Dobříš, který se zaměřuje na menší děti (6–10 let věku).

V Dobříši byl založen v roce 1991 chlapecký tábornický oddíl **Zlatý list**. Je členem České tábornické unie, která je jednou z největších celorepublikových organizací pracujících s dětmi a mládeží. Cílem oddílu je utváření volného času prostřednictvím her, společné práce a pobytu v přírodě. Pravidelně pořádají výpravy za poznáním a zkušenostmi v přírodě spojené s přenocováním. Dále organizuje soutěže a hry (kuličkáda, VEZAH – velmi zábavná hra spojená s odhalováním historie Dobříše), roznáší Betlémské světlo nemocným a starým lidem, zúčastňuje se akcí, které organizuje město Dobříš (např. májové slavnosti a Den země).

Dětský oddíl mladých ochránců přírody Malí tuláci (činnost oddílu je zastřešena Českým svazem ochránců přírody) byl založen v září 2005 v Novém Kníně. Hlavním smyslem činnosti je vedení dětí ke vztahu k přírodě, samostatnosti i spolupráci a snaží se o hodnotné využívání jejich

volného času. Členové oddílu chodí pravidelně do přírody, hrají hry, soutěží, jezdí na výlety a tábory, pořádají akce pro veřejnost.

Organizace **TOM 19199 FANTAN Dobříš** se zaměřuje na smysluplné využití volného času mládeže. Pořádá outdoorové aktivity pro mládež (lanové aktivity, horolezectví, adrenalinové sporty, vodní turistika, dálkové pochody), branné aktivity (sebeobrana, paintball), deskové hry, esteticko-tvořivé aktivity, letní tábory a jiné.

Spolek **Bukováček** z Bukové u Příbramě pravidelně organizuje lampionový průvod, slet čarodějnic, masopust, dětský den, karneval a mnoho dalších akcí pro děti i celé rodiny.

Občanské sdružení **Daveláček** pomáhá dětem ze sociálně znevýhodněného prostředí z Davle a okolí. Hlavní náplní je podporovat aktivity vedoucí k vyšší kvalitě života dětí ze sociálně slabých rodin, včetně zajištění základního vybavení pro rodiny těchto dětí (pračky, lednice, ošacení, školní pomůcky atd.). Další aktivitou sdružení je pořádání akcí, jako je například karneval, dětský den, jejichž výtěžek je určen na zajištění pomoci znevýhodněným rodinám.

Rodinný klub **Hvozdík** v Davli klade důraz na pravidelný pobyt dětí venku za každého počasí. Snaha klubu je posílit vztah dětí k přírodě a podporovat jejich vnímavost k okolí, upevňovat zásady ohleduplnosti vůči lidem a přírodě a oživení tradic. Klub Hvozdík se zaměřuje na rodiny s dětmi. Pro děti je vždy připraven program po celý den – jedná se zejména o vyrábění z vlny, keramické hlíny apod. Lesní klub Hvozdík organizuje tradiční slavnosti spojené se svátky světců, jako jsou martinská, svatováclavská a svatojánská slavnost, dále pořádají oslavy masopustu, Velikonoc, příchodu jara, organizují pálení čarodějnic a mnoho dalšího.

Další organizací orientovanou na rodinu je **Rodinné centrum Dobříšek**, které bylo založeno v roce 2001 v Dobříši. Rodinné centrum je zaměřené na programy pro rodiče s dětmi, včetně prarodičů. Také se specializuje na odborné poradenství pro rodiny (vztahové a výchovné problémy atd.), spolupracuje s psychologem a speciálním pedagogem. Vytváří pracovní příležitosti pro rodiče s dětmi, pořádá vzdělávací kurzy, semináře, předporodní kurzy a cvičení pro těhotné. Každý rok organizuje příměstský tábor.

Frida ve Stráni je keramická dílna, která zajišťuje výtvarné kroužky pro děti. Spolek připravuje keramické kurzy a dramaterapii (léčebně-výchovná metoda, která využívá divadelní a dramatické prvky k dosažení úlevy, ke zmírnění důsledků psychických poruch i sociálních problémů a k dosažení personálního růstu) se zkušenými lektorkami. Dále spolupracuje se sociálně-terapeutickou dílnou Centra služeb Hvozdy.

Církevní organizace

V regionu se nachází dvě římskokatolické farnosti. Do Římskokatolické farnosti Starý Knín byly sloučeny Římskokatolická farnost Borotice, Živohošť a původní farnost Starý Knín. Pravidelně

se zde konají bohoslužby v kostelech a kaplích. Farnost Starý Knín úzce spolupracuje s Farní charitou Starý Knín, která je zaměřená na pomoc starým, nemocným i jinak potřebným lidem (rozpracováno v kapitole Sociální služby a dostupné bydlení).

Římskokatolická farnost Dobříš vybudovala v roce 2001 Pastorační centrum sv. Tomáše, které je otevřeno široké veřejnosti. Farníci se pravidelně schází na bohoslužbách a pořádají akce pro děti i dospělé. V pastoračním centru se každý týden konají tematická setkání zaměřená na všechny generace. Pastorační centrum spolupracuje s Farní charitou Dobříš, která se zabývá pomocí osobám v obtížné životní situaci, dětem a zdravotně postiženým. Společně s Českobratrskou církví evangelickou spolupořádají Dobříšské záření (kulturní charitativní festival), v rámci kterého je každoročně připraven bohatý program: vernisáže, divadelní představení, semináře, koncerty a jiné.

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Dobříši organizuje Dobříšské záření (viz výše). Dále pořádá dobročinné večere (výtěžek z pohoštění je určen potřebným), kulturní a společenské akce – koncerty, divadla a jiné.

Výše zmíněné církve mezi sebou dokážou vzájemně spolupracovat, což je pro region přínosem. Ovšem stále nevyužívají všech možností, jak by se lidem mohly více přiblížit. Problémem je nedostatek duchovních a určitá uzavřenost společenství věřících.

Organizované volnočasové aktivity pro hendikepované

Konkrétní diagnóza a to, jaké aktivity hendikepovanému umožňuje, jsou hlavní faktory, které ovlivňují trávení volného času hendikepovaných osob. Více než polovina oslovených v analýze „Zkušenosti pečujících osob s nabídkou služeb pro hendikepované v regionu Dobříšska a Novoknínska“ (podrobně popsána v kapitole Sociální služby a dostupné bydlení) uvedla, že jejich dítě se žádných organizovaných aktivit z důvodu svého duševního či tělesného omezení nemůže účastnit. Pokud se hendikepovaný účastní nějaké aktivity, jedná se především o aktivity svépomocných sdružení. Tyto aktivity jsou ve většině případů určeny přímo pro hendikepované a zohledňují povahu konkrétního postižení, jejich možnosti a omezení. Z aktivit určených pro širokou veřejnost byly ojediněle zmiňovány sportovní (tenis, zumba, plavání, cvičení) a výtvarné aktivity. Okruh volnočasových aktivit, o které by hendikepovaní měli zájem, je mnohem širší a znovu se projevila zejména praktická omezení (finanční náročnost, dopravní nedostupnost, bariérovost prostor atd.) zabraňující jejich využívání. Největší zájem je o vaření, tvorbu fotografií, práci na počítači a výtvarné či keramické aktivity, v menší míře o aktivity relaxační, včetně rehabilitace a fyzioterapie. Nejmenší zájem byl o aktivity sportovního či pohybového charakteru. (Zdroj: Petra Klvačová, PhD., a Ivan Vodochoďský, PhD., 2013).

Volnočasové aktivity pořádané školami

Mateřské, základní i střední školy v regionu nabízejí svým žákům pestrou škálu volnočasových aktivit, často pak vzdělávacího charakteru (jazykové kroužky, logopedie apod.). Podrobná nabídka jednotlivých škol je uvedena v tabulce č. 18. Další informace o potřebách škol v této oblasti jsou uvedeny v kapitole Rozvoj vzdělávání.

Tabulka 18: Volnočasové aktivity školství

Borotice	keramika	byl by zájem o jazykové kroužky, ale nejsou dosažitelné - nedostatek financí
	logopedie	
Davle MŠ	jazykové - angličtina	
	logopedie	
4. MŠ Dobříš	kulturní	probíhají tanečky, dětský sbor, keramika, flétny, výtvarný kroužek
	umělecké	
	jazykové - angličtina	
Korkyně MŠ	umělecké - tanečky	byl by zájem o sportovní pro kluky
	příprava na školu	
	logopedie	
Nová Ves pod Pleší MŠ	sportovní - plavecký výcvik	na další nejsou finance
Štěchovice MŠ	sportovní	byl by zájem výtvarný a keramický atelier - sklepy jsou k dispozici
	kulturní	
	umělecké	
	jazykové - angličtina	
Davle ZŠ	sportovní	zájem by byl o pěvecký sbor
	kulturní - workshopy	
	umělecké - výtvarné činnosti	
	dramatický kroužek	
	jazykové	
	cestopisné povídání od rodičů	
1. ZŠ Dobříš	sportovní	zájem by byl o zumbu, tance
	kulturní	
	umělecké	
	jazykové	
2. ZŠ Dobříš	sportovní	příští rok španělština
	kulturní	
	umělecké	
	jazykové - angličtina	
ZŠ Praktická	sportovní	Dej mi šanci
	kulturní	zájem o další sportovní a výtvarnou výchovu
	umělecké	
ZŠ Nová Ves pod Pleší	sportovní	floorbal, břišní tance
	kulturní	divadelní
	umělecký	kytara, flétna, housle
	jazykové	AJ
	jiné	hasiči, kroužek ručních prací dle potřeby se otevírají další - jsou otevření všemu
ZŠ Štěchovice	sportovní	floodbal, judo, badminton, atletika, gymnastika
	umělecké	
	jazykové	AJ
	jiné	mladý zdravotník, matematika, formy doučování ČJ zájem o keramiku (pec, elektřina, odvětrání)

Malá Hraštica ZŠ a MŠ	sportovní	na další aktivity není personální zajištění
	umělecké	sbor, flétna, výtvarný
Mokrovraty ZŠ a MŠ	umělecké	
	jazykové	
Nečín ZŠ a MŠ	sportovní	rybářský, dále zájem o sportovní ale není personální zajištění
	kulturní	zájem o další, ale problém personální zajištění a prostory
Nový Knín ZŠ a MŠ	umělecké	
	jazykové	
	sportovní	zájem o všechny - nedostatek pedagogů, limitovaný počet žáků
Obořiště ZŠ a MŠ	umělecké	pobočka LŠU Dobříš
	jazykové	
	sportovní	další zájem není
Pičín ZŠ a MŠ	umělecké	zájem o více sportovních akcí
	jazykové	dovedné ruce
	sportovní	
Rosovice ZŠ a MŠ	umělecké	zumba, tanečky, zájem o sportovní - turistický kroužek
	jazykové	
	jiné	keramika, dovedné ruce
	sportovní	AJ (pro MŠ i ZŠ)
Slapy ZŠ a MŠ	umělecké	počítače
	jazykové	
	jiné	počítače
	sportovní	pohybové hry v MŠ
	kulturní	dramatický kroužek, flétny
Stará Huť ZŠ a MŠ	umělecké	šikovné ručičky, výtvarný, modelářský, keramika
	jazykové	AJ
	jiné	šachy a spol. hry, počítače
	sportovní	zájem o turistický, cyklistický, sportovní (není tělocvična)
SOU Hluboš	umělecké	aerobic, floorball, zájem o plavání - problém finance
	jazykové	dramatický kroužek, hudební nástroj
	jiné	výtvarný
SOU Hluboš	sportovní	AJ
	jiné	odborné - truhlářský kroužek

Zdroj: vlastní šetření

Volnočasové aktivity škol v propojení s činností spolků

Spolky, jako jsou hasiči, myslivci, fotbalisti, Vltavani, sokolové a další spolupracují se základními a mateřskými školami při organizaci volnočasových aktivit. V případě hasičů jde například o ukázkou hasičské techniky a osvětu v oblasti požární bezpečnosti. Myslivci pro školy pravidelně pořádají přednášky o ochraně přírody a zvěře. Vltavani dělají s žáky besedy a přehlídky uniforem. Dále spolky pomáhají při akcích, které školy pořádají (např. Davelský ekofest, kroužek rybaření při ZŠ Mokrovraty a Nový Knín apod.). Zde se vyskytují integrační prvky s kapitolou Rozvoj vzdělávání. Samostatnou kapitolou je pak trávení volného času dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí, jejichž rodiče nemají finanční prostředky na zajištění kroužků a dalších vhodných volnočasových aktivit. Děti tak tráví většinu volného času na ulici

a jsou výrazně ohroženy sociálněpatologickými jevy. Na tuto situaci zareagovala Farní charita Starý Knín, která v současné době organizuje pro tyto děti kroužky a výlety (podrobněji je situace popsána v kapitole Sociální služby a dostupné bydlení). Je zde předpoklad, že tento problém bude v území ještě narůstat.

2.5.2 Investiční potřeby v oblasti volnočasových aktivit

V červnu 2014 se uskutečnilo komunitní projednání se zástupci místních spolků a neziskových organizací. Projednání se zúčastnili zástupci celkem 23 spolků a NNO s různým zaměřením (sport, myslivost, výtvarné, kulturní a společenské aktivity). Zmiňované potřeby se týkaly zejména rekonstrukce budov a objektů, které jsou organizacemi v současné době využívány. Dále byla uváděna potřeba vybudování nových prostor pro další rozvoj činnosti zúčastněných organizací (skauti, spolek Daveláček). Obtížné je také získat finanční prostředky na činnost spolků, ty by uvítaly možnost získat příspěvek na činnost například z rozpočtů obcí nebo formou dotace.

Dále byl během listopadu 2013 proveden výzkum, kde byla mimo jiné zjišťována spokojenost s celkovou nabídkou sportovních možností v Dobříši a okolí. Většina respondentů zmínila jako hlavní potřeby opravu a znovuotevření zimního stadionu, vybudování veřejného koupaliště, rekonstrukci sportovní haly, vybudování dráhy na in-line brusle a nové vyznačené cyklostezky. (Zdroj: V. Pourová, 2014, diplomová práce).

V květnu a červnu 2014 proběhla anketa mezi obyvateli regionu Brdy-Vltava zaměřená na to, co se obyvatelům v regionu líbí a co zde chybí. Respondenti uváděli podobné odpovědi, které zazněly i v listopadu 2013. Lidem chybí v obcích nejčastěji kvalitní sportovní zařízení (oprava či výstavba multifunkčních hřišť, znovuotevření zimního stadionu, výstavba a vybavení tělocvičen a hal, dráhy na in-line brusle, cyklostezky, veřejné koupaliště a jiné) a více kulturních a společenských akcí v obcích (centrum zábavy, akce pro seniory, koncerty a jiné).

Potřeby organizací zaměřených na trávení volného času dle zaměření

Fotbalové kluby

V regionu Brdy-Vltava se fotbalové kluby samy starají o provoz a údržbu fotbalového hřiště včetně zázemí. Jejich hlavní potřeby jsou:

- výstavba nebo rekonstrukce kabin,
- zavlažování a údržba trávníků,
- osvětlení fotbalových hřišť,
- rekonstrukce sportovních hal,

- vybudování tribun,
- výstavba hřišť s umělým povrchem,
- vypořádání pozemků v rámci sportovních areálů a budov.

TJ Sokol

Tělovýchovná jednota Sokol je jeden z nejstarších spolků a je zaměřena na sportovní aktivity pro všechny generace. Mezi hlavní potřeby patří:

- rekonstrukce sokoloven,
- modernizace areálů TJ Sokol,
- vybudování multifunkčních areálů – víceúčelová hřiště včetně zázemí,
- víceúčelové haly,
- tartanové dráhy pro atletickou přípravu.

Hokejové kluby

Hokejové kluby z regionu (celkem 3) by nejvíce uvítaly obnovu zimního stadionu na Dobříši. V tuto chvíli na tréninky i zápasy dojíždějí do sportovních hal v Sedlčanech a Příbrami. Oba areály jsou však velmi vytížené a volné kapacity nabízejí pouze v pozdních nočních hodinách.

Hasičské sbory

Dobrovolní hasiči patří k velmi důležitým spolkům, které se starají o kulturní a společenský život v obcích. Hlavní investiční potřeby jsou:

- hasičské automobily,
- hasičské stříkačky,
- elektronické časomíry,
- rekonstrukce hasičských zbrojnic,
- dostupné volné plochy k tréninku,
- vytvoření aplikace do mobilního telefonu (informační systém pro dobrovolné hasiče ČR),
- vypořádání pozemků.

Myslivecká sdružení

Hlavní cíl mysliveckých sdružení je ochrana zvířat a přírody. Jejich hlavní potřeby jsou:

- elektrické ohradníky,
- rekonstrukce posedů,
- ozeleňování krajiny (obnova biodiverzity),

- výsadba alejí, remízků, biopásy,
- tvorba travních pásů,
- obnova průchodnosti krajiny (zajištění bezpečného pohybu zvířat),
- zpestřování krajiny – nákup zeleně, tvorba oplocení, ochranné prostředky,
- pozemkové úpravy.

Skauti a organizace pro děti

- rekonstrukce stávajících budov,
- další prostory na činnost,
- kvalitní dětská hřiště,
- vybudování keramické dílny.

Spolek Vltavan

- vybavení kluboven,
- rekonstrukce budov.

Ostatní sportovní kluby

- obnova a rozšíření technického vybavení stávajících hřišť a sportovišť,
- nové sportovní areály, víceúčelová hřiště včetně zázemí,
- výstavba sportovních hal a tělocvičen,
- rekonstrukce zimního stadionu v Dobříši (zastřešení stadionu, úprava technologie mrazení ledové plochy),
- tartanové dráhy pro atletickou přípravu,
- budování cyklistických a turistických stezek včetně značení,
- veřejně dostupná koupaliště,
- vybudování dráhy na in-line brusle.

Kulturní spolky a knihovny

- vybudování kulturně-vzdělávacího centra v Dobříši,
- prostory a zázemí pro spolky, které vytváří kulturně-společenský program,
- výstavba, rekonstrukce a vybavení knihoven s cílem rozšíření jejich funkce,
- úprava a vybavení knihoven pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami,
- nákup výukových programů a elektronických informačních zdrojů pro vzdělávací aktivity, nákup zahraniční literatury na podporu výuky cizích jazyků do knihoven,
- obnova a budování rozhleden,

- budování a údržba rekreačních zón.
-

2.5.3 Neinvestiční potřeby

Fotbalové kluby

- materiálové vybavení,
- větší spolupráce škol s fotbalovými kluby,
- posílení trenérských kapacit,
- větší spolupráce mezi fotbalovými kluby v rámci regionu,
- zajištění kvalitní informovanosti o nabídce klubů,
- pomoc při zpracování žádostí o dotace,
- monitoring dotačních titulů.

TJ Sokol

- materiálové vybavení,
- příspěvek na nájem cvičebních prostor v zimním období.

Hasičské sbory

- materiálové a technické vybavení,
- příspěvky na dopravu,
- příspěvky a materiální podpora pro pořádání letního příměstského tábora.

Myslivecká sdružení

- materiálové vybavení,
- údržba mysliveckých zbraní.

Skauti a organizace pro děti a mládež

- materiálové vybavení,
- skautské kroje,
- stany pro táboření,
- zajištění kvalitní informovanosti o nabídce a aktivitách organizací pro děti,
- podpora a začleňování dětí se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním,
- rozšíření aktivit do okolních obcí,
- rozšíření keramické dílny o další činnost (šperkařství).

Vltavan

- materiálové vybavení,
- uniformy,
- příspěvek na dopravu.

Sportovní kluby

- příspěvky na trenéry,
- příspěvek na pronájem haly a cvičebních prostor v zimním období,
- materiálové vybavení.

Kulturní spolky a knihovny

- podpora pořádání kulturních akcí,
- knihovny jako centrum neformálního, mimoškolního vzdělávání, celoživotního učení,
- projekty na podporu čtenářské gramotnosti, větší spolupráce knihoven a škol,
- komunitní projekty knihoven zaměřené na služby pro skupiny obyvatel ohrožených sociální exkluzí: senioři, svobodné matky, nezaměstnaní, zdravotně hendikepovaní apod., dále také podpora dobrovolnictví a sociální integrace,
- programy pro děti a mládež zaměřené na prevenci kriminality a sociálněpatologických jevů, udržení tradic.

2.5.4 Zhodnocení a závěr

Spolky a neziskové organizace výrazně přispívají ke kulturnímu a společenskému dění v obcích a jsou nedílnou součástí občanské společnosti. Jejich kontinuální podpora (i finanční) je tak v zájmu všech obyvatel území a především v zájmu zástupců jednotlivých obcí, kteří odpovídají za celkové dění v obcích. Dle výše uvedeného výčtu se v území nachází relativně velké množství subjektů zabývajících se volnočasovými aktivitami. Někdy se však jedná o poměrně uzavřená společenství, jejichž členství je podmíněno určitými kvalifikačními předpoklady nebo příslušností k určitému typu vyznání (myslivecká sdružení, rybářské spolky, církevní společenství). Přesto se jedná o pestré nabídku aktivit, kde si každý může vybrat to, co mu vyhovuje. Samotné organizace někdy konstatují nezájem o nabízené aktivity ze strany veřejnosti (zejména sportovní kluby uvádějí nezájem dětí a mládeže), což je pro existenci spolků často ohrožující. Bude třeba zajistit kvalitnější informovanost o aktivitách jednotlivých subjektů a v případě sportovních aktivit realizovat osvětové akce směrem k dětem i rodičům, aby si uvědomili význam těchto aktivit pro zdravý životní styl. Spolky a NNO zaměřené

na volnočasové aktivity nejčastěji konstatovaly potřebu v oblasti materiálového a technického vybavení, zajištění kvalitní informovanosti a finanční podpory na udržení a rozvoj své činnosti. Pro zajištění kvalitního trávení volného času je také nezbytná odpovídající infrastruktura. Většina obcí má základní vybavení (nějaký typ multifunkčního a dětského hřiště), do kterého je však třeba průběžně investovat, aby odpovídalo bezpečnostním a dalším normám. V území je velký nedostatek krytých prostor zejména pro sportovní aktivity. Největší problém pak je u obcí, které mají základní nebo mateřskou školu a kryté prostory pro sport jim chybí (Mokrovraty, Malá Hraštice, Rosovice, Nečín a další.). Investice do tělocvičen a hal, tak v následujícím období představuje jednoznačnou investiční prioritu obcí. Dalším výrazným nedostatkem je absence veřejných koupališť zejména v okolí Dobříše, přestože se zde nachází velké množství vodních ploch. Zde je největší problém s tím, že tyto plochy jsou v soukromém vlastnictví a jsou využívány k intenzivnímu chovu ryb, případně ke sportovnímu rybolovu, což zhoršuje kvalitu vod, které jsou pak pro vodní rekreaci nevyužitelné. Zajímavým řešením by bylo vybudování veřejného koupaliště na bázi kořenového čištění vod (bez nutnosti používání chemických prostředků), které je již druhým rokem zprovozněno v obci Borovany a pro obec je i ekonomicky přínosné. Problém nedostatku vodních ploch pro rekreaci je částečně kompenzován blízkostí řeky Vltavy, kde však kvalita vody také kolísá. V současné době dochází k výrazné revitalizaci pobřežních částí řeky, kde je pestrá nabídka různého sportovního vyžití (jachting, windsurfing atd.). Nabídka území v oblasti vodních sportů a kempingu v okolí Vltavy je podrobněji popsána v kapitole Rozvoj cestovního ruchu. Vzhledem k tomu, že v území působí 3 hokejové kluby, je zde velká poptávka po rekonstrukci a znovuotevření zimního stadionu v Dobříši. Zde však bude třeba investovat zejména do moderních energeticky šetrných technologií, aby provoz areálu neměl výrazně negativní dopad na rozpočet obce. Obyvatelé regionu by uvítali i hustší síť cyklostezek, jejich vzájemnou propojenost a kvalitní značení, často zmiňována byla také dráha pro in-line bruslení.

2.6 Občanská vybavenost a infrastruktura

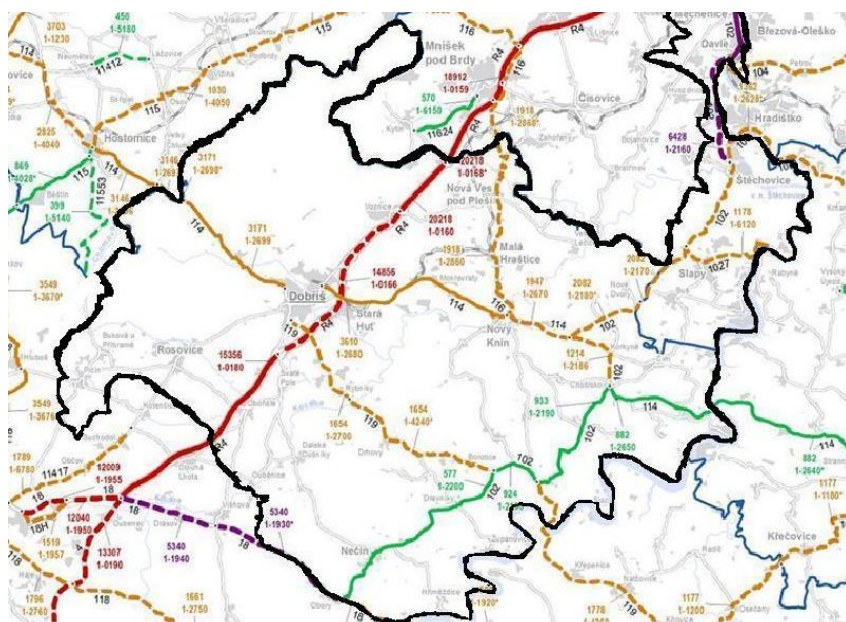
Kapitola popisuje potřeby území (obcí) vztahující se k dopravní infrastruktuře, krajině, životnímu prostředí, zeleni v obcích, odpadovému hospodářství, ale také k technické infrastruktuře v území. Data byla získávána kombinací několika metod a následně komparována mezi sebou. Nejdříve byly využity podklady zpracované pro území již v minulosti (např. Strategický plán rozvoje cestovního ruchu, Rozvojové dokumenty obou Svazků obcí, Sociodemografická analýza regionu Brdy-Vltava). Poté bylo přikročeno k analýze veřejně dostupných statistik poskytnutých Českým statistickým úřadem a dalšími institucemi a k jejich zasazení do kontextu regionu Brdy-Vltava. Potřeby vyplývající z analýz byly získány syntézou zmiňovaných dat, rozhovory a setkáními se starosty a z aktualizace strategických dokumentů Svazků obcí Dobříšska a Novoknínska a Středního Povltaví (dotazovány byly jednotlivé obce). Data týkající se chráněných území pochází z Agentury ochrany přírody a krajiny.

2.6.1 Doprava a komunikace

Dopravu v regionu Brdy-Vltava ovlivňuje blízkost hlavního města Prahy. Mnoho obyvatel denně vyjíždí z území za prací, studiem nebo zábavou právě do Prahy. Tímto dochází k výrazné mobilitě obyvatel, což ovlivňuje jak kvalitu života místních lidí (vliv na soudržnost komunity, volný čas), tak životní prostředí (CO₂ a další jedované látky). Celé území je z hlediska funkčnosti navázáno na Prahu hustou dopravní sítí. Regionem prochází jedna silnice I. třídy, která je dopravní tepnou regionu. Tato rychlostní komunikace (R4) spojuje region s Prahou na severu a na jihozápadě s Jihočeským krajem. Prochází regionem v přibližné délce 15 km. Do území vstupuje u obce Obořiště a vede až k obci Voznice. Denně projede touto nejvytíženější silnicí regionu 10-15 000 aut kolem Dobříše a 15–25 000 aut kolem obce Obořiště, Svaté Pole, Stará Huť a Voznice. Protože se jedná o nejvytíženější komunikaci v území, jsou obce v jejím okolí zatíženy hlukem z této rychlostní komunikace. Je zde však snaha omezovat hluk protihlukovými opatřeními. Dopravní obslužnost pro další rozvoj bydlení a hospodářství je tak velmi dobrá. Rychlostní komunikace R4 je vzdálena maximálně 14–18 km od okrajových (periferních) obcí regionu. Trasa této silnice sleduje přibližně směr historické Zlaté stezky, která byla v 10. století významnou obchodní stezkou z Prahy do Pasova (Bavorska).

V celém regionu převažují silnice III. třídy a celkovou kostru silnic pak doplňují místní komunikace. Z vyjádření starostů vyplynulo, že právě tyto komunikace nejsou v dobrém stavu a je třeba neustálých investic. Problém je však spojen s výstavbou vodovodu a kanalizace, kdy se nejprve čeká na vybudování této technické infrastruktury a až poté je pokládán povrch komunikací. V časovém horizontu se tedy jedná o dlouhodobý proces.

Kartogram 10: Vytíženost komunikací v regionu Brdy-Vltava

Zdroj: <http://scitani2010.rsd.cz/pages/informations/default.aspx>, vlastní zpracování

Legenda:

Červená plná - 15 001–25 000 vozů / 24 h

Červená přerušovaná – 10 001–15 000 vozů / 24 h

Hnědá plná – 3001–5000 vozů / 24 h

Hnědá přerušovaná – 1 000–3 000 vozů / 24 h

Silnice II. třídy

Tučné písmo zobrazuje úseky, které prochází územím MAS Brdy-Vltava.

- II/104: **Davle** – Jílové u Prahy – regionu délka **2 km**
- II/102: Praha – **Davle** – **Štěchovice** – **Chotilsko** – **Drevníky** – Kamýk nad Vltavou – Milevsko – v regionu délka **25 km**
- II/106: **Štěchovice** – Kamenný Přívoz – Týnec nad Sázavou – v regionu délka **2 km**
- II/114: Hořovice – Hostomice – **Dobříš** – **Nový Knín** – **Korkyně** – Neveklov – Semovice – v regionu délka **29 km**
- II/116: **Nový Knín** – **Nová Ves pod Pleší** – Mníšek pod Brdy – Nižbor – Lány – v regionu délka **6,5 km**
- II/119: **Dobříš** – **Drevníky** – Křepeň – Sedlčany – v regionu délka **16 km**

Celková délka silnic II. třídy na území obcí MAS Brdy-Vltava dosahuje přibližně 80 km. V katastru obcí Davle, Štěchovice a Měchenice (silnice č. 102) je problém s vysokou intenzitou dopravy. Frenkventovaná silnice prochází středem těchto obcí a hluk i prašnost spojené s hustou dopravou trápí jak obyvatele, tak zástupce zmíněných obcí. Vše pak ještě zhoršuje nedodržování předepsané rychlosti na území těchto obcí. Se vzrůstající dopravou vzniká problém střetu pěší a silniční dopravy, kdy přednostně jsou vedeny tahy dopravy místy zcela nesmyslně v předimenzovaném profilu.

Silnice III. třídy

- 11417 Dobříš – Rosovice – Kotečnice – Příbram – v regionu délka **10** km
- 11418 Pičín – Rosovice – Obořiště – v regionu délka **7,5** km
- 10226 Dobříš – Svaté Pole - Daleké Dušníky - Nečín v regionu délka **12** km
- 10225 Nečín – Hřimězdice – Vestec – v regionu délka **7,5** km
- 00412 Dlouhá Lhota – Obořiště – Lhotka – v regionu délka **4,2** km
- 10227 Dlouhá Lhota – Ouběnice – Druhlice – Svaté Pole – v regionu délka **4,6** km
- 10228 Obořiště – Svaté Pole v regionu délka **1,5** km
- 11816 Dolní Hbity – Višňová – Ostrov – Obořiště – v regionu délka **2,6** km
- 10223 Drhovy – Drevníky – Županovice – v regionu délka **6,4** km
- 10224 Drhovy – Drhovce – Nechalov – Homole – v regionu délka **3** km
- 10222 Nový Knín (Starý Knín) – Dražetice – Borotice – v regionu délka **8,6** km
- 10221 Nový Knín – Libčice – Borotice – v regionu délka **6,2** km
- 10219 Nový Knín – Záborná Lhota – Prostřední Lhota – v regionu délka **4,4** km
- 10218 Záborná Lhota – Chotilsko – v regionu délka **3,1** km
- 10220 Prostřední Lhota – Sejcká Lhota v regionu délka **1,8** km
- 11427 Chotilsko Lipí – Živohošť – v regionu délka **4,9** km
- 11419 Buková u Příbramě – v regionu délka **1,2** km
- 11428 Hněvšín – v regionu délka **1,4** km
- 11430 Křeničná – v regionu délka **0,5** km
- 11628 Dobříš – Voznice – Nová Ves pod Pleší – v regionu délka **11** km
- 1021 Nová Ves pod Pleší – Velká Lečice – Měchenice – v regionu délka **15** km
- 11627 Nová Ves pod Pleší – Zahořany – Mníšek pod Brdy – v regionu délka **1,4** km
- 11426 Chotilsko – Čím – v regionu délka **2,4** km
- 10216 Korkyně – Křížov – Krámy (Nové Dvory) – v regionu délka **2,7** km
- 10215 Nové Dvory v regionu délka **0,8** km
- 11429 Čím – Křeničná – v regionu délka **4** km
- 10217 Čím – Buš – Slapy – v regionu délka **7** km
- 10212 Buš – autokemp Skalice v regionu délka **3,7** km
- 1027 Slapy – Rabyně – Blaženice – Dalešice – Všetice – v regionu délka **4,6** km
- 10214 Slapy – v regionu délka **2,3** km
- 1023 Štěchovice – Masečín – v regionu délka **2,6** km
- 1022 Davle – Sloup – v regionu délka **1,7** km
- 1026 Malá Hraštice – Senešnice – v regionu délka **3,5** km

Region protíná celkem 154 km silnic III. tříd.

Síť silnic II. a III. kategorie je dostatečně hustá. V některých oblastech je počet doplňujících silnic až nadbytečný, a proto je obtížné dané silnice udržovat ve sjízdném stavu. Tyto komunikace jsou ve špatném stavu ve východní části regionu (Buš, Měchenice, Štěchovice, Čím). Silnice II. a III. třídy jsou však ve vlastnictví Středočeského kraje. Z tohoto důvodu se jimi strategie více nezabývá. Lokální problémy se sjízdností a hustotou dopravy zatím nejsou řešeny jinak nežli návrhem přeložek a obchvatů. Většina z nich je ale neproveditelná z technických nebo ekonomických důvodů.

Místní komunikace

Každou obcí regionu prochází v průměru necelých 14 km místních komunikací. Jejich délka je však výrazně závislá na velikosti zástavby a přilehlých ulic. Některé obce tak mají kolem 2 kilometrů (Korkyně), jiné 30 a více (Nový Knín, Dobříš). Nejčastěji obce v posledních letech

investovaly do oprav povrchu místních komunikací (přibližně 50 % obcí regionu Brdy-Vltava), které procházejí zastavěným územím municipality. Dále se jednalo o investice do instalování dopravního značení (vodorovného i vertikálního). V menší míře pak obce opravovaly chodníky pro chodce, instalovaly zpomalovací pruhy (zvyšování bezpečnosti) a podobně.

Veřejná doprava v regionu

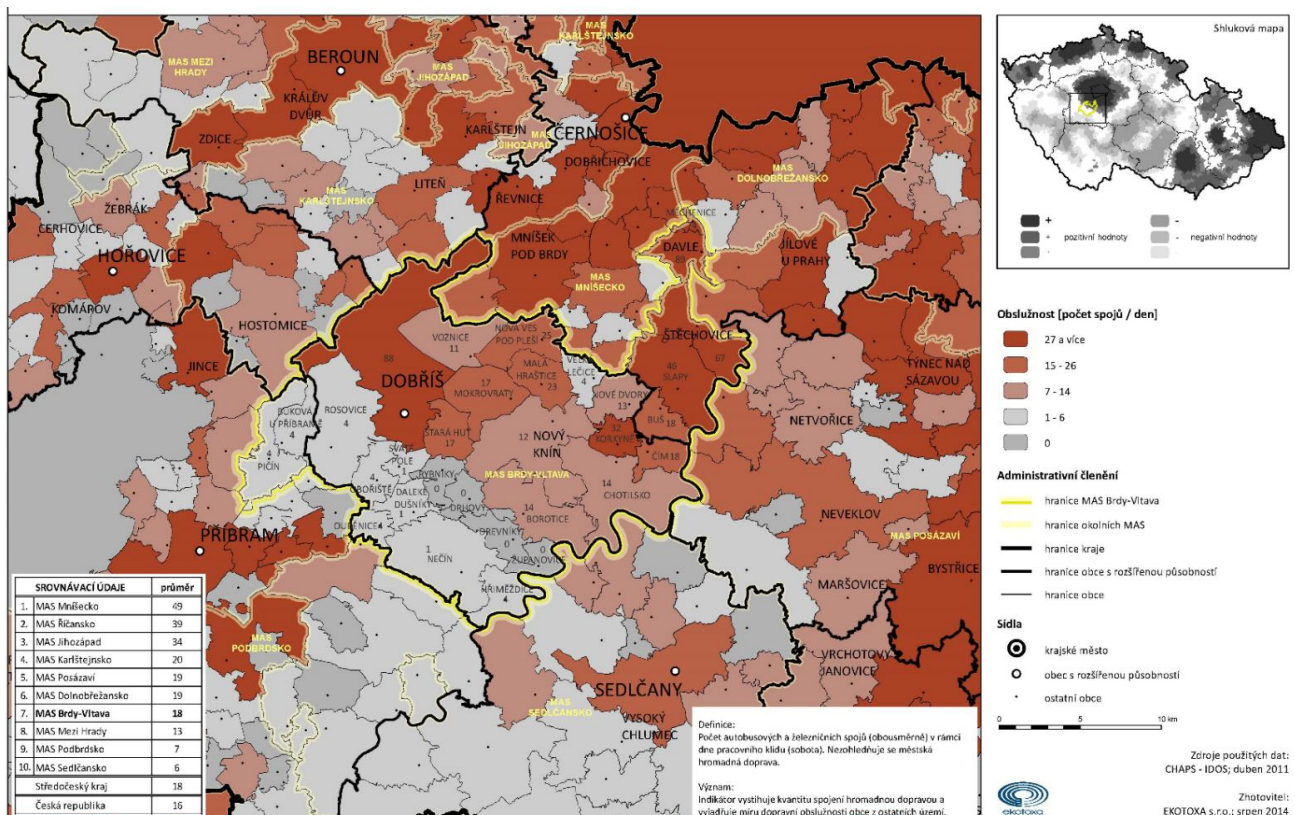
Kvalitní autobusová doprava směrem do/z hl. města je zajištěna zejména z Dobříše a Nového Knína, ale i oblasti Středního Povltaví. Území obsluhují soukromí přepravci na pravidelných linkách Středočeské integrované dopravy (linky D98 a D99) a také autobusy na linkách Pražské integrované dopravy (čísla řady 300 a 400). Středočeská integrovaná doprava funguje na podobných principech jako městská hromadná doprava. I některé dálkové spoje z jižních Čech směrem na Prahu staví na Dobříši. Překážkou většího využívání PID je nedostatek záchytných parkovišť (především v oblasti Středního Povltaví), kde by mohli obyvatelé odstitit své vozy a pokračovat do práce příměstskou dopravou, kterou je území dostatečně obslouženo. Na Dobříši (další centrum, ze kterého se vyjíždí z území za prací) a v menších obcích je parkovacích ploch dostatek.

Tabulka 19: Linky PID obsluhující území regionu Brdy-Vltava

Číslo linky	Trasa
314	Smíchovské nádraží - Nová Ves pod Pleší
317	Smíchovské nádraží - Dobříš, nám.
361	Smíchovské nádraží - Nový Knín
390	Smíchovské nádraží - Neveklo, Jablonná (v území - Štěchovice, Slapy)
437	Štěchovice - Štěchovice
438	Štěchovice - Rabyně, Měřín
439	Štěchovice - Nový Knín
440	Štěchovice - Štěchovice, Masečín
444	Jílové u Prahy, nám. - Měchenice, žel. st.
488	Mníšek pod Brdy, nám. - Nový Knín, Libčice

Zdroj: <http://spojeni.dpp.cz/LinesForm.aspx>

Kartogram 11: Dopravní obslužnost území hromadnou dopravou v sobotu

Kartogram č. 11 dopravní obslužnost území ukazuje, že z jižní a jihozápadní části regionu je dopravní obslužnost o víkendech a svátcích nedostatečná. Problém se týká především malých obcí. Dokládá to i vyjádření starostů – tento problém uváděli na komunitním projednání. To výrazně stěžuje pohyb obyvatel o víkendech především za kulturními a společenskými akcemi. Čtyřčlenná rodina se v malé obci zpravidla bez dvou osobních aut neobejde. I v porovnání s okolními regiony vykazuje území MAS Brdy-Vltava podprůměrnou obslužnost obcí o víkendech. V regionu existují výrazné rozdíly v počtech spojů mezi jednotlivými obcemi v pracovních dnech a o víkendech. Průměrně jede v pracovní den 49 spojů (přes Dobříš ale i 210 spojů, do Županovic 7 spojů), o víkendu obsluží území v průměru pouze 18 spojů. V polovině obcí jede o víkendu méně než 6 spojů.

Dopravu mezi jednotlivými obcemi zajišťuje v území především firma BOSÁK BUS, spol. s r.o., malé obce kofinancují provoz linek, které do obce zajíždí. Otázkou zůstává zapojení všech obcí do zmíněného kofinancování, protože v současné době např. Dobříš na dopravu nepřispívá. Negativní dopad na dopravní obslužnost obcí má především stárnutí vozového parku tohoto dopravce. Přestože v minulosti investoval do nákupu nových autobusů, stále chybí prostředky na obnovu a modernizaci celého vozového parku (propojení s kapitolou Podpora zaměstnanosti a rozvoj podnikání).

Regionem prochází pouze jedna železniční trať č. 210 na trase Praha – Vrané nad Vltavou – Čerčany (s odbočkou na Dobříš – konečná stanice), která je zapojena do Pražské integrované dopravy. Jedná se o čistě turistickou trasu regionálního charakteru. Vlak však nemá pro místní obyvatele větší význam z hlediska dopravy do Prahy. Výjimkou je obec, kde autobus často nezajíždí a vlak je jedinou možností, jak se do Prahy dopravit (jedná se především o obec Malá Hraštice a její okolí). Cesta do Prahy trvá téměř 2 hodiny (autobusem 40 minut) a i cenově je výhodnější doprava autobusem.

Vodní doprava má v regionu význam pouze v jeho východní části, kde protéká řeka Vltava. Mezi Slapskou přehradou a Novou Živohoští funguje v letních měsících (od 1. 7. do 31. 8.) pravidelná osobní lodní doprava, která je zajišťována soukromou firmou. Linka jezdí dvakrát denně tam a zpět.

Komunikace pro cyklisty

Zaměřeno na turisty

Územím MAS Brdy-Vltava prochází významná transevropská cyklotrasa, která je součástí sítě EuroVelo s názvem EuroVelo 7 – Sluneční trasa: Nordkapp – Malta a celkově měří 7 409 km. Vede z Prahy přes Davli, Štěchovice, Slapy, Buš, Čím až na Živohošť k přivozu. Stejnými místy v oblasti vede i významná nadregionální cyklotrasa Vltavská, která sleduje tok Vltavy od pramene až po soutok s Labem a její délka je 450 km. Oblastí dále prochází cyklotrasa č. 308 (Vížina – Knížecí studánky – Aglaia – Dobříš – Stará Huť – Hranice – Chramiště – Libčice – Prostřední Lhota), která se ve Vížině odpojuje z trasy Greenways Praha – Vídeň a cyklotrasa č. 301 (Krásná Hora – Kamýk n. Vlt. – Cholín – Čelina – Prostřední Lhota – Čím – Buš). Obě patří mezi cyklotrasy III. třídy, to znamená, že propojují regionální cíle. Z Měchenic vede cyklotrasa „Po stopách minulosti“ přes obec Davle směrem na Zbraslav. Jen z Davle vychází Posázavská trasa č. 19 pryč z regionu. Tato trasa spadá do kategorie II. třídy, měří 239 km a směřuje až na Moravu.

Regionem prochází velké množství neznačených cyklotras, při jejich zdolávání je však nutné věnovat zvýšenou pozornost orientaci v terénu. Tyto cyklotrasy jsou v regionu zmapovány a uvedeny v cyklistické mapě i s tipy na výlety. Snahou je některé z nich v budoucnu naznačit. Aktualizace Generelu cyklistických tras a cyklostezek na území Středočeského kraje počítá s návrhy nových cyklotras a cyklostezek, jako např. spojení Nového Knína a Štěchovic. Nový generel navrhuje i obměnu některých tras. Především se jedná o ty, které nevhodně vedou po silnicích II. třídy. Snahou v regionu je tak i nadále navyšovat počet kilometrů a propojovat stávající cyklotrasy v území Brdy-Vltava. V rámci PID sezonně funguje i Brdský cyklobus, který může cyklisty regionu přiblížit, protože staví v Mníšku pod Brdy a Kytíně.

Zaměřeno na obyvatele regionu

Výrazným potenciálem území je využití cyklo dopravy pro každodenní dojíždění do práce. Z hlediska udržitelných forem dopravy (jako je podpora cestování do práce na kole) začínají obce spolupracovat, propojovat a stavět komunikace vhodné pro tento typ dopravy a tímto motivovat obyvatele pro využívání kola jako alternativního dopravního prostředku. Pilotním projektem v této oblasti byla výstavba cyklostezky mezi obcemi Stará Huť a Dobříš, kterou využívají místní obyvatelé jako alternativní formu dopravy do zaměstnání (především pak do města Dobříš a v odpoledních hodinách zpět). V Dobříši byly vystavěny i další cyklostezky, ale jedná se především o krátké úseky, které nejsou navzájem propojené, a neumožňují tak bezpečný pohyb na kole po městě. Z tohoto důvodu je (nejen na Dobříši) potřeba doplnit cyklistickými pruhy stávající komunikace v regionu, protože mezi ostatními obcemi v regionu takové propojení v podstatě neexistuje. To znamená, že pohyb obyvatel na kole do zaměstnání není z hlediska jejich bezpečnosti v regionu dostatečně řešen.

Potřeby území v dopravní oblasti

Obce se často zabývají ve svých rozvojových plánech i při setkání starostů kvalitou místních komunikací. Prioritní potřebou obcí definovanou v rámci komunitního projednávání, které bylo zaměřeno na tvorbu Vize komunity (prosinec 2013), je dle zúčastněných starostů dokončení technické i ostatní infrastruktury. Kromě dobudování kanalizace a vodovodu byly zmiňovány také chodníky a úpravy povrchů místních komunikací.

Přestože obce vynakládají každoročně finanční prostředky na opravy místních komunikací, stále není stav silnic v regionu vyhovující. Z tohoto důvodu vyvstávala při komunitních setkáních potřeba dále zkvalitňovat již vybudovanou dopravní infrastrukturu a budovat novou s ohledem na přibývající zástavbu v obcích. V regionu je potřeba opravit přibližně 50 % stávajících místních komunikací. V souvislosti se zajištěním bezpečného pohybu obyvatel a zklidňování provozu na komunikacích je nutné podpořit výstavbu chodníků, zpomalovacích pruhů a instalaci měřičů rychlosti i v malých obcích regionu. Další potřeby jsou již více specifické pro jednotlivé obce. Jedná se např. o vybudování točny autobusu, autobusového nádraží a nové zastávky veřejné dopravy, o opravu mostu či přístaviště u Vltavy. Potenciálem území je zaměřením se na udržitelné formy dopravy v podobě komunikací určených cyklistům (případně vyznačení cyklistických pruhů v rámci stávající komunikace), a to především z pohledu dopravy místních obyvatel do zaměstnání, ale i obecně navyšování počtu kilometrů cyklistických tras a stezek v území. V regionu pak existuje vysoký podíl neznačených komunikací pro cyklisty, a i z důvodu orientace v terénu je jedním z cílů pokračovat v naznačování těchto cyklostezek a cyklotras. Toto s cílem podporovat zdravý životní styl obyvatel i chránit životní prostředí.

Pro zajištění dostatečné dopravní obslužnosti je potřeba obnovit vozový park dopravce, který zabezpečuje dostupnost jednotlivých (malých) obcí regionu nad rámec základní obslužnosti – nad rámec financování veřejné dopravy Středočeským krajem (problematika je podrobněji zpracována v kapitole Rozvoj podnikání a podpora zaměstnanosti).

2.6.2 Krajina, životní prostředí a zeleň v obcích

Region Brdy-Vltava disponuje významným potenciálem v podobě přírodních krás, které do území přitahují řadu turistů a také chatařů a chalupářů. Devízou území je to, že obyvatelé území si potenciál v podobě krásné krajiny a přírody uvědomují. Na základě ankety mezi obyvateli regionu polovina respondentů napříč všemi obcemi uvedla, že se jim líbí životní prostředí, ve kterém žijí. Zde lze spatřovat předpoklad toho, že lidé v území pak budou ochotní o své okolí pečovat a udržovat ho „příjemným pro život“.

Region je ohraničen významnými krajinnými prvky. Na severozápadě se jedná o Brdskou vrchovinu a na jihovýchodě o řeku Vltavu. Zde najdeme divoké skalní soutěsky, které se vytvořily v jílovitém pásnu v oblasti Svatojánských proudů na Vltavě a pod Medníkem na Sázavě. V západní části území se nachází pahorkatina zvaná Hřebeny, ve středu nalezeneme Kozí Hory. Nejvyšším vrcholem brdských Hřebenů je Studený vrch (660 m. n. m.). Brdy jsou vyhledávané hlavně kvůli krásným lesům a výhledům, proto přitahují turisty především v letním období. V lesích je vyznačeno mnoho atraktivních turistických cest a celý region je protkán sítí naučných stezek a cyklotras. Území je díky Brdům členité a lesnaté, mimo míst kolem řeky Vltavy.

Koeficient ekologické stability (KES) stanovuje poměr ploch stabilních a nestabilních krajinných prvků. Tento ukazatel nepřímou indikuje estetickou hodnotu krajiny. Za ekologicky stabilní plochy jsou považovány lesy, louky, rybníky, zahrady, vodní a přírodní plochy. Nestabilní je pak orná půda, chmelnice a zastavěné plochy. MAS Brdy-Vltava vykazuje hodnotu 2,94. Index značí, že je zde vcelku vyvážená krajina, v níž jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami². Obec Voznice (19,98) však výrazně zvyšuje danou průměrnou hodnotu (2,94). Pokud nezahrneme Voznici, region dosahuje v průměru hodnoty 1,5. Stále se však jedná o vyváženou krajinu.

V regionu se nacházejí 3 zvláště chráněná území:

² KES < 0,10: území s max. narušením přírodních struktur; 0,10 < KES < 0,30: území nadprům. využívané, se zřetelným narušením přír. struktur; 0,30 < KES < 1,00: území intenzivně využívané, zejména zemědělskou velkovýrobou, oslabení autoregulačních pochodů v ekosystémech způsobuje jejich značnou ekol. labilitu; 1,00 < KES < 3,00: vcelku vyvážená krajina, v níž jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přír. strukturami; KES > 3,00: přírodní a přírodě blízká krajina s výraznou převahou ekologicky stabilních struktur a nízkou intenzitou využívání krajiny člověkem.

- Andělské schody /Voznice/ – lesní louky s bohatým výskytem chráněných druhů rostlin, hmyzu a plazů.
- Hradec /Dobříš/ – hřbet v Hřebenech s přirozenými porosty.
- Vymyšlenská pěšina /Chotilsko – Prostřední Lhota/ – skalnaté svahy zasahující do oblasti středního Povltaví.

Na území Brdy-Vltava se nachází sedm přírodních rezervací a památek. V regionu jsou také evropsky významné lokality jako součásti evropského systému Natura 2000 (viz níže tab. č. 20 a kartogram č. 12).

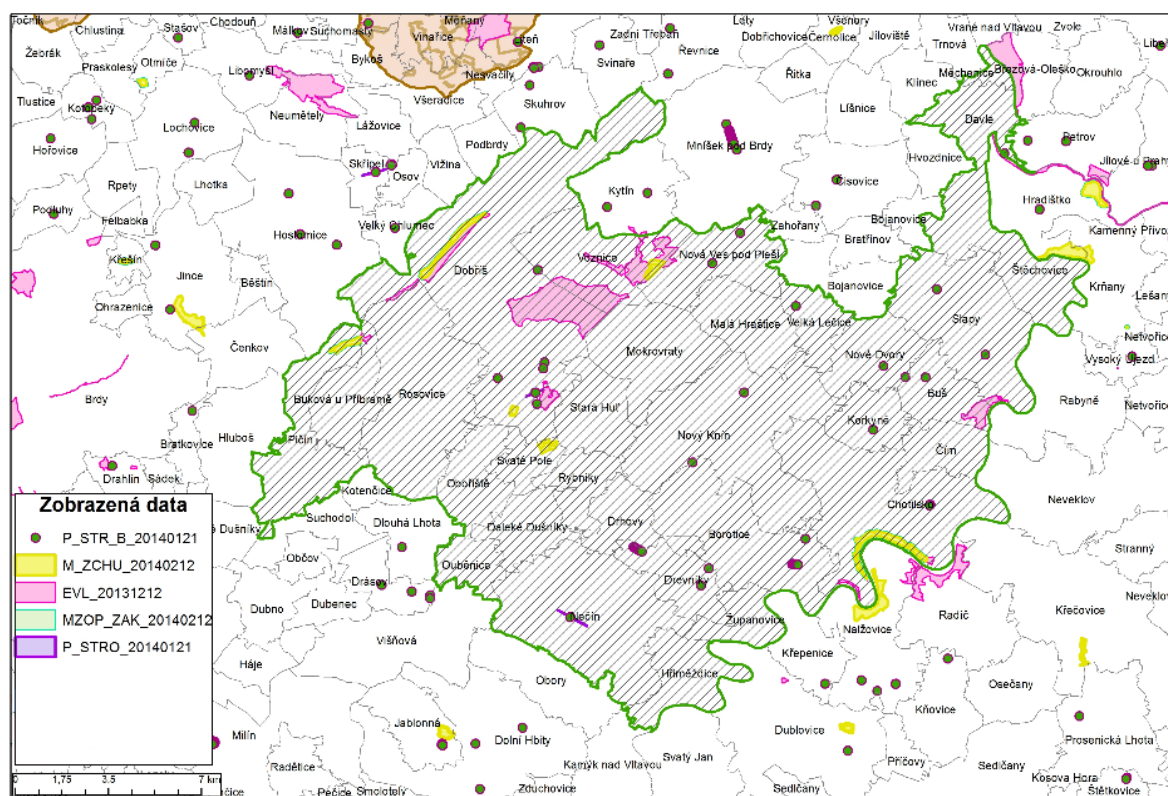
Tabulka 20: Přírodní chráněná území v oblasti

Kategorie	Název	Předmět ochrany	Obec	Datum vyhlášení
PR	Andělské schody	Ochrana a uchování komplexu dvou lesních luk s bohatým výskytem vzácných a zvláště chráněných druhů rostlin, včetně výskytu vzácných a ohrožených druhů hmyzu a plazů.	Dobříš, Voznice	30.3.2002
PP	Dobříšský zámek	Ochrana kriticky ohroženého netopýra velkého, jehož letní kolonie se vyskytuje v půdních prostorech zámku.	Dobříš	30.8.2013
PR	Hradec	Ochrana přirozených ekosystémů listnatých lesů, typických pro exponovaná stanoviště nejvyšších poloh brdských Hřebenů.	Dobříš	30.1.1989
PP	Jezírko u Dobříše	Defilé slabě regionálně metamorfovaných mořských sedimentů svrchnoproterozoického stáří (střídání prachovců, drob a břidlic) s ukázkově vyvinutými výchozy dobříšských slepenců; společenstva rostlin a živočichů i jednotlivé druhy rostlin a živočichů, konkrétně se jedná o heterogenní mozaiky jednotlivých stanovišť v různém stadiu sukcese od nejranějších na obnažených substrátech přes společenstva bylin skalních stěn a sutí až po xerothermní trávníky;	Dobříš	10.11.2009
PR	Kuchyňka	Ochrana jednoho z posledních zbytků přirozených lesních ekosystémů Brd s charakteristickými druhy květeny a zvířeny.	Pičín	31.12.1933
PP	Pařezitý	Zachovalý komplex litorálních porostů rybníka a navazujících mokřadních stanovišť, sloužících jako hnízdiště řady chráněných a ohrožených druhů ptáků a cenných bohatým zastoupením obojživelníků a bezobratlých živočichů.	Budínek	10.11.2009
PR	Vymyšlenská pěšina	Ochrana komplexu přirozených ekosystémů skalnatých svahů středního Povltaví s charakteristickou květenou a zvířenou.	Chotilsko	30.1.1989
EVL	Dolní Sázava	Lokalita hořavky duhové, velevruba tupého.	Davle	22.12.2004
EVL	V hladomoři	Kontinentální opadavé křoviny; lesy svazu Tilio-Acerion na svazích, sutích a v roklich; lokalita prástevníka kostivalového; panonské skalní trávníky; chasmoxytická vegetace silikátových skalnatých svahů; dubohabřiny asociace Galio-Carpinetum.	Davle	22.12.2004
EVL	Aglaia	Lokalita čolka velkého (konkrétně v místních potocích). Je zde také chován jelen evropský a daněk. Proto je také tato lokalita veřejnosti nepřístupná a kolem dokola oplocena.	Dobříš	22.12.2004

EVL	Andělské schody	Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy; lesy svazu Tilio-Acerion na svazích, sutích a v roklich; bezkolencové louky na vápnatých, rašelinných nebo hlinito-jilovitých půdách; vlhkominlná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpského stupně; extenzivní sečené louky nížin až podhůří; dubohabřiny	Dobříš, Voznice	22.12.2004
EVL	Dobříšský park	Lokalita páchnika hnědého.	Dobříš	22.12.2004
EVL	Anglický park	Lokalita páchnika hnědého. Pro místní obyvatele je tento park nejdůležitějším odpočinkovým místem kam utíkají před všednostmi dnešního života.	Dobříš	22.12.2004
EVL	Dobříšský zámek	Lokalita netopýra velkého.	Dobříš	22.12.2004
EVL	Hradec a Kuchyňka	Lesy svazu Tilio-Acerion na svazích, sutích a v roklich; bučiny asociace Luzulo-Fagetum.	Dobříš, Pičín	3.11.2009
EVL	Hrdlička - Žďánská hora	Lokalita přástevníka kostivalového.	Chotilsko	22.12.2004
EVL	Střední Povtaví u Drbákova	Lesy svazu Tilio-Aerion na svazích, sutích a v roklich; evropská suchá vřesoviště; panonské skalní trávníky; středoevropské silikátové sutě; chasmoxytická vegetace silikátových skalnatých svahů; dubohabřiny asociace Galio-Carpinetum.	Chotilsko	3.11.2009

Zdroj: <http://drusop.nature.cz>

Kartogram 12: Zvláště chráněná území MAS Brdy-Vltava

Zobrazená data:

M_ZCHU = maloplošná zvláště chráněná území s vyhlášenými ochrannými pásmy

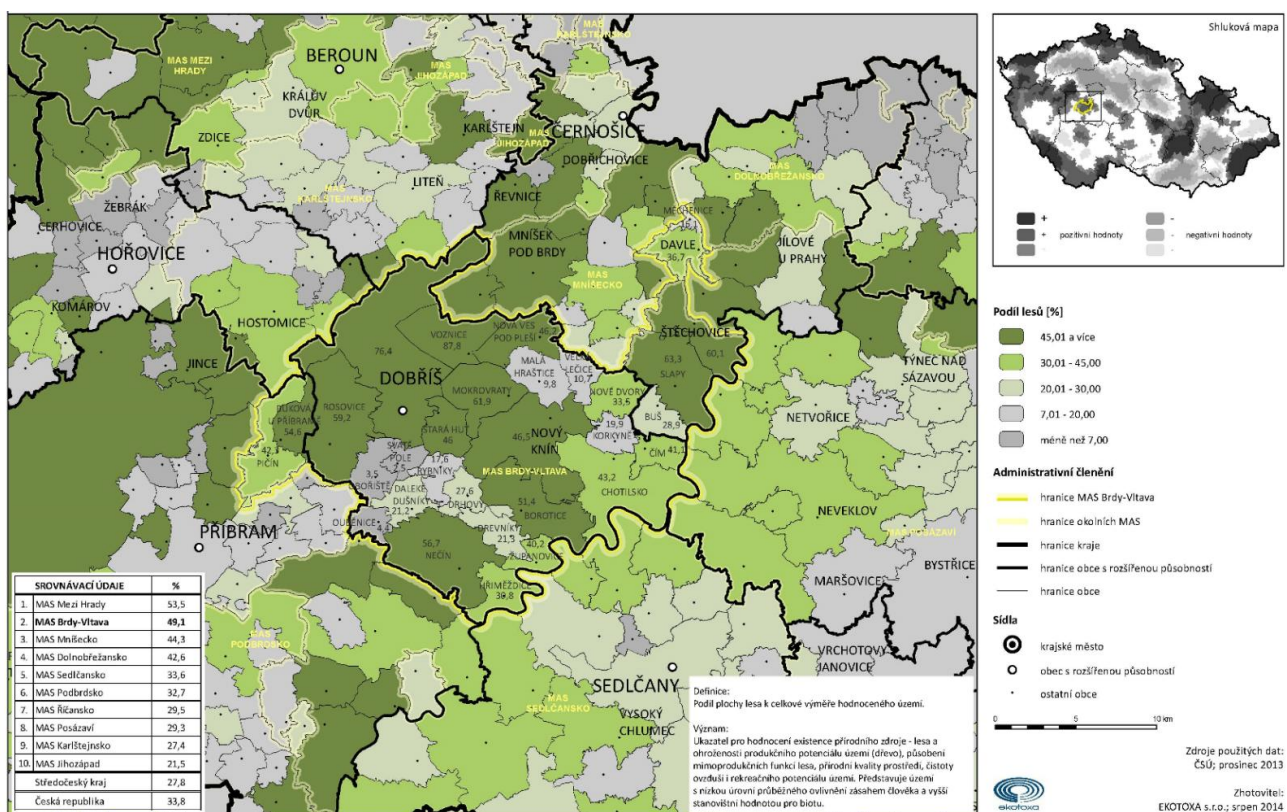
EVL = evropsky významné lokality soustavy Natura 2000

MZOP_ZAK = zákonná ochranná pásma maloplošných zvláště chráněných území

P_STRO = památné stromy

V regionu Brdy-Vltava nalezneme 19 památných stromů a alejí. Tyto stromy jsou roztroušené po celém území. Problematika přírodních atraktivit byla podrobně zpracována v rámci spolupráce s Českým vysokým učením technickým.

Kartogram 13: Lesnatost území

Z celkové výměry území (39 076 ha) je 59 % nezemědělské půdy (lesy, vodní plochy, zastavěné a ostatní plochy). Převažují lesní pozemky, což je dáno výrazným zastoupením pohoří Brdské vrchoviny na severozápadě regionu. Z celkové rozlohy nezemědělské půdy pak 83 % tvoří právě lesy. Jedná se zhruba o polovinu rozlohy území (19 123 ha). Lesy tak tvoří v území přirozenou bariéru proti hluku i prašnosti. Jsou zde zastoupeny převážně jednoleté porosty – monokultury smrků. V regionu najdeme také početné zastoupení borovic. Část lesů je pak smíšená s vysokou kvalitou porostů. Vysoká koncentrace lesních pozemků je pro region charakteristická historicky. Právě dobříšské lesy byly totiž od dob Václava IV. honbištěm českých králů. Tyto starodávné lesy obklopují dobříšskou kotlinu a ohraničují historicky významnou Zlatou stezku (10. století – středověká obchodní cesta) z Prahy do Bavor, která vedla od Obořiště k Dobříši a pokračovala kolem obory Aglaia k Voznici a poté až do Prahy. Zvěř a myslivost jsou pro území příznačné. Najdeme zde daňka skvrnitého, jelence viržinského (běloocasý), bažanta, ondatru pižmovou či muflona. Právě na Dobříšsku se nacházejí obce s nejvyšším podílem lesů na celkové výměře

katastru (Dobříš 76,4 %, Mokrovraty 61,9 %, Voznice 87,4 %). Z hlediska přirozenosti struktury lesa (ukazatel porovnávající aktuální a přirozenou strukturu lesa – věkovou, druhovou, prostorovou) však region dosahuje kategorie 3, což značí střední až silnou odchylku od přirozené struktury lesa. V regionu by tak bylo potřeba posílit všechny funkce lesa tak, aby byly ve vzájemné symbióze, a zároveň podpořit environmentálně šetřené lesnické hospodaření. Pro udržení symbiózy je potřebné, aby fungovala spolupráce mysliveckých sdružení a vlastníků či správců lesů.

Z důvodu vysokého zastoupení lesních porostů vykazuje region podprůměrné hodnoty zastoupení zemědělské půdy. V průměru se zemědělská půda nachází na 40 % území. V porovnání s hodnotami okolních regionů (52,2 %) i Středočeského kraje (60 %) je tak uvedená hodnota výrazně nižší. Produkční potenciál území pro sektor zemědělství by tak mohl být využit například na úkor záboru lesních pozemků. To však není v současné době v regionu prioritou. Podíl zemědělské půdy obhospodařované v režimu ekologického zemědělství na celkové výměře zemědělské je v regionu (3,5 %) pod průměrnou hodnotou České republiky (11,6 %). Ekologicky hospodařící farmy převažují v jihovýchodní části území MAS Brdy-Vltava (Čím, Chotilsko, Nečín, Borotice, Hřiměždice a Županovice). Tento režim hospodaření je spojený s podporou krajinnotvorné funkce pastvin včetně obnovy původní zeleně a zadržování vody v krajině.

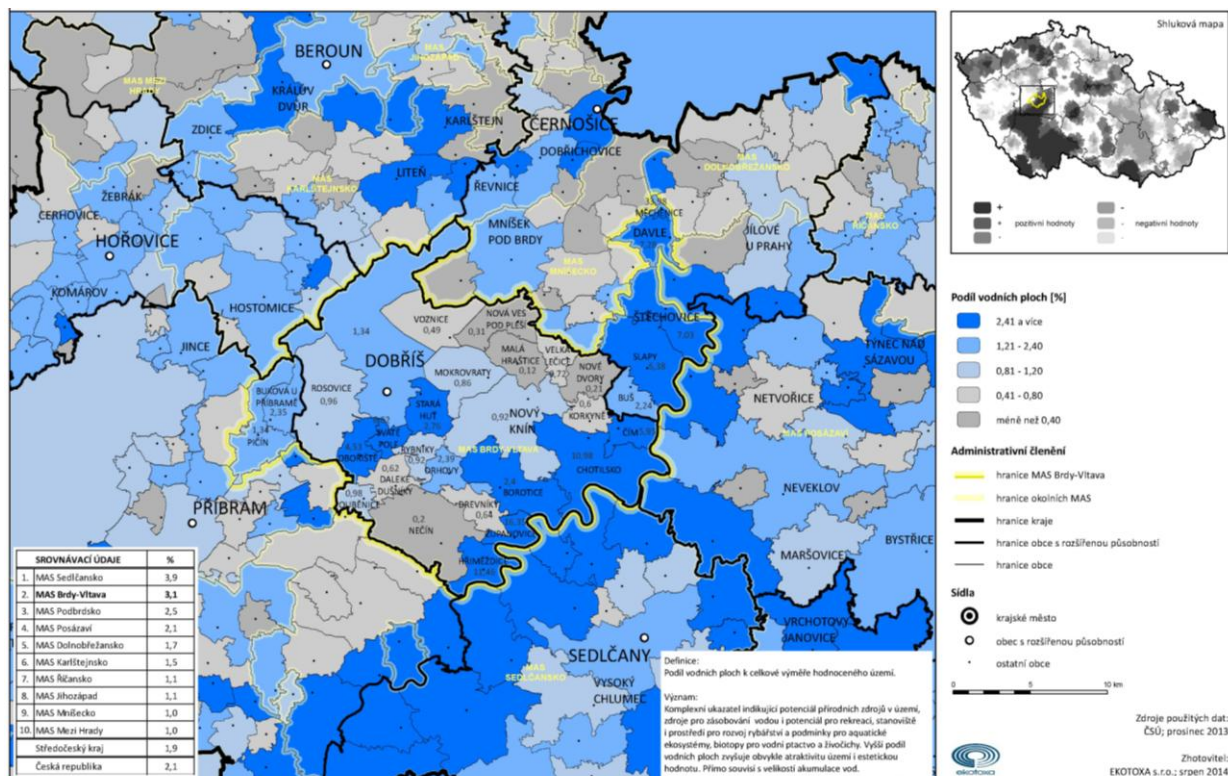
Region je historicky spojen také s těžební činností. Zásadní dopady na využití rozsáhlých částí území souviselo s těžbou uranových rud. Koncem 80. let ztratily zásoby těchto surovin ekonomický a strategický význam a naopak se do popředí zájmu dostaly ložiska zlatých rud. Proto není náhodou, že 11 obcí regionu má na svých katastrálních územích evidovány poddolované oblasti. Jedná se především o obce Ouběnice (20,81 % katastru obce), Daleké Dušníky (12,5 %), Nové Dvory (11,6 %), Borotice (11,4 %) a Nová Ves pod Pleší (10 %). Poddolovaná území je nutné neustále kontrolovat a evidovat případné změny. Těžba zlata probíhala od 14. století také v oblasti Novoknínska. Dodnes se v oblasti Novoknínska nachází největší známé ložisko zlata ve střední Evropě (obec Chotilsko, zejména pak její místní část Mokrsko) a v minulých letech byla opětovně podána žádost o povolení průzkumu těchto ložisek s možností následné povrchové těžby. Starostové všech obcí v okolí s těžbou z důvodu zdravotního i environmentálního ohrožení nesouhlasili a byla sepsána petice, která získala 13 000 podpisů. Specifickým problémem ložiska je mikroskopická zrnitost vtoušenin zlata. To vyžaduje v případě těžby specifickou a z hlediska zátěže životního prostředí rizikovou úpravu kyanidovým loužením. V blízkosti plánovaného těžení se nachází vodní tok Vltava a hrozily by průsaky kyanidu a arzenu do Vltavy. To by ovlivnilo kvalitu života nejen v regionu, ale i na přilehlém území. V současné době nebyly průzkumné vrty povoleny.

Region lze v současné době charakterizovat jako území bez výraznějších zdrojů znečištění – s výjimkou zatížení z dopravy (více viz podkapitola Místní komunikace). V oblasti je větší množství starých ekologických zátěží (nutná kontrola jejich stavu), daných zejména dřívějšími výrobními podniky a vojenskými areály.

Voda v území

V průměru se vodní plochy nachází na 3 % rozlohy území. Jejich zastoupení v jednotlivých obcích je však výrazně diferencované. Průměrnou hodnotu značně přesahují obce v jižní části regionu, v jejichž blízkosti protéká řeka Vltava (od obce Hřiměždice po Měchenice). Severní a jižní část území pak trpí nedostatkem zdrojů pro zásobování vodou. Přestože se na polovině území nacházejí lesní pozemky, lesnatost jednotlivých katastrálních území obcí se výrazně liší. V 9 obcích regionu zabírají lesy více než 50 % jejich rozlohy, což je často doprovázeno kvalitním vsakem dešťových vod, a tedy i dobrou retenční schopností krajiny. Na druhou stranu však s blízkostí zástavby ubývá lesních porostů a zde se objevuje problém se schopností krajiny zadržet vodu. Z tohoto důvodu je nutné v území zlepšovat retenční schopnosti krajiny budováním poldrů, péčí o lužní lesy, obnovováním malých vodních nádrží, zvyšováním obsahu humusu v půdě, čištění koryt, odbahněním rybníků, protože nízká retenční schopnost krajiny zvyšuje riziko vzniku povodní a zhoršuje jejich průběh. Region trápí nejen riziko povodní z velkých vodních toků, jako je Vltava a v obci Davle i soutok Vltavy a Sázavy, ale především malé vodní toky, jako je říčka Kocába a její přítoky (Sychrovský, Drhovský, Voznický, Novovesecký potok a další) a další potoky a soustavy rybníků v území (např. Pílský, Hřiměždický, Libický, Čelinský, Bojovský či Meredský, Sloupecký, Zahořanský, Javorka a další). Průměrný vodní stav říčky Kocáby je 59 cm, v době povodní se však dokáže navýšit i na čtyřnásobek průměru. Nejvyšší zaznamenaný vodní stav byl 2. 6. 2013 na hodnotě 241 cm. Dalším problémem se jeví dešťové srážky z přivalových dešťů, které bleskově obcemi protečou a nadělají lokální škody.

Kartogram 14: Podíl vodních ploch v území

V území je potřeba zpracovat povodňové plány obcí (které je nemají) ohrožených záplavami tak, aby docházelo ke včasnému přenosu informací o možnosti povodňového nebezpečí. Povodňový plán by měl být zpracován komplexně na celý tok se všemi relevantními vazbami a souvislostmi mezi jednotlivými katastrálními územími. Následná realizace protipovodňových opatření především na malých tocích pak vyvstala na základě znovu se opakující negativní zkušenosti z povodní (v letech 2011 a 2013), kdy především malé říčky a potoky napáchaly v území mnoho škod.

Průměrný roční úhrn srážek v regionu činí 577 mm, což je srovnatelné s hodnotami Středočeského kraje (585 mm). Naopak při porovnání úhrnu srážek v regionu s Českou republikou (665 mm) dosahuje území MAS Brdy-Vltava podprůměrné hodnoty. Část území historicky trpěla odtokem vody z krajiny. Buď je region sužován suchem, nebo naopak přivalovými dešti, které ale obcemi pouze protečou a napáchají škody. Zavedení vhodných protipovodňových opatření by přispělo k řešení problému povodní a naopak i sucha.

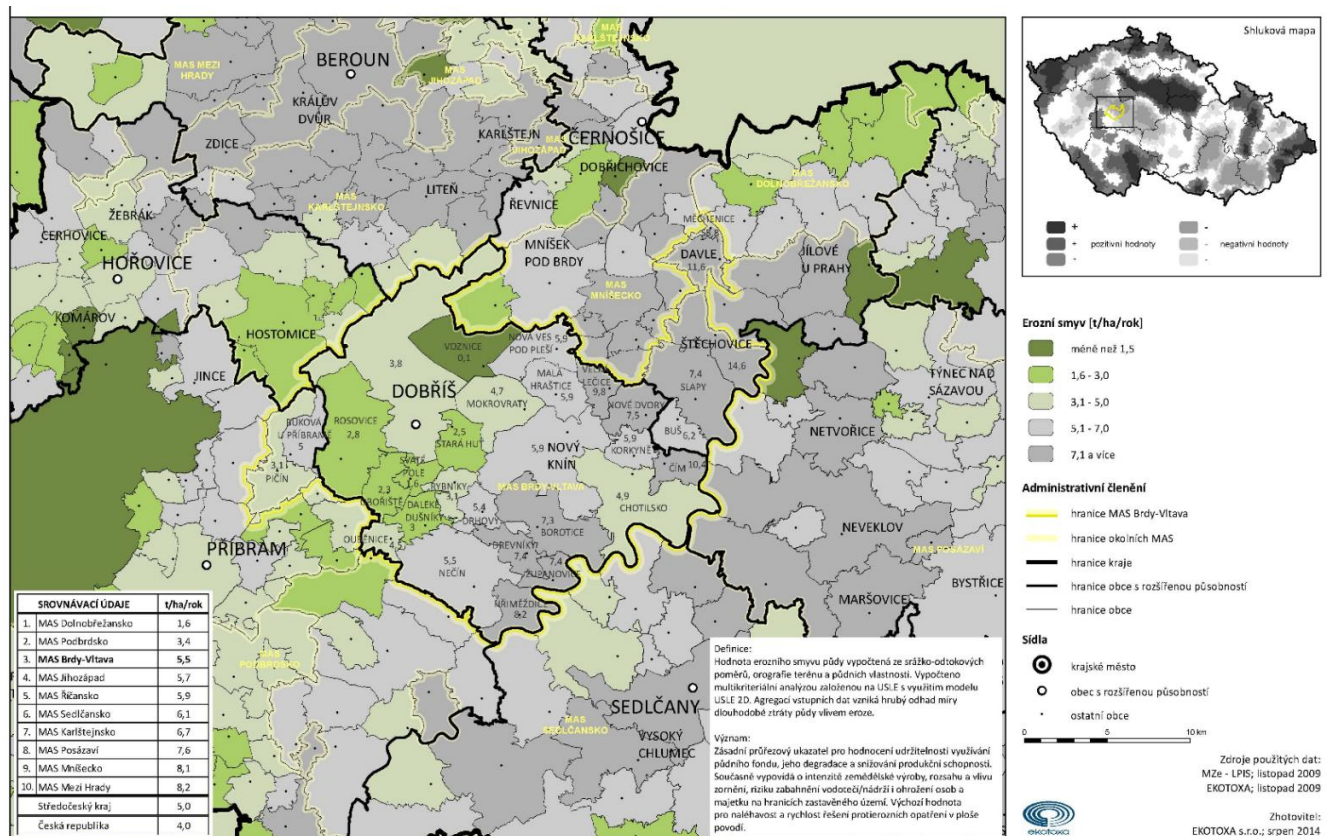
Do regionu zasahuje i řeka Sázava, která se v obci Davle vlévá do Vltavy. Problémem území se začíná stávat přístupnost břehů řeky Vltavy pro koupání (obce v oblasti Středního Povltaví) z důvodu pronájmu pozemků u břehu soukromým vlastníkům. Pozemky jsou často oplocovány, a tudíž je znemožněn přístup k vodě.

Část území severně od Dobříše je zásobena dostatečným počtem zdrojů pitné vody s dobrou vydatností i kvalitou vody, což je ovlivněno přítokem z Brdské pahorkatiny. Celkově je ale většina území charakteristická nedostatkem pitné vody a problémy s kvalitou povrchových vod.

Charakteristickým prvkem území z hlediska vodního režimu je vodní nádrž Slapy a Štěchovice, které vodní režim v území silně ovlivňují. Jejich využití je však především rekreační. I když území není považováno za tradiční rybářskou oblast, nachází se zde mnoho rybníků a dalších vodních ploch k rybaření určených (rybník Příkop, Sychrovský rybník, Svatopolský rybník, Nový rybník, Papež a další).

Část zemědělského půdního fondu v regionu, kde nejsou výrazněji zastoupeny lesní pozemky, je ohrožena vodní erozí a splachem kvalitní půdy.

Kartogram 15: Vodní eroze zemědělské půdy

Průměrná dlouhodobá ztráta půdy vlivem eroze je v území 5,5 t/ha/rok. Příпустné hodnoty erozního smyvu se pohybují v rozmezí 0,5–2 t/ha/rok v závislosti na druhu půdy. Tyto hodnoty region přesahuje. Polovina území je pak erozí výrazně zasažena. Jedná se především o obce v jihovýchodní části území směrem k řece Vltavě. Nejvíce postiženou obcí jsou Měchenice 58,8 t/ha/rok, dále Štěchovice 14,6 t/ha/rok a Davle s hodnotou erozního smyvu 11,6 t/ha/rok.

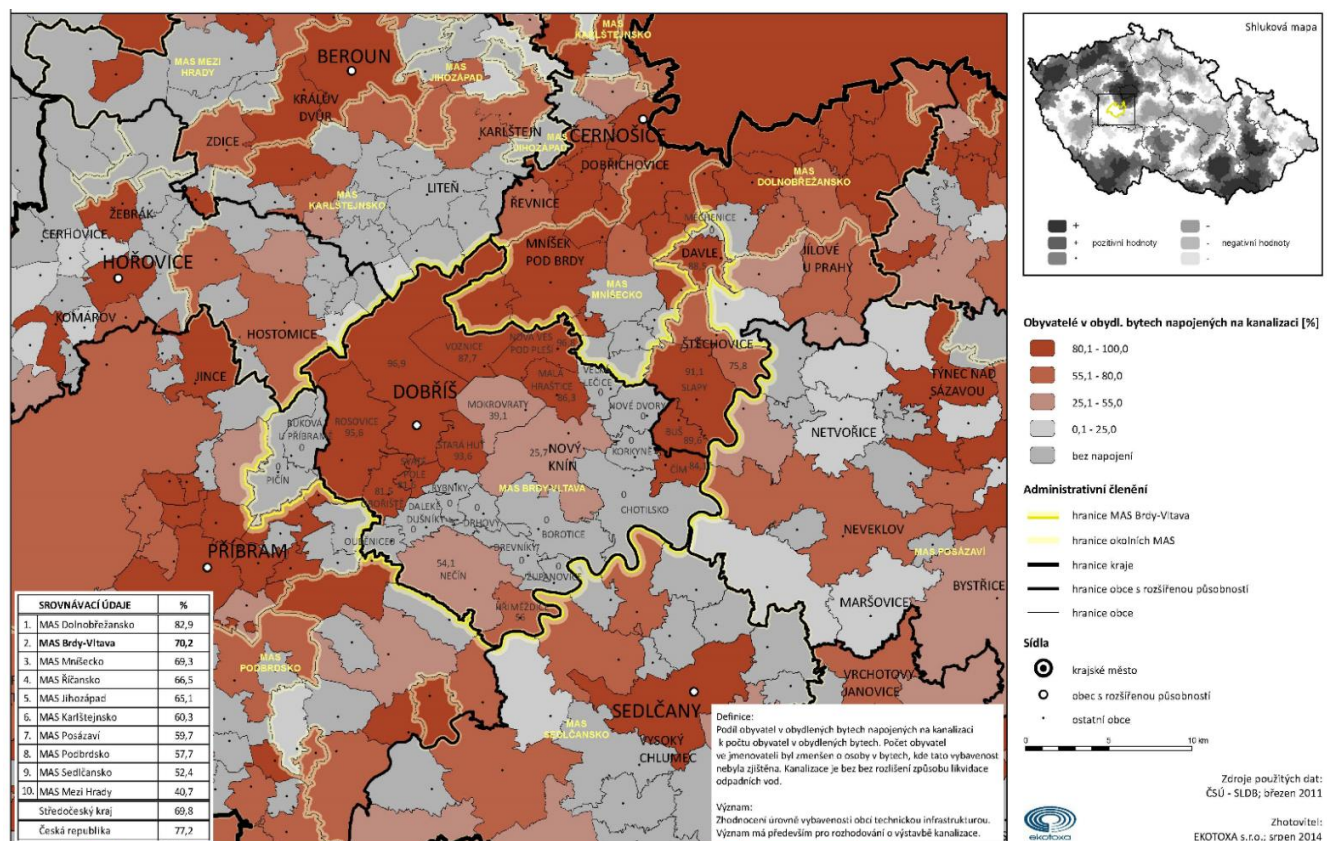
Vodní eroze má negativní dopady na zemědělství (úbytek půdních částic a živin), tzn., že ubývá zemědělská půda, která se jinde zase hromadí (zanášení vodních toků, znečišťování vod, záplavy). Je důležité erozi zabránit, a to např. pěstováním vhodných plodin a navržením správného rozdělení kultur v krajině, dělením bloků orné půdy na menší celky, vysazováním remízků, budováním mezí, podporováním šetrných způsobů hospodaření, popř. dalšími protierozními opatřeními.

Zeleň v obcích

I díky potenciálu regionu v podobě příjemného prostředí s krásnou přírodou kladou obce důraz na péči o veřejnou zeleň v intravilánu i jeho okolí (na setkání se starosty určena zeleň jako druhá prioritní oblast hned po obnově dopravní a technické infrastruktury). V území pomalu dochází k obnově starých cest a revitalizaci (památných) alejí. Upravují se veřejná prostranství ve smyslu rozšiřování ploch zeleně a je zde snaha upřednostňovat výsadbu původních druhů rostlin. Pozitivní vliv na tuto změnu má také existence tzv. pracovní čety (působí v rámci projektu Podpora zaměstnanosti osob ohrožených sociálním vyloučením, který realizuje MAS Brdy-Vltava), která jezdí po členských obcích a rekultivuje veřejná prostranství. Četa vždy po dobu nejvýše 2 týdnů působí v jedné obci, kde zajistí kompletní úpravu a údržbu veřejných prostor včetně úpravy ploch kolem hřišť, mateřských škol nebo naučných stezek, ale také úpravu a výsadbu zeleně. V obcích tak bylo vysazeno a upraveno mnoho zelených ploch. Spokojenost s údržbou veřejných prostor v souvislosti s péčí o zeleň byla často zmiňována i samotnými obyvateli regionu v anketním šetření, které probíhalo v polovině roku 2014.

Infrastruktura spojená s kvalitou životního prostředí

Kartogram 16: Podíl obyvatel žijících v trvale obydlených bytech napojených na veřejnou kanalizaci

Do technické infrastruktury (rozšiřování a rekonstrukce vodovodu, kanalizace či výstavby obecních čistíren odpadních vod – dále ČOV) investovaly všechny obce v území. V regionu je tak 58 % obcí připojeno stokovou sítí na ČOV. Jedná se o obce Buková u Příbramě, Čím, Dobříš, Hřiměždice, Chotilsko, Mokrovraty, Malá Hraštice, Nečín, Nová Ves pod Pleší, Nový Knín, Obořiště, Pičín, Rosovice, Stará Huť, Voznice, Davle, Slapy a Štěchovice. V téměř všech obcích se zatím nejedná o 100 % připojení všech obyvatel, ale vždy jen části a postupně jsou další obyvatelé k ČOV připojováni, jak je dobudován kanalizační řad. Na samotnou kanalizaci bylo v roce 2011 připojeno 70,2 % obyvatel regionu. Číselný údaj o počtu obyvatel připojených na ČOV zkrslují hodnoty dané počtem obyvatel žijících ve městě Dobříš (tvoří 1/3 všech obyvatel regionu). Ve skutečnosti nejsou především obyvatelé malých obcí na ČOV napojeni, což má negativní dopad na kvalitu povrchových vod. Zde jsou odpadní vody vyváženy z jímek nebo je využíváno biologického čištění rozkládajícího nečistoty – septiků či domovních čistíren. I v anketním šetření byla právě chybějící kanalizace často zmiňována jako to, co lidem v obci nejvíce chybí.

Na vodovod bylo v roce 2011 v území obcí Dobříšska, Novoknínska a Středního Povltaví napojeno 99,45 % obyvatel, 28 % mělo zavedený plyn.

I z hlediska ochrany životního prostředí je třeba klást důraz na výstavbu dalších čistíren odpadních vod, vodovodních a kanalizačních řadů v obcích, které zatím touto technickou infrastrukturou nedisponují, nebo je již ve špatném technickém stavu. Problémem také zůstává chybějící napojení na vodovodní i kanalizační řad v případě obyvatel rekreačních oblastí v okrajových částech obcí. Tento problém je pak umocněn v letní sezoně, kdy výrazně (několikanásobně) narůstá počet obyvatel v rekreačně atraktivním území kolem řeky Vltavy a na druhé straně regionu pak v obcích v blízkosti Brd.

2.6.3 Odpadové hospodářství

V regionu převažují obce venkovského charakteru s přehlednou sídelní strukturou. Základní požadavky na svoz odpadu jsou tak uspokojeny. V území kolem Dobříše a Nového Knína působí v oblasti svozu komunálního odpadu převážně jedna svozová firma. Jedná se o firmu DOKAS Dobříš, s.r.o. (kromě obcí Malá Hraštice a Nová Ves pod Pleší – AVE CZ komunální služby s.r.o.). V oblasti Středního Povltaví má každá obec nastaven vlastní systém sběru, třídění a svozu odpadu, což je patrné v diferenciaci svozových firem (Davle, Slapy – AVE CZ komunální služby s.r.o., Štěchovice – Rumpold s.r.o.). Firma DOKAS, která v převážné části území působí, často využívá svého majoritního postavení při vyjednávání s jednotlivými obcemi a to se promítá do výše cen za svozy odpadu. Spolupráce obcí v rámci území MAS Brdy-Vltava tak nabízí příležitost společného vyjednávání podmínek se svozovou firmou.

V území MAS Brdy-Vltava se nachází dva sběrné dvory (Dobříš, Nový Knín). O možnosti vybudovat další, v jiné části regionu, se v území již dlouhou dobu diskutuje. V současné době plánuje několik obcí výstavbu nového sběrného dvora (Rosovice, Davle). V regionu funguje jedna třídící linka a kompostárna, které jsou ve vlastnictví města Dobříš. Kompostárna však není z hlediska svého provozního potenciálu plně využívána. Do budoucna je zde prostor pro její plné využití v souvislosti s cílem Plánu odpadového hospodářství zvyšovat materiálové využití odpadů (přednost před skládkováním). Dále je možné vozit „zelený“ odpad z území do kompostárny Líšnice, která se nachází přímo za hranicemi regionu. Bioodpad, který není zpracován v území, je často přeprodáván k následnému štěpkování do kompostárny Jarošovice na Vltavotýnsku. Tato kompostárna se však nachází přibližně 60 km jižně od hranic území MAS Brdy-Vltava.

Region disponuje dostatečně hustou sítí kontejnerů na tříděný odpad, na kterou jsou sami starostové pyšní. Problémem je nedostatečná informovanost obyvatel o odpadovém

hospodářství, a zejména o tom, co a jak třídit. Proto je vhodné se zaměřit na vzdělávání obyvatel v této oblasti (blíže rozepsáno v kapitole věnované celoživotnímu vzdělávání k udržitelnému rozvoji). Obecně je v území snaha snižovat množství komunálního odpadu tím, že budou tříděny všechny složky, které třídit lze (od plastu přes papír až po biologicky rozložitelný komunální odpad). Aktuálně je starosty řešena problematika svozu a ukládání biologicky rozložitelného komunálního odpadu. V současné době je tento druh odpadu řešen ve většině území, které je převážně venkovského charakteru, neoficiálně. Jedná se o „přírodní“ komposty, které bývají umístěny v rozích soukromých zahrad obyvatel regionu. Nejčastěji pak bývá starosty v této souvislosti diskutována otázka pořízení domácích minikompostů, které by byly poskytnuty obyvatelům obcí pro individuální třídění a zpracování odpadu. Ve společném projektu na pořízení kompostů pro obyvatele regionu vidí zástupci obcí příležitost navázat užší spolupráci mezi obcemi. Tato aktivita má potenciál (v případě své realizace) snížit objem biologicky rozložitelného komunálního odpadu v odpadu určeném ke skládkování a podporovat ochotu obyvatel třídit odpad.

Přestože z anketního šetření vyplynula hrdost místních obyvatel na prostředí a přírodu, která je obklopuje, v regionu se nachází mnoho evidovaných uzavřených černých skládek, které mohou životní prostředí negativně ovlivnit (např. skládky v území obce Buš, Čím, Drhovy, Malá Hraštice, Nečín, Nový Knín, Rosovice, Stará Huť, Velká Lečice, Voznice a další). Nové černé skládky (lokálního charakteru) se stále pravidelně objevují (většinou na stejných místech) a obce je musí opakovaně odstraňovat. Situace je komplikována vysokým počtem objektů rekreačního bydlení, v jejichž blízkosti se černé skládky vyskytují nejčastěji. Problém svozu odpadu a tvorby černých skládek je pak ještě umocněn v hlavní (letní) sezoně, kdy se počet obyvatel některých obcí několikanásobně navyšuje. Jedná se především o obce v blízkosti rekreační oblasti kolem toku Vltavy a na druhé straně regionu v blízkosti Brd. Zde bude opět potřeba obyvatele v této oblasti vzdělávat, zajistit osvětovou činnost a také nastavit účinnou kontrolu a postih těch, kteří černé skládky vytvářejí.

V oblasti odpadového hospodářství lze spatřovat jednu z mála dalších příležitostí pro tvorbu pracovních míst v regionu zejména pro osoby s nízkou či žádnou kvalifikací, které své uplatnění na trhu práce v místě dosud hledají velmi obtížně (problematika je rozpracována v kapitole Sociální služby a dostupné bydlení). Možnosti jejich uplatnění spatřujeme právě v oblasti zpracování tříděného odpadu na primární suroviny, s nimiž by se následně obchodovalo. V tuto chvíli většina vytríděného odpadu putuje mimo území nebo je přeprodán ke zpracování firmám mimo region.

Potřeby území

V regionu je potřeba udržet funkce lesa a nalézt rovnováhu mezi produkčními (těžba, sběr lesních plodů) i mimoprodukčními funkcemi (klimatická, vodoochranná, půdoochranná, zdravotní a hygienická a rekreační). Brdská vrchovina je častým cílem turistů. Z tohoto důvodu je pro region velmi důležité rozvíjet vzdělávací aktivity pro návštěvníky regionu i místní obyvatele a informovat je o tom, jak je možné chránit přírodu a krajinu (propojení s kapitolou Rozvoj vzdělávání). Snahou je podpořit přírodě blízké způsoby lesního hospodaření, např. používání technologií šetrných k přírodě (koně, lanové systémy apod.).

V důsledku negativních zkušeností z posledních povodní v roce 2013 je nutné se zaměřit také na budování protipovodňových opatření a na aktivity zvyšující retenční schopnost krajiny (protipovodňové plány, odbahnění a vyčištění rybníků, výsadba lesních pozemků v obcích, kde je podíl těchto pozemků nízký, úpravy koryt místních toků, včasná informovanost obyvatel o hrozícím riziku, včasná komunikace vodohospodářů s obcemi), aby bylo možné zamezit vzniku případných hygienických a bezpečnostních škod. Region disponuje velmi omezenými zdroji kvalitní pitné vody, proto je nutné pořizovat technologie na úpravu vod určených pro výrobu pitné vody z obvyklých zdrojů vod, tzn. z vody povrchové a podzemní.

Vodní erozi je postižena především jihovýchodní část regionu. Zde je nutné zavádět protierozní opatření tak, aby došlo ke zmírnění negativního projevu vodní eroze. Žádoucí je především pěstování vhodných plodin a navržení správného rozdělení kultur v krajině, dělení bloků orné půdy na menší celky, vysazování remízků, budování mezí, ochranných nádrží, výsadba dřevin u půd ohrožených erozí a další. Tato opatření budou sloužit jak k ochraně intravilánu obcí, tak k zachycení smyté zeminy.

Přestože se vzhled veřejných prostranství včetně zeleně v posledních letech zlepšuje, stále je nutné zaměřovat se na tuto oblast a tím zlepšovat prostředí v obcích i jejich okolí (např. obnova tradičních krajinných prvků, jako jsou aleje, stromořadí). Zde je možné uvažovat i o částečném zapojení místních obyvatel, čímž dochází k podpoře zájmu lidí o místo, kde žijí. Další potřebou se jeví likvidace černých skládek, které se v katastrálních územích obcí opakovaně objevují.

Všechny obce regionu v posledních letech investují do technické infrastruktury (dokončení, výstavba vodovodu, kanalizace, rozšiřování, výstavba ČOV) s cílem zvýšit kvalitu života svých obyvatel i chránit životní prostředí. Vybavenost území se tak v tomto směru pomalu zlepšuje. Přesto je i nadále potřeba rozšiřovat především kanalizaci směrem z center obcí i do vzdálenější zástavby, protože tyto okrajové části jsou v současné době charakteristické nedostatečnou vybaveností vodovodem a kanalizací. S navyšováním počtu obyvatel některých obcí bude v budoucích letech nutné navyšovat i kapacity čistíren odpadních vod.

V regionu se dlouhodobě diskutuje otázka nakládání s biologicky rozložitelným komunálním odpadem. V území funguje jen jedno obecní kompostovací zařízení (u obce Svaté Pole) a i z tohoto důvodu se začalo uvažovat o výstavbě dalšího (na pozemcích obce Čím). Další možností, jak řešit biologicky rozložitelný odpad, je pořízení domácích minikompostérů pro obyvatele regionu. Podobná situace jako u kompostáren nastala i ohledně sběrného dvora. Plně funguje jeden sběrný dvůr, druhý byl v září 2014 nově otevřen. Přesto se oba sběrné dvory nachází v severní části území a například ve Středním Povltaví nebo v jižní části regionu není sběrný dvůr stále žádný. Několik obcí proto uvažuje o výstavbě dalších, aby mohla být efektivněji řešena absorpční kapacita území. V regionu je plánováno organizovat vzdělávací aktivity týkající se odpadového hospodářství i otázek udržitelného rozvoje obecně (více v kapitole Rozvoj vzdělávání). Oblast odpadového hospodářství otevírá také možnost zaměstnávání osob znevýhodněných na trhu práce (kapitola Sociální služby a dostupné bydlení).

2.6.4 Ostatní infrastruktura a služby

Kapitola zahrnuje infrastrukturu a služby, které zajišťují informovanost obyvatel a jejich vyšší bezpečnost. Je zde obsažena také problematika územních i rozvojových dokumentů obcí regionu, přehled brownfieldů a problematika dostupnosti obecních bytů v území MAS Brdy-Vltava.

Ostatní infrastruktura a služby

V posledních letech investovalo 80 % obcí regionu do modernizace, rozšiřování nebo oprav veřejného osvětlení. Jedná se především o průběžné opravy po částech (výměna zářivek za úspornější, za zářivky s dlouhou dobou životnosti, nátěry či výměny vršků světel). Pokud nastane porucha, tak se osvětlení většinou vyměňuje za modernější a úspornější. V obcích, kde došlo v posledních letech k rozšiřování zástavby, je problémem nedostatečné pokrytí těchto nových částí veřejným osvětlením (Čím, Dobříš, Mokrovraty, Nový Knín, Pičín, Svaté Pole). Obce ale plánují tuto chybějící infrastrukturu postupně doplňovat. Municipality, kde zatím nemají veřejné osvětlení s úsporným režimem, plánují stávající osvětlení průběžně měnit s důrazem na jeho modernizaci, která povede k úspoře spotřeby energie a nákladů obce na jeho provoz.

V současné době disponují obce, jež obecní rozhlas používají, modernizovaným rozhlasovým systémem (bezdrátový). Špatná je situace ve vzdálenějších místních částech, tam obce plánují rozhlas teprve dále rozšiřovat. Část obcí rozhlas vůbec nemá. Jedná se především o malé obce (Korkyně, Slapy, Svaté Pole). Některé obce nahradily místní rozhlas SMS kanálem (Stará Huť, Nová Ves pod Pleší), přes který rozesílají obyvatelům aktuální informace. Jiné využívají k šíření informací e-mail (Nečín). Obce ležící na toku Vltavy (Davle, Měchenice, Štěchovice) dostaly

na nový rozhlas finanční prostředky ze Státního fondu životního prostředí (realizace od září 2014). Zde je rozhlas nezbytnou záležitostí především při informování o blížícím se nebezpečí povodní. Většina obcí regionu nedisponuje kamerovým systémem. To je dáno tím, že jsou v území zastoupeny převážně malé obce, kde kamery umístěné nejsou. Přesto by starostové těchto obcí do budoucna uvítali umístění kamer alespoň na vytipovaná místa v obcích (Čím, Davle, Malá Hraštice, Měchenice, Nový Knín, Slapy, Mokrovraty a další). Především se jedná o jejich umístění v blízkosti kontejnerů na tříděný odpad, kde se objevuje stále se opakující problém s nepořádkem kolem kontejnerů i to, že lidé často vhazují do kontejnerů na třídění neodpovídající odpad. Kamery také přispívají k ochraně a bezpečnosti osob a majetku či záznamávají protiprávní jednání a odhalují přestupky. Dalšími místy, kde by bylo v obcích kamery vhodné umístit, jsou tak budovy obecních úřadů nebo dětská či multifunkční hřiště. V obcích, kde již kamery fungují, plánují rozšíření i do dalších lokalit (Nečín, Štěchovice, Dobříš a další).

V posledních letech obce ve velké míře neinvestovaly do budov obecních úřadů a z rozhovorů se starosty vyplynulo, že investice již budou nutné. Především se jedná o rekonstrukce budov obecních úřadů (např. Buš, Daleké Dušníky, Rosovice, Županovice, Nečín a další) či další úpravy (např. výměna střešní krytiny nebo rekonstrukce půdních prostor).

Ve všech obcích regionu funguje CzechPoint, který byl zaveden za účelem rychlého poskytování služeb občanům.

Brownfieldy v území

V roce 2007 byla pro území ORP Dobříš zpracována studie identifikující brownfieldy v regionu. V červnu 2014 probíhalo zjišťování aktuálního stavu těchto objektů v území obcí regionu a došetření této problematiky v oblasti Středního Povltaví. Protože region MAS Brdy-Vltava je převážně venkovský, brownfieldem jsou tedy často bývalé zemědělské areály. Dále se pak v území nacházejí také opuštěné vojenské prostory a objekty, které již svému původnímu účelu neslouží. Řada z nich je však dnes v soukromém vlastnictví, což v mnoha případech komplikuje využitelnost daných objektů. Přestože se v území stále nachází mnoho nevyužívaných objektů, za posledních 7 let se situace postupně zlepšuje a část z nich je již využívána, nebo byly naopak zbourány. Nové brownfieldy se zatím v regionu neobjevují. Z důvodu jednodušší komunikace s vlastníky brownfieldů uvádí tabulka jen ty, které jsou ze 100% nebo z převážné většiny vlastněné obcemi. Tyto objekty mají větší potenciál k dalšímu využití, protože odpadají složité vyjednávání ohledně vlastnických vztahů.

Tabulka 21: Seznam brownfieldů v území v obecním vlastnictví

Obec	Poloha v k.ú.	Typ	Přibližná plocha areálu (m ²)	Původní funkční využití	Stručný popis	Stavebně-technický stav	Ekologická zátěž	Současný stav objektu
Dobříš	v centru jižní části katastrálních	pozemky s minimálním zastavěním	18 840	neidentifikováno	oplocený pozemek s dřevinami	dobrý - nemovitosti vyžadují údržbu a menší opravy	ne	získána dotace - vznikne "jedlový háj" městský park
Dobříš	v centru jižní části katastrálních o území	samostatně stojící objekt s pozemky	2 038	občanské vybavení	bývalý objekt kina	průměrný - nemovitosti vyžadují zásadní rekonstrukci	ne	stav nezměněn - záměr: vybudovat vzdělávací centrum
Chotilsko	v jižním výběžku katastrálních o území	samostatně stojící objekt s pozemky	16 819	průmysl	u "štoly Josef"	špatný - nemovitosti vyžadují zásadní rekonstrukci	lze předpokládat	stav nezjištěn
Nečín	poblíž východní hranice katastrálních o území	samostatně stojící objekt s pozemky	6 058	občanské vybavení	bývalá mateřská škola a bytem správce	dobrý - nemovitosti vyžadují údržbu a menší opravy	ne	stav beze změn, areál zahrady využívá MŠ a školní družina
Nový Knín	v centru jižní části katastrálních o území	komplex objektů s pozemky	13 097	zemědělství	rekonstrukce před cca 5 lety	dobrý - nemovitosti vyžadují údržbu a menší opravy	lze předpokládat	objekt by se měl vracet řádu Křížovníků s červenou hvězdou
Nový Knín	u východní hranice katastrálních o území	komplex objektů s pozemky	6 166	zemědělství		špatný - nemovitosti vyžadují zásadní rekonstrukci	lze předpokládat	objekt by se měl řádu Křížovníků s červenou hvězdou
Stará Huť	u západní hranice katastrálních o území	samostatně stojící objekt s pozemky	609	bydlení	cca 1/4 patra užívána	dobrý - nemovitosti vyžadují údržbu a menší opravy	ne	obecní majetek, aktuálně dočasně část využívána jako knihovna; od září 2014 volné, pokud bude pracováno s tímto objektem a navrženo zajímavé využití

Zdroj: Katalog brownfieldů identifikovaných na území ORP Dobříš (Zuzana Kramářová; 2007), vlastní šetření

Ve spolupráci s Českou zemědělskou univerzitou v Praze (Fakulta lesnická a dřevařská) dochází v současné době ke zpracování návrhů možného využití dvou vybraných brownfieldů. Jedná se o objekt v Nečíně, kde se nachází na okraji obce nevyužívaná budova bývalé mateřské školy. Dále se jedná o nouzové ubytování, tzv. obecní pastoušku v obci Stará Huť.

Plánování obcí – územní a rozvojové dokumenty

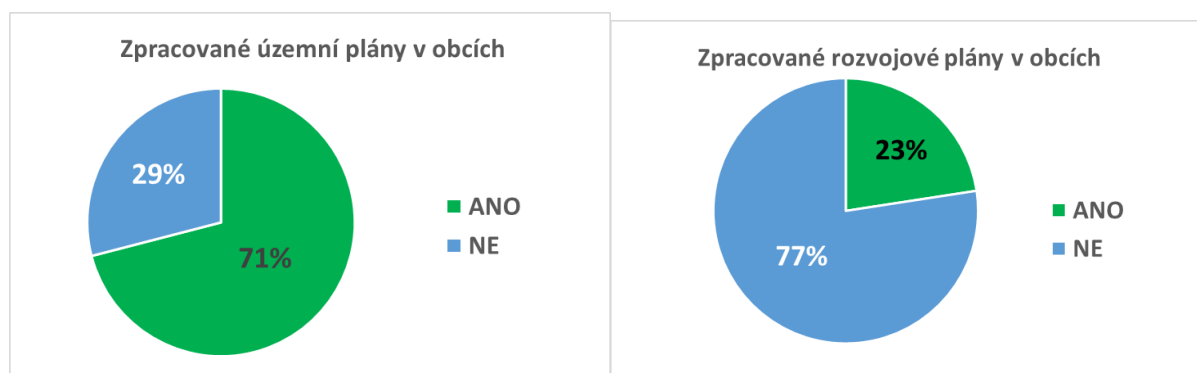
V regionu se nachází 31 obcí, z nichž má územní plán veřejně dostupný 71 % obcí a 10 % z nich má schváleno zadání (pořízení) ÚPD. 19 % obcí pak územní plán veřejně dostupný (či zpracovaný) nemá. Opačná situace je u rozvojových dokumentů obcí. Pokud pomineme ne zcela aktuální strategické koncepce Svazku obcí Dobříšska a Novoknínska a Svazku obcí Středního Povltaví, tak vlastní aktuální strategický plán má zpracováno pouze 23 % obcí. Struktura, obsah i samotný název dokumentu se v jednotlivých obcích výrazně liší. Obce do současné doby necítily potřebu své strategické plány zpracovávat. V současné době je však při realizaci obecních záměrů kladen důraz na jejich zakotvení v dlouhodobých koncepcích tak, aby bylo možné rozvoj obcí efektivněji plánovat. Přestože zpracování rozvojového dokumentu

není legislativně vymahatelné, lze předpokládat, že se bude zvyšovat počet obcí, které budou chtít rozvojový dokument vytvořit.

Způsoby a metody plánování rozvojových dokumentů se v jednotlivých obcích (které mají strategii) výrazně lišily. Rozdíly byly zapříčiněny především finančními a personálními kapacitami jednotlivých obcí. Město Dobříš připravovalo svůj strategický plán v zapojení širokého spektra místních aktérů, prostřednictvím setkávání s veřejností za použití metody kulatých stolů, konzultacemi s odborníky na jednotlivé sledované oblasti i odborníky na zpracování dlouhodobých koncepcí rozvoje, dotazníkovým šetřením, které šlo do všech domovních schránek ve městě. Jednalo se o kombinaci komunitního s expertním přístupem zpracování rozvojových dokumentů.

Malé obce (v regionu převládají) zpracovávají v lepším případě rozvojové koncepce na základě podkladů z dotazníkového šetření mezi obyvateli. Návratnost takovýchto šetření však nebývá vysoká. Zcela zde tedy chybí základní metoda organizace práce při zpracovávání rozvojových dokumentů, a to týmová práce (komunitní projednávání s místními obyvateli) bez výraznějšího zapojení pracovních skupin v podobě odborníků na danou problematiku. V horším (a v regionu převládajícím) případě zůstávají rozvojové záměry pouze „v hlavách“ představitelů obcí a nejsou nikde napsány.

Graf 21: Obce se zpracovanými územními a rozvojovými plány

Zdroj: vlastní šetření

Potřeby území

Přestože obecně obce v minulosti investovaly do veřejného osvětlení, vyvstala v této oblasti potřeba investic především v podobě postupného rozšiřování osvětlení i do nové zástavby a dalších místních částí. Zde totiž často zcela chybí. Tam, kde obce zatím výrazněji neinvestovaly do veřejného osvětlení, plánují zavádět zářivky s dlouhou dobou životnosti (např. LED) s důrazem na úspornost energií. Obce, které místní rozhlas používají k informování obyvatel, mají vesměs již nové bezdrátové rozhlasové systémy. Přesto zde existuje stejný

problém jako v případě veřejného osvětlení. Rozhlas funguje téměř výhradně v centru obce a do vzdálenějších míst či místních částí již zaveden není. Proto by zástupci obcí rádi postupně i rozhlas rozšiřovali do další zástavby. Za účelem zvyšování bezpečnosti obyvatel obcí i ochrany majetku plánují obce instalaci kamer (kamerového systému). Zatím se neuvažuje o celoplošném pokrytí obce, ale spíše o umístění kamer na vytipovaná místa, kde nejčastěji dochází k problémovým situacím (např. budovu obecního úřadu, hřiště, umístění blízko kontejnerů na tříděný odpad a další). V obcích, kde již kamery zavedené mají, plánují jejich postupné rozšiřování i do dalších lokalit. V posledních letech obce výrazněji neinvestovaly do oprav budov obecních úřadů a z rozhovorů se starosty vyplynulo, že těchto investic bude v budoucnu třeba. Jedná se především o rekonstrukce budov obecních úřadů (výměna střešní krytiny, zateplení, výměna oken po rekonstrukci půdních prostor pro další využití).

I přes stále se zlepšující situaci se v regionu nachází mnoho nevyužívaných objektů, které postupem času chátrají. Především ty, jež se nacházejí v majetku obcí, je možné v podstatě ihned využít jak pro cestovní ruch (příklad dobré praxe – TEP faktor v Chotilsku), tak pro zvýšení kvality života místních obyvatel (příklad – návrh Komunitního centra s knihovnou na Dobříši).

V současné době se stává aktuální otázka zpracování programu rozvoje municipalit. Sami starostové si to uvědomují a začínají se sami obracet s konzultacemi, jak vytvořit rozvojový dokument, např. na místní akční skupinu. Dále je v regionu důležité klást důraz na aktualizaci územních plánů. Ty jsou totiž spolu s rozvojovou koncepcí významné pro plánování všech aktivit v území (např. podnikatelské činnosti).

2.7 Rozvoj cestovního ruchu

2.7.1 Základní charakteristika území z pohledu cestovního ruchu

V rámci členění ČR na turistické regiony spadá území MAS Brdy-Vltava do oblasti střední Čechy-jih (Benešov, Kutná Hora, Příbram, části okresů Praha-východ, Praha-západ). Dle počtu obcí se však jedná o malou turistickou destinaci. Na západě je region ohraničen severní částí Brd, na východě je lemován řekou Vltavou. Celý Středočeský kraj se vyznačuje různorodou geologickou stavbou. Pestrá je především jeho jižní část, kde se nachází i region Brdy-Vltava. Nejvýznamnější geologickou jednotkou středních Čech jsou zvrásněné horniny barrandienu. Paleontologicky zajímavé je jílovské pásmo, sledující údolí Vltavy od Solenic ke Štěchovicím a přes údolí Sázavy pokračující až do oblasti Jílového u Prahy. Dále je z geologického pohledu zajímavý lom Jezírko u Dobříše, kde jsou vidět specifické slepence.^{3,4}

Z hlediska geomorfologického členění ČR zasahuje do regionu Brdy-Vltava Brdská vrchovina a Středočeská pahorkatina. Brdská vrchovina, tzv. Hřebeny, ve středu Kozí Hory a údolí Vltavy jsou významnými krajinnými prvky, které charakterizují tento region. Nabízí se zde k výletům jak kopcovitý terén, tak údolí s vodními toky.

Brdy lákají turisty především díky krásným lesům, přírodě a panoramatickým výhledům. Celý region je protnut sítí značených turistických tras i nezačtených cyklotras a cyklostezek. Jeho předností je dobrá dopravní dostupnost především automobilovou a autobusovou dopravou. Jedním

z nejoblíbenějších typů rekreačních oblastí v České republice bezpochyby zůstávají oblasti podél řek zasazených do geomorfologicky členitého a přírodně zajímavého terénu. Touto oblastí je i Střední Povltaví a jihovýchodní část ORP Dobříš.

2.7.2 Nabídka cestovního ruchu

2.7.2.1 Přírodní atraktivity území MAS Brdy-Vltava

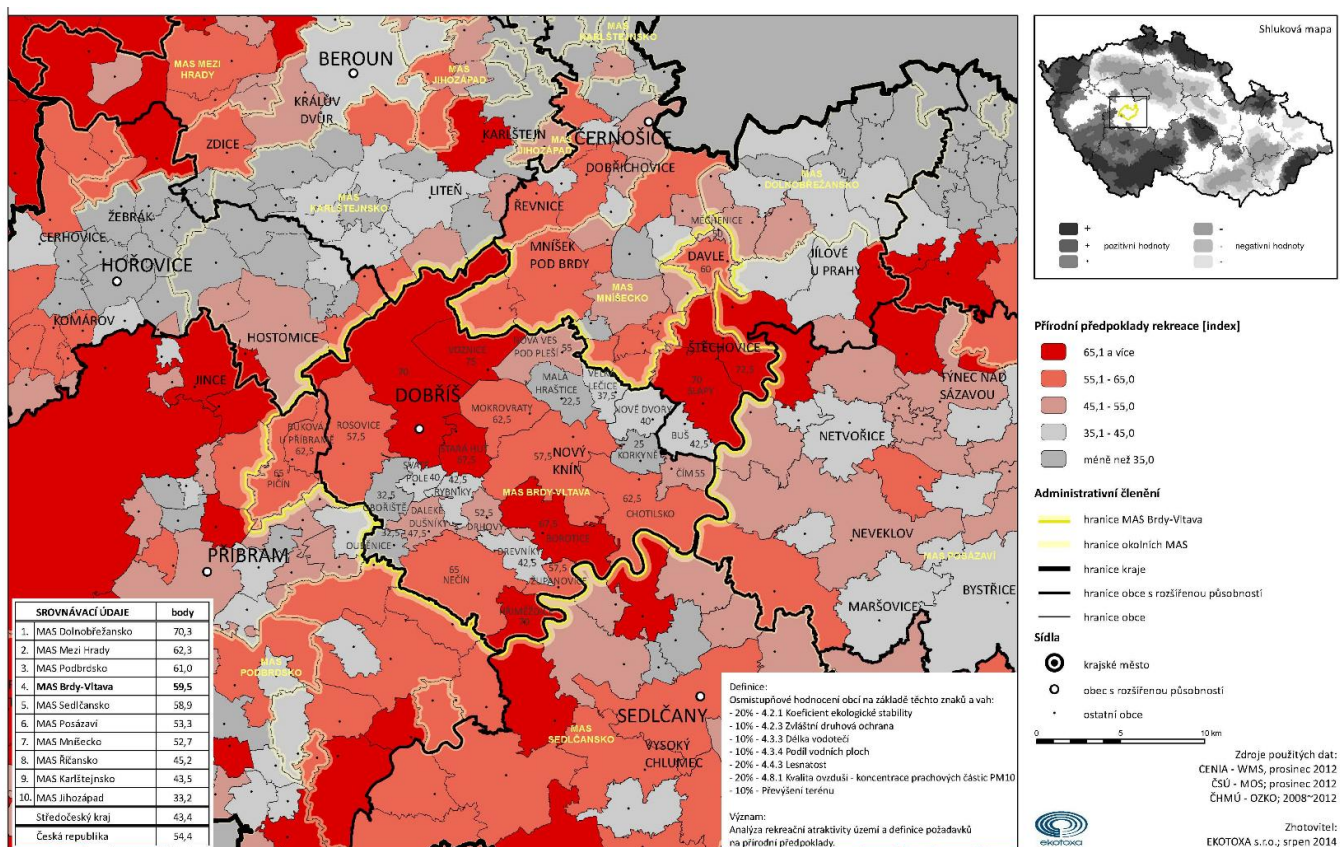
Na území regionu se jako chráněná území nalézají přírodní rezervace Andělské schody, Hradec, Kuchyňka a Vymyšlenská pěšina a další přírodní památky. V regionu jsou dále evropsky významné přírodní lokality, které jsou součástí soustavy Natura 2000 (přírodní atraktivity jsou podrobně rozpracovány v kapitole Občanská infrastruktura a vybavenost).

³ Zdroje: Geologická minulost České republiky, Ivo Chlupáč a kolektiv, 2002,

⁴ Academia, Ztracená moře uprostřed Evropy, V. Turek, R. Horný, R. Prokop, 2003, Academia

Návštěvníci si hodnotu regionu uvědomují především ve spojitosti s Brdskou vrchovinou a řekou Vltavou, jež jsou hlavními dominantami území. Další nabídku tvoří přírodní památky, které se nachází ve francouzském a anglickém parku u dobříšského zámku.

Kartogram 17: Index přírodních předpokladů rekreace

Kartogram 17 zobrazuje rekreační atraktivitu území z pohledu přírodních předpokladů k rekreaci. Přírodní podmínky území vytvářejí základní předpoklady rekreace a cestovního ruchu. Z **kartogramu 17** je patrné, že většina obcí území je atraktivní zejména pro pobyt v přírodě (turistika, cykloturistika, kempink atd.). Sedm obcí dokonce vykazuje nejvyšší sledovaný stupeň přírodní atraktivitu (Dobříš, Voznice, Stará Huť, Borotice, Hřiměždice, Slapy a Štěchovice). Celkově region dosahuje z hlediska přírodních předpokladů rekreace 59,5 bodu. To je nad průměrem celého Středočeského kraje (43,4 bodu) i celé ČR (54,4 bodu).

Kulturní atraktivita území

Roubená lidová architektura, která patří k okruhu tzv. středočeského domu, se v území MAS Brdy-Vltava dochovala výjimečně pouze jako jednotlivé obytné i hospodářské objekty (např. Dražetice, Starý Knín). V regionu převládá zděná zástavba z doby okolo poloviny 19. století a pozdější. V okolí Nového Knína se dochovaly náročně zdobené usedlosti s historizující nebo

eklektickou výzdobou štítových průčelí obytných domů i hospodářských stavení (zejména rozměrné chlévy) budovaných vesměs až na počátku 20. století (Borovice, Chotilsko, Nová Ves pod Pleší, Starý Knín). Stejně jako v Posázaví se zde dochovalo velice málo ucelených souborů lidové architektury a většina vesnic byla poškozena novodobými rekonstrukcemi či novou zástavbou.⁵

Tabulka 22: Seznam kulturních památek v oblasti

část obce	památky	umístění	stav
Borovice	kostel Nanebevzetí Panny Marie s farou	náves	dobry, pristupné
Dražetice	venkovská usedlost	na návsi	mírně poškozeno, nepřístupno (soukromé)
Čelina	zámek	východní část vsi	dobry, pristupné bez expozice (Statek Adámek)
Čelina	židovský hřbitov	západně nad Čelinou	mírně poškozeno, pristupné
Buková u Příbramě	zámek	severozápadní část obce	mírně poškozeno, nepřístupné
Dobříš	kostel Nejsvětější Trojice	nám. Svobody	dobry, pristupné
Dobříš	kostel Povýšení sv. Kříže	při silnici	mírně poškozeno, pristupné
Dobříš	kaple sv. Jáchyma	u silnice do Rosovic	mírně poškozeno, pristupné
Dobříš	židovský hřbitov	Rukavičkářská	mírně poškozeno, pristupné
Dobříš	socha sv. Jana Nepomuckého	nám. Svobody	dobry, pristupné
Dobříš	socha sv. Šebestiána	Mírové nám.	dobry, pristupné
Dobříš	zámek	nám. Svobody	Dobry, pristupné
Dobříš	hrad Vargač	Vargač	havarijní, nepřístupné
Dobříš	lékárna zvaná Stará, „U Anděla strážce“	Pražská	dobry, pristupné (soukromé)
Dobříš	měšťanský dům	Mírové nám.	mírně poškozeno, pristupné (soukromé)
Dobříš	měšťanský dům Kopáčkův	Mírové nám.	dobry, pristupné (soukromé)
Dobříš	radnice	Mírové nám.	dobry, pristupné
Dobříš	venkovský dům	Pražská	Dobry, pristupné (soukromé)
Dobříš	venkovský dům	Dlouhá	dobry, pristupné (soukromé)
Dobříš	městský dům „Hlasův domek“	Mírové nám.	dobry, pristupné (soukromé)
Dobříš	vila, z toho jen oplocení s brankou	U Ovčína	dobry, pristupné (soukromé)
Dobříš	děkanství	Antonína Dvořáka	dobry, pristupné (soukromé)
Dobříš	zemědělský dvůr panský	nám. Svobody	dobry, pristupné (soukromé)
Dobříš, Trnová	tvrz Dvorce, archeologické stopy	severně od Dobříše	dobry, pristupné
Dobříš, Trnová	výšinné opevněné sídliště – hradiště Hradec, archeologické stopy	severozápadně od Dobříše	dobry, pristupné
Hněvšín	boží muka		dobry, pristupné
Homole	venkovský dům		dobry, nepřístupné (soukromé)
Hřímězdice	kostel sv. Anny	náves	dobry, pristupné
Hřímězdice	socha sv. Jana Nepomuckého	v oplocení fary čp. 22	dobry, pristupné
Hřímězdice	zámek		dobry, pristupné (bez expozice)
Kozí Hory	socha sv. Floriána		dobry, pristupné
Libčice	kaple sv. Jana a Pavla	vrch	dobry, pristupné
Nová Ves pod Pleší	venkovský dům	severní okraj obce, údolí potoka	nezjištěno
Nová Ves pod Pleší	lázeňský dům Léčebný ústav TRN Na Pleši		dobry, pristupné
Nové Dvory	venkovská usedlost	jihozápadní část obce	dobry, pristupné (soukromé)

⁵ Zdroj: [online]

[http://www.krstredocesky.cz/documents/20994/106351/Vyhodnocen%C3%AD%20krajinn%C3%A9ho+r%C3%A1zu+St%C5%99edo%C4%8Desk%C3%A9ho+kraje+\(2.+etapa\)%20-%C4%8D%C3%A1st+F?version=1.1](http://www.krstredocesky.cz/documents/20994/106351/Vyhodnocen%C3%AD%20krajinn%C3%A9ho+r%C3%A1zu+St%C5%99edo%C4%8Desk%C3%A9ho+kraje+(2.+etapa)%20-%C4%8D%C3%A1st+F?version=1.1)

Nový Knín	kostel sv. Mikuláše	nám. Jiřího z Poděbrad	dobrý, přístupné
Nový Knín	boží muka	při silnici na Libčice	dobrý, přístupné
Nový Knín	boží muka – původně morový sloup	proti čp. 117	dobrý, přístupné
Nový Knín	socha Panny Marie Immaculaty	nám. Jiřího z Poděbrad	dobrý, přístupné
Nový Knín	kašna	nám. Jiřího z Poděbrad	dobrý, přístupné
Nový Knín	radnice	nám. Jiřího z Poděbrad	dobrý, přístupné
Nový Knín	městský dům – původně včelařská škola	Žižkova	havarijní, přístupné (soukromé)
Nový Knín	mincovna	nám. Jiřího z Poděbrad	dobrý, přístupné
Nový Knín	koželužna, z toho jen průčelí	Masnerova	havarijní, přístupné (soukromé)
Nový Knín	vodní mlýn	Tyršova	dobrý, přístupné (soukromé)
Obořiště	socha sv. Jana Nepomuckého	před ohradní zdi klášterní zahrady	dobrý, přístupné
Obořiště	klášter s kostelem sv. Josefa		dobrý, částečně přístupné
Pičín	kostel Nanebevzetí Panny Marie	na hřbitově	dobrý, přístupné
Pičín	tvrz	proti kostelu	havarijní, přístupné
Pičín	fara		havarijní, přístupné
Prostřední Lhota	sýpka	jižní okraj vsi	dobrý, přístupné
Rosovice	kaplička sv. Anny	jihozápadně od Dobříše v lese u silnice do Rosovic	mírně poškozené, přístupné
Rybníky	kaple Nanebevzetí Panny Marie	východní kraj obce, při silnici Budín - Stará Huť	dobrý, přístupné
Stará Huť	vila – Památník Karla Čapka	Strž	mírně poškozené, přístupné
Starý Knín	kostel sv. Františka Serafinského		dobrý, přístupné
Starý Knín	socha sv. Jana Nepomuckého	náves	dobrý, přístupné
Starý Knín	studna včetně studničního stavení		mírně poškozené, přístupné
Starý Knín	vodní mlýn – bývalý Brunclíkův		dobrý, přístupné (soukromé)
Starý Knín	tvrz – areál křížovnického dvora	Dvorská	havarijní, přístupné
Sudovice	sýpka panská		havarijní, přístupné
Svaté Pole	kostel sv. Alžběty Duryňské		dobrý, přístupné
Svaté Pole	boží muka	na křižovatce před čp. 39	dobrý, přístupné
Svaté Pole	fara, s omezením: bez ohradní zdi na parcela č. 36		dobrý, přístupné
Velká Hraštice	kostel sv. Zikmunda		dobrý, přístupné
Velká Lečice	výklenková kaplička		dobrý, přístupné
Živohošť	kostel sv. Fabiána a Šebestiána		dobrý, přístupné
Živohošť	fara		dobrý, přístupné
Davle	kaple Navštívení Panny Marie		dobrý, přístupné
Sázava	venkovská usedlost		havarijní, nepřístupné
Svatý Kilián, Davle	klášter benediktinů Kiliánský ostrov, archeologické stopy	Ostrov u Davle	mírně poškozené, špatně přístupné
Svatý Kilián, Davle	kostel sv. Kiliána s farou	Kiliánská	dobrý, přístupné
Buš	boží muka	při silnici k Slapům	dobrý, přístupné
Štěchovice	kostel sv. Jana Nepomuckého s farou	návší nad obcí	poškozené, zejména vnější plášť objektu, přístupné
Štěchovice	silniční most	přes Vltavu	dobrý, přístupné
Třebenice	socha sv. Jana Nepomuckého	pod Slapskou přehradou	dobrý, přístupné
Třebenice	pomník – pamětní sloup	pod Slapskou přehradou	dobrý, špatně přístupné
Přestavky, Slapy	kaplička Nanebevzetí Panny Marie	Rovínek	dobrý, přístupné
Slapy	kostel sv. Petra a Pavla	střed obce	mírně poškozené, přístupné
Slapy	zámek	jižní část obce	dobrý, nepřístupné (soukromé)
Voznice	socha sv. Jana Nepomuckého	u rybníka	dobrý, přístupné

Zdroj: [online] <http://monumnet.npu.cz>

V území se nachází 89 kulturních památek. Z výše uvedeného výčtu památek je patrné, že jejich stav je velmi různý. Významným záměrem je rekonstrukce památkově chráněné barokní tvrze-sýpky ve Starém Kníně (součást staveb bývalého dvora Křižovníků s červenou hvězdou), kam je plánováno přesunout kulturní a společenské centrum města Nový

Knín. Dále by zde vznikla expozice věnovaná historii města a informační centrum. Pro tuto památku již byla zpracována studie a následná projektová dokumentace včetně stavebně-historického průzkumu v rámci projektu „Památky kolem středního toku Vltavy aneb vraťme život našim památkám“. Objekt byl vyhodnocen jako historická budova s největším potenciálem z pohledu rozvoje cestovního ruchu v regionu. V současné době se však objekt nachází ve velmi špatném stavebně technickém stavu (trhliny ve zdivu, poškození dřevěných konstrukcí) a byly zde realizovány pouze nezbytné sanační práce.

Dalším významným objektem je hrad Vargač, ten je však v soukromém vlastnictví a není zde předpoklad, že by památka byla v dohledné době rekonstruována. Zajímavý je také „Kopáčkův dům“ v centru města Dobříše, který byl v nedávné době rekonstruován. Dnes jsou jeho prostory připravovány pro zřízení Muzea rukavičkářství s expozicemi věnovanými rukavičkářské výrobě, židovství v Dobříši a vodohospodářství. Realizace tohoto záměru by výrazně přispěla k oživení centra města. Potenciál z pohledu rozvoje cestovního ruchu v území má i ostrov u Davle, na kterém se nacházejí zbytky kláštera benediktnů s významnými archeologickými stopami. Bylo by vhodné sem například umístit informační tabule popisující historii ostrova a zajistit pravidelný přívoz na ostrov z obce Davle.

Tabulka 23: Seznam dalších památek na území oblasti

obec	památka
Borotice	Kaple sv. Jana Nepomuckého v Čelíně
	Židovský hřbitov u Čeliny
	Zbytky hornických prací na vrchu Rohatec
	Stopy dolování zlata u Čeliny
Buková u Příbramě	Kaplička na návsi
	Historické roubené domy
Buš	Barokní kaple se zvoničkou
	Původní hostinec U Cmíralů (dnes byty)
	Statek u Sakařů (dnes pekárna)

Čím	Kaplička na návsi
	Kříže
Daleké Dušníky	Kaplička Daleké Dušníky
	Kaplička Druhlice
	Kříže u cest
Davle	Mariánská kaple
	Starý ocelový most pro pěší
	Maškův mlýn
	Památník davelským plavcům
	Kaplička na Sázavě
	Zvonice u kostela v Davli
Zvonička 1911 ve Sloupu	
Dobříš	Socha sv. Jana Nepomuckého
	Památníky
	Kulturní dům (bývalá synagoga)
	Historické domy
Drevníky	Kříže
	Kaple Drevníky
	Kaple Slovanská Lhota
	Kaple Milina
Drhovy	Kaple Nechalov
	Kaplička Drhovy (náves)
	Kaplička Homole (náves)
Hřiměždice	Zatopený lom
	Kapličky (dvě)
Chotilsko	Kaplička Chotilsko
	Důlní štola „Josef“, Smilovice, dnes školní pracoviště ČVUT Praha
Korkyně	Kapličky Křížov (dvě)
	Kaplička Korkyně
Malá Hraštice	Kaplička na návsi v Malé Hraštici
Měchenice	Kaplička v obci
	Křížky v obci
Mokrovraty	Kaplička Mokrovraty
	Kaplička Pouště
Nečín	Kaplička Skalice
	Kaplička Jablonce
	Kaplička Žebrák
	Kapličky Nečín (dvě)
Nová Ves pod Pleší	Památník
	Sokolovna
Nový Knín	Mlýny na Kocábě
	Sokolovna v Tyršově ul.
	Vyhořelý zámek v Sudovicích
	Kaplička ve Starém Kníně
	Kaplička za fotbalovým hřištěm u Kocáby
	Kaplička v Kozích Horách
	Důlní díla: Na Kateřince, Karlova štola, Štola č. 1, Václavova štola
Sv. Florián pod vrchem Mikule	

Obořiště	Kaplička na rozcestí k Novému rybníku
	Kaple ve Lhotce
	Historické domy (Obořiště čp. 46, čp. 4, Lhotka čp. 2)
Ouběnice	Kaplička Ostrov
	Kaplička Ouběnice
	Pozůstatky hradiště
Pičín	Kaplička Žirovy
Rosovice	Kostel sv. Petra a Pavla v Rosovicích
	Pomník padlým v 1. světové válce u kostela v Rosovicích z roku 1929
	Pomník (hrob) padlého sovětského partyzána ve 2. světové válce (Holšiny)
	Kříže
Rybníky	Kostel
	Kaplička Rybníky
	Kaplička Libice
Slapy	Historické domy (čp. 55, 66, 67)
	Kaplička v Přestavlkách
	Kaplička u cesty do Buše
	Pozůstatky zlatokopečských prací
	Slapská přehrada
Stará Huť	Kaplička (Dělnická ul.)
	Čtvrtý hamr
	Mlýn Plechhamr
Svaté Pole	Kaplička Budínek (na rozcestí ze Svatého Pole na Rybníky)
Štěchovice	Kaplička v Masečíně (náves)
	Přehrady a zdymadlo, přečerpávací elektrárna
	Svojsíkova mohyla nad Kocábou
	Kotva Vltavanů (centrum obce)
	Kříž Hvozdy
	Kříž rozcestí Masečín
	Trampské osady (Vltava, Kocába)
	Tyršův památník – Kocába
	Památník padlým v 1. světové válce
	Kaplanova turbína – Štěchovická elektrárna
Velká Lečice	Kaplička
Županovice	Kaplička

Zdroj: vlastní výzkum Brdy-Vltava

Kulturní atraktivita jsou, vedle přírodních lákadel, významným motivátorem pro návštěvu regionu. Nejvýznamnější památkou je zámek Dobříš, kam ročně přijede přibližně 40 000 návštěvníků.

Nejvíce památek se nachází v Dobříši a Novém Kníně. Významné jsou z tohoto pohledu ale též větší obce u Vltavy (Davle, Štěchovice a Slapy). V regionu jsou vysoce zastoupené také církevní kulturní památky (kostely, fary, boží muka, kapličky). Kapličky, sochy a kříže je možné nalézt ve všech obcích regionu. V poslední době lze pozorovat snahu o záchranu těchto drobných

církevních památek a jejich postupnou rekonstrukci (zejména ze strany obcí). V území nalezneme také venkovské zámky (Čelina, Buková u Příbramě, Hřiměždice, Slapy) a významné usedlosti (statek Malčany, Hněvšín atd.) i památky městské architektury. V území v minulosti probíhala těžba zlata v okolí Nového Knína v revíru Psí hory, dále v revíru novoknínském. Celá turistická destinace je pak významná z pohledu koncentrace technických památek, jako jsou důlní díla související s těžbou zlata, špýchary, mlýny, přehrady a hamry. Tyto technické skvosty mohou být opět součástí naučných stezek a nabídky poznávacího cestovního ruchu. Zmíněné památky je tedy třeba opravovat, stejně tak i navigaci k nim, a rozvíjet v nich současné a atraktivní expozice.

V regionu chybí více památek s nadregionálním či celostátním významem, na druhou stranu je zde mnoho památek menšího významu, jejichž potenciál zatím není využit a nejsou v rámci turistické nabídky dostatečně propagovány.

2.7.2.2 Nejvýznamnější atraktivity území

Zámek Dobříš s francouzskou zahradou a anglickým parkem

Jedná se o nejvýznamnější atraktivitu území, jež je navštěvována jak českými, tak zahraničními turisty a představuje jeden z nejkrásnějších zámků v ČR. Jedná se o zámek v rokokové úpravě, který byl vystaven na místě původní obytné tvrze. Kolem roku 1743 byl přestavěn do stávající podoby tehdejšími majiteli Colloredo-

Zdroj: Murmaková

Mannsfeld. V roce 1945 však byl konfiskován a stal se majetkem Československého státu. Poté přešel do držení Svazu československých spisovatelů, v němž zůstal až do roku 1992. Následně přešel do vlastnictví státu. V roce 1996 byl poprvé otevřen veřejnosti a o dva roky později byl v restituci navrácen Jeronýmu Colloredo-Mannsfeldovi. K zámku přiléhá francouzská zahrada a anglický park, který je veřejně přístupný. Zámek je využíván pro poznávací, svatební i incentivní a kongresový cestovní ruch. Pořádají se zde také akce jako svatováclavské slavnosti, květinový den nebo koncerty. Zámek je otevřen celoročně. Je zde stálá expozice, která čítá 11 pokojů ve stylu rokoka a klasicismu.⁶ Zámek spolu s Památníkem Karla Čapka tvoří dvě

⁶ Zdroj: [online] <http://www.zamekdobris.cz>

atraktivitu, které do regionu přitahují také zahraniční klientelu. V případě Zámku Dobříš se jedná nejčastěji o návštěvníky z Ruska.

Památník Karla Čapka

Památník je kulturní příspěvkovou organizací Středočeského kraje. Sídlí v domě, který je kulturní památkou, jež se nachází u rybníka Strž za obcí Stará Huť. Tato památka je významně spojena s osobností Karla Čapka. Dům totiž dostal k doživotnímu užívání od svého přítele jako svatební dar. Spisovatel využíval dům jako své letní sídlo,

udržoval zahradu domu, psal zde svá díla a hostil své přátele. Památník slouží především pro poznávací turistiku. Má tak vedle své kulturní funkce i funkci vzdělávací (propojení s kapitolou Rozvoj vzdělávání). Často se sem jezdí na školní výlety a vyhledávají ho i rodiny s dětmi a senioři. Díky dobré dostupnosti je památník přístupný i cyklistům. Památník také organizuje řadu akcí (např. Den pejsků, Svátek barevného listí, ochotnická představení a vernisáže). Je otevřen od dubna do října denně kromě pondělí, od listopadu do března od pondělí do pátku, o víkendech pro objednané skupiny.⁷ Jde o druhou atraktivitu, která do regionu přitahuje zahraniční návštěvníky. Nejčastěji se jedná o Japonce, kteří jezdí do památníku obdivovat především Dášenko. V roce 2012 byla v okolí památníku vybudována naučná stezka Karla Čapka, mapující přírodní i technické zajímavosti.

Městská památková zóna (MPZ) Nový Knín

MPZ Nový Knín byla vyhlášena v roce 1990. Mezi památky na území městské památkové zóny Nový Knín patří kostel sv. Mikuláše, socha Panny Marie Immaculaty, radnice, mincovna, kašna (všechny na nám. Jiřího z Poděbrad) a koželužna, z té jen průčelí v Masnerově ulici.⁸ Kromě uchovaných domů na historickém náměstí (vč. mincovny, kde se nachází Muzeum zlata) jsou v lokalitě zajímavé také mlýny na Kocábě, zbytky důlních děl, sakrální památky i různé historické objekty v části Starý Knín. Potenciál celé obce však není zcela využit. Chybí zde informační centrum nebo alespoň informační místo, tištěný průvodce obcí nebo naučné tabule

⁷ Zdroj: [online] <http://www.capek-karel-pamatnik.cz>

⁸ Zdroj: [online] <http://monumnet.npu.cz>

popisující nejvýznamnější objekty. Historické mlýny (celkem 5) by mohly sloužit jako zastavení na naučné stezce nebo jako infrastruktura cestovního ruchu (ubytovací kapacity, expozice).

Muzeum těžby a zpracování zlata na Novoknínsku a historie města Nový Knín

Muzeum je umístěno v historické budově mincovny přímo na náměstí v Novém Kníně a funguje jako pobočka Hornického muzea Příbram. Expozice mapuje historii hornické činnosti v oblasti Kocáby, seznamuje návštěvníky s historií města, místními řemesly a tradicí mistrovství v rýžování zlata. Muzeum je otevřeno od května do října, v květnu a říjnu pouze o víkendu, od června do září po celý týden mimo pondělí.⁹ Expozici muzea rozšiřují naučné stezky věnované historii těžby zlata, jedná se NS Nový Knín a okolí, Zlaté Psí hory a Kozí Hory – Libčice.

Muzeum Špýchar Prostřední Lhota – Muzeum života venkovského obyvatelstva Středního Povltaví

Muzeum je pobočkou Hornického muzea Příbram a sídlí v památkově chráněném objektu z roku 1770. Nabízí expozici přibližující hospodářskou činnost a život rolníků na zemědělské usedlosti ve Středním Povltaví, která byla zpřístupněna v roce 2004. Ve Špýcharu se nachází archeologická expozice a stálé či sezonní výstavy. Muzeum je otevřeno od května do října, v květnu a říjnu pouze o víkendu, od června do září po celý týden mimo pondělí.¹⁰

Vodní elektrárny ve Štěchovicích

Vodní elektrárna Štěchovice I byla postavena v letech 1938–44 jako druhý článek vltavské kaskády. Slouží především k vyrovnání kolísavého odtoku z elektrárny Slapy. Spolu s nádrží ve Vraném vyrovnává odtok z vltavské kaskády. Betonová přehrada s žulovým obkladem je 22,5 m vysoká a 120 m dlouhá. K vodnímu dílu patří i plavební komora, která překonává rozdíl mezi horní a spodní hladinou 19,10 m a je ojedinělá ve střední Evropě.

Zdroj: Murmaková

⁹ Zdroj: [online] <http://www.muzeum-pribram.cz/exhmpb/exmzn/exmzn.html>

¹⁰ Zdroj: [online] <http://www.muzeum-pribram.cz/exhmpb/exmks/exmks.html>

Přečerpávací vodní elektrárna Štěchovice II byla do provozu uvedena v roce 1947, byla plně automatizovaná a využívalo se i odpadní teplo z chlazení. Odstavena byla v roce 1991, ale v letech 1992–1996 proběhla na jejím místě výstavba moderní přečerpávací vodní elektrárny Štěchovice se spádem až 220 m a umělou nádrží na kopci Homole o obsahu 500 000 m³.

Elektrárny je možné navštívit celoročně vždy po předchozím objednání v pracovní dny od 8 do 15 hodin.¹¹

Rozhledna na Veselém vrchu u Mokrsko

Rozhledna je 42 m vysoká a byla postavena v roce 1999 jako základnová stanice veřejné radiotelefonní sítě. Po zdolání 137 schodů se naskýtá neopakovatelný pohled na povltavskou krajinu. Rozhledna se nachází za Prostřední Lhotou u obce Mokrsko a je přístupná sezonně.¹²

Štola Josef

Štola Josef je bývalá průzkumná štola, jejíž ražba začala v roce 1981 v souvislosti s geologickým průzkumem zlatonosných ložisek. Štola se nachází mezi obcemi Čelina a Smilovice u Slapské přehrady. Jedná se o rozsáhlé podzemní dílo s celkovou délkou chodeb téměř 8 km, které bylo využíváno nejen při zjišťování geologických poměrů v oblasti a odběru vzorků, ale sloužilo též jako přístup do podzemí při poloprovozní těžbě zlata v letech 1989–1991. Od roku 2005 slouží štola ČVUT pro vzdělávací a výzkumné účely. Pravidelné prohlídky štoly Josef pro nejširší veřejnost se konají každou druhou sobotu v měsíci vždy od 10.00 do 12.00 hodin.¹³ V současné době probíhá testování akustických vlastností štoly pro veřejnou hudební produkci s tematickým osvětlením.

Chotilské muzeum Vltavy a balonového létání

V nedávno rekonstruované budově statku na návsi v Chotilsku se nachází dvě expozice. Muzeum balonového létání seznamuje s historií balonového létání v České republice. Druhé muzeum přibližuje historii středního toku Vltavy před zatopením údolí, které proběhlo v roce 1954. V expozici je umístěn model původního koryta řeky včetně všech nyní zatopených obcí. Muzea jsou otevřena od května do října, v květnu a říjnu pouze o víkendu a ve svátky, od června do září po celý týden mimo pondělí.¹⁴

¹¹ Zdroj: [online] <http://www.cez.cz/cs/energie-a-zivotni-prostredi/energie-z-obnovitelnych-zdroju/voda/stechovice.html>

¹² Zdroj: [online] <http://www.chotilsko.cz/>

¹³ Zdroj: [online] <https://www.uef-josef.eu/UEF/stola-josef>

¹⁴ Zdroj: [online] <http://www.balonovemuzeum.cz/>

TEPfaktor v Chotilsku

TEPfaktor představuje netradiční atraktivitu umístěnou v bývalém brownfieldu (objekt původní bramborárny) v Chotilsku. Jedná se o hru inspirovanou pevností Boyard. Celý objekt sestává z několika stanovišť s překážkami prověřujícími fyzickou kondici, logiku, zručnost a trpělivost.¹⁵ V současné době rozšiřují nabídku o outdoorové aktivity na Vltavě.

Lanový park Slapy

Lanový park Slapy byl vybudován v roce 2009 v kaňonu nad potokem, který se vlévá do zátoky přehradní nádrže Slapy na úpatí Živohošťského mostu (silnice č. 114). V parku je možné zdolat tři různé trasy dle náročnosti, pro děti je připraveno lanové bludiště a junior park. Otevřeno je od dubna do října o víkendech a ve svátky, v létě pak denně.¹⁶

Golf park Slapy svatý Jan

Jedná se o 18 jamkové golfové hřiště, které patří mezi nejoblíbenější golfové areály v ČR (opakované umístění v první desítce nejoblíbenějších golfových hřišť). Součástí areálu je i multifunkční budova „Pavilon Slunce“ se zázemím nejen pro golfisty, dále nabízí také wellness, fitness, rehabilitace, masáže, a dvě multimediální konferenční místnosti. Nachází se zde i restaurace s domácí kuchyní.

Pohádková země v Pičíně

Dům a zahrada inspirované pohádkovými postavami z knih Vítězslavy Klimentové se nachází v Pičíně a láká především rodiny s dětmi a školní exkurze. Otevřeno je každý den.¹⁷

Čechova stodola Buková u Příbramě

Čechova stodola je přestavené hospodářské stavení seznamující návštěvníky s tradičními českými pověstmi. Během roku se expozice mění v souvislosti s ročním obdobím. Největší časový úsek zaujímají Staré pověsti české, v adventním a vánočním čase probíhá Vánoční stodola a v jarním čase Velikonoční stodola s tradicemi. Otevřeno je celoročně.¹⁸

¹⁵ Zdroj: [online] <http://www.tepfaktor.cz/>

¹⁶ Zdroj: [online] <http://www.lanovyparkslapy.cz/>

¹⁷ Zdroj: [online] <http://www.pohadkovazeme.info/PZ/picin/picin.htm>

¹⁸ Zdroj: [online] <http://new.cechovastodola.cz/>

Církevní památky

V destinaci se nachází několik sakrálních památek, které mají z hlediska historie velký význam, ale jejich potenciál pro cestovní ruch není zatím dostatečně využit. Významný je například kostel svatého Petra a Pavla v obci Slapy, na jehož stavbě se pravděpodobně podílel i architekt Kryštof Dientzenhofer, nebo kostel svatého Jana Nepomuckého ve Štěchovicích. Druhý zmiňovaný kostel byl vybudován v letech 1911–15 v jedinečném secesně-neorománském stylu podle projektu Kamila Hilberta. Další významnou církevní památkou je kostel a klášter v Obořišti (dnes je zde umístěn Výchovný ústav, střední škola a školní jídelna, Obořiště 1). Jedná se také o dílo Kryštofa Dientzenhofera. Zajímavé jsou též kostely ve Svatém Poli, Boroticích, Velké Hrašticí, Pičíně nebo Dobříši a kostel s barokní farou ve Staré Živohošti. Z historického hlediska je pro Dobříšsko významná přítomnost židovské obce. Židé založili na Dobříši první rukavičkářskou dílnu a v území po nich zůstalo několik památek. Jedná se především o židovský hřbitov v Dobříši, jehož první náhrobek je datován do roku 1650. Další židovský hřbitov se nachází v části obce Borotice-Čelina. Významnou je z hlediska pohnuté historie také budova bývalé synagogy v Dobříši, jejíž věž byla v roce 1959 přes zákaz památkové péče stržena. Kamenné desky s desaterem přikázání byly na budovu znovu umístěny v rámci rekonstrukce fasády až v roce 2008. Charakter regionu a kulturní krajinu dotvářejí drobné církevní památky. Všechny tyto památky mohou být opět body na naučných stezkách a mohou se stát součástí turistické nabídky. Vzhledem k jejich historickému významu je třeba renovovat je a pečovat o ně.

Výčet nejvýznamnějších atraktivit jasně ilustruje, že region je velmi zajímavý z pohledu kulturně-historického a že nejvýznamnější atraktivita jsou rovnoměrně rozprostřeny po celém regionu. Aby atraktivita zůstaly i v budoucnu zajímavé, je třeba jejich expozice inovovat a zajistit pestrý doprovodný program.

2.7.2.3 Aktivní cestovní ruch

Pěší turistika – území MAS Brdy-Vltava je protnuto sítí naučných stezek, kterých je celkem devět. Většinou jsou tematicky pojaté a jsou věnovány především botanice, historii území, významným osobnostem nebo historii těžby zlata. Postupem času vznikla v regionu síť stezek, jež na sebe dobře navazují (NS Prof. Fr. Drtiny navazuje na NS Zlaté Psí hory a na NS Vymyšlenská pěšina, NS Dobří(š) v poznání navazuje na NS Karla Čapka a ta dále pokračuje NS Kozí Hory). Provázanost naučných stezek chybí v oblasti Chotilska a Čími směrem k obcím Středního Povltaví. Je dlouhodobý záměr propojit obce Nový Knín

a Štěchovice naučnou stezkou vedoucí údolím říčky Kocáby. V zimě je možné využít také běžkařské trasy v oblasti Brd (od Řevnic po Rožmitál p. Třemšínem – v regionu pak oblast kolem Voznice, Dobříše, Bukové u Příbramě a Pičína).

Naučné stezky v území

Naučná stezka (NS) Dobříš – Dobří(š) v poznání

Délka: 4; 5; 27,5 km (3 okruhy)

Počet zastávek: 54

Zaměření: historie, příroda

Naučná stezka v Dobříši se skládá ze tří okruhů – malý městský okruh, velký městský okruh a lesní stezka. Stezka byla otevřena v roce 2013. Stezka seznamuje s historií a zajímavostmi města i jeho okolí. Jedním ze zastavení je též nově upravená naučná Prokopova zahrada.

NS Karla Čapka

Délka: 2,7 a 10 km (3 okruhy)

Počet zastávek: 10

Zaměření: příroda, historie

Stezka vede oblíbenou trasou Karla Čapka, kterou chodil při svých pobytech na Strži. V roce 2012 byly na stezku instalovány naučné tabule a odpočinkový mobiliář. Pro návštěvníky jsou k dispozici pracovní listy, které mohou na stezce vyplňovat.¹⁹

NS Nový Knín a okolí

Délka: 10 km

Počet zastávek: 10

Zaměření: historie, hornictví

Výchozím bodem je Muzeum zlata na náměstí v Novém Kníně. Stezka s deseti zastávkami prochází kolem štol a přibližuje historii dolování a těžby zlata v okolí Kocáby a Nového Knína.

NS Kozí Hory – Libčice

Délka: 18,6 km

Počet zastávek: 8

Zaměření: geologie, hornictví

Výchozím bodem je Muzeum zlata na náměstí v Novém Kníně, příp. křižovatka cest Kozí Hory – Dražetice – Hranice. Stezka s osmi zastávkami vede Kozími Horami kolem štol a propadlin.

¹⁹ Zdroj: [online] http://www.capek-karel-pamatnik.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=200013&id=14354&p1=1130

NS Zlaté Psí hory

Délka: 5 km

Počet zastávek: 12

Zaměření: historie, těžba zlata

Výchozím bodem je místní část obce Borotice-Čelina, u štoly Josef. Stezka prochází atraktivním územím kolem rozhledny Mokrsko a vrací se přírodní rezervací Vymyšlenská pěšina zpět ke štole Josef.

NS Vymyšlenská pěšina

Délka: 4 km

Počet zastávek: 10

Zaměření: historie, příroda

Výchozím bodem je místní část obce Chotilsko-Kobylníky a stezka končí v Mokrsku pod rozhlednou na Veselém vrchu. Stezka prochází přírodní rezervací a připomíná i historii vorařství a těžby zlata.

NS Prof. Františka Drtiny

Délka: 8 km

Počet zastávek: 8

Zaměření: historie

Výchozím bodem je místní část obce Chotilsko-Kobylníky a stezka končí ve Staré Živohošti u kostela. Stezka byla vybudována na počest prof. PhDr. Františka Drtiny, rodáka z Hněvšina, připomíná plaveckou a rybářskou historii a místa již zaniklá, přibližuje svět hmyzu lesních porostů, hub, živočichů Středního Povltaví i tradici ovocnářství. Mapuje také historii řádu křižovníků s červenou hvězdou.

NS Opat Zavorala

Počet zastávek: 7

Zaměření: historie, příroda

Výchozím bodem je místní část obce Chotilsko – Stará Živohošť a stezka končí v Hrazanech. Nová naučná stezka navazuje na naučnou stezku Prof. Františka Drtiny ve Staré Živohošti a pokračuje přes řeku na Novou Živohošť a okolo zříceniny hradu Ostromeč po hřebenu až k vyhlídce opata Zavorala. Navazuje tím na naučnou stezku Keltů, která dovede návštěvníky až k hotelu Hrazany.

NS Svatojánské proudy

Délka: 8,5 km

Počet zastávek: 15

Zaměření: botanika, zoologie, ekologie

Východím bodem jsou Třeбенice pod Slapskou přehradou a stezka končí ve Štěchovicích. Tato stezka je vhodná pouze pro pěší turistiku a prochází atraktivním skalnatým územím kolem řeky Vltavy. V rámci renovace v roce 2013 byla doplněna o herní prvky a odpočívadla.

Cykloturistika

Cyklodoprava je podrobně rozpracována v kapitole Občanská vybavenost a infrastruktura (podkapitola Doprava a komunikace). Z pohledu návštěvníků regionu je významná značka „Cyklisté vítání“. Jedná se o celonárodní certifikační systém Nadace Partnerství. Tento systém označuje ubytovací a stravovací zařízení i turistické cíle, které jsou připravené pro cykloturisty, tzn. ti si zde mohou bezpečně uložit kolo, případně mají možnost ho spravít apod. V území má tuto certifikaci Památník Karla Čapka, Sportovní klub Vlaška a Bistro Stará školka ve Voznici.²⁰

V regionu je možné provozovat i terénní cykloturistiku, a to především v Brdech a také v oblasti Slap – ze Štěchovic do Nového Knína, Čími a přes Vltavu na druhý břeh řeky.²¹ Pro cykloturisty je připraven Cyklo-market v Novém Kníně a cykloobchody na Dobříši. K popularizaci cykloturistiky v území přispěla síť závodů Brdman Adventure, organizovaných SK Vlaška, a regionální triatlony (novoknínský, županovický triatlon, Buš-Man, Obořišťský lachtan).

V regionu často chybí doprovodná infrastruktura pro cykloturisty. Jedná se především o chybějící či nedostupné mapy, odpočívadla, stojany na kola apod. Některé značené cyklotrasy jsou pro cykloturistiku nevhodné z důvodu velkého dopravního zatížení (zejména se jedná o silnici II. třídy č. 102 v úseku ze Štěchovic do Davle a dále na Prahu). Na těchto silnicích je zvýšené riziko srážky s automobilem.

Vodní turistika

Na východě regionu je pro vodní sporty ideální řeka Vltava, a to především v oblasti Slapské přehrady. Podél ní vzniklo množství kempů, chatových osad a související infrastruktury umožňující pobyt a vyžití u vody. Nejznámějšími osadami na Vltavě jsou Hřiměždice, Županovice, Cholín, Milovice, Kobylníky, Živohošť a Ždán. Dnes se z území kolem Vltavy místy stávají uzavřené VIP zóny z důvodu oplocování areálů ubytovacích resortů, kempů i jednotlivých chat. Oblast tak začíná být velmi uzavřená a veřejný přístup k vodě je zde omezen. Na řece Vltavě byly vystavěny přehradní nádrže Štěchovice a Slapy, které jsou dnes zajímavými technickými památkami. Vybudováním přehrady Slapy došlo k zatopení několika osad. Dnes je v těchto místech oblíbené potápění k zatopeným pozůstatkům budov.

²⁰ Zdroj: [online] www.cyklistevitani.cz

²¹ Zdroj: [online] <http://www.ceskojede.cz/rubriky/terenni-cyklistika/11:stredocesky/60:slapsko/>

Vltava je také významná pro rekreační lodní dopravu. Pravidelné spoje lodní dopravy jsou popsány v kapitole Občanská vybavenost a infrastruktura. Pro zážitkové výlety lze využít služeb Pražské paroplavební společnosti, a.s., která pořádá výlety kolesovým parníkem z Prahy do Slap. Břehy Vltavy byly v poslední době revitalizovány a nachází se zde řada služeb pro vodní sporty. Jedná se především o mariny sloužící ke kotvení a půjčování lodí, zejména motorových člunů a jachet. V území se nachází Modrá loděnice – JACHT KLUB, s.r.o. (Slapy), Jachetní klub Královská (Měřín), SLAPY MARINE (Skalice) a další.

Dlouhodobým problémem zůstávají vhodné vodní plochy ke koupání, zejména v severní části regionu (především oblast Dobříšska). Mnoho rybníků je chovných nebo jsou zarostlé, a tudíž nevhodné pro veřejné koupání. Tato problematika je podrobněji popsána v kapitole Život komunity a volný čas. Do regionu zasahuje, kromě Vltavy, i řeka Sázava, která se u Davle vlévá do Vltavy. V centrální části území je nejvýznamnějším tokem říčka Kocába, pramenící u Příbrami a protékající územím přes Nový Knín do Štěchovic, kde se vlévá do Vltavy. Kocába je spíše romantický tramský potok meandrující hlubokým skalnatým údolím, díky svému křivolakému tvaru byla trampy nazvána Hadí řekou. V úseku Nový Knín – Štěchovice je využívána při dostatku vody i pro vodáctví, jedná se však z důvodů peřejí a meandrů o náročnější terén, který je vhodný spíše pro zkušené vodáky. Již před první světovou válkou v osadách na Kocábě vzniklo skautské hnutí, jež se inspirovalo filmy o Divokém západě, dle amerického vzoru si začali říkat trampové a stavěli dřevěné chaty, nejdříve v okolí Vltavy a následně na řece Kocábě. Nejznámější tramské osady jsou Ztracená naděje (na trase NS Svatojánské proudy), Askalona, Utah, Havran, Rewaston a další. S řekou Vltavou je pak ještě úzce spjata tradice vorařství, kterou stále ožívují spolky Vltavanů s více než stoletou historií (podrobněji popsáno v kapitole Život komunity a volný čas).

Hipoturistika

Tabulka 24: Seznam zařízení zabývajících se hipoturistikou

obec	název
Nečín	Statek Nečín
Štěchovice	Villa Gineta
Malá Hraštice	M. a J. Sobotkovi – Velká Hraštice
Dobříš	Trnová
Slapy	Stáj Valento
Buš	Statek U Dobré vody
Chotilsko	Drtinův statek Hněvšín
Korkyně	West Ranch Eldorado – SK Stáj Rybana
Borotice	Statek Adámek

Zdroj: vlastní výzkum Brdy-Vltava

Koňské stezky nemají v ČR dlouhodobou tradici. V oblasti nejsou momentálně žádné oficiálně značené stezky pro hipoturistiku. Je zde však velké množství jízdáren a možnost ustájení pro koně (Slapy, Nečín, Dobříš, Buš, Chotilsko, Korkyně). V budově historického statku Malčany sídlí Institut celostní péče o koně, o.p.s., který klade důraz na welfare koní a pořádá zde odborné semináře a školení týkající se péče o koně. Potenciálem pro přilákání další skupiny turistů je rozvoj hipostezek, což je vázáno na zprůchodnění starých cest a krajiny obecně (vytipování vhodných cest pro pohyb na koních).

2.7.3 4. Stravovací a ubytovací zařízení

Nabídka stravovacích zařízení v oblasti je standardní. Téměř v každé obci se nachází restaurace nebo hostinec s tradiční nabídkou denního menu. Ve větších obcích lze nalézt i podniky s rozmanitější nabídkou. V okolí Vltavy je možné nalézt několik zařízení se sezónním provozem (jedná se především o kiosky a kempy kolem řeky a několik restaurací-Nový Cholín, Penzion Vltava, Pohostinství U Jezírka a další). Mezi atraktivní a netradiční zařízení patří řecká restaurace v Davli, mexická restaurace ve Staré Huti, Restaurace a penzion Nový Rybník u Obořiště, kde byl nedávno otevřen minipivovar. Chybí však podniky, které by samy o sobě lákaly jako atraktivita cestovního ruchu například označením „Regionální produkt“ nebo další značkou kvality. V území se nachází řada producentů kvalitních potravin – med, uzeniny, maso, pečivo a cukrářské výrobky, nakládané sýry apod. Bylo by vhodné více propojit stravovací zařízení s místními producenty s cílem zkrácení dodavatelského řetězce a zachování vysoké kvality zpracovávaných surovin. Stravovací zařízení by se poté mohla prezentovat regionálním charakterem, což by jejich nabídku odlišilo od konkurence. V současné době gastronomické turistiky mají zejména tyto podniky potenciál přilákat gastroturisty.

Tabulka 25: Seznam stravovacích zařízení

obec	zařízení
Borotice	Restaurace Nový Cholín
	Hostinec u Bárů
	Hostinec Čelina
Buková u Příbramě	Restaurace Na Zámecké
Buš	Restaurace U Váňů
	Restaurace Rotunda
Čím	Restaurace U Huberta
	Penzion Vltava
Davle	Cukrárna Stáňa
	Penzion a pizzeria Grado
	Hotel V Pivovaře
	Řecká taverna Thessaloniki
	Restaurace Na Nádraží
	Restaurace u Bendů
	2 sezonní kiosky u řeky
	Tipsport bar

Dobříš	Eureka Bar Dobříš	Nový Knín	Hotel U Mikulášků		
	Restaurace Modrá kočka		Hostinec U Růžičků		
	Restaurace Na Růžku		Bar U Ševce		
	Restaurace Na Půdě		Penzion Maruška		
	Restaurace U Bílého lva		Restaurace Na Merendě		
	Restaurace Sokolovna		Restaurace Mako		
	Slovanka		Hospůdka Libčice		
	Bambi bar		Občerstvení na náměstí		
	Zámecká restaurace Dobříš		Cukrárna – výroba a prodej		
	Pizzeria Olivo		Nová Ves pod Pleší	Restaurace Sokolovna	
	Hospůdka Sport bar			Restaurace Fantom	
	Restaurace Kuklík		Obořiště	Hospůdka Na Návsi	
	Bar Domino			Restaurace a penzion Nový Rybník	
	Herna-bar Apolo		Pičín	Restaurace Kraus	
	Flamengo		Rosovice	Steak house v Hořinech	
	Pivnice Pod Větrníkem			Jídelna Kvartex	
	Pivní bar			Hostinec v Rosovicích	
	Jídelna Dobříš		Rybníky	Restaurace Jindřichův Mlýn	
	Pizzeria Presto			Místní pohostinství Rybníky	
	Salza Club		Slapy	Restaurace U Neužilů	
	Sechuan – čínská restaurace			Restaurace Modrá loděnice	
	Café Dolce Vita			Autocamp Skalice, zahr. restaurace	
	Velbloud Café			Motorest Slapy	
	Cukrárna u Kadleců			Restaurace Ztracený mlýn	
	Pekárství-cukrářství Stanislava Kortánová			Garni hotel Petra – Restaurace U Petry	
	Rock hoře			Golf park Slapy	
	Rychlé občerstvení – Komenského			Restaurace Pension Pláž	
	Rychlé občerstvení – Jednota		Stará Huť	1. Česká Hospoda	
	Občerstvení na tenise			Kulturní dům	
	Občerstvení za halou			Restaurace Na Rafandě	
	Vlaška		Svaté Pole	Mexico Pueblo – mexická restaurace	
	Dlouhá řeka – čínská restaurace			Restaurace Na Chmelnici	
	Restaurace Na Prachandě			Štěchovice	Restaurace Na Peškové
	Herna Matrix		Restaurant U Michala		
	Jídelna Štochl		Občerstvení Infocentrum		
	Drevníky		Hříměždice		Hospůdka Na hřišti
					Hostinec U Altánu
	Chotilsko		Hotel Atlantida – restaurace		Cukrárna Hájek a Hájková
			Restaurace u Ládi – Prostřední Lhota		Hostinec U Taterů
			Vinárna Prostřední Lhota	Hostinec U Cibelků	
Stánky Živohošť		Velká Lečice	Hospůdka U Stiborů		
Restaurace SAT-AN Živohošť	Restaurace Kocába				
Malá Hraštice	Restaurace U Kapličky	Voznice	Hotel Voznice		
	Hospoda U Petrášků		Bistro Stará školka		
	Restaurace V Zahradě	Županovice	U Rotvíka		
	Pekárna-cukrárna Stáňa		Vltavanka		
Měchenice	Restaurace Fregatta	Občerstvení u vody			
	Restaurace U Čadilů				
	Měchenice plovárna				
Nečín	Restaurace Kocík				

Zdroj: vlastní výzkum Brdy-Vltava

V oblasti je největší koncentrace ubytovacích zařízení v okolí Vltavy, kde převažují rekreační areály a tábořiště. Jejich obsazenost je však závislá na počasí, a jsou tedy provozovány jen sezonně. Mezi netradiční zařízení patří např. Statek Adámek nebo Penzion Nový Rybník. Statek

Adámek sídlí na zámku v Čelině a je spojen také se zemědělskou produkcí a s agroturistikou. Venkovský zámek je v tomto případě dobrým příkladem, jak by mohly být podobné záměčky znovu využity.

V oblasti Dobříšska a Novoknínska stále přetrvává problém s nedostatkem ubytovacích kapacit (kartogram č. XY). Ubytování na Dobříši je velmi omezené jak z hlediska kapacity, tak z důvodu dlouhodobé obsazenosti některých penzionů zaměstnanci zahraničních firem, které na Dobříši sídlí (např. Benteler, Bobcat). Dále je přímo na Zámku Dobříš provozován čtyřhvězdičkový hotel, ten ale zejména z důvodu vysoké ceny neodpovídá požadavkům většiny turistů, kteří do regionu přijíždí (často se jedná o cyklisty nebo rodiny s dětmi) a vyžadují jednodušší typ ubytování. Některé ubytovny jsou na druhou stranu využívány spíše jako sociální bydlení a z tohoto důvodu nejsou příliš vhodné pro ubytování turistů (např. Ubytovna Sportovní Centrum v Dobříši či Hotel Voznice).

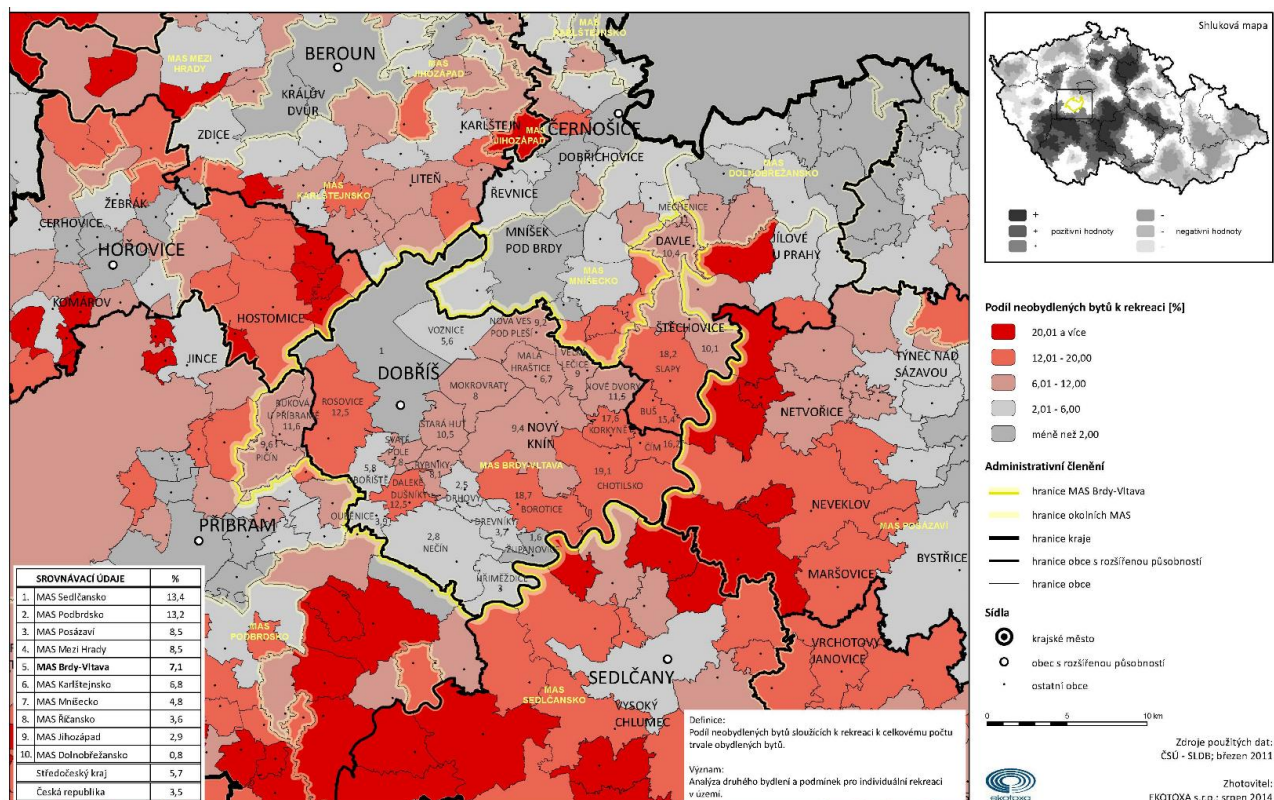
Tabulka 26: Seznam ubytovacích zařízení

Obec	Název	Kapacita /lůžka
Borotice	Chata na Cholině	nezjištěno
	Kemp Cholín	100
	Statek Adámek Čelina	14
	Ubytování Mlýn v zátoce	20
Čím	Pension Vltava	50
	Rekreační areál Malá Hrdlička	48
	Chata Hrdlička	4.VI
Davle	Hotel V Pivovaře	54
	Grado – penzion	11
Dobříš	Penzion Sedláček Dobříš	6
	Ubytovna Sportovní Centrum	50
	Penzion Pod Archmankou	6
	Hotel Garni – zámek	22
	Ubytování v soukromí	8
Hříměždice	Pohostinství U Jezírka – sezonní	nezjištěno
	Soukromá chata – I. Roháč	nezjištěno
Chotilsko	Hotel Atlantida	20
	Veřejné tábořiště Živohošť	nezjištěno
	Rekreační středisko SAT-AN Živohošť	490
	Ubytovna Živohošť	nezjištěno
	RS Zátoka	36
	Rekreační středisko U Fary – chatky + fara	22
Klidné ubytování v karavanu – Stará Živohošť	nezjištěno	
Malá Hraštice	Penzion U Kapličky	15
	Chalupa Velká Hraštice	4
Měchenice	Penzion Fregatta	8
	Penzion Na Zámečku	4
	Camp Měchenice	149

Nová Ves pod Pleší	Restaurace Fantom	nezjištěno
	Sokolovna	16
Nový Knín	Penzion Maruška	14
Obořiště	Penzion Nový Rybník	52
Rosovice	Penzion Holšín	20
Rybníky	Rodinný penzion – restaurace Jindřichův mlýn	nezjištěno
	Penzion Falco	10
Slapy	Garni hotel Petra	22
	Autokemp Skalice	nezjištěno
	Apartmán na Ždání	4
	Autokemp Ždání	66
	Pension Pláž	nezjištěno
	Restaurace a penzion Pod Lipou	24
	Penzion Slapy	20
Svaté Pole – Budínek	Ubytování v soukromí – J. Hakenová	15
Štěchovice	Ubytovna Na Zastávce	nezjištěno
	Penzion U Hasičů	nezjištěno
	Tenisové kurty Třebenice	16
	Penzion V Proudech	nezjištěno
	Chatová osada Luisiana	8
	Villa Gineta	20
Voznice	Hotel Voznice – nedoporučujeme	60
Županovice	Penzion Vltavanka	40
	Kemp	nezjištěno
	Martin Medek – chata	nezjištěno
	Chata Zdenka	12
	Apartmán U Hovorků	6

Zdroj: vlastní výzkum Brdy-Vltava

Kartogram 18: Rekreační (druhé) bydlení

V regionu existuje dlouholetá tradice chataření a chalupaření. Druhé bydlení tak výrazně rozšiřuje možnosti ubytování v regionu. Do území se totiž vrací celé generace chalupářů i chatařů a přivádějí s sebou i své rodiny a přátele, které lze také označit za návštěvníky regionu Brdy-Vltava. Jak vyplývá i z kartogramu č. 18, nejvíce objektů sloužících k individuální rekreaci lze v území nalézt především kolem řeky Vltavy (obce Chotilsko, Borotice, Slapy, Korkyně a Buš), kde je krásná příroda.

Tradiční výrobky

Budeme-li pátrat po tradičních produktech v oblasti, narazíme na pekařské, cukrářské (Malá Hraštice, Nový Knín, Buš, Dobříš), řeznické a uzenářské provozovny (Nečín, Davle, Rosovice, Stará Huť). V obci Davle je pak sociální podnik zabývající se výrobou a prodejem lahůdkových sýrů a utopenců pod názvem Dobrotý s příběhem. Cukrárna v Malé Hraštici získala jako jediný podnik v regionu ocenění Toulava regionální produkt.

V regionu Brdy-Vltava je také několik řemeslných výrobců (keramika, košíkářství, truhlář, kovář, slévárna, výroba rukavic, šperkařství atd.). Jsou zde též větší zemědělské provozy, nicméně velmi málo malých rodinných farem, které by byly atraktivní i z pohledu cestovního ruchu a prodávaly např. výrobky ze dvora (provázanost s kapitolou Podpora zaměstnanosti

a rozvoj podnikání). Tradiční akcí jsou Dobříšské regionální trhy (od roku 2010, každá druhá sobota v měsíci, květen až říjen) a Farmářské trhy ve Štěchovicích (od roku 2013 se konají jednou za měsíc od května do září). Tyto trhy podporují producenty z regionu a vytvářejí místo pro setkávání obyvatel. Zmínit je třeba také včelaře, kteří jsou v regionu bohatě zastoupeni. Historie včelařství je s regionem neodmyslitelně spjata i proto, že v Novém Kníně byla založena první včelařská škola (1776) v Českých zemích.

2.7.4 Organizační a informační zajištění cestovního ruchu

Ve Štěchovicích působí menší infocentrum v Multifunkčním centru a v prostorách bývalé knihovny v Masečíně. Další infocentrum je umístěno také ve vodní elektrárně Štěchovice. Toto místo je však otevřené pouze v době, kdy zde probíhají prohlídky (a ty se musí dopředu objednávat). Infocentrum působí také v Golf Parku Slapy a v obci Chotilsko (součást místního muzea), které funguje sezonně. Od května do října je otevřeno o víkendech a svátcích, od června do září funguje každý den kromě pondělí.

Informační centrum Dobříš je otevřeno celoročně. Nejedná se však o klasické turistické infocentrum, protože jsou zde nabízeny i další služby spojené s chodem městského úřadu (např. Czech POINT, kopírování, vyhledávání autobusových spojení pro místní obyvatele). Otevírací doba tohoto infocentra není zcela dostačující, protože o víkendech je otevřeno pouze v sobotu od 9.00 do 12.00, a to pouze od dubna do října. V ostatních měsících není o víkendech otevřeno vůbec. Turisté, kteří přijedou do Dobříše např. v sobotu odpoledne nebo v neděli, tak nemají možnost získat informace o tom, co je v území možné navštívit nebo jaké akce se zde konají. Dalším informačním místem je zámek Dobříš. Je však vzdálené od centrálního náměstí, je umístěné na nádvoří zámku a ze silnice není nijak označené. Turisté, kteří nechtějí navštívit přímo zámek, tak nemají možnost toto informační místo vůbec nalézt. V celé oblasti pak často chybí informační tabule, panely a upoutávky na turistické atraktivity apod.

MAS Brdy-Vltava poskytuje informace o akcích, které se v území odehrávají. Organizace spravuje web www.odbrdkvltave.cz a facebookový profil, na něž odkazují webové stránky většiny členských obcí. MAS Brdy-Vltava také každoročně vydává ve spolupráci s obcemi tištěný regionální kulturní kalendář akcí (v nákladu kolem 4000 kusů) a vytváří propagační materiály zahrnující celý region. Dále koordinuje a plánuje rozvoj cestovního ruchu a marketingově komunikuje se všemi subjekty cestovního ruchu. Cílem aktérů je dosáhnout toho, aby byl region vnímán jako jednotná turistická destinace Od Brd k Vltavě.

2.7.5 Potřeby území

V regionu se nachází několik významných historických památek. Některé z nich jsou však v havarijním stavu (např. tvrz v areálu Křižovnického dvora), ale z důvodu jejich historického a architektonického významu je nutné je udržet. Důležité je, že v poslední době dochází k rekonstrukci drobných sakrálních staveb. Tyto památky jsou však roztroušené po celém regionu a i nadále bude nutné je udržovat a rekonstruovat. Region je typický technickými památkami (sýpky, pozůstatky mlýnů, hamry, důlní díla), které jsou zastoupeny také v expozicích zdejších muzeí. Podstatná je pravidelná inovace těchto expozic nebo pořádání souvisejících doprovodných programů (např. vzdělávacích) tak, aby zůstávaly pro návštěvníky stále atraktivní a umožňovaly opakovanou návštěvu. Dále je možné z těchto historických staveb vytvořit malebná zastavení na naučných stezkách (mlýny na Kocábě). Návštěvníci i místní tak získají možnost seznámit se s (dnes již často zanikající) historií regionu.

Region je protkán sítí naučných stezek. Aby zůstaly tyto stezky turistům přístupné, je nutné neustále upravovat cesty, na kterých jsou umístěna jednotlivá zastavení. Zároveň je v území hustá síť cyklistických stezek, které ale nejsou často značeny a vyskytují se pouze v mapových podkladech. Důležité bude tyto trasy postupně proznačit, aby poskytovaly jednoduchou orientaci v terénu. Často také chybí doprovodná infrastruktura pro cyklisty (chybějící a nedostupné mapy, odpočívadla apod.). V souvislosti s obnovou historických cest a alejí (spojitost s kapitolou Občanská vybavenost a infrastruktura) se objevuje příležitost pro rozvoj nejen turistických a cyklistických stezek, ale také hipostezek.

Nedostatek kapacit pro ubytování turistů je dlouhodobým problémem regionu. Jedná se především

o okolí Dobříše. Buď se zde nachází čtyřhvězdičkový hotel, nebo naopak ubytovny, které jsou nevhodné pro ubytování rodin s dětmi či aktivních turistů (nejčastější klientela regionu). Z tohoto důvodu je nutné dále navyšovat ubytovací kapacity především ve střední cenové hladině.

Turisté přijíždějící do regionu postrádají informační centrum nebo informační místo, které by poskytovalo služby celoročně a bylo otevřené i o víkendech a svátcích. Snahou aktérů v cestovním ruchu (podnikatelé v cestovním ruchu, MAS Brdy-Vltava, zaměstnanci infocenter) je podporovat již nastavenou společnou propagaci regionu Od Brd k Vltavě (území shodné s MAS Brdy-Vltava) a podporovat budování jednotné destinace Od Brd k Vltavě. Za tímto účelem byly vytvořeny webové stránky www.odbrdkvltave.cz, které je nutné průběžně aktualizovat. Z komunitního setkání aktérů cestovního ruchu vyplynula potřeba vytvořit propagační materiály o regionu, které by návštěvníkovi podaly přehlednou a zábavnou formou

informace o celé destinaci Od Brd k Vltavě. Pro zajištění přitažlivosti regionu z pohledu cestovního ruchu je nezbytné vytvořit turistické balíčky dle poptávky návštěvníků (např. zábava, poznávání, rozdělené dle věku a zájmu). Pro zjištění podkladových informací k tvorbě balíčků probíhá v současné době dotazníkové šetření mezi návštěvníky regionu, jehož cílem je zjistit, odkud do regionu turisté přijíždějí, jak zde tráví svůj čas, jak jsou spokojeni s poskytovanými službami atd. Významnou je také prezentace místních aktivit a produktů obyvatelům regionu i návštěvníkům. S tím souvisí aktualizace databáze podnikatelů s vazbou na cestovní ruch v regionu a tvorba přehledu ověřených místních služeb a produktů.

Zhodnocení potenciálu pro cestovní ruch

Oblast má z hlediska potenciálu cestovního ruchu hlavní význam především pro domácí cestovní ruch a jako návštěvní destinace pro obyvatele Prahy a přípražských oblastí. Sekundárně má potenciál přilákat návštěvníky i z dalších koutů České republiky a specializované zahraniční turisty (např. zajímající se o specifické technické památky nebo pěší turistiku a cykloturistiku). Z hlediska typu cestovního ruchu je nejvýznamnější poznávací turistika, aktivní turistika a rekreační turistika. V rámci poznávací turistiky jsou nejvýznamnějšími atraktivitami zámek Dobříš a regionální muzea, jejichž expozice jsou především technicky zaměřené (zlato, zemědělství, Vltava, balony, elektrárna atd.). Zámek Dobříš a Památník Karla Čapka je možné označit dokonce za atraktivitu mezinárodního významu. Památník Karla Čapka je pak významný také z hlediska vzdělávání. Na většinu atraktivit navazují tematické naučné stezky. Cykloturistika a pěší turistika představují nabídku pro aktivní turisty. Velký potenciál v sobě skrývá především dálková cyklotrasa EuroVelo – Vltavská. Oblast je ale také využívána pro aktivní vodní turistiku a potenciál má i pro hipoturistiku. Nejdříve je však nutné zprůchodnit krajinu (nalézt vhodné cesty pro vyjížděky na koních). Aktivní trávení dovolené zajišťuje Lanový park Slapy a TEPfaktor. Z rekreačního hlediska mají významné postavení chaty a chalupy a kempy kolem Vltavy. Význam kempů ale klesá s rostoucí životní úrovní obyvatelstva, s rostoucím významem výjezdového cestovního ruchu a s poklesem kvality služeb v kempech, zastaráváním infrastruktury a s kvalitou vody ve Vltavě. Z hlediska typologie návštěvníků regionu představují potenciál školní výlety, rodiny s dětmi, aktivní návštěvníci i poznávací výlety dospělých a důchodců.

3 Strategické dokumenty

Návaznost na jiné strategické dokumenty

Obce v území MAS Brdy-Vltava spadají do dvou ORP. Jedná se o ORP Dobříš a ORP Černošice. Strategie MAS akceptuje strategické dokumenty jednotlivých obcí a svazků a respektuje koncepce vyšších celků. Níže je uveden výčet strategických i střednědobých koncepcí, na které Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Brdy-Vltava navazuje. Územně analytické podklady byly získány emailovou cestou od obcí s rozšířenou působností. Dále byly vzaty v úvahu strategické plány obcí na území ORP. Jednalo se celkem o 5 aktuálních dokumentů obcí. Dále byly použity informace ze dvou strategických dokumentů svazků obcí. Strategie komunitně vedeného rozvoje respektuje také znění Strategie regionálního rozvoje ČR 2007-2013 i 2014-2020.

Tabulka 27: Strategické plány a střednědobé koncepce – Středočeský kraj

STŘEDOČESKÝ KRAJ
Zásady územního rozvoje Středočeského kraje
Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje 2014 - 2020
Plán odpadového hospodářství Středočeského kraje
Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji 2012
Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Středočeského kraje 2004 (roční aktualizace až do roku 2013)
Koncepce ochrany přírody a krajiny Středočeského kraje v letech 2006–2016
Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve Středočeském kraji na období 2012 - 2013
Program rozvoje cestovního ruchu ve Středočeském kraji (2007)
Povodňový plán Středočeského kraje
Strategie prevence kriminality Středočeský kraj na léta 2009 - 2012

Zdroj: webové stránky Středočeského kraje

Tabulka 28: Strategické plány a střednědobé koncepce – úroveň mikroregionů

KONCEPCE MIKROREGIONŮ
Strategie regionálního a místního rozvoje Svazku obcí Dobříšska a Novoknínska (2006)
Koncepce rozvoje venkovského mikroregionu Střední Povltaví
Socio-demografická analýza regionu Brdy - Vltava (vývoj vybraných ukazatelů v letech 2007-2012)
Komunitní plán sociálních služeb regionu Brdy-Vltava 2013 - 2017
Strategický plán rozvoje cestovního ruchu v regionu Brdy-Vltava (2008, data pro aktualizaci 2014)
Územně analytické podklady ORP Dobříš
Územně analytické podklady ORP Černošice - Karty jednotlivých obcí (Střední Povltaví)

Zdroj: webové stránky obcí, tištěné materiály svazků

Tabulka 29: Strategické plány a střednědobé koncepce – úroveň obcí

KONCEPCE OBCÍ
Strategický plán udržitelného rozvoje obce Nečín na období 2011-2025
Strategický plán udržitelného rozvoje města Dobříše 2008 - 2028
Komunitní plán sociálních služeb regionu Dobříšsko 2008-2013
Plán odpadového hospodářství Dobříš
Strategický plán rozvoje cestovního ruchu v městyse Štěchovice (2009)
Strategie rozvoje obce Nová Ves 2011 - 2016
Program obnovy vesnice Daleké Dušníky 2008-2014
Strategický plán městyse Davle (2012)
Povodňový plán správního obvodu obce Měchenice (2013)
Povodňový plán městyse Davle (2012)

Zdroj: webové stránky obcí

4 VIZE

MAS Brdy-Vltava je region:

PŘÍJEMNÝ PRO ŽIVOT - Lidé v území Brdy-Vltava se aktivně podílejí na rozvoji regionu ve spolupráci s místní samosprávou a účastní se i dalších sportovních, kulturních, vzdělávacích a společenských aktivit.

PEČUJÍCÍ O SVÉ BLÍZKÉ - Nabízené sociální služby jsou kvalitní, dostupné a odpovídající místním potřebám. Region disponuje dostatkem dostupného bydlení pro všechny věkové kategorie a je bez výskytu sociálněpatologických jevů.

VZDĚLÁVAJÍCÍ SE - Všichni bez rozdílu mají přístup ke vzdělávání - od nejmenších až po seniory, od zdravých po hendikepované – mají se kde vzdělávat a kvalitně trávit svůj volný čas. Škola je komunitním centrem obce.

PODNIKAJÍCÍ - V regionu je dostatek pracovních příležitostí pro všechny, kteří zde pracovat chtějí. Malým a středním podnikatelům se zde dobře podniká a svými produkty a službami propagují celý region.

S KRÁSNOU PŘÍRODOU - Region Brdy-Vltava se vyznačuje krásnou a čistou přírodou. Z jedné části regionu je možné se bezpečně přepravit pěšky, na kole i autem. Obce disponují kvalitní veřejnou infrastrukturou. V regionu je zajištěn efektivní systém nakládání s odpady a obyvatelé se chovají odpovědně k životnímu prostředí.

LÁKAJÍCÍ TURISTY - Region je přátelskou turistickou destinací s využívaným kulturním dědictvím a poskytuje komplexní nabídku služeb pro návštěvníky i své obyvatele. Obyvatelé regionu jsou si vědomi významu nehmotného dědictví a spolupracují na jeho zachování.

REGION BRDY-VLTAVA JE MÍSTEM, KDE SE LIDEM DOBRĚ ŽIJE. VŠICHNI MAJÍ ROVNÝ PŘÍSTUP KE VZDĚLÁNÍ A TAK ZDE ŽIJÍ OSVÍCENÍ LIDÉ, KTEŘÍ SE RÁDI ZAPOJUJÍ DO AKTIVIT V REGIONU. OBYVATELÉ ZDE PEČUJÍ O SVÉ BLÍZKÉ A ZÁROVEŇ SE V ÚZEMÍ DAŘÍ PODNIKATELŮM, KTEŘÍ TVOŘÍ DOBRÉ JMÉNO REGIONU SVÝMI VÝROBKY A SLUŽBAMI. MÍSTNÍ SAMOSPRÁVY PODPORUJÍ AKTIVITY OBYVATEL A JSOU ODPOVĚDNÉ PŘI SVÉM HOSPODAŘENÍ. EXISTUJE ZDE KRÁSNÁ KRAJINA CHARAKTERIZUJÍCÍ VENKOVSKÉ PROSTŘEDÍ, KTERÁ LÁKÁ TURISTY I MÍSTNÍ OBYVATELE K VYCHÁZKÁM ČI VYJÍŽDKÁM.

5 Strategická část

5.1 Rozvoj vzdělávání

Strategický cíl: Abychom se tu něco nového naučili a poznali

Silné stránky	Slabé stránky
Dostupná síť základních, mateřských a středních škol v území.	Nedostatek míst v mateřských školách.
Postupné rozšiřování počtu míst v MŠ.	Výhledově nedostatečná kapacita základních škol, zejména na 2. stupni.
Vytváření alternativních způsobů zajištění péče o dítě.	Špatná dopravní dostupnost některých škol.
Realizované investice do budov základních, mateřských a středních škol.	Omezená spolupráce škol v regionu (především v oblasti prevence).
Kvalitní technické vybavení pro výuku získané v rámci projektů EU.	Nedostatek kvalifikovaných pedagogů na školách v případě výpadku pedagoga (nemoc, účast na vzdělávání).
Pestrá nabídka volnočasových aktivit pro žáky škol v regionu.	Školám chybí finanční prostředky na zajištění prevence sociálněpatologických jevů.
Existence analýz problematiky žáků se SVP a dětí a mládeže v ohrožení.	Nespolupráce některých rodičů se školou (především ze sociálně slabších poměrů).
Komplexní přístup k žákům se SVP na městských školách.	Nekoncepčnost začleňování dětí se zdravotním postižením do škol.
Aktivní skupina rodičů žáků se zdravotním postižením realizující svépomocné aktivity v této oblasti.	Nedostatečná podpora individuálního začleňování žáků se ZP do běžných škol.
Dostatek prostor pro realizaci aktivit celoživotního vzdělávání.	Nedostatek asistentů pedagoga ve školách.
Tradice, kulturní dědictví, kulturní a společenské akce pořádané obcemi včetně kvalitní informovanosti.	Nízká osvěta o OZP mezi dětmi ve školách.
Vydávání obecních časopisů ve 14 obcích regionu.	Malý zájem o aktivity celoživotního vzdělávání ze strany nejširší veřejnosti.
Síť obecních knihoven ve 25 obcích regionu, pořádaná Malá univerzita třetího věku.	Nedostatečná spolupráce mezi samosprávou a občany na rozvoji obce na většině území.
Existující skupina aktivních starostů se zájmem o problematiku UR.	Malý zájem o aktivní účast ve vedení obcí ze strany obyvatel.
Skupina pamětníků v regionu, nositelé cenných informací o historii a tradicích území.	Doba dojížděky do zaměstnání, která včetně samotného zaměstnání zabere většinu pracovního dne.
Vědomí významu krajiny a životního prostředí pro kvalitní život ze strany obyvatel regionu.	Neznalost nástrojů na zapojování veřejnosti ze strany obcí.
V rámci projektu vytvořené a ověřené nástroje na vzdělávání k UR využitelné i pro další instituce v území.	

Příležitosti	Hrozby
Příchod mladých rodin s dětmi do převážně venkovského regionu.	Nedostatek finančních prostředků ve školství.
Využití získaných zkušeností pro čerpání dotací v	Odchod pedagogů (především) z venkovských škol.
Snížení administrativní zátěže pro předkládání projektů – koordinační role MAS.	Nová legislativa mající dopad na nekvalifikované pedagogy povede k vyššímu deficitu učitelů na ZŠ v regionu Brdy-Vltava.
Zájem o spolupráci a sdílení dobré praxe mezi školami v regionu.	Rušení menších venkovských škol.
Zájem o spolupráci škol s místními spolky a dalšími subjekty.	Oslabení vztahu obyvatel k místu jejich bydliště zapříčiněné trávením velkého množství času mimo domov kvůli dojíždění do zaměstnání.
Síťování škol – sdílení vzájemných zkušeností dle typu školy.	Obce nepodporují vzdělávací organizace v regionu .
Posílení perspektivy školství na venkově, možné využití budov škol i pro celoživotní vzdělávání.	Příliš složitá veřejná správa (bez moderních prvků), mladí lidé se neúčastní na správě věcí veřejných.
Využití veškerého místního potenciálu (historie místa, tradice, kulturní aktivity) pro aktivizaci a zapojení veřejnosti do života obcí.	Stárnutí obyvatelstva, nezájem mladých lidí o společné aktivity v rámci obcí.
Větší zapojení obyvatelstva do rozhodování o podobě obcí a venkovské krajiny – získání znalostí o potřebných nástrojích ze stran obcí.	Obnova povrchové těžby zlata na velké části území regionu Brdy-Vltava, jejíž realizací by došlo ke zničení již vytvořených hodnot (naučné stezky, muzea apod.).
Využití potenciálu aktivních spolků a sdružení a partnerských venkovských sítí pro aktivizaci území.	Obce si neuvědomují význam vzdělávacích organizací působících v regionu.
Osvěta o významu vzdělávacích aktivit k UR za účelem zapojení širší veřejnosti.	
Podpora mezigeneračního soužití, využití vzpomínek starších obyvatel při rozhodování o podobě obcí a venkovské krajiny.	
Využití stávajících naučných stezek v území pro vzdělávací programy pořádané přímo v krajině.	
Využití církevních tradic a jejich modifikace na současnou dobu (zejména obnova procesí krajinou a posílení regionální identity obyvatel prostřednictvím poznání místní historie).	

PRIORITY A OPATŘENÍ

Priorita 1.1 Podpora výstavby a modernizace zázemí škol

Opatření 1.1.1 Podpora rekonstrukce a rozšíření výukových prostor škol včetně úpravy zahrad

Opatření 1.1.2 Podpora výstavby sportovních zařízení při školách včetně vybavení (tělocvičny, sportovní areály)

Opatření 1.1.3 Modernizace a rozšíření výukových pomůcek, včetně ICT technologií

Opatření 1.1.4 Modernizace a rozšíření technického zázemí škol (kuchyně, jídelny, sociální zařízení)

Opatření 1.1.5 Zajištění dostupnosti a odpovídajících kapacit služeb péče o děti předškolního věku

Priorita 1.2 Rozvoj spolupráce škol, včetně spolupráce se spolky a ostatními subjekty

Opatření 1.2.1 Podpora (mezinárodní) spolupráce škol a tematického síťování

Opatření 1.2.2 Podpora spolupráce škol a dalších subjektů při organizování akcí pro žáky i veřejnost

Opatření 1.2.3 Tvorba vzdělávacích aktivit pro všechny generace

Opatření 1.2.4 Podpora vzájemné spolupráce škol a dalších subjektů při přípravě a realizaci projektů EU

Priorita 1.3 Dostupné vzdělávání pro všechny

Opatření 1.3.1 Podpora zapojení asistentů pedagoga do výuky

Opatření 1.3.2 Využívání moderních výukových metod a pomůcek

Opatření 1.3.3 Podpora inkluzivního vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Opatření 1.3.4 Podpora spolupráce škol s rodiči (zejména u žáků se SVP)

Opatření 1.3.5 Podpora dostupného (územně i finančně) vzdělávání pedagogických pracovníků

Priorita 1.4 Podpora celoživotního vzdělávání

Opatření 1.4.1 Podpora aktivizace obyvatel, aby se zapojili do aktivit obcí

Opatření 1.4.2 Podpora vzdělávání obyvatel k udržitelnému rozvoji

Opatření 1.4.3 Mapování a obnova tradic v regionu

Opatření 1.4.4 Vytváření příležitostí pro setkávání a spolupráci

5.2 Sociální služby a dostupné bydlení

Strategický cíl: Abychom tu mohli dobře pečovat o své blízké

Silné stránky	Slabé stránky
Realizace komunitního plánování sociálních a návazných služeb od roku 2006 a jeho pravidelný monitoring.	Chybějící včasná preventivní opatření pro problémové rodiny (sanace rodiny).
Aktivní komunita a soudržnost – nadstandardní spolupráce aktérů v sociálních službách v regionu.	Chybějící terénní práce s dětmi a mládeží (zejména problémovou) na velké části území.
Ochota ke spolupráci ze strany měst a obcí (podílí se na komunitním plánování).	Přehlžení drogové problematiky v některých malých obcích a nepokrytí velké části území terénními službami.
Existence pracovních skupin pro různá problémová témata (bydlení, informovanost, sociální inovace).	Chybějící spoluúčast některých obcí na nákladech spojených se sociálními a návaznými službami.
Existující Komise prevence kriminality pro Dobříš a okolí.	Nedostatečná nabídka volnočasových a aktivizačních služeb pro OZP a seniory.
Dostupná a ověřená síť sociálních a návazných služeb v regionu.	Nedostatečná kapacita pobytových služeb pro seniory.
Existující adresář poskytovaných sociálních a návazných služeb na území MAS Brdy-Vltava.	Nedostatečná kapacita služeb denního stacionáře, terapeutických dílen a chráněného bydlení.
Kvalitní vzájemná informovanost o nabídce a potřebě služeb.	Malá dostupnost rané péče.
Akce pro širokou veřejnost pořádané NNO ve vztahu k soc. tématům (dobrovolnické dny, paralympiáda atd.).	Malá dostupnost finančně únosné dopravní služby pro osoby se ZP.
Aktivní kluby důchodců a další spolky.	Chybějící asistenční služby pro osoby se ZP.
Aktivity svépomocné skupiny rodičů pečujících o dítě se ZP.	Nedostupné sociální bydlení a neexistence koncepce prostupného bydlení.
Existence sociálního podniku v regionu.	Chybějící bezbariérový přístup do velkého počtu škol a veřejných prostor.
Úspěšnost poskytovatelů sociálních služeb a obcí v žádostech o dotace.	Neexistující finančně dostupné krizové bydlení vhodné i pro rodiny s dětmi.
Transparentnost rozdělování finančních prostředků města Dobříše prostřednictvím „Sociálního fondu“.	Nedostatečná osvěta o příspěvku na péči a jeho určení.
Realizace inovativních projektů v oblasti sociálních služeb v území.	Chybějící odborné sociální poradenství pro rodiny s OZP.
Ocenění města Dobříše – Obec přátelská rodině (2010).	
Obce disponující obecními byty.	

Příležitosti	Hrozby
Existence kvalitní strategie vyšších územně správních celků a její naplňování (nový střednědobý plán sociálních služeb SK).	Finanční nejistota a nestabilita v oblasti sociálních služeb.
Využití získaných zkušeností pro čerpání finančních prostředků v období 2014 – 2020.	Ukončení individuálních projektů Středočeského kraje, není návaznost ve financování služeb.
Vyšší platové ohodnocení zaměstnanců v sociálních službách.	Politická nestabilita v regionu a ve vyšších územně správních celcích – časté změny přístupu k sociální oblasti.
Spolupráce s poskytovateli sociálních služeb mimo region – zajištění dosud neposkytovaných služeb.	Ukončení působení některého z hlavních poskytovatelů v regionu.
Zaměření se na sanaci rodiny.	Byrokratické zatížení všech zúčastněných stran, méně času na samotnou sociální práci.
Využití dotačních titulů na zvýšení bezpečnosti v obcích.	Rozdílnost posuzování situací klientů ze strany posudkových lékařů - velký dopad na přidělení příspěvku na péči.
Rozvoj sociálních inovací.	Odchody odborníků a „srdcařů“ ze sociálních služeb z důvodu nízkých příjmů a profesního „vyhoření“.
Podpora spolupráce stávajících poskytovatelů služeb v regionu.	Vnímání terénních služeb jako selhání rodiny při péči o osobu blízkou, zejména v menších obcích.
Využitelnost obecních bytů pro sociální účely.	Nedostatečné povědomí zdravotnického personálu v oblasti sociálních služeb a schopnost propojování a spolupráce.
	Běžná dostupnost lehkých drog (alkohol, cigarety) pro nezletilé.

PRIORITY A OPATŘENÍ

Priorita 2.1 Podpora systémovosti poskytování sociálních služeb v regionu

Opatření 2.1.1 Aktualizace katalogu poskytovatelů sociálních služeb v tištěné i elektronické podobě.

Opatření 2.1.2 Tvorba sítě informačních míst o systému sociálních služeb při obecních úřadech, včetně proškolení pověřených pracovníků.

Opatření 2.1.3 Podpora osvětové činnosti v oblasti poskytování terénních typů sociálních služeb pro všechny cílové skupiny.

Opatření 2.1.4 Efektivní využívání finančních prostředků území pro zajištění služeb včetně tvorby regionálního sociálního fondu.

Opatření 2.1.5 Podpora procesu komunitního plánování sociálních služeb a zajištění kvalitního monitoringu.

Opatření 2.1.6 Zajištění poradenství v oblasti získávání finančních prostředků na systém sociálních služeb v regionu.

Opatření 2.1.7 Zvýšení objemu soukromých prostředků na systému financování služeb v regionu.

Opatření 2.1.8 Rozvoj sociálních inovací včetně mezinárodní spolupráce

Priorita 2.2 Podpora vzdělávání a poradenství v sociálních službách

Opatření 2.2.1 Podpora vzdělávání pracovníků v sociálních službách včetně praktických workshopů.

Opatření 2.2.2 Podpora vzdělávání zaměřeného na péči o osobou blízkou (včetně těžších tělesných hendikepů a zajištěné péče o OSZ v průběhu vzdělávání).

Opatření 2.2.3 Podpora dalších vzdělávacích a osvětových aktivit v přímé vazbě na sociální služby.

Opatření 2.2.4 Rozvoj služeb občanské poradny.

Opatření 2.2.5 Rozvoj odborného sociálního poradenství.

Opatření 2.2.6 Rozvoj poradenství pro různé cílové skupiny dle jejich aktuálních potřeb (rodiny, pečující osoby, senioři apod.).

Priorita 2.3 Podpora rodin s dětmi

Opatření 2.3.1 Podpora začleňování dětí a mládeže ze zařízení ústavní a ochranné výchovy do většinové společnosti.

Opatření 2.3.2 Zajištění dostupné nabídky volnočasových aktivit pro děti a mládež z rodin ohrožených sociálním vyloučením.

- Opatření 2.3.3** Podpora sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi.
- Opatření 2.3.4** Rozvoj služeb sociální rehabilitace pro rodiče dětí předškolního a mladšího školního věku.
- Opatření 2.3.5** Podpora vytváření dostupné nabídky volnočasových aktivit pro děti mladšího školního věku, včetně zapojení dobrovolníků.
- Opatření 2.3.6** Rozvoj stávajících a podpora nově vznikajících NNO zabývajících se s rodinou.

Priorita 2.4 Řešení prevence rizikových jevů rodin, dětí a mládeže

- Opatření 2.4.1** Rozvoj činnosti nízkoprahových klubů a podpora terénní práce s dětmi a mládeží.
- Opatření 2.4.2** Podpora SANACE rodiny a terénní práce s rodinou.
- Opatření 2.4.3** Podpora a rozšíření terénních služeb a preventivních aktivit zaměřených na boj se závislostmi.
- Opatření 2.4.4** Podpora prevence sociálněpatologických jevů ve školách a dalších zařízeních.

Priorita 2.5 Podpora možnosti volby jak žít ve stáří

- Opatření 2.5.1** Podpora terénních a ambulantních služeb pro seniory v regionu včetně rozvozu obědů.
- Opatření 2.5.2** Podpora při prostorovém zabezpečení sociálních služeb a zajištění technické pomoci seniorům v domácím prostředí.
- Opatření 2.5.3** Podpora poskytování právní ochrany seniorům a OZP.
- Opatření 2.5.4** Podpora aktivního stárnutí seniorů v regionu – kulturní, duchovní a společenské akce.

Priorita 2.6 Řešení problematiky různých forem bydlení s ohledem na potřeby obyvatel území

Opatření 2.6.1 Vytvoření koncepce prostupného bydlení.

Opatření 2.6.2 Rozvoj služeb Azylového domu sv. Ludmily.

Opatření 2.6.3 Podpora budování dostupného nájemního bydlení pro všechny ohrožené cílové skupiny v regionu.

Opatření 2.6.4 Udržení stávajících kapacit dostupného nájemního bydlení a jeho kvalitní organizace s ohledem na potřeby různých cílových skupin.

Opatření 2.6.5 Rozvoj stávajících pobytových služeb pro seniory a zvyšování jejich kvality.

Opatření 2.6.6 Rozvoj podpůrných služeb pro ohrožené cílové skupiny zvyšující jejich šance na udržení nájemního bydlení.

Priorita 2.7 Podpora služeb pro osoby se zdravotním postižením

Opatření 2.7.1 Navýšení kapacit chráněného bydlení, denních center, stacionářů a sociálně terapeutických dílen.

Opatření 2.7.2 Podpora dostupnosti odlehčovacích a terénních služeb.

Opatření 2.7.3 Podpora začleňování dětí se zdravotním postižením do běžných kolektivů včetně osvěty v ZŠ a MŠ.

Opatření 2.7.4 Podpora osobní asistence ve školách.

Opatření 2.7.5 Podpora setkávání pečujících osob, včetně společného setkávání i s dětmi při zajištěném hlídání ze strany dobrovolníků.

Opatření 2.7.6 Udržení a rozvoj služeb stávajících poskytovatelů sociálních služeb v území.

Opatření 2.7.7 Podpora bezbariérovosti veřejných prostor v území včetně ZŠ a MŠ.

5.3 Podpora zaměstnanosti a rozvoj malého a středního podnikání

Strategický cíl: Abychom tu mohli pracovat

Silné stránky	Slabé stránky
Realizace pilotního projektu na podporu zaměstnanosti osob ohrožených sociálním vyloučením.	Nedostatek pracovních míst pro osoby znevýhodněné na trhu práce (věk, zdravotní a rodinný stav, nízká kvalifikace apod.).
Přítomnost fungujícího sociálního podniku v území.	Nesoulad nabídky aktivní politiky zaměstnanosti (APZ) s potřebami zaměstnavatelů v regionu.
Zájem o rozvoj sociálního podnikání z řad NNO i fyzických osob.	Nízké využívání nástrojů APZ ze strany obcí a podnikatelů.
Firmy s dlouholetou působností v regionu.	Nedostatek flexibilních pracovních úvazků.
Historie rukavičkářství v Dobříši.	Celkově malá nabídka volných pracovních míst v regionu.
Diferencovaná struktura podnikatelských aktivit (převaha malých a středních podniků).	Vysoká dojíždka místních lidí za prací mimo region (Praha a Příbram).
Přítomnost středně velkých firem poskytujících zaměstnání místním lidem.	Malá spolupráce aktérů v oblasti zaměstnanosti.
Aktivní podnikatelé především v oblasti cestovního ruchu.	Vysoká míra dlouhodobé nezaměstnanosti v regionu.
Navázaná spolupráce MAS s podnikateli v území.	Nadprůměrná nezaměstnanost v oblasti Novoknínska a Nečínska.
	Neexistující informační servis o nabídce produktů a služeb.
	Většina podnikatelů nezná činnost MAS.
	Neexistující katalog regionálních producentů.
	Nedostatečná podpora podnikání ze strany obcí.
	Některá odvětví nejsou atraktivní pro místní obyvatele, nahrazují je pak cizinci.
	Nefunkční informační místo pro podnikatele.
	Nedostatečná nabídka atraktivních pracovních míst.
Příležitosti	Hrozby
Rozvoj sociálního podnikání.	Zhoršení celkového výkonu ekonomiky ČR.
Spolupráce MAS s Úřadem práce a zaměstnavateli z regionu.	Pokračující úbytek ekonomických subjektů v nejvíce zastoupených odvětvích v regionu.
Tvorba místní sítě na podporu zaměstnanosti.	Nezohledňování udržitelného rozvoje podnikání při změnách územních plánů obcí.
Podpora dostupného zaměstnávání.	Znalosti studentů nekorrespondují s požadavky trhu práce.
Podpora tvorby pracovních míst přímo v regionu.	Podnikatelé neberou v úvahu koncept sociální odpovědnosti firem.
Zvýšit informovanost o aktivitách podnikatelů.	
Využít synergických výhod vzájemné spolupráce podnikatelů.	
Vytvořit na webových stránkách MAS sekci Podnikatelé.	
Navázat spolupráci mezi soukromou a veřejnou sférou.	
Spolupráce MAS Brdy-Vltava a Okresní hospodářské komory.	

PRIORITY A OPATŘENÍ

Priorita 3.1 Podpora zaměstnanosti

- Opatření 3.1.1** Podpora zaměstnanosti osob se zdravotním postižením.
- Opatření 3.1.2** Podpora zaměstnanosti osob pečujících o OZP.
- Opatření 3.1.3** Podpora zaměstnanosti osob ohrožených sociálním vyloučením.
- Opatření 3.1.4** Podpora zaměstnanosti osob do 20 let věku, resp. do 25 let věku.
- Opatření 3.1.5** Zvýšení a udržení kvalifikace rodičů na a po rodičovské dovolené.
- Opatření 3.1.6** Vytváření flexibilních pracovních příležitostí zejména pro rodiče malých dětí.
- Opatření 3.1.7** Podpora tvorby pracovních míst přímo v regionu.
- Opatření 3.1.8** Podpora začleňování dlouhodobě nezaměstnaných zpět na trh práce.

Priorita 3.2 Podpora vzdělávání a spolupráce

- Opatření 3.2.1** Podpora spolupráce veřejného a soukromého sektoru.
- Opatření 3.2.2** Podpora vzdělávání a přípravy pracovníků pro potřeby konkrétních zaměstnavatelů.
- Opatření 3.2.3** Rozvoj spolupráce mezi zaměstnavateli a ÚP, sladování nástrojů APZ s potřebami zaměstnavatelů.
- Opatření 3.2.4** Podpora využívání nástrojů APZ ze strany obcí, zajištění informovanosti a administrativní pomoci.
- Opatření 3.2.5** Realizace síťových projektů na podporu místní zaměstnanosti při zapojení všech relevantních aktérů.

Priorita 3.3 Propagace činnosti místních podnikatelů

- Opatření 3.3.1** Propagace místních produktů a služeb na webech obcí, MAS a dalších subjektů.

Opatření 3.3.2 Podpora vzájemné propagace mezi podnikateli – provazování služeb a produktů.

Opatření 3.3.3 Tvorba katalogu a průběžná aktualizace regionálních producentů.

Opatření 3.3.4 Podpora vzniku regionální informační sítě pro podnikatele při zapojení všech relevantních subjektů (Okresní hospodářská komora, MAS).

Priorita 3.4 Modernizace a inovace infrastruktury místních podnikatelů včetně technologií

Opatření 3.4.1 Modernizace technologického vybavení a provozoven malých a středních podnikatelů.

Opatření 3.4.2 Rozšíření provozoven malých a středních podnikatelů.

Opatření 3.4.3 Rozšíření stávající nabídky služeb a produktů malých a středních podnikatelů.

Priorita 3.5 Rozvoj sociálně odpovědného podnikání

Opatření 3.5.1 Založení a rozvoj sociálních podniků a družstev.

Opatření 3.5.2 Podpora odpovědného zadávání veřejných zakázek ze strany obcí, zajištění související informovanosti a osvěty.

5.4 Život komunity a volný čas

Strategický cíl: Aby nás to tady bavilo

Silné stránky	Slabé stránky
Aktivní spolky v území	Chybějící zázemí pro spolkovou činnost
Bohatý kulturní a spolkový život	V některých obcích zchátralá a neudržovaná sportoviště a hřiště
Znovuobnovování tradic	Absence divadla
Spolupráce „tradičních“ spolků (hasiči, fotbalisté) s obcemi	Absence zimního stadionu a veřejného koupaliště
Stále více občanů se zapojuje do dění v obci	Absence regionálního kulturně vzdělávacího centra
Dostatečný počet kvalitních organizací zajišťujících aktivity pro děti	Malá síť označených cyklostezek a turistických tras
Výchova dětí k přírodě a kvalitní trávení volného času	Lokální působnost spolků (zaměření jen na svou obec)
Příchod mladých obyvatel do regionu-obnova kulturního života	Nejisté financování činnosti spolků
Přátelské prostředí (malý region, kde se všichni „znají“)	Nedostatek aktivit pro děti ze sociálně slabých rodin a děti se zdravotním postižením
Dostatek fotbalových hřišť a sportovišť	Lidé často vyjíždějí za kulturním a sportovním vyžitím do Prahy
Postupné opravování sportovišť, dětských hřišť, knihoven	Neaktualizovaný knihovní fond malých obecních knihoven
Hasiči zajišťují svozy elektroodpadu, kovošrotu a případně dalšího odpadu	
Příležitosti	Hrozby
Vybudovat zázemí pro řadu spolků v regionu	Stárnutí obyvatelstva a tím ukončení spolkové činnosti (nebude mít, kdo převzít spolky)
Spolupráce obcí a spolků (tj. obyvatel regionu) při rekonstrukci a obnově sportovních zařízení	Nezájem mladých lidí zapojit se do komunitního života obce
Opravit nevyužitá budovy a sportoviště	Nedostatečná podpora ze strany obcí
Větší propagace spolkové činnosti	Nepřístupnost spolků všem, kdo mají zájem
Jednotný informační systém dobrovolných spolků (aplikace do mobilních telefonů, webový portál)	Narušení funkční občanské společnosti zvyšujícím se individuálním způsobem žití (umocněno např. dojížděním do práce)
Zatraktivnit spolkovou činnost a zvýšit informovanost o činnosti spolků v území	Postupné chátrání stávajícího fondu hřišť a sportovišť
Větší spolupráce a návaznost školy na činnosti spolků	
Využití evropských dotací pro spolkovou činnost (především na provoz a materiálové vybavení)	
Větší otevření škol v regionu komunitnímu životu	
Nalézt společnou řeč mysliveckých sdružení a vlastníků zemědělských a lesních pozemků	

PRIORITY A OPATŘENÍ

Priorita 4.1 Rozvoj činnosti místních spolků a NNO zabývajících se volnočasovými aktivitami

Opatření 4.1.1 Zajištění vybavení k provozování činnosti spolků a dalších organizací zabývajících se volnočasovými aktivitami

Opatření 4.1.2 Podpora spolupráce spolků s obcemi, školami a ostatními subjekty z regionu

Opatření 4.1.2 Udržení tradic v regionu

Opatření 4.1.3 Podpora kulturních, sportovních a dalších volnočasových aktivit v území

Opatření 4.1.4 Podpora spolkové činnosti mládeže (kvalitně a zdravě trávený čas)

Opatření 4.1.5 Podpora volnočasových aktivit pro děti a mládež se zdravotním postižením

Priorita 4.2 Podpora kvalitního zázemí pro volnočasové aktivity

Opatření 4.2.1 Budování a rekonstrukce infrastruktury pro volnočasové aktivity

Opatření 4.2.2. Modernizace technického zázemí spolků

Opatření 4.2.3 Obnova zimního stadionu v Dobříši

Opatření 4.2.4 Vybudování in-line stezek

Opatření 4.2.5 Zajištění veřejného koupání v regionu

Priorita 4.3 Podpora informovanosti o aktivitách v regionu

Opatření 4.3.1 Pravidelná informovanost o činnosti spolků a knihoven všemi dostupnými kanály

Opatření 4.3.2 Zlepšení informačních portálů (webové stránky spolků, facebookové profily atd.)

Opatření 4.3.3 Podpoření speciální aplikace do mobilů

5.5 Občanská vybavenost a infrastruktura

Strategický cíl: Abychom tu mohli žít

Silné stránky	Slabé stránky
Dobrá dopravní dostupnost do hl. m. Prahy.	Stav místních (obecních) komunikací.
Hustá síť silnic.	Vytíženost některých silnic II. tříd.
Kvalitní autobusová doprava do hl. města (především z Dobříše, Nového Knína a Středního Povltaví).	Nedostatek záchytných parkovišť v oblasti Středního Povltaví.
Zájem obcí o zklidňování provozu a bezpečnost pohybu obyvatel na území obce.	Nedostatečné propojení komunikací pro cyklisty.
Dálkové cyklotrasy zasahující do území EuroVelo a Vltavská.	Nedostatečná dopravní obslužnost malých obcí o víkendech a svátcích.
Krásná příroda a krajina.	Opuštěné těžební prostory, poddolovaná území.
Obyvatelé regionu si uvědomují krásu okolní přírody (Brdská vrchovina – Vltava).	Nedostatečná protipovodňová opatření a nízká retenční schopnost krajiny (tam, kde nejsou lesy).
Výrazné zastoupení lesních pozemků v severozápadní části regionu.	Nedostatek kvalitní pitné vody.
Snaha pečovat o veřejná prostranství včetně zeleně.	Nedostatečný přístup místních obyvatel ke břehům Vltavy.
Dostatečně hustá síť kontejnerů na tříděný odpad.	Množství uzavřených černých skládek.
Snižující se počet brownfieldů v území.	Napojení okrajových částí obcí / chatových oblastí na vodovod, kanalizaci a ČOV.
	Jediný sběrný dvůr na celém území.
	Neaktivní přístup obcí k otázkám dlouhodobého (strategického) plánování.
Příležitosti	Hrozby
Lepší využití železničního napojení na okolní území (především z hlediska cestovního ruchu).	Nedostatek času na život v komunitě kvůli častému dojíždění (ztráta časového fondu).
Vytvořit propojené cyklotrasy (cyklostezky) za účelem podpory ekologicky šetřené dopravy do zaměstnání.	Při nedostatečném zabezpečení pohybu pěších hrozí střety chodců a aut.
Příliv investic do regionu (dobrá dopravní dostupnost Praha–Příbram).	Těžba zlata s negativním ekologickým dopadem na region.
Podněcovat obyvatele regionu k zapojování se do dění a tím zvyšovat jejich zájem o místo, kde žijí.	Pravidelné rozvodňování vodních toků (Vltava, Sázava), ale i malých říček (Kocába), potoků a rybníků
Vzdělávat obyvatele regionu v otázkách trvale udržitelného rozvoje.	Neřešení rizika povodní.
Možnost využití řízených rozlivů vody v krajině při povodních.	Pokračující nedostatečné koncepční plánování obcí s ohledem na trvale udržitelný rozvoj.
Využití dotačních titulů na zlepšení veřejné infrastruktury i péči o životní prostředí.	Nedodržování principů environmentálně šetrného lesního hospodaření.
Revitalizace starých brownfieldů.	
Zkvalitnění/zefektivnění systému odpadového hospodářství v území.	
Realizace projektů nakládání s odpady (třídící linky, kompostárny, sběrné dvory atd.).	
Zvýhodňovat obyvatele, kteří třídí odpad (z hlediska podpory ochrany životního prostředí).	
Tvorba pracovních míst v oblasti odpadového hospodářství především pro obyvatele znevýhodněné na trhu práce.	
Snižovat podíl biologicky rozložitelného odpadu na celkovém množství komunálního odpadu.	

PRIORITY A OPATŘENÍ

Priorita 5.1 Budování a zlepšování technického stavu infrastruktury v obcích

Opatření 5.1.1 Zlepšení technického stavu místních komunikací včetně posílení bezpečnostních prvků

Opatření 5.1.2 Dobudování nové a zkvalitňování stávající technické infrastruktury (ČOV, kanalizace, osvětlení, rozhlas, kamerový systém atd.)

Opatření 5.1.3 Zlepšení technického stavu objektů ve vlastnictví obcí

Opatření 5.1.4 Podpora využívání brownfieldů (zejména ve vlastnictví obcí)

Priorita 5.2 Podpora ekologicky šetrného způsobu dopravy

Opatření 5.2.1 Vybudování systému komunikací pro cyklisty v intravilánu obcí i mezi obcemi

Opatření 5.2.2 Rozšiřování cyklotras/stezek v území

Opatření 5.2.3 Zvyšování počtu značených cyklotras/stezek

Opatření 5.1.4 Podpora budování bike and ride ploch

Priorita 5.3 Ochrana životního prostředí a krajiny

Opatření 5.3.1 Podpora šetrného využívání přírody (ekologické zemědělství, lesní hospodářství)

Opatření 5.3.2 Budování protipovodňových opatření a krajinných hodnot

Opatření 5.3.3 Podpora revitalizace krajiny (včetně obnovy remízků, krajinnotvorných prvků atd.)

Opatření 5.3.4 Revitalizace veřejných prostranství a realizace nově navržených

Opatření 5.3.5 Podpora efektivního systému nakládání s odpady

Opatření 5.3.6 Rozvoj a kvalitní údržba zeleně v obcích a okolí

Opatření 5.3.7 Podpora zadržování vody v krajině (boj proti suchu)

Opatření 5.3.8 Zabezpečení a prostupnost krajiny, bezpečný pohyb zvěře (nákup zeleně, ochranné prostředky, oplocení a další)

Priorita 5.4 Zlepšení úrovně strategického a územního plánování v území

Opatření 5.4.1 Podpora tvorby územních plánů a programů rozvoje členských obcí MAS

Opatření 5.4.2 Průběžná aktualizace územních plánů a programů rozvoje členských obcí MAS

Opatření 5.4.3 Podpora zapojení laické i odborné veřejnosti do přípravy územních plánů a programů rozvoje obcí

Opatření 5.4.4 Podpora nabídky odborných vzdělávacích aktivit pro zástupce veřejné správy v oblasti odpovědného územního plánování

5.6 Rozvoj cestovního ruchu

Strategický cíl: Abychom tu měli co vidět a poznávat

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> Výhodná poloha mikroregionu, dobrá dopravní dostupnost (i veřejnou dopravou – v pracovních dnech). 	<ul style="list-style-type: none"> Absence turistických atraktivit celostátního významu.
<ul style="list-style-type: none"> Region jako rekreační základna pro obyvatele Prahy. 	<ul style="list-style-type: none"> Turisté se soustředí především do oblasti Slapy a Dobříše.
<ul style="list-style-type: none"> Tradice chat a chalup – druhých domovů. 	<ul style="list-style-type: none"> Nízká úroveň organizovanosti cestovního ruchu mezi přirozeným centrem Dobříš a regionem a naopak mezi rekreační oblastí Slapy směrem k Dobříši.
<ul style="list-style-type: none"> Krásná krajina přitahující turisty. 	<ul style="list-style-type: none"> Chybějící nabídka produktů a turistických balíčků cestovního ruchu (např. co dělat, když prší atd.).
<ul style="list-style-type: none"> Kopce i údolí – vybere si každý. 	<ul style="list-style-type: none"> Infrastruktura cestovního ruchu v nevyhovující kvalitě (chybějící zázemí).
<ul style="list-style-type: none"> Významná památka – zámek Dobříš. 	<ul style="list-style-type: none"> Nízká vybavenost doplňkovou infrastrukturou (půjčovny kol i lodí, informační místa...).
<ul style="list-style-type: none"> Diverzifikace ekonomické základny (mikroregion není závislý na rozvoji jednoho nebo dvou odvětví). 	<ul style="list-style-type: none"> Málo nadstandardních a specifických zařízení v pohostinství a ubytování.
<ul style="list-style-type: none"> Turistické atraktivity pro poznávací cestovní ruch. 	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatek ubytovacích kapacit ve střední cenové hladině.
<ul style="list-style-type: none"> Nové zajímavé atraktivity – lanový park, TEP faktor. 	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatek místních tradičních suvenýrů a regionálních produktů.
<ul style="list-style-type: none"> Množství církevních a technických památek. 	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatečné informační zajištění návštěvníků mikroregionu.
<ul style="list-style-type: none"> Tradiční rekreační centrum Slapy. 	<ul style="list-style-type: none"> Výrazná sezonnost cestovního ruchu.
<ul style="list-style-type: none"> Množství cest vhodných pro cykloturistiku, pěší turistiku. 	
<ul style="list-style-type: none"> Dálkové cyklotrasy EuroVelo a Vltavská. 	
<ul style="list-style-type: none"> Tradice vorašství, trampingu, zlatokopectví. 	
<ul style="list-style-type: none"> Existence MAS Brdy-Vltava. 	
<ul style="list-style-type: none"> Fungující spolupráce aktérů v cestovním ruchu s MAS Brdy-Vltava. 	
<ul style="list-style-type: none"> Hustá síť naučných stezek. 	

Příležitosti	Ohrožení
<ul style="list-style-type: none"> Plně využít turistický potenciál Dobříše, Nového Knína i Středního Povltaví. 	<ul style="list-style-type: none"> Podcenění významu cestovního ruchu.
<ul style="list-style-type: none"> Oslovení zahraničních návštěvníků Prahy (formou jednodenního výletu do regionu). 	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatek pozemků s vybudovanou infrastrukturou a vhodných objektů pro podnikání a cestovní ruch.
<ul style="list-style-type: none"> Podpora investic a podnikatelských záměrů v oblasti cestovního ruchu. 	<ul style="list-style-type: none"> Rostoucí konkurence v oblasti cestovního ruchu ze strany jiných regionů.
<ul style="list-style-type: none"> Využití růstu poptávky v oblasti domácího i příjezdového CR. 	<ul style="list-style-type: none"> Změna poptávky turistů.
<ul style="list-style-type: none"> Nastavení špatného směru rozvoje cestovního ruchu (znečištění, přetížení oblastí atd.). 	<ul style="list-style-type: none"> Nastavení špatného směru rozvoje cestovního ruchu (znečištění, přetížení oblastí atd.).
<ul style="list-style-type: none"> Intenzivnější spolupráce na poli plánování a rozvoje cestovního ruchu v regionu. 	<ul style="list-style-type: none"> Nezájem místních obyvatel o rozvoj cestovního ruchu.
<ul style="list-style-type: none"> Nedostatek finančních prostředků na zajištění chodu destinace. 	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatek finančních prostředků na zajištění chodu destinace.
<ul style="list-style-type: none"> Navázání spolupráce s dalšími MAS, v rámci Středočeského kraje a agentury CzechTourism. 	<ul style="list-style-type: none"> Zastarávání infrastruktury, nedostatek prostředků na údržbu.
<ul style="list-style-type: none"> Možnost čerpání prostředků z fondů EU a dalších dotačních zdrojů na rozvoj podnikání v cestovním ruchu. 	<ul style="list-style-type: none"> Nevhodná zástavba v rekreačně zajímavých místech.
<ul style="list-style-type: none"> Analýza vodních ploch vhodných k rekreačnímu koupání, zajištění přístupu k nim a zajištění rozvoje infrastruktury. 	<ul style="list-style-type: none"> Daší zřizování cyklotras na frekventovaných silnicích (v regionu se často vyskytuje).
<ul style="list-style-type: none"> Rozvoj spolupráce se zahraničními partnerskými obcemi. 	<ul style="list-style-type: none"> Pokračující oplocování pozemků kolem řeky Vltavy.
<ul style="list-style-type: none"> Využití rostoucí poptávky po aktivní turistice, venkovské turistice a specifických produktech cestovního ruchu (technické, církevní památky). 	
<ul style="list-style-type: none"> Zvyšování standardu vybavení pro cestovní ruch. 	
<ul style="list-style-type: none"> Rozvoj webu www.odbrdkvltave.cz. 	
<ul style="list-style-type: none"> Provázání oblasti Dobříšska, Novoknínska a Středního Povltaví prostřednictvím naučné stezky. 	
<ul style="list-style-type: none"> Podpora šíření značek kvality, např. „Cyklisté vítání“. 	

PRIORITY A OPATŘENÍ

Priorita 6.1 Podpora, zkvalitňování a budování infrastruktury cestovního ruchu

Opatření 6.1.1 Rekonstrukce a budování základní a doplňkové infrastruktury cestovního ruchu

Opatření 6.1.2 Tvorba a údržba stezek vč. naučných, cyklostezek, cyklotras a hiposteze

Opatření 6.1.3 Využití Vltavy jako lokální turistické cesty - mola, přístaviště, půjčovny

Opatření 6.1.2 Rekonstrukce a modernizace rekreačních zón a objektů v okolí Vltavy i Brd

Priorita 6.2 Jednotné řízení a propagace destinace Od Brd k Vltavě

Opatření 6.2.1 Kvalitní propagace turistické destinace Od Brd k Vltavě

- Opatření 6.2.2** Aktualizace a rozšíření webu www.odbrdkvltave.cz
- Opatření 6.2.3** Aktualizace informací o nabídce cestovního ruchu v regionu
- Opatření 6.2.4** Zajištění statistických šetření potřeb návštěvníků regionu
- Opatření 6.2.5** Tvorba produktových balíčků a tematické nabídky pro návštěvníky regionu

Priorita 6.3 Podpora tradičního i moderního regionu

- Opatření 6.3.1** Tvorba projektových dokumentací a stavebně technických průzkumů u památkových objektů
- Opatření 6.3.2** Rekonstrukce významného kulturního dědictví v regionu
- Opatření 6.3.3** Podpora nových podnikatelských záměrů v oblasti cestovního ruchu
- Opatření 6.3.4** Podpora tradic, místních produktů a služeb včetně historických řemesel

6 Seznam zkratk, tabulek, grafů kartogramů a obrázků

6.1 Seznam zkratk

AD	Azylový dům
ADHD	Porucha pozornosti spojená s hyperaktivitou
APZ	Aktivní politika zaměstnanosti
BMX	Speciální freestyle kolo
CO ₂	Oxid uhličitý
CR	Cestovní ruch
ČHJ	Česká hasičská jednota
ČMJ	Českomoravská myslivecká jednota
ČOV	Čistička odpadních vod
ČSÚ	Český statistický úřad
DPS	Dům s pečovatelskou službou
ESMO	Evropské společenství pro klinickou onkologii
EU	Evropská unie
ICT	Informační a komunikační technologie
ISCED	Mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání
KD	Kulturní dům
KOKOS	Projekt Kooperace a konkurenceschopnost
KPSS	Komunitní plánování sociálních služeb
KPSS	Komunitní plán sociálních služeb
KVMR	Komunitně vedený místní rozvoj
LDN	Léčebna dlouhodobých nemocných
MAS	Místní akční skupina
MHD	Městská hromadná doprava
MS	Myslivecké sdružení
MŠ	Mateřská škola
MÚ	Městský úřad
NNO	Nestátní nezisková organizace
NZDM	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
OPLZZ	Operační program lidské zdroje a zaměstnanost
ORP	Obec s rozšířenou působností

ORL	Obor specializující na léčbu chorob ušních, nosních a krčních
OÚ	Obecní úřad
OZP	Osoby se zdravotním postižením
PC	počítač
PID	Pražská integrovaná doprava
PRV	Program rozvoje venkova
SK	Sportovní klub
SCLLD	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje
SČ	Střední Čechy
SDH	Sbor dobrovolných hasičů
SNN	Svaz neslyšících a nedoslýchavých
SVP	Speciální vzdělávací potřeby
SOU	Střední odborné učiliště
SŠ	Střední škola
TJ	Tělovýchovná jednota
TP	Tělesně postižený
ÚPD	Územní plánovací dokument
UR	Udržitelný rozvoj
ZP	Zdravotně postižený
ZŠ	Základní škola
ZTP	Zdravotně tělesně postižený
ZTP/P	Zdravotně tělesně postižený/průvodce
ZUŠ	Základní umělecká škola

6.2 Seznam tabulek

Tabulka 1: Zájmové skupiny zastoupené v MAS Brdy-Vltava o.p.s.....	6
Tabulka 2: Přehled obcí a počtu obyvatel k 31. 12. 2013	7
Tabulka 3: Rozložení obcí dle počtu obyvatel k 31. 12. 2013	8
Tabulka 4: Komunitní projednání	11
Tabulka 5: Přírůstek obyvatelstva regionu Brdy-Vltava.....	18
Tabulka 6: Přehled všech typů státních škol v regionu Brdy-Vltava.....	24
Tabulka 7: Přehled kapacit mateřských škol v regionu Brdy-Vltava.....	26
Tabulka 8: Soukromé mateřské školy a hlídací centra v regionu Brdy-Vltava	27
Tabulka 9: Přehled kapacit základních škol v regionu Brdy-Vltava.....	30

Tabulka 10: Přehled kapacit středních škol v regionu Brdy-Vltava	33
Tabulka 11: Přehled zařízení sociálních služeb v regionu Brdy-Vltava	48
Tabulka 12: Celkové kapacity sociálních služeb v regionu Brdy-Vltava	54
Tabulka 13: Celkové kapacity zdravotnických služeb v regionu Brdy-Vltava.....	56
Tabulka 14: Byty v obecním vlastnictví v regionu Brdy-Vltava	67
Tabulka 15: Největší zaměstnavatelé v regionu Brdy-Vltava.....	80
Tabulka 16: Vývoj podnikatelského prostředí v regionu	83
Tabulka 17: Kulturní a společenské akce pořádané v regionu.....	91
Tabulka 18: Volnočasové aktivity školství	105
Tabulka 19: Linky PID obsluhující území regionu Brdy-Vltava.....	116
Tabulka 20: Přírodní chráněná území v oblasti.....	121
Tabulka 21: Seznam brownfieldů v území v obecním vlastnictví	135
Tabulka 22: Seznam kulturních památek v oblasti	140
Tabulka 23: Seznam dalších památek na území oblasti	142
Tabulka 24: Seznam zařízení zabývajících se hipoturistikou	154
Tabulka 25: Seznam stravovacích zařízení	155
Tabulka 26: Seznam ubytovacích zařízení.....	157
Tabulka 27: Strategické plány a střednědobé koncepce – Středočeský kraj.....	163
Tabulka 28: Strategické plány a střednědobé koncepce – úroveň mikroregionů.....	163
Tabulka 29: Strategické plány a střednědobé koncepce – úroveň obcí.....	164

6.3 Seznam grafů

Graf 1: Zastoupení sektorů	Graf 2: Seznam subjektů	5
Graf 3: Vývoj počtu obyvatel v regionu Brdy-Vltava.....		16
Graf 4: Porovnání podílu věkových skupin obyvatel regionu Brdy-Vltava na celkovém počtu obyvatel regionu (porovnání let 2001 a 2013)		18
Graf 5: Poměr zastoupení jednotlivých věkových skupin v celkové populaci regionu Brdy-Vltava (k roku 2011).....		20
Graf 6: Vzdělanostní struktura obyvatel regionu Brdy-Vltava (porovnání let 2001 a 2011)		21
Graf 7: Přehled zájmu o témata v oblasti finančního vzdělávání.....		46
Graf 8: Rozdělení hendikepovaných osob v péči (respondenti rozdělení do kategorií podle roku narození).....		62
Graf 9: Pořadí nejčastějších diagnóz (hendikepů), s nimiž se potýkají osoby, o něž pečují respondenti průzkumu		63

Graf 10: Přehled sociálních služeb, které respondenti výzkumu uvedli mezi těmi, jež využívají	64
Graf 11: Které služby by respondenti rádi využívali, pokud by měli takovou možnost.....	64
Graf 12: Porovnání počtu uchazečů o zaměstnání dle znevýhodnění	74
Graf 13: Počet uchazečů celkem	74
Graf 14: Podíl nezaměstnaných osob na obyvatele ve věku 15-64 let.....	75
Graf 15: Rozdělení podniků v regionu dle právní formy	81
Graf 16: Nejčastěji zastoupené podnikatelské subjekty (dle CZ-NACE)	82
Graf 17: Firmy dle délky svého působení	84
Graf 18: Co firmám nejvíce usnadní podnikání (uvedly firmy v dotazníkovém šetření)	87
Graf 19: Knihovny v regionu Brdy-Vltava	94
Graf 20: Kulturní domy na území MAS Brdy-Vltava.....	95
Graf 21: Obce se zpracovanými územními a rozvojovými plány	136

6.4 Seznam kartogramů

Kartogram 1: Hustota zalidnění v regionu Brdy-Vltava	17
Kartogram 2: Index stáří v regionu Brdy-Vltava	19
Kartogram 3: Dostupnost mateřských škol v regionu Brdy-Vltava	27
Kartogram 4: Dostupnost základních škol v regionu Brdy-Vltava	30
Kartogram 5: Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvo ve věku 15-64 let.....	76
Kartogram 6: Míra dlouhodobé nezaměstnanosti	77
Kartogram 7: Trend míry nezaměstnanosti v porovnání let 2008-2011	78
Kartogram 8: Počet uchazečů na jedno volné pracovní místo	79
Kartogram 9: Vybavenost základními sportovními zařízeními	98
Kartogram 10: Vytíženost komunikací v regionu Brdy-Vltava	114
Kartogram 11: Dopravní obslužnost území hromadnou dopravou v sobotu	117
Kartogram 12: Zvláště chráněná území MAS Brdy-Vltava.....	122
Kartogram 13: Lesnatost území	123
Kartogram 14: Podíl vodních ploch v území	126
Kartogram 15: Vodní eroze zemědělské půdy	127
Kartogram 16: Podíl obyvatel žijících v trvale obydlených bytech napojených na veřejnou kanalizaci.....	129
Kartogram 17: Index přírodních předpokladů rekreace	139
Kartogram 18: Rekreční (druhé) bydlení	159

6.5 Seznam obrázků

Obrázek 1: Seminář Venkovská komunitní škola v ZŠ Rosovice (září 2013).....	45
Obrázek 2: Setkání poskytovatelů sociálních služeb v rámci komunitního plánování v Novém Kníně dne 21. 3. 2012.	58